TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

37'nci Birleşim
16 Aralık 2023 Cumartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**448**
II.- GELEN KÂĞITLAR	**450**
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	**461,471,480,512,558,575, 609**
A) KANUN TEKLİFLERİ	*461:470,471:479,480:510, 512:548,558:574,575:608, 609:610*
1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36)	461:470,471:479,480:510, 512:548,558:574,575:608, 609:610

Sayfa

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) 461:470,471:479,480:510, 512:548,558:574,575:608, 609:610

A) SAĞLIK BAKANLIĞI *461:470,471:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 601:602,610*

1) Sağlık Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 461:470,471:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 601:602,610

2) Sağlık Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 461:470,471:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 602,610

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ *461:470,471:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 602:603,610*

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 461:470,471:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 602,610

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 461:470,471:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 602:603,610

Sayfa

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU *461:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 603:604,610*

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 461:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 603,610

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 461:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 603:604,610

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI *461:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 604:605,610*

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 461:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 604,610

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 461:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,575:601, 604:605,610

D) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI *462:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,576:601, 605,610*

1) İçişleri Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 462:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,576:601, 605,610

Sayfa

2) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 462:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,576:601, 605,610

E) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ *462:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,576:601, 605:606,610*

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 462:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,576:601, 605:606,610

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 462:470,472:479,480:510, 513:548,558:574,576:601, 606,610

F) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI *462:470,472:479,480:510, 513:548,559:574,576:601, 606,610*

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 462:470,472:479,480:510, 513:548,559:574,576:601, 606,610

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 462:470,472:479,480:510, 513:548,559:574,576:601, 606,610

G) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI *462:470,472:479,480:510, 513:548,559:574,576:601, 607,610*

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 462:470,472:479,480:510, 513:548,559:574,576:601, 607,610

Sayfa

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 462:470,472:479,480:510, 513:548,559:574,576:601, 607,610

Ğ) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI *462:470,472:479,481:510, 513:548,559:574,576:601, 607:608,610*

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 462:470,472:479,481:510, 513:548,559:574,576:601, 607,610

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 462:470,472:479,481:510, 513:548,559:574,576:601, 607:608,610

H) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI *462:470,472:479,481:510, 513:548,559:574,576:601, 608,610*

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 462:470,472:479,481:510, 513:548,559:574,576:601, 608,610

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 462:470,472:479,481:510, 513:548,559:574,576:601, 608,610

IV.- AÇIKLAMALAR **471,479,511,548,552,574, 608**

1.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in vefatına ve bütçe görüşmeleriyle kısıtlı olarak Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın Cumhuriyet Halk Partisinden istifa edip Saadet Partisi Grubuna geçmesine ilişkin açıklaması 471

Sayfa

2.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz ile Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde İYİ Parti Grubu adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 479:480

3.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, DEM PARTİ Grubu adına konuşan hatiplerin 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 511

4.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 511:512

5.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 548:550

6.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 552:553

7.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 553

8.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde Saadet Partisi Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 574

9.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 574:575

10.- Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın, teşekkürle birlikte, Plan ve Bütçe Komisyonundaki bütçe görüşmeleri sırasında yaptığı para hareketi için meslektaşlarına bir açıklama borcu olduğuna ilişkin açıklaması 608:609

11.- İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın, İçişleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının 2024 yılı bütçesine destek veren tüm milletvekillerine şükranlarını sunduğuna ilişkin açıklaması 609

12.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, bütçe görüşmelerinde bakanların önceden hazırlanmış metinleri okumalarını değil yapılan eleştirilere ve değerlendirmelere cevap vermelerini beklediklerine ilişkin açıklaması 609

Sayfa

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR **550,554**

1.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 550:552

2.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 554:555

3.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 555:557

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.02'de açılarak üç oturum yaptı.

Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in vefatı nedeniyle bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu.

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36), 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 37) görüşmelerine devam edilerek,

Ticaret Bakanlığı,

Rekabet Kurumu,

Helal Akreditasyon Kurumu,

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı,

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı,

Türk Standardları Enstitüsü,

Türk Patent ve Marka Kurumu,

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu,

Türkiye Bilimler Akademisi,

Türkiye Uzay Ajansı,

2024 yılı merkezî yönetim bütçeleri ve 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Ezi Bayramı'na,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Küçükçekmece Kaymakamlığının Mezopotamya Kültür Merkezi'nin 32'nci yıl dönümü konserini ve etkinliğini yasaklamasına,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, hayatını kaybeden Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'e, Denizli Acıpayam'da maden kazasında vefat eden Kadir Özer ile Mustafa Karahan'a, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Piyade Teğmen Eril Alperen Emir'e; DEM PARTİ, CHP ve İYİ Parti Grupları adına konuşma yapan hatiplerin 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın;

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin dördüncü tur görüşmelerinde yapılan soru-cevap işlemi sırasında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, AK PARTİ milletvekillerinin Gazze'ye yapılan saldırıları kınadıklarına ancak Türkiye'nin İsrail'in en çok ithalat yaptığı 4'üncü ülke durumunda olduğuna, Gazeteci Metin Cihan'ın paylaşımlarına erişim engeli getirilmesine ve bölgeler arası gelişmişlik farkına,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, ithalat rakamlarına, işsizliğe, Türkiye'nin sanayide ve ticaretteki yerine ve rakamlarla konuşulması gerektiğine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Türkiye'nin Türkiye Yüzyılı vizyonu içerisinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına ve Ticaret Bakanlığına çok önemli görevler düştüğüne,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Hazreti Mevlâna'nın 750'nci Vuslat Yıl Dönümü'ne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 16 Aralık 2023 Cumartesi günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 20.51'de son verildi.

Celal ADAN
Başkan Vekili

Sibel SUİÇMEZ
Trabzon
Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA
İzmir
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 52

16.12.2023 Cumartesi

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

1.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, fahri Kuran kursu öğreticileri ile vekil imamların özlük haklarının iyileştirilmesi taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6391)

2.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, Diyanet İşleri Başkanlığınca verilen 10 Kasım 2023 tarihli hutbeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6477)

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, TRT tarafından yayımlanan bir televizyon programına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6479)

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yardımcı hizmetler sınıfına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6481)

Adalet Bakanlığı

5.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'da son 5 yılda su faturasını ödemediği için suyu kesilen ve hakkında icra takibi başlatılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6393)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Denizli T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6394)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde verilen yemeklerin yetersiz olduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6395)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Denizli T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6396)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6397)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun koğuşunun değiştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6398)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Samsun Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6399)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Zonguldak'ta kaçak bir maden ocağında çalışan ve yaşamını yitiren yabancı uyruklu bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6400)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tedavisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6401)

14.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, Batman M Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6402)

15.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Batman T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun infazının ertelenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6403)

16.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Batman M Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6404)

17.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun ölümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/6405)

18.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, suça sürüklenen çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6406)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevlerindeki kantin fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6407)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6408)

21.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Karabük T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6409)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6410)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6411)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elmalı T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir kişinin adil yargılanma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6412)

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6413)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yozgat 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6414)

27.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/6415)

28.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, 2 Temmuz 1993'te Sivas'ta meydana gelen olayların soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6416)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manavgat S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6482)

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Denizli T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6483)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'un Silivri ilçesinde bulunan bir okulla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6484)

32.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Batman T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6485)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adana 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6486)

34.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Batman T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6487)

35.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bir mahkum hakkında verilen koşullu salıverilme kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6488)

36.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamayan hakimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6489)

37.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, dava şartı arabuluculuk kapsamına giren uyuşmazlıklara uzmanlık eğitimi verilmesine ve arabuluculuk verilerinin yayınlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6490)

38.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, adliye binalarındaki olanaklardan avukatların da faydalanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6491)

39.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6492)

40.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yargılanma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6493)

41.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, stajyer avukatların yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6494)

42.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun ölümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/6495)

43.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6496)

44.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, Tokat T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6497)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

45.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Muş ilinde kadınların iş gücüne katılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6417)

46.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Muş Belediyesinin kadın ve çocuklara yönelik sığınma evi açması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6418)

47.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, kadın cinayetlerine dair çeşitli verilere ve alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6419)

48.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, kadına yönelik şiddete ilişkin yazılı soru önergesi (7/6498)

49.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Bakanlıkça dağıtılan yakacak yardımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6499)

50.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Kırıkkale ilindeki intihar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6500)

51.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'da gerçekleştirilen Evlilik Öncesi Eğitim Programları ve Aile Eğitim Programları hakkında çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6501)

52.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, doğum yardımı miktarının artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6502)

53.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, kadına yönelik şiddete dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6503)

54.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, engelli vatandaşların ekonomik ve sosyal hakları konusundaki iyileştirme çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6504)

55.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, deprem bölgesindeki kadınların yaşadıkları sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6505)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

56.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Zonguldak'ta kaçak bir maden ocağında çalışan ve yaşamını yitiren yabancı uyruklu bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6420)

57.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, Zonguldak'ta kaçak bir maden ocağında çalışan ve yaşamını yitiren yabancı uyruklu bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6421)

58.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Zonguldak'ta kaçak bir maden ocağında çalışan ve yaşamını yitiren yabancı uyruklu bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6422)

59.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin emekli ikramiyesinin ödenmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6423)

60.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Muş ilinde kadınların iş gücüne katılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6424)

61.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, Hipofosfatazya ve Hipofosfatemik Rikets hastalıklarının tedavisinde kullanılan ilaçların SGK tarafından geri ödeme kapsamına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6425)

62.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Cumhuriyet'in 100. yılı vesilesiyle emeklilere bir defaya mahsus verilecek olan ikramiyeden yararlanamayan emeklilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6506)

63.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Cumhuriyet'in 100. yılı vesilesiyle emeklilere bir defaya mahsus verilecek olan ikramiyeden yararlanamayan emeklilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6507)

64.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ÇKS'ye kayıtlı emekli çiftçilerin bayram ikramiyesinden yararlandırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6508)

65.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, ÇKS'ye kayıtlı emekli çiftçilerin bayram ikramiyesinden yararlandırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6509)

66.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, çıraklık ve staja başlama tarihinin sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6510)

67.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, motosikletli kuryeliğin tehlikeli meslek sayılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6511)

68.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, bazı çiftçilerin Kayseri Şeker Fabrikası üyeliğinden çıkarıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6512)

69.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, ÇKS'ye kayıtlı emekli çiftçilerin bayram ikramiyesinden yararlandırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6513)

70.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2022 ve 2023 yıllarında iş kazaları sonucu yaralanan ve hayatını kaybeden işçilerin sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6514)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

71.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 2014 yılından bu yana Bingöl'de imara açılan arazilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6426)

72.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Sarım Havzası'nda yapılması planlanan hidroelektrik santraline ilişkin yazılı soru önergesi (7/6427)

73.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara'da inşa edilen TOKİ konutlarının teslim edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6428)

74.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesine bağlı Gülümser Sokak'ta patlayan bir kanalizasyonun yaydığı kötü kokuya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6429)

75.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis merkez, ilçe ve belde belediyelerinin sattıkları gayrimenkullere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6430)

76.- İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun'un, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında yaşanan barınma sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/6431)

77.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Genç ilçesinde 19 Kasım 2023 tarihinde meydana gelen yağış sonrası oluşan zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6432)

78.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'de 19 Kasım 2023 tarihinde meydana gelen yağış sonrası oluşan zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6433)

79.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Tuşba Belediyesine atanan kayyım ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6515)

80.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Muş Belediyesinin kadın ve çocuklara yönelik sığınma evi açması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6516)

81.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Büyükşehir belediyesine bağlı daire başkanlıklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6517)

82.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı bazı köylerde yaşanan hak sahipliği sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6518)

83.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, 2018'den bu yana Aydın'da yabancı uyruklu kişilere satılan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6519)

84.- İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, imar barışı kapsamında verilen yapı kayıt belgelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6520)

85.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Erzincan ilinde olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6521)

86.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesine bağlı Lalaşahin Mahallesi'nde yapımına başlanan TOKİ konutlarına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6522)

87.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir ili Bergama ilçesi Kozak Yaylasındaki taş ocaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6523)

88.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Tekirdağ'ın Saray ilçesinde maden ocağı açılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6524)

89.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Adıyaman'da TOKİ tarafından yapılması planlanan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6525)

90.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Osmaniye'de TOKİ tarafından yapılması planlanan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6526)

91.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Gaziantep'te TOKİ tarafından yapılması planlanan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6527)

92.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Şanlıurfa'da TOKİ tarafından yapılması planlanan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6528)

93.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Malatya'da TOKİ tarafından yapılması planlanan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6529)

94.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Diyarbakır'da TOKİ tarafından yapılması planlanan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6530)

95.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Adana'da TOKİ tarafından yapılması planlanan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6531)

96.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Evren Sanayi Sitesi Köprülü Kavşak Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6532)

97.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Elazığ'da TOKİ tarafından yapılması planlanan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6533)

98.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Kilis'te TOKİ tarafından yapılması planlanan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6534)

99.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Kahramanmaraş'ta TOKİ tarafından yapılması planlanan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6535)

100.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Hatay'da TOKİ tarafından yapılması planlanan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6536)

101.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, ülkemizin gerçekleştirdiği plastik atık ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6537)

102.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporunda Van Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6538)

103.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporunda Van Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6539)

Dışişleri Bakanlığı

104.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, KKTC'nin Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi'nin 10. Zirvesi'ne davet edilmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6434)

105.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, İsveç Krallığının NATO'ya üye olma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6540)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

106.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, Zonguldak'ta kaçak bir maden ocağında çalışan ve yaşamını yitiren yabancı uyruklu bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6435)

107.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Zonguldak'ta kaçak bir maden ocağında çalışan ve yaşamını yitiren yabancı uyruklu bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6436)

108.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Yüksekova ilçesindeki iki elektrik enerjisi gerilim hattının oluşturduğu tehlikeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6437)

109.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas'ın İmranlı ilçesinde yürütülen doğalgaz altyapısı çalışmalarının tamamlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6541)

110.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, TEİAŞ'a olan borçlarını zamanında ödemeyen elektrik dağıtım şirketlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6542)

111.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Tekirdağ'ın Saray ilçesinde maden ocağı açılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6543)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

112.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Düzce'de bulunan KYK yurtlarında yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6438)

113.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Bartın'daki Çeşmi Cihan Kız Öğrenci Yurdunun 19 Kasım 2023 tarihinde meydana gelen fırtınada aldığı hasara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6544)

114.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, KYK yurtlarındaki asansörlerin denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6545)

115.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Tekirdağ'daki KYK yurtlarına yerleşen öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6546)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

116.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, konaklama vergisinin sınıflandırılması ve konaklama vergisinden belediyelere ve il özel idarelerine pay verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6439)

117.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2023 yılları arasında ikametgahı yurt dışı olarak değişen vatandaş sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6547)

118.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, depremzede narenciye üreticilerinin kullandıkları kredilerin geri ödemelerinin ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6548)

İçişleri Bakanlığı

119.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6440)

120.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'da son 5 yılda su faturasını ödemediği için suyu kesilen ve hakkında icra takibi başlatılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6441)

121.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, suça sürüklenen çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6443)

122.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, kadınlar ve çocuklara yönelik sığınma evi açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6450)

123.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Karlıova ilçesine bağlı Ulukapı Mezrası'nda 19 Kasım 2023 tarihinde meydana gelen yağış sonrası oluşan zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6451)

124.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'de 19 Kasım 2023 tarihinde meydana gelen yağış sonrası Çapakçur Köprüsü'nün yıkılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6452)

125.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Kars Belediyesi ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6549)

126.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Tuşba Belediyesine atanan kayyım ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6550)

127.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 2016 yılında Şırnak'ta ilan edilen sokağa çıkma yasağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6551)

128.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kaymakam hakkındaki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6552)

129.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, 19 Kasım 2023 tarihinde Batman'da gerçekleşen yağış sonrası yaşanan mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/6553)

130.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay ilinde yapımı devam eden emniyet binasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6554)

131.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, Türkiye Tek Yürek Kampanyası kapsamında toplanan bağışlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6555)

132.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, elektrikli skuterlerin karıştığı kazalara ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6556)

133.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2002-2023 yılları arasında vatandaşlık verilen yabancılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6557)

134.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında özel koruma kapsamına alınan bazı kişilerin koruma kararının kaldırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6558)

135.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporunda Erzurum Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6559)

136.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Tuzla Piyade Okul Komutanlığında bazı teğmenler arasında tartışma yaşandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6560)

137.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporunda Van Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6562)

138.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporunda Van Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6563)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

139.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay ilinde Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait konutların kiralarına yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/6564)

140.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından Sivas ilindeki vakıf kiralarına yapılan zamlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6567)

Milli Eğitim Bakanlığı

141.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi yaz okulu sınavlarının çevrimiçi yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6453)

142.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Üniversitesi yemekhanesinin denetlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6454)

143.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, Batman'ın Sason ilçesine bağlı Aşağı Mahalle'de bir lisenin bitişiğinde bulunan istinat duvarının yıkılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6455)

144.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl ilinde Tip-1 diyabet tanısı konulan öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6456)

145.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, bazı okul müdürlerinin öğretmenlere İsrail mallarına yönelik boykot mesajları gönderdiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6457)

146.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, ücretli öğretmenlerin çalışma koşullarının ve ücretlerinin iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6568)

147.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğüne yapılan atamaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6569)

148.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, 9. sınıflarda okuyan Hristiyan öğrencilerin seçmeli ders seçeneklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6570)

149.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli ili Gebze ilçesinde bulunan bir anaokuluna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6571)

150.- Ankara Milletvekili Okan Konuralp'ın, rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğretmenliği atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6572)

151.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ'ın Palu ilçesinde bir meslek yüksekokulu açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6573)

152.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, usta öğreticilerin özlük haklarında iyileştirilme yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6574)

153.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, 2013 yılından bu yana özel okullardaki öğrenci ve öğretmen sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6575)

154.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğretmenliği atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6576)

155.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Çoruh Üniversitesi Arhavi Yerleşkesindeki binaların bakım ve onarımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6577)

156.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Tekirdağ'da yer alan BİLSEM'lerin fiziki şartlarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6578)

Milli Savunma Bakanlığı

157.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 7 Ekim 2023 tarihinden bu yana İncirlik Hava Üssü'nden yapılan uçuşlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6458)

158.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Tuzla Piyade Okul Komutanlığında bazı teğmenler arasında tartışma yaşandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6579)

Sağlık Bakanlığı

159.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6459)

160.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eczane teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6460)

161.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, odyometri bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6461)

162.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, diş hekimlerinin istihdamına ve ağız ve diş sağlığı alanındaki muayenelere dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6463)

163.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, Hipofosfatazya ve Hipofosfatemik Rikets hastalıklarının tedavisinde kullanılan ilaçların SGK tarafından geri ödeme kapsamına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6464)

164.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'deki devlet hastanelerinde personel eksikliği olduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6465)

165.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Derince ilçesinde bulunan bir aile sağlık merkezi binasının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6466)

166.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl ilinde Tip-1 diyabet tanısı konulan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6467)

167.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, uyuşturucuyla mücadele kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6580)

168.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, Eylül 2023 tarihi itibarıyla istihdam edilen yabancı sağlık çalışanı sayısına ve yabancılara verilen sağlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6581)

169.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, Kocaeli Şehir Hastanesinde yaşanan elektrik sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/6582)

170.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında deprem bölgesindeki sağlık çalışanları ile ailelerine sağlanan desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6583)

171.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Erzurum Karayazı Devlet Hastanesinin doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6584)

172.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Akçakale Devlet Hastanesinin doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6585)

173.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında ruh sağlığı sorunları nedeniyle hastanelere yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6586)

174.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, 2013-2023 yılları arasında istifa eden hekimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6587)

175.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, aile sağlığı merkezlerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6588)

176.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, paramedik uzmanların istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6589)

177.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'a şehir hastanesi yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6590)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

178.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, asansör denetimlerinin TSE ve TMMOB Makine Mühendisleri Odası tarafından yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6591)

Tarım ve Orman Bakanlığı

179.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 2014 yılından bu yana Bingöl'de imara açılan arazilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6468)

180.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Erzurum'daki bir gıda işletmesinin sahibine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6469)

181.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Akdeniz Meyve Sineği ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6470)

182.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Ağrı Şeker Fabrikası'na şeker pancarı teslimatında yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6471)

183.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Karlıova ilçesine bağlı Ulukapı Mezrası'nda 19 Kasım 2023 tarihinde meydana gelen yağış sonrası oluşan zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6472)

184.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, kuru incir üretimi ve pazarlaması konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6592)

185.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, dahilde işleme rejimi kapsamında ithal edilen hububat miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6593)

186.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık tarafından son 5 yılda gerçekleştirilen projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6594)

187.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TAGEM'in yürüttüğü projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6595)

188.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2022 ve 2023 yıllarında iyi tarım uygulamaları desteği alan üretici sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6596)

189.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2022 ve 2023 yıllarında bitkisel üretim yapan küçük aile işletmesi desteği alan işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6597)

190.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2023 yılında hayvancılık desteği alan besicilere dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6598)

191.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2023 yılında yurt içi sertifikalı tohum üretim desteği alan çiftçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6599)

192.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2023 yılında ÇKS, TARSİM ve ÖKS'ye kayıtlı çiftçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6600)

193.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımsal amaçlı kullanılan drone sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6601)

194.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ ilinde Et ve Süt Kurumu şubesi açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6602)

195.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Hatay iline ve deprem bölgesine sağlanan desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6603)

196.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında Aydın iline yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6604)

197.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, Çayda Budama Programına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6605)

198.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir'in Bergama ilçesine bağlı Sarıcalar Mahallesi'nde yapılan ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6606)

199.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, tapuya zeytinlik veya zeytinli tarla olarak tescil ettirilen arazilerde üretilen diğer tarım ürünlerinin desteklenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6607)

200.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından verilen kredilerdeki faiz oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6608)

201.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ziraat, su ürünleri, gıda ve orman mühendisleri ile veteriner hekim istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6609)

202.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, TİGEM'e ait Iğdır'da bulunan Kazımkarabekir Tarım İşletmesinin 2017 yılında kiraya verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6610)

203.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Tirebolu ilçesine bağlı Çarşı Mahallesi Liman mevkinde yer alan belediye hizmet alanı ve ilçe pazar yerinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6611)

204.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Odabaşı ve İçlikaval göletlerinin ne zaman faaliyete geçeceğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6612)

205.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ Şeker Fabrikasının günlük şeker pancarı işleme kapasitesinin düşük olması nedeniyle oluşan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6613)

206.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Van ili Çatak ilçesi Konalga köyündeki arazilerin usulsüz bir şekilde bazı gerçek ve tüzel kişiler adına tescil edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6614)

Ticaret Bakanlığı

207.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'da 2010 yılından bu yana açılan ve kapanan iş yerleri hakkındaki çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6615)

208.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, perakende satış yapan esnaf ve meslek gruplarının sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6616)

209.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, İsrail ile yapılan dış ticarete ilişkin yazılı soru önergesi (7/6617)

210.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, çeşitli alışverişlerde kullanılan yemek çeklerinde belirlenen komisyon tutarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6618)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

211.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Zonguldak limanı yakınlarında batan bir yük gemisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6473)

212.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Erzurum ilinde yapımı devam eden Dallıkavak ve Kırık tünellerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6474)

213.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli-Ovacık yolunun ulaşım olanaklarının geliştirilmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6475)

214.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, Samandağ-Antakya çevre yolu projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6620)

215.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, elektrikli skuterlerin karıştığı kazalara ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6621)

216.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ve Gaziantep illeri arasında yapılması planlanan hızlı tren hattı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6622)

217.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Türk Telekom A.Ş.'den emekli olanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6623)

218.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Erzurum ilinde kar yağışı nedeniyle yolların kapanmaması için alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6624)

219.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun ve Ordu'yu kapsayan Karayolları Genel Müdürlüğüne bağlı yeni bir bölge müdürlüğü kurulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6626)

220.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun-Dereli-Şebinkarahisar karayolunun iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6627)

221.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Samsun Sarp Demiryolu Projesi'nin akıbetine ve Erzincan-Bayburt-Çaykara-Of-Trabzon Hızlı Tren Projesi'ne Tirebolu'nun dahil edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6628)

16 Aralık 2023 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, gündemimize göre 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün beşinci turdaki görüşmeleri yapacağız.

Beşinci turda, Sağlık Bakanlığı, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (*)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (*)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI

1) Sağlık Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(*) 36, 37 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 11/12/2023 tarihli 32'nci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

D) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

1) İçişleri Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına, istemleri hâlinde, İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye altmışar dakika söz verilecek. Bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilecek ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi on beş dakika soru, on beş dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gerekçesiz, yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Beşinci turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahısları adına söz alanların adlarını okuyorum:

İYİ Parti Grubu adına: Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba, Aydın Milletvekili Ömer Karakaş, Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz, Ankara Milletvekili Yüksel Arslan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına: Çankırı Milletvekili Pelin Yılık, Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş, Bolu Milletvekili İsmail Akgül, Kahramanmaraş Milletvekili Zuhal Karakoç Dora.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına: Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ, Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu, Muş Milletvekili Sümeyye Boz, Van Milletvekili Gülderen Varli.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına: Bursa Milletvekili Kayıhan Pala, İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko, Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, İzmir Milletvekili Murat Bakan, Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün, Kocaeli Milletvekili Nail Çiler, Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz alacaklar: Uşak Milletvekili İsmail Güneş, İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk, İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan, Bayburt Milletvekili Orhan Ateş, İstanbul Milletvekili Sevan Sıvacıoğlu, Elâzığ Milletvekili Erol Keleş, Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı, Kocaeli Milletvekili Veysal Tipioğlu, Ankara Milletvekili Osman Gökçek, Adana Milletvekili Faruk Aytek, Antalya Milletvekili Atay Uslu, Adıyaman Milletvekili İshak Şan.

Şahıslar adına: Lehinde İstanbul Milletvekili Medeni Yılmaz, aleyhinde Samsun Milletvekili Murat Çan.

Yürütme adına: Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya.

Akabinde soru-cevap ve oylama işlemlerini tamamlayacağız.

Şimdi, değerli milletvekilleri, ilk söz İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'e aittir.

Sayın Çömez, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığının bütçesi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sağlık eğitimiyle başlamak istiyorum sözlerime. Son derece zor, meşakkatli ve hayat boyu sürecek bir eğitimdir sağlık eğitimi; tüm branşlar, tüm kademeler için geçerlidir bu. Şu stetoskobu bir hekim eline alıp hasta bakabilmek için binlerce saat çalışmak, gecesini gündüzüne katmak, sayısız sınava girmek, gençliğinin bir kısmını heba etmek ve hayatının geri kalan kısmını da insanlığa vakfetmek durumundadır. Bugünün Türkiyesinde ne yazık ki tıp eğitimi can çekişiyor. Her yere plansızca açılan tıp fakülteleri sözüm ona var ama aslında yok. Kendi ilimden, ilçem Bandırma'dan örnek vereyim. Tıp fakültesi açılalı yıllar oldu ancak öğrenciler Bandırma'da değil; bina yetersiz, akademik kadro yetersiz, fiziki şartlar yetersiz ve hasta kapasitesi yetersiz. Dolayısıyla bir tıp eğitimi için her şey yetersiz. Öğrencilerimiz İstanbul Tıp Fakültesinde okuyor. Orası yeterli olsa canım kurban, orası da yetersiz; öğrenciler amfilerde bırakın oturacak sıra bulmayı koridorlarda, merdivenlerde yer bulamıyorlar. Sayın Bakan, biz sizinle aynı fakültede okuduk, aynı sıralarda okuduk. O dönemde İstanbul'da Frank Amfisi'nde şartlar bugünkü şartlardan çok daha iyiydi ve çok daha yüksek kalitedeydi. Bugün, 200 kişilik amfilerde, maalesef, tıp fakültesi öğrencileri 600 kişi olarak eğitim almak zorundalar. Mesele sadece amfilerde ders dinlemek de değil, bu gençler nasıl pratik yapacaklar, nasıl hasta görecekler, nasıl deneyim kazanacaklar; bu mümkün değil. Ha, Sayın Bakan "Bu bizim umurumuzda değil, açığı Suriyelilerle kapatırım." diyorsanız ona söyleyecek sözümüz yok.

Çok sayıda tıp öğrencisiyle bir araya geldim geçtiğimiz haftalarda, öylesine dertliler ki şu stetoskobu alacak paralarının olmadığından şikâyet ediyorlar; 100 dolardır şu steteskop, bunu alacak paralarının olmadığından bahsediyorlar ve maalesef, hastanede giymek için önlük dahi alacak paraları yok. Fakirliğin diz boyu olduğu ülkemizde ne olurdu bu gençlere birazcık eğitim desteği, eğitim yardımı yapsaydınız? Hoş "Doktor olduktan sonra ne veriyoruz ki?" diyeceksiniz, siz de haklısınız. Geçtiğimiz günlerde doktorların banka hesabına düştü, yıllık verdiğiniz giyim yardımı 62 lira 71 kuruş. Bir daha söylüyorum: Doktorlara yıllık verilen giyim yardımı 62 lira 71 kuruş. Ayağınızdaki marka çorabı alamazsınız bu parayla; maalesef, doktorunuza yıllık giyim yardımı olarak layık görüyorsunuz. E, tabii, hastanelere para lazım. Sayısını kendinizin bile hatırlamadığınız dev hastaneler zincirinize Sayın Bakan, devletten aldığınız teşvik milyarlarca lira. Doktora, öğrenciye para kalmıyor tabiatıyla.

Tıp eğitiminde bir başka konu daha var: Yabancılar. Bu zevat sınava girmeden parayı bastırıp tıp fakültesinde öğrenci oluyor ve Türk öğrencileri pek çok sınava girerek doktor olurken bunlar sınava dahi girmeden, parayla tıp fakültesine girip ondan sonra da doktor oluyorlar.

Bir başka konu daha var öğrencilerle ilgili: İntern doktorlara mütevazı bir maaş veriliyor. Devlet üniversitelerinde asgari ücret, özel üniversitelerde ve vakıf üniversitelerinde ise ayda sadece 2 bin lira cep harçlığı. Yazık değil mi bu gençlerin emeğine? Devletten aldığınız milyarlarca lira yetmiyormuş gibi, hayatlarının baharındaki bu gençleri gece gündüz çalıştırıp emeklerini istismar ediyorsunuz; bu da asla kabul edilebilecek bir durum değil.

Sağlık meslek liselerine gelelim. Neden Sağlık Bakanlığından alıp Millî Eğitim Bakanlığına verdiniz? Kim denetliyor eğitimin kalitesini ve planlamayı kim yapıyor? Neden izin verdiniz bu eğitimin ticarileşmesine? İş bulma garantisiyle bu okullar her yerde açıldı ve binlerce mezun verdi. Peki, bunların ne kadarının ataması yapıldı? Sadece yüzde 5. Bu son derece yanlış bir uygulama ve büyük bir plansızlık.

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunda size uzun uzun anlattım Türk hekimlerinin neden yurt dışına gittiklerini. Giden doktor sayısı 10 bini geçti; rakamlara itiraz etmeyin, rakamlar doğru, isterseniz kanıtlarım. Para için gitmiyorlar, geleceklerinden endişe ettikleri için gidiyorlar, sağlığı politize ettiğiniz için gidiyorlar, mobbinge uğradıkları için gidiyorlar, uzun ve tahammül edilmez çalışma saatleri için gidiyorlar, ülkenin yarınlarından endişe duydukları için gidiyorlar ve sağlıkta yaşanan şiddet nedeniyle gidiyorlar. Sayın Bakan, size bunları uzun uzun anlattım, siz de başınızı önünüze eğdiniz ve dinlediniz ve benim arkamdan şöyle bir hareket yaptınız "Para için gidiyorlar." dediniz. Sayın Bakan, bu bizim meslektaşlarımıza büyük bir haksızlık; bu kurumun başında en yetkili kişi olarak, yurt dışına giden doktorlara, meslektaşlarınıza "Para için gidiyorlar." demek büyük bir haksızlık.

Şimdi, bu konuya bir açıklık getireceğim, niye Sayın Bakan bu konuyu böyle düşündü ve para gözlüğünden baktı? Bir şey hatırlatayım Sayın Bakana: Birkaç yıl önceydi, Londra'da sağlık merkezinde çalışıyorum. Bir Türk yatırımcı grup geldi, randevu istedi, görüştük. "Türkiye'de hastaneler grubumuz var, Londra'ya açılmak istiyoruz." dediler, kartvizitlerini uzattılar. Ne yazıyordu biliyor musunuz üzerinde? "Medipol" yani Sayın Bakanın hastaneleri. Gelenlere "Gidin, Sayın Bakana söyleyin, geldiğiniz kişi benim, dolayısıyla benimle iş yapıp yapmamaya karar versin." dedim, sonra da ortadan kayboldular. Londra'da hastane açamadınız değil mi Sayın Bakan? Orada size bedava bina verecek, bedava arsa verecek, teşvik verecek bir yapı, bir devlet bulamadınız değil mi?

Bakın, yurt dışına giden doktorlar hangi şartlarda gidiyorlar ve ne zorlukları aşarak gittikleri ülkede hekim olarak çalışmaya hak kazanıyorlar? Önce mezun oldukları üniversitelerin akredite bir üniversite olduklarını kanıtlamak zorundalar. Sonra ardından dil sınavları geliyor, ardından yazılı, daha sonra sözlü sınavlar geliyor. İnanılmaz zor sınavlar. Ben verdim ama gelin bana sorun, nasıl verdim? Sonra ardından bir mülakat var, ardından "Bütün belgeleri getirin bakalım, gerçek mi, değil mi?" diye hepsinin tek tek kanıtı isteniyor ve en sonunda da bir iyi hâl kâğıdı isteniyor. Tüm bunları geçtiği zaman Türk hekimleri, yurt dışında lisans alma ve orada çalışma hakkına sahip oluyorlar. Açıkçası, o giden binlerce Türk hekimi son derece donanımlı, son derece iyi eğitimli, tecrübeli ve akredite üniversitelerden mezun olanlar.

Peki, Sayın Bakan, gelelim Suriyelilere; ne yapıyorsunuz? Bunla ilgili ben bir açıklama yapayım: Diplomaları gerçek mi, sahte mi araştırmıyorsunuz; hiçbir Suriyelinin diploması gerçek mi, sahte mi tetkik edilmiyor, sözlü beyan yetiyor. Türkçe sınavı var mı? Yok. Müfredat sınavı -yazılı sözlü- var mı? Hayır, hiç gerek yok. Peki, mülakat var mı? Ona da ihtiyaç yok. Peki, bir suça karıştılar mı, bununla ilgili bir iyi hâl kâğıdı istiyor musunuz Suriyelilerden? Hayır, ona da gerek yok; Türkiye zaten mafya cenneti, onlar da gelsin. Peki, sonra Türkiye Cumhuriyeti diploması hazır, ardından vatandaşlık da hazır. E, bunlar Türkçe bilmiyor; olsun reçeteleri Arapça yazsınlar. Ya eczaneler? Zaten onların da çoğu Suriyeli, onlara da Arapça reçete anlama hakkı verdik. Dolayısıyla sistem çözüldü. İşte, bu şekilde, sağlık sistemi çözülmeye çalışılıyor. Bu, bir kara mizah ve bu kara mizah maalesef bizim ülkemizde yaşanıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diş hekimlerimizin de ciddi sorunları var. Her yere üniversite açılması furyasından onlar da nasibini aldılar. Her gün bir yenisi açıldığı için güncel rakamı söyleyemeyeceğim ama sayı çoktan 100'ü geçti. Şu anda yıllık diş hekimi mezunumuzun sayısı 12 bini buluyor, oysa ülkenin ihtiyacı 2.500. Tabii, tıp eğitimindeki sorun burada da var, sayının çok artması beraberinde eğitim kalitesinin de düşmesini getiriyor. Yeni mezun diş hekimlerimizin çoğu ekonomik imkânları olmadığı için muayenehane açamıyor ve yasa izin vermediği için bir başka muayenehanede de çalışamıyorlar fakat bir hastanede, bir özel diş kliniğinde iş bulmak da o kadar kolay değil. Dolayısıyla diş hekimliği fakültelerinin de planlanması son derece önemli.

Değerli arkadaşlar, diş hekimliği alanında kullanılan malzemelere yılda ödenen para yaklaşık 1 milyar dolar, bunun yüzde 85'i ithal. Özellikle döviz açığının giderek arttığı ülkemizde bu ithalat kültüründen Türkiye'nin kurtulması şart. Söz konusu malzemelerin pek çoğu ülkemizde üretilebilir; AR-GE çalışmalarına ve özellikle bu alanda yapılacak yatırımlara destek olunması son derece önemli.

Yeri gelmişken ilaç konusuna da değinmek istiyorum. Ülkemizde 2023 yılında ilaca harcanan paranın 175 milyar lirayı bulacağı tahmin ediliyor; bunun kabaca yüzde 60'ı yerli, yüzde 40'ı ise ithal. Yerli olanın da asıl etken maddesinin neredeyse tamamı ithal. Gerçek rakamları Sayın Bakana bir soru önergesiyle sordum ancak gelen cevapta rakam yerine ilaç kutusu vardı. Yani Bakanlık tüketilen ilaç miktarındaki yerli-yabancı oranını ya gerçekten bilmiyor ya da milletin gözünden kaçırmak için kutu üzerinden üstünkörü bir cevap veriyor. Aslında, Sağlık Bakanlığının ilaç fiyatlandırmada euroyu baz alması olayın nedenini açıklıyor. Türkiye'de, bu güzel ülkede ilaç fiyatları euro üzerinden değerlendiriliyor ve bugün Sayın Cumhurbaşkanının imzasıyla yayınlanan bir kararnameyle, ilaca yine euro gerekçesiyle yüzde 25 zam yapıldı, bütün Türkiye'ye hayırlı olsun.

Değerli arkadaşlar, eczacılık fakültelerinin planlamasında da büyük hatalar yapıldı. Popülist politikalar uğruna plansızca açılan eczacılık fakültelerinden mezun olanların yüzde 30 kadarı istihdam fazlası. 57 eczacılık fakültesi var Türkiye'de ancak bir tek orijinal Türk ilacı yok, bir tane orijinal formülümüz yok. Sadece 3 eczacılık fakültesi olan İrlanda'nın yıllık ilaç ihracatı 65 milyar dolar. Türkiye'nin eczacılık fakülteleri açmak yerine yerli ve millî ilaç sanayisine destek vermesi, proje bazlı desteklerle AR-GE desteği vermesi şart; aksi hâlde, sistemin bu ithal ilaçla sürdürülebilmesi mümkün değil. Sayın Bakan, sadece İstanbul'da 200 kadar Suriyeli eczacı var ve bunların hepsine Türk vatandaşlığı verildi. Bunlar, hiçbir sınava girmeden, diplomaları gerçek mi sahte mi bu bile incelenmeden, ne dil sınavı ne yazılı sınav ne sözlü sınav, hiçbir sınava girmeden bu ülkede eczacı oldular. Türk eczacılarının yüzde 30'u istihdam dışı ama Suriyeliler ellerini kollarını sallaya sallaya geldiler, hiçbir sınava girmeden, ne olduğu belli olmayan, denetlenmeyen diplomalarını sadece ibraz edip, gösterip kalktılar bu ülkede eczacı oldular ve istisnasız bunların hepsine Türk vatandaşlığı verildi, hepsinin SGK'yle anlaşması var. Bu arada SGK'yle ilgili rakamlara şöyle bir baktım, SGK'nin geçen yılki finansman açığı tam 47 milyar lira, bu yılın ilk dokuz ayında ise 40 milyar lirayı buldu; kocaman bir kara delik.

Size geçtiğimiz günlerde Hatay Milletvekilimiz Sayın Şefik Çirkin bir soru sordu, dedi ki: "Yabancı uyruklu olup sonradan Türk vatandaşlığı verilmiş eczacı sayısı kaçtır?" Cevap veremediniz, sadece "Ülkemizde eczane açabilmek için Türk vatandaşı olmak şarttır." dediniz, kestirip attınız.

Bakın, Sayın Bakan, geçtiğimiz günlerde Kilis Öncüpınar Sınır Kapısı'nda yapılan bir operasyonda milyonlarca liralık ilaç yakalandı, milyonlarca liralık; ilaçlar Suriye'ye gidiyordu. Bu ilaçların akıbetini sordu Sayın Vekilimiz size, dediniz ki: "Bizim işimiz değil; savcılık, gümrük ve Emniyetin işi." Sayın İçişleri Bakanımız da burada, belki bugün yapacağı konuşmada buna da açıklık getirir; madem 2 Bakan bugün Mecliste, belki buna bir açıklık getirirler.

Şimdi, Sayın Sağlık Bakanına soracağım: Bu ilaçlardan siz sorumlu değilsiniz de neden sorumlusunuz? İlaçların karekodunu okutsanız, orada bu ilacın menşesi, nereden çıktığı, nereye gideceği belli. Dolayısıyla sınırda yakalanmış bu milyonlarca ilacın akıbetini mutlaka ve mutlaka bulup

bu ülkeye, bu millete hesap vermeniz lazım. Acaba, Suriyeli doktorların Suriyeli eczacılarla kurdukları çetelerin ve devlet içindeki uzantılarının ne olduğu ortaya çıkacak, bundan mı kaygı duyuyorsunuz? Merak etmiyor değilim. Eğer bu durum başka bir ülkede yaşansa, medeni bir ülkede yaşansa o ülke ayağa kalkar. Bu ülkede doktorlara hiçbir sınava girmeden, hiçbir şey yapılmadan diploma veriliyor, vatandaşlık veriliyor; eczacılara aynı şey yapılıyor ve bunlar tırlar dolusu, milyonlarca liralık ilacı alıp Türkiye'den Suriye'ye götürüyor ve biz bunun akıbetini hiç kimseye soramıyoruz.

Gelelim ilaç ve muayene katkı payına Sayın Bakan. Bu ülkede yaşayan her bir Türk vatandaşı, bu ülkenin asil evlatları hastaneye gittikleri zaman muayene katkı payı ödüyorlar, ilaçlarını almaya gittikleri zaman eczanelerden muayene katkı payı ödüyorlar fakat sayıları 10 milyonu bulan Suriyeliler bir tek kuruş para ödemiyor. Bu ülkeye hiçbir katkısı olmayan, yük getiren, külfet getiren bu güruha her şey bedava, bu ülkenin asil evlatları hastaneye gittiklerinde, doktora muayene olmak için, ilacını almak için para ödemek zorunda. Bu, asla kabul edilebilecek bir şey değildir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Mart 2022, Sayın Bakan, Sağlık Bakanımız çok dikkat çekici bir rakam paylaştı; inanıyorum ki bu rakamı not alacak ve konuşmasında bize cevap verecektir: "Suriyeli mültecilere 2,6 milyon ameliyat hizmeti verildi." dedi Sayın Bakan yani "Türkiye'de yaşayan Suriyeli mültecilere 2,6 milyon ameliyat hizmeti verildi." dedi; bedava bu hizmet. Tabii, o konuşmasında 100 milyona yakın poliklinik hizmeti, yine 3 milyonun üzerinde yataklı hizmet verildiğinden de bahsetti, ona girmeyeceğim.

Şimdi, çok ilginç bir şekilde -bugün yine İçişleri Bakanımız da burada, eminim o da buna cevap verecektir- zamanın İçişleri Bakanı dedi ki: "Türkiye'de 3,3 milyon Suriyeli var." Bir daha söylüyorum: "3,3 milyon Suriyeli var." Sayın Sağlık Bakanı da "2,6 milyon ameliyat yapıldı." dedi. Şöyle bir hesap yapıyorsunuz: Her 100 Suriyeliden 77'si bu ülkede ameliyat olmuş ve bu açıklamalar resmî olarak Bakanlar tarafından yapıldı; İçişleri Bakanı ve Sağlık Bakanı tarafından yapıldı. Çok net, doktor olarak söylüyorum: Allah aşkına, şu salonda bulunan sizler, Türk yurttaşları, yüzde 77'niz ameliyat mı oldunuz? Asla doğru bir rakam değil, burada iki Bakandan biri doğruyu söylemiyor; ya ameliyat sayısı doğru değil ya da Türkiye'deki mültecilerin, Suriyelilerin sayısı doğru değil. Bunun cevabını bekliyoruz Sayın iki Bakan buradayken. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – 1 milyon da çocuk doğuruldu, onu da söyle.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Şimdi, Sayın Bakan, gelelim reçetelerin yabancı dille yazılması meselesine. Geçtiğimiz aylarda E-Reçete Sistemi'ne beş farklı dil eklendi, Türkçenin üzerine beş yeni dil eklendi; bu sayede artık reçeteler, Arapça başta olmak üzere, beş dille yazılabiliyor. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir uygulama yok, dünyanın hiçbir ülkesinde böyle bir uygulama yok; olamaz, mümkün değil. Bir tane örnek gösteremezsiniz hiçbir medeni ülkede. Sayın Bakana bu eleştiri yöneltildiğinde dedi ki: "Bunu sağlık turizmi için gelen yabancı hastalara yaptık." Sağlık turizmi için Türkiye'ye gelen yabancı hastalara yapılmış. Yani bu hastalar gelecekler, Türkiye'den sağlık hizmeti alacaklar, reçetelerini alıp kendi ülkelerine gidecekler ve oradan ilaçlarını temin edecekler. Bunun için yapıldığını söyledi Sayın Bakan, kendi ifadesi var; "Doğru değil." derse açıklamasını yapar, biz de dinlemiş oluruz. Şimdi, Sayın Bakandan bir talebim var. Bu ülkenin Sağlık Bakanı olarak, bir hekim olarak bir İngiliz hastaya bir reçeteyi yazsın kendisi, İngiltere'den gelmiş bir hastaya reçete yazsın, desin ki: "Al bu reçeteyi, git Londra'da bir eczaneden al." Öyle iddia ediyor ya… Bu hasta kalksın, Londra'ya gitsin, bu reçeteyi Londra'daki eczaneden alsın, ben bugün huzurunuzda hem milletvekilliğinden istifa edeceğim hem de milletimizden özür dileyeceğim. Mümkün değil yapması, yapamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Peki, Sayın Bakan, siz doğruyu söylemediğiniz için, bu bilgi yanlış olduğu için, bu milleti yanlış yönlendirdiğiniz için istifa edecek misiniz ya da bu bilginin doğrusunu bugün paylaşacak mısınız?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Saptırıyorsunuz, saptırıyorsunuz.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Ben çarpıtmıyorum.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Saptırıyorsun.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Sayın Bakan, kürsüye gelir konuşursunuz, hayır, kürsüye gelir konuşursunuz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Her tarafınız yanlış, hangisini düzelteyim ben?

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Ben size soru soruyorum, hiçbir şeyi çarpıtmıyorum. Ben, 2 tane diploması olan doktorum.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Biz sizi çok iyi biliyoruz, sizi çok iyi biliyoruz.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Hiçbir şeyi çarpıtmıyorum, gelir burada cevap verirsiniz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bana hitap ediyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Çömez, Genel Kurula hitap edelim.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Sayın Başkan… Sayın Başkan, müdahale var.

BAŞKAN – Ama siz de Genel Kurula hitap edin.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Bakan oradan müdahale edemez ki.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Ben Genel Kurula hitap ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan da…

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bakanın laf atmasıyla ilgili bir usul var mı?

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Atanmış seçilmişe müdahale ediyor.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Hesap soracağım, soru soracağım Sayın Bakana.

BAŞKAN – Tamam, soracaksınız, o da cevap verecek.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Sayı soracağım Sayın Bakana.

BAŞKAN – Siz de soracaksınız, o da cevabını verecek ama Genel Kurula hitap edersek daha doğru olur.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Sağlık Bakanlığının bütçesini konuşuyoruz, ne konuşacağım ben? Sayın Bakana soru yöneltiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, bunlara, konuştuklarınıza itirazımız yok Sayın Çömez, dilediğinizi konuşabilirsiniz; Genel Kurula hitap edin.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, yanlış yere müdahale ediyorsunuz.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Peki, müsaadenizle devam ediyorum.

Bir soru önergesi verdim Sayın Bakana konuyla ilgili, dedi ki: “Biz bunu Türkiye’deki yabancı hastalar için hazırladık.” Peki, diyelim ki bu tez doğru, hasta yabancı, anladık, doktor Türk, reçeteyi verecek eczacı Türk; niye bu ülkede yabancı bir hasta için, Türk doktorun, Türk eczacının olduğu bir ülkede başka bir dilde reçete yazılıyor? Bunun sebebi son derece açık, son derece net. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Hiçbir şekilde gerçekleri milletin gözünden kaçırmaya çalışmayın. Bu ülkede 10 milyonu aşkın Suriyeli var, gelen doktorların hepsine vatandaşlık verdiniz, doktor lisansı verdiniz, hiçbir sınava sokmadınız. Aynı şekilde eczacılara da onu yaptınız, 6-7 bin civarında Suriyeli sağlık çalışanı var ve Türkçe bilmiyorlar, onların işini kolaylaştırmak için yaptınız. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir uygulama yok.

Gelelim Merkezi Hekim Randevu Sistemi'ne. Bu sistem artık çöktü, artık randevu almak çok zor, hele hele zamanında randevu almak mümkün değil. Bunun temel nedeni yetersiz hekim sayısı, plansızlık, kötü yönetim ve kaçakların getirmiş olduğu ek külfet. Aile sağlığı merkezleri yeterince fonksiyonel çalışmıyor ve bu nedenle hastaların pek çoğu sorunlarını ilk basamakta çözebilecekken hastanelere başvurmak zorunda kalıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Peki, çok teşekkür ediyorum.

Aslında söyleyecek çok şeyim vardı, çok uzun da bir hazırlık yapmıştık ama ben bu notları Sayın Bakana göndereceğim çünkü konuşulacak ve eleştirilecek çok şey var. Umuyorum Sayın Bakan bugün yapacağı konuşmada bunların hepsine cevap verir ve biz gerçekleri bizzat kendi ağzından duymuş oluruz.

Çok teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çömez, teşekkür ediyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım… Sayın Başkanım…

BAŞKAN – İkinci söz talebi Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'ya aittir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bekir Bey, duyuyor musunuz beni?

BAŞKAN – Sayın Fakıbaba, buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Benim kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Fakıbaba, biraz izin verirseniz…

Sayın Günaydın, gruplar arası mutabakat gereği bu sözleri turların sonunda verme konusunda bütçe görüşmelerinin başında bir anlaşma olduğu için size söz vermedim ama sizin söyleyeceğiniz bir şey varsa buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, konuyla alakalı değil yani bütçe görüşmeleriyle alakalı değil, kamuoyunu da ilgilendiren bir açıklama yapmak istiyorum, o nedenle…

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Fakıbaba konuşmasını bitirsin, ondan sonra yapayım, kürsüdeki hatibi engellemeyelim arzu ederseniz.

BAŞKAN – Turun sonunda yaparsanız hem anlaşmaya uygun olur…

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Fakıbaba, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET EŞREF FAKIBABA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

"Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi/Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi." Bize bunu sağlayan Yüce Rabb'imize hamdolsun. Başta doktor arkadaşlarım olmak üzere bütün sağlık çalışanlarına teşekkür ederek sözlerime başlamak istiyorum.

1982 yılından beri çeşitli hastanelerde genel cerrahi uzmanı ve zaman zaman da başhekim olarak hizmet verdim. 2003 öncesi ile sonrasını mukayese ettiğimde, gerçekten, sağlıkta devrim niteliğinde gelişmeler olduğunu gözledim. Muayene kuyrukları, ilaç kuyruğu, çok sayıda, farklı kurumlara ait hastane olması, bu hastanelere hasta sevk zincirinin çok zor oluşu, nakil araçlarının eski oluşu gibi

birçok konuda problemler mevcuttu ve zaman zaman problemler olsa da on yıl sağlık hizmetleri gelişerek devam etti. 2007 ve 2011'deki seçimlerin kazanılmasında bana göre sağlıktaki başarının önemi büyüktü ancak daha sonra sağlık sisteminde gerileme ve sıkıntılı dönem başladı.

Hastalarla ilgili sıkıntıları zaman zaman Değerli Sağlık Bakanına ve Sayın Cumhurbaşkanına bizzat ilettim; netice alamadığım zaman da sosyal medya aracılığıyla halkıma anlatmaya çalıştım. Sağlık sistemindeki büyük fotoğrafa baktığımda, genel olarak ana özne olan 2 grubu anlatmaya çalışacağım: Bir, hizmet alan hastalar; iki, hizmet veren sağlık çalışanları.

Genel olarak hastaların sıkıntılarını 6 ana başlıkta toplayabiliriz: Bir, randevu almakta zorluk; iki, görüntüleme ve bazı tetkikler için çok ileri tarihe randevu verilmesi; üç, hasta memnuniyetsizliği; dört, şehir hastanelerine ulaşımın çok zor ve pahalı oluşu; beş, ilaca erişimin zorluğu; altı, katkı payının çok yüksek oluşu.

Özellikle, hastaneden hastaneye değişmekle beraber, bazı branşlar için randevu almak çok zor ve hatta ayları bulmaktadır. Örneğin, göz muayenesi olmak isteyen şu kardeşimize üç ay sonraya randevu günü verilmiştir, üç ay. Aynı şey, tetkikler için de geçerlidir; memede kitlesi olan bir hasta için sekiz ay sonrasına ultrason randevusu verilmiştir, sekiz ay. Mide ve bağırsak şikâyeti olan bir hastaya endoskopi-kolonoskopi için on ay sonraya gün verilmiştir Sayın Bakan, on ay. Bakın, ne diyor biliyor musunuz: "Bugün Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Gastroloji Bölümüne bir arkadaşım gitti, midesi için endoskopi ve kolonoskopi istendi. Her ikisi için verilen randevu tarihi 24 Eylül 2024." Bazı illerde uzun hasta kuyrukları ve 1 doktorun bir günde 100'ün üzerinde hasta bakması ve bu yoğunluktan dolayı doktorun hastaya beş dakikadan fazla zaman ayıramaması hastaların memnuniyetsizliğinin başında gelmektedir. Sayın Bakanım, daha önce de göstermiştim, hasta kuyrukları. Ben demiyorum, her hastanede böyle kuyruklar var ama zaman zaman belirli hastanelerde böyle kuyruklar var Sayın Bakanım. Bu saydığım sebeplerden dolayı özellikle özel hastanelere gitmek zorunda bırakılmıştır hastalarımız, benim özellikle vurgulamak istediğim konu bu Sayın Bakanım. Ancak, Sağlık Bakanımızın hatasını anlayıp özellikle 65 yaş üstü doktorları tekrar hastaneye davet etmesinden sonra bu saydığım maddelerde nispeten iyileşmeler olduğu da görülmüştür; teşekkür ediyoruz.

Ancak şehir hastanesinin ulaşımına gelince, geçen bir arkadaşım anlattı, Bilkent Şehir Hastanesinde annesine gece saat 00.30'da MR randevusu verilmiş. Gece taksiyle hastaneye gidip gelmek zorunda kalacaklarından ve o kadar parası olmadığından bahsetti bana. Bunun yanında ayrıca kuleler arasındaki uzun mesafeden dolayı hastane içinde bile ulaşımda büyük zorluklar var. Örneğin, yaşlı bir hastanın bir kuleden bir kuleye gitmek için taksiye binmek zorunda kaldığını yakınları bana iletmişti, inanın Sayın Bakanım.

Kur farkından dolayı ilaç tedarikinde de büyük bir kriz görülmekte, her ne kadar son zamanlarda bu azalmış olsa da hastalar zaman zaman eczane eczane gezerek ilaç aramaktadırlar. Bu durum hastaları, eczacıları ve doktorları mağdur etmektedir. Vatandaş en basit gribal enfeksiyon reçetesine bile eczanede 70 Türk lirası vermek zorunda kalıyor katkı payı olarak, en basit bir gribal enfeksiyon için.

Bu saydığımız sorunlar dar gelirli vatandaşlarımız, asgari ücretliler, memurlar, işçiler ve emeklilerimiz için geçerlidir; bizler ve zengin insanlar için hiçbir zaman geçerli değildir; gelir durumu iyi olan vatandaşımız zaten özel hastanelerden ve dilediği hekimden hizmet alabilmektedir.

Yukarıdaki belirttiğim sorunlardan dolayı defalarca altını çizerek belirtmek istiyorum: Benim burada haykırmak istediğim en fazla olan nesne, cümle bu; dar gelirli vatandaşlarımız özel hastaneye gitmek mecburiyetinde bırakılmaktadır ve Bakanlığın belirlediği fiyatın çok üstünde özel hastaneye ücret ödemek zorunda kalmakta ve sanki kasıtlı olarak, altını çizerek söylüyorum, sanki kasıtlı olarak hastalarımız özel hastaneye gönderilmektedir.

Sağlık çalışanlarının problemlerine gelince, onları da 5 grupta toparlıyorum: Ağır çalışma koşulları, bir; itibarsızlaştırma, iki; sağlıkta şiddet, üç; gelir seviyesinde düşüklük, dört ve yurt dışı arayışları, beş. 100-150 arası hastaya bakmak, başta, doktor arkadaşlarımız ile hastalarımızı karşı karşıya getirmektedir ve sağlık çalışanlarını çok yormaktadır. Bu durum, her iki tarafın da memnuniyetsizliğine sebep olmaktadır. "Giderlerse gitsinler." sözü doktorları halkın gözünde itibarsızlaştırmıştır. Hiç unutmam, sosyal medyada bir hanımefendi -burası çok önemli- "Eskiden doktorlar bizi azarlardı, şu an doktor beğenmiyoruz, biz doktor dövüyoruz." demişti. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sağlık sistemindeki aksaklıklar nedeniyle, başta doktor arkadaşlarım olmak üzere, sağlık çalışanlarına karşı hasta yakınları tarafından şiddet uygulanmaktadır. Her gün, başta doktor arkadaşlarımız olmak üzere, sağlık çalışanlarına yapılan şiddeti televizyon ekranlarından görmek bir vatandaş olarak hepimizi üzmektedir. Türkiye'de sağlık personeline ödenen maaşın, gelişmiş ülkelerle kıyaslanmayacak kadar düşük olduğu aşikârdır. Devlette çalışan bir profesör doktor hocamızın bile -burası çok önemli Sayın Bakanım- şayet evi yoksa bundan sonra ev alması hayal olmuştur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Bakanımızın dediği gibi, doktorlarımız ve sağlık çalışanlarımızın yurt dışına gidiş sebebi sadece para ve maddiyat değildir; ağır çalışma koşulları, sağlık çalışanlarına karşı şiddetteki artış, itibarsızlaştırma, gelir yetersizliği ve bunun üzerine "Giderlerse gitsinler." sözü bazı arkadaşlarımızı istemeyerek de olsa yurt dışı arayışlarına sevk etmiştir. Geçen yıl ve bu yıl binlerce hekimimiz Sayın Bakanın söylediği gibi para için Türkiye'yi terk etmemişlerdir, çok az bir kısmı Arap ülkelerine gitmeyi tercih ederken çok büyük bir kısmı ise Almanya'ya ve Avrupa'ya gitmeyi tercih etmişlerdir.

"AK PARTİ tarafından uygulanan sağlık sisteminin hiç iyi tarafı olmamış mıdır?" diye bana sorabilirsiniz, tabii ki olmuştur ve teşekkür ediyoruz. En fazla beğendiğim yönleri: Otelcilik hizmetlerinin çok iyi oluşu, yatan hastaya tıbbi bakımın ve ilginin iyi oluşu, modern tıbbi cihazlar, hasta sevk araçlarının, uçak ambulansları dâhil modern olup hızlı bir şekilde yapılması.

Daha iyi olabilmesi için ne yapabiliriz? Bunu da 8 maddede anlatmaya çalışacağım ama zamanım çok azaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Fakıbaba, lütfen son sözlerinizi alalım.

AHMET EŞREF FAKIBABA (Devamla) – Sayın Başkanım, hemen başlıkları veriyorum: Bir, planlamanın iyi yapılması; iki, sağlıkta birinci, ikinci, üçüncü basamak sisteminin işler hâle getirilmesi gereklidir; üç, mesai sonrası doktorlara çalışma izni verin lütfen, bu insanlar kahvede oturmasınlar, devlet hastanelerinde, muayenehanelerinde, özel hastanelerde gitsinler hasta baksınlar, hiç olmazsa doktor sayısını azaltalım; dört, uygun olan eski hastanelerin derhâl yeniden açılması; beş, şehir hastaneleri yerine çeşitli semtlerde 200 ile 600 arası rantabl hastanelerin yapılması; özel hastanelerde devletin vermiş olduğu fiyatlar uygulanmalıdır ve Bakanlık bununla ilgili gerekli denetimi yapmalıdır, marketlerde nasıl yapılıyorsa hiç olmazsa özel hastanelerde de denetim yapılmalıdır; özel hastane ruhsatlarının rant olarak kaldırılması şarttır; eski askerî hastanelerin tekrar açılması sağlanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET EŞREF FAKIBABA (Devamla) – Normal cerrahi ile savaş cerrahisi birbirinden farklıdır Sayın Bakanım diyorum ve hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Fakıbaba, teşekkür ediyorum.

Üçüncü söz, Aydın Milletvekili…

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Günaydın, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in vefatına ve bütçe görüşmeleriyle kısıtlı olarak Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın Cumhuriyet Halk Partisinden istifa edip Saadet Partisi Grubuna geçmesine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Beşinci tur görüşmelerimize başladık. Dağıtılan programda Saadet Partisi Grubunun düştüğünü görüyoruz.

Biz bir kere daha Türkiye Büyük Millet Meclisinde geçirdiği rahatsızlık sonrasında hayatını kaybeden sevgili Hasan Bitmez kardeşimize Allah'tan rahmet, ailesine ve Saadet Partisi camiasına başsağlığı diliyoruz.

Efendim, Türkiye Büyük Millet Meclisinde muhalefetin söz hakkının kısıtlanmaması, halkın yaşadığı gerçeklerin tüm açıklığıyla ve etkinlikle Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden ifade edilmesine olanak tanınması ve bu çerçevede, bütçe görüşmeleri süresiyle kısıtlı olmak kaydıyla, Kütahya Milletvekilimiz Sayın Doktor Ali Fazıl Kasap Cumhuriyet Halk Partisinden istifa ederek bu amaçla Saadet Partisi Grubuna geçmiş bulunuyor. Yarından itibaren Saadet Partisi Grubu burada temsil edilecek. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, son sözünüz, lütfen, buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Cumhuriyet Halk Partisi olarak muhalefetin söz hakkının kısıtlanmaması amacıyla bu tavrımızı almış bulunuyoruz. Diğer tüm siyasal partilerden de bu tavra destek bekliyoruz, ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Üçüncü söz, Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'a aittir.

Sayın Karakaş, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Sayın Başkan, Sayın Bakanlar, değerli milletvekilleri ve kıymetli bürokratlar, ayrıca, ekranları başında bizleri izleyen büyük Türk milleti; hepinizi saygıyla selamlıyorum. İYİ Parti Grubu adına, İçişleri Bakanlığı bütçesiyle ilgili söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle bir vatandaş, İçişleri Komisyonu üyesi bir milletvekili olarak göreve gelen Sayın Bakanın uygulamalarını yakinen takip ediyorum. Şu ana kadarki uygulamalarına baktığımda da kendisini başarılı buluyorum. Şimdi, başarılı buluyorum, takdir ediyorum; bunun gerekçesi şudur: Maalesef, AK PARTİ iktidarında daha önce Bakanlık yapan arkadaşlarımızdan birileri geçmişte Emniyet teşkilatını ve güvenlik birimlerini FETÖ'ye teslim etti; diğerleri ise mafyayla, çeteyle, uyuşturucu baronlarıyla poz vererek onlara prim tanıdı ancak Sayın Bakan samimiyetle, dürüstçe görevini yapmaya çalışıyor; o yüzden kendisini takdir ediyoruz. Maalesef, görevini yapan insanlar, görevini yapan bürokrat ve bakanlar bu ülkede artık lütuf hâline geldi.

Şimdi, baktığımızda ülkemiz zor bir coğrafyada, ülkemiz ateş çemberi içerisinde ve bölgemizde oynanan çok önemli oyunlar ve projeler var. Bunların başında Büyük Orta Doğu Projesi vardır. Nedir Büyük Orta Doğu Projesi? Güneyinin Irak, kuzeyinin Türkiye, doğusunun İran, batısının ise Suriye olduğu ilk etapta kukla bir kürdistan, akabinde büyük İsrail hayalidir. Bunu başarıp başaramamak ayrı bir konu ancak planlanan budur. Peki, bunu nasıl gerçekleştirecekler? O ülkelerde hedefledikleri bölgelerde özerk yapılar oluşturup akabinde de bunları birleştirerek bunu gerçekleştirme planları vardır. Peki, bakıldığında, bunu Irak'ta başarmış durumdalar; Suriye'de proje devam ediyor, başarmaya çalışıyorlar; akabinde Türkiye, İran devam edecek. Şimdi, ülkemiz açısından baktığımızda bunu nasıl yapacaklar? İşte, bunu iki yolla yapabilirler; ya savaşla ya da iç savaşla. Savaşla bunu yapamayacaklarını geçmiş dönemde bizim atalarımız defalarca kanıtladılar. O zaman nasıl yapacaklar? Bunu iç savaşla yapacaklar. İç savaşla yapmanın yolu nedir? Geçmişte bunu başarabilmek için yine birçok projeyi kurgulamış durumdalar. İşte, geçmişte bir sağ-sol çatışması başlatmak istediler, olmadı; Alevi-Sünni çatışması başlatmaya çalıştılar, olmadı; bir Kürt-Türk savaşı başlatmak istiyorlar yıllardır, olmuyor, olmaz da çünkü bu insanlar bizim bin yıldır bir arada aynı kaderi, aynı tarihi, aynı kültürü paylaştığımız insanlarımız; etle tırnak gibi olduğumuz insanlarımız; dolayısıyla bunu da başaramayacaklar. O zaman ne yapacaklar? Ülkedeki demografik yapının değişmesi lazım; bu nasıl olacak? Bugünün 8-10 milyon mültecisi, yine bizim yaptırdığımız simülasyonlara göre, 2053 yılında 35 milyona tekabül ediyor ve maalesef bu insanlara vatandaşlık veriliyor. O yüzden ivedilikle sığınmacılara verilen vatandaşlığın bir an önce durdurulması lazım. Evet, bunlar bizim Müslüman kardeşlerimiz, aşımızı, işimizi paylaşabiliriz ancak vatandaşlığı asla vermememiz lazım çünkü vatandaşlık demek o ülkenin tapusuna ortak etmek demektir. Benim atalarımın canlarıyla, kanlarıyla bize emanet ettiği bu vatanın tapusuna hiç kimseyi ortak etme niyetinde değiliz, bunu da asla kabul etmeyiz.

Şimdi, bakıyoruz, ülkemizde çok ciddi oranda toprak satışı yapılıyor. Değerli milletvekilleri, şimdi, bu toprak satışı… Geçmişte vatandaşlık için 400 bin dolar verenler, daha doğrusu, 400 bin dolarlık taşınmaz alanlar vatandaş oluyordu ancak dört gün önce yeni bir şey çıkardılar. Günaydın diyorum ben kendilerine, doğruyu buldular; bu toprak satışını, tarla satışını ev, konut ve iş yeri şeklinde çevirdiler. Bunu doğru bir uygulama olarak buluyorum ama yetersiz buluyorum çünkü bugün Türkiye'de Yahudiler -bakın, İsrailliler demiyorum- dünyanın birçok bölgesinde yaşayan, Rusya'da, Avrupa'da orada burada yaşayan Yahudiler, binlerce, on binlerce dönüm toprak alıyorlar. Ancak gelişmiş, geleceğini düşünen ülkeler ne yapıyor? Vatandaşlık verirken bunu doksan dokuz yıllığına kullanım hakkını veriyor, satmıyor. Biz, ivedilikle toprak satışının da yabancılara yasaklanması gerektiğini düşünüyoruz çünkü bugün hepimizin içinin yandığı Filistin meselesine baktığımızda, geçmişte İspanya'da kurulan Endülüs Emevi Devleti yıkıldıktan sonra, Osmanlı, orada yaşayan Müslümanlar ile Yahudileri Türkiye'ye, Anadolu'ya getirdi. Daha sonra bu Yahudiler, çöküş döneminde Osmanlı'ya geldi, dedi ki: "Biz sizin borçlarınızı ödeyelim ancak bize -o gün Osmanlı topraklarında olan, bugün İsrail ve Filistin'in bulunduğu topraklar- oradan toprak satın." Ancak Osmanlı bunu kabul etmedi. Arkasından, Filistinliler, İsraillilerle iş birliği yapıp Osmanlı'ya karşı ayaklandı, Osmanlı'yı o bölgeden çıkarttı; daha sonra o bölge İngiltere himayesine geçti. Aynı Yahudiler, İngiltere'ye gitti, aynı teklifi yaptı ve oradan toprak aldılar. Bugün o topraklar tamamen -Gazze Şeridi hariç- İsrail egemenliğine geçmiş durumda. Yarın bizim çocuklarımızı, torunlarımızı Anadolu'yu yeniden fethetmek zorunda bırakmamamız lazım.

Şimdi, başka önemli bir konu da maalesef ülkemizde millî bayramlarımız itibarsız hâle gelmiş durumda, itibarsızlaştırma politikası izleniyor. Bunun ana kaynaklarından bir tanesi de valilerimizin bu millî bayramlara keyfîyetiyle katılımı söz konusudur ancak bir ilde devletin temsilcisi validir, ilçede ise kaymakamdır. Valinin olmadığı, kaymakamın olmadığı yerde millî bayram kutlanmaz. Dolayısıyla, valilerin keyfîyetine son verilip, tüm millî bayramlara katılımı sağlanıp orada gerekirse çelenk konulması lazım.

Ülkemiz, maalesef, önüne gelene vatandaşlık verdiğimiz için kendi ülkelerinde yolsuzluk, hırsızlık, dolandırıcılık yapanların, kaçakların cenneti hâline geldi. Bundan birkaç gün önce Murat Ağırel isimli gazetecinin yazdığı, maalesef -adını dahi telaffuz edemediğim- Türk vatandaşlığı verdiğimiz Hintli bir kişi Filipinler'e gidiyor, orada -bütün dünya basınında yankı buluyor- "Hırsız Türk buraya giremez." deniyor. Bu nasıl bir iştir, önüne gelene vatandaşlık verilir mi? INTERPOL'ün kırmızı bültenle, mavi bültenle aradığı insanlara bu ülkede biz nasıl vatandaşlık veriyoruz, hiç mi istihbaratınız yok, yazık günah değil mi? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Türk vatandaşlığı dünyadaki en şerefli vatandaşlıktır. Dolayısıyla, Türk vatandaşlığını sizin bu hâle getirmeye hiçbir şart altında hakkınız yoktur, olmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karakaş, lütfen son sözlerinizi alalım.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – O yüzden, değerli milletvekilleri, bundan sonraki süreçte vatandaşlık değerli olmalı. Benim vatandaşım Avrupa'ya gitmek için, başka ülkelere giderken artık vize alamaz hâle geldi. Dolayısıyla bizim kırmızı çizgilerimiz bu ülkenin birlik ve beraberliğidir, bu ülkenin bölünmez bütünlüğüdür. O yüzden de biz, İçişleri Bakanlığı bütçesinde güvenlik ve savunmayla ilgili konularda Emniyet Genel Müdürlüğünün bütçesine, Jandarma Genel Komutanlığının bütçesine, Sahil Güvenlik Komutanlığının bütçesine "evet" oyu vereceğiz ancak İçişleri Bakanlığı bütçesine "hayır" oyu vereceğiz.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karakaş, teşekkür ediyorum.

Dördüncü söz, Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'a aittir.

Sayın Uz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA RIDVAN UZ (Çanakkale) – Tam burada, bu kürsüde yüreğini ortaya koyarak doğruları haykıran, imanına bizleri de şahit kılarak Hakk'a yürüyen Saadet Partisi Milletvekili Sayın Hasan Bitmez'e rahmet diliyorum. Cenab-ı Hakk'ın rahmeti, mağfireti üzerine olsun. Gazi Meclisimizin başı sağ olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, biz, güvenli bir Türkiye istiyoruz; hepimiz için güvenli, huzurlu, mutlu, müreffeh, özgün, saygın ve güçlü bir Türkiye istiyoruz.

Sayın Bakanım, kendi ülkesine rahatlıkla gidip gelebilen bir kişinin dünyada mülteci olduğu tek ülke Türkiye olduğuna göre önceliğimiz bu meseleyi çözmek olmalıdır.

Hepimizin hatırlayacağı üzere Büyük Orta Doğu Projesi'nin uygulamaya konulduğu süreçte sizlerin yakasına Yahudi Üstün Cesaret Madalyası'nın takıldığı ve "Ben BOP eş başkanıyım." diyerek böbürlene böbürlene gezildiği günler daha dün gibi milletimizin hafızasında yer almaktadır. Yine milletimizin hafızasındadır ki 29 Ekim 2014 tarihinde, cumhuriyetimizin ilanının yıl dönümünde PKK-PYD/YPG terör örgütünün en ağır silahlarıyla vatan topraklarından geçmesine müsaade edilerek bugün Suriye'nin kuzeyine yerleştirildiği de unutulmamalıdır. Tüm bunlardan ders alınmasını beklerken dönemin Başbakanı Sayın Erdoğan Suriye iç savaşının henüz başında yani 6 Ağustos 2011 tarihinde "Suriye bizim iç meselemizdir." diyerek Türkiye'yi savaşın doğrudan tarafı hâline getirmiştir. Sosyolojiden, siyaset biliminden ve uluslararası ilişkilerden bihaber, ferasetten yoksun bu politik adımlar, "Şam'da Emevi Camisi'nde namaz kılacağız." diyen Erdoğan ve AK PARTİ Hükûmeti, 2013 yılında Türkiye'yi eşi ve benzeri görülmeyen en büyük kitlesel göç dalgasına maruz bırakmıştır ve maalesef, Türkiye, AK

PARTİ'nin açık sınır politikasıyla birlikte 2015 yılından itibaren dünyada en fazla sığınmacı barındıran ülke konumuna gelmiştir. Hükûmetin bugün ısrarla devam eden yanlış dış politikaları; önce İhvancı, sonra Sisi'ci Orta Doğu ve Suriye hamleleri sonucunda ülkemiz 4 ana problemle karşı karşıya kalmıştır. Nedir bunlar?

1) Türkiye, dünyada en fazla sığınmacı bulunduran ülke konumuna gelmiş ve bugün Türk millî kimliği varoluşsal bir tehditle karşı karşıya kalmıştır; sayenizde, gözünüz aydın!

2) Güneyde, Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya gibi emperyalist gayeleri olan devletlerle komşu hâline geldik; sayenizde, gözünüz aydın!

3) Emperyalist güçler bugün Suriye'nin kuzeyinde 100 bin kişilik bir terör ordusunu beslemektedir; sayenizde, gözünüz aydın!

KADEM METE (Muğla) – Bunları sana kim yazdı, verdi ya?

RIDVAN UZ (Devamla) - 4) Bütün bu millî güvenlik risklerinin ötesinde, Türkiye, sığınmacılara 100 milyar dolardan fazla para harcadı ve hâlen harcamaktadır; sayenizde, gözünüz aydın!

Yani Türkiye'nin maruz kaldığı bu kitlesel göç, ülkemizin bugününü ve istikbalini tehdit eden, karşı karşıya olduğumuz en büyük millî güvenlik sorunudur.

KADEM METE (Muğla) – Gözümüz aydın(!)

RIDVAN UZ (Devamla) - İşte, bu yanlış göçmen politikası yüzünden düne kadar çocuklarımızı tek başına okula, parka ve markete gönderebilirken bugün ellerinden tutup götürürken bile endişe duyar hâle geldik. Uzun yaz akşamlarında sahillerde, piknik alanlarında ailece huzur içindeyken bugün sığınmacı istilasından dolayı endişe duyar hâle geldik. Kayıtsız ve ruhsatsız iş yeri açarak ve ucuz iş gücü olarak çalışan sığınmacılar yüzünden kendi Türk evlatlarımız ülkemizde çalışamaz hâle getirildi, gençlerimiz bu sebeplerle başka ülkelere göç etmeye başladı, endişe duyar hâle geldik. Gençlerimizin sokaklarda fotoğraflarının çekildiği ve hatta taciz ve tecavüze uğradığı ülkemizde bu durumdan endişe duyar hâle geldik. Tüm bunların yanı sıra, Türkiye'nin sosyal hayatına uyum sağlayamayan, eğitim düzeyi düşük, suç ve doğum oranları yüksek böyle bir nüfusa baktığı gerçeği her yeni gün Türk gencinin bu topraklardaki geleceği için tehlike içermektedir. İşte, ülkemizin bu hâle getirilmesinin ve vatandaşlarımızın umutsuzluğunun en büyük suçlusu Sayın Erdoğan ve AK PARTİ Hükûmetidir.

Sayın milletvekilleri, açık kapı politikasıyla ülkemizin bugüne kadar yaşadığı olumsuzlukları anlattık ancak turpun büyüğü heybede. Birleşmiş Milletler raporuna göre, önümüzdeki yirmi beş yılda tam 218 milyon iklim ve siyasi kriz göçmeninden dolayı 110 milyon kişinin rotasını Türkiye'ye çevireceği konuşulmakta yani Türkiye nüfusunun 1,5 katı büyüklüğündeki kitle sınırlarımıza dayanacak. Hükûmet, yıllar boyunca geçici siyasi çıkarlar uğruna basitleştirdiği ve hatta müphem hâle getirdiği beka sorununun aslını görmek istiyorsa işte bu işaret ettiğimiz noktaya bakmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin temel harcı olan Türk millî kimliği işte bu demografik risk ve tehditlerin kuşatması altındadır.

Hükûmeti uyarıyorum: Her işte aklınız başınıza sonradan geliyor. Açılım sürecinde sizi uyardık, dinlemediniz, bedelini hendek operasyonlarında 793 asker ve polisimizi şehit vererek ödedik. FETÖ konusunda sizi uyardık, dinlemediniz, bedelini 15 Temmuz gecesi Türk milletinin başına atılan bombalarla ödedik ancak bu demografik istila meselesinin sonrası da yok, pişmanlığı da yok. Eğer sığınmacı ve kaçaklar meselesinde derhâl harekete geçmezseniz tarih ve millet huzurunda bunun vebalini ödeyemezsiniz.

Kıymetli milletvekilleri, biz İYİ Parti olarak, Göç Doktrini ve Stratejik Eylem Planı'na sahip tek siyasal parti olarak Türkiye'nin Türk yurdu olarak kalması için mücadelemizde hiçbir engel tanımadan çalışmaya devam edeceğiz çünkü bu memleket tarihte Türk'tü, bugün de Türk'tür, yarın da Türk kalacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

KADEM METE (Muğla) – Bize doğru değil, bize doğru değil, ortaklarınıza doğru söyleyeceksiniz onları!

RIDVAN UZ (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, bir de yanı başınızda bir savaş cereyan ediyor, İsrail Gazze'yi işgal etti ve muharebe kurallarını hiçe sayıyor.

KADEM METE (Muğla) – Ortalarına doğru söyleyeceksin! Kol kola yürüdüğünüz insanlara söyle onları!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz.

ERHAN USTA (Samsun) – "Türk" kelimesinden niye rahatsız oluyorsun? Her "Türk" dediğinde müdahale ediyorsun.

RIDVAN UZ (Devamla) – Filistin'de masumiyet öldü, merhamet öldü, insanlık öldü. Türkiye'nin yakın coğrafyasında cereyan eden bu savaş hepimizi tedirgin ediyor.

KADEM METE (Muğla) – O tarafa doğru söyleyeceksin, bu tarafa doğru değil!

ERHAN USTA (Samsun) – Evet, biliyoruz biz sizi.

KADEM METE (Muğla) – Rahatsız mı oldun?

ERHAN USTA (Samsun) – "Türk" kelimesinden rahatsız olma!

RIDVAN UZ (Devamla) – Türkiye'nin uyguladığı dış politika sayesinde maalesef Pakistanlaşma, Afganistanlaşma ve Filistinleşme sürecine doğru hızla gidiliyor. Bilindiği üzere, tarihte bazı Filistinliler topraklarını Yahudilere satmıştı. İsrail'in Filistin topraklarında kök salmasına vesile olan bu davranış sonucunda onların hatalarını ne hazindir ki torunları canlarıyla ödüyor. Türkiye'nin önümüzdeki süreçte benzer sıkıntılar yaşaması muhtemeldir. Neden? Çünkü 2012'de çıkardığınız bir yasayla, bir kanun değişikliğiyle Türkiye'de 25 dönüm olan yabancıya satışı 300 dönüme kadar çıkardınız, tebrik ediyorum! Yabancı uyruklu kişiler 2022 yılında 16 milyon metrekare arazi ve 30 milyon metrekare taşınmaz almış ve AK PARTİ iktidarı çok büyük miktarda toprak ve konut satışı gerçekleştirmiş. Bu satışlarla yabancılar Türk vatandaşlığını da para karşılığında satın almaktadır. Bu kürsüden sizleri uyarıyorum: Kanla alınanı parayla satamazsınız.

Değerli milletvekilleri, sığınmacı ve kaçak istilası Türkiye'de demografik yapımızı değiştirdi, asayiş olaylarını artırdı, ekonomimiz ve sosyal yapımız bozuldu, millî değerlerimiz tahrip edildi. Buradan Hükûmeti uyarıyorum: Çareyi bilmiyorsanız çözüm burada; gelin, İYİ Partinin hazırladığı Millî Göç Doktrini'ni esas alarak sığınmacı ve kaçakları ülkelerine yollayın. Sayın Bakan, tarihin, Türk devlet aklının ve oturduğunuz makamın gereğini yapınız; oturduğunuz koltuk merhum Talat Paşa'nın da koltuğudur, bunu asla aklınızdan çıkarmayınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Uz, lütfen tamamlayın.

RIDVAN UZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken başta Çanakkaleli şehit Teğmenim Eril Alperen Emir olmak üzere bayrakla dertleşen, toprakla birleşen, can verip devleşen tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Uz, teşekkür ediyorum.

İYİ Parti Grubu adına son söz, Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'a aittir.

Sayın Arslan, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçeleri üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce melek yüzlü şehidimiz Teğmen Alperen Emir'e ve Meclis kürsüsünde hakkı haykırarak son nefesini veren Kocaeli Milletvekilimiz Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet diliyorum. Değerli milletvekilleri, vatan, millet, bayrak ve din için gözünü kırpmadan şehadet şerbeti içen kahramanlarımızı rahmet ve minnetle anıyorum.

Devlet dediğimiz organizasyonda, temel güvenlik ve emniyet devletin birincil görevidir. Tarihin ilk dönemlerinden bu yana çeşitli devletler kurmuş Türk milleti, kamu düzenini ve güvenliğini ancak millî savunma ve toplumsal huzurla sağlayacağının farkındadır. Orhun Abideleri'nde Bilge Kağan huzuru sağladığını, isyancılara diz çöktürdüğünü, başkaldıranların başını eğdiğini anlatır. Yine, Kutadgu Bilig'de memleketin düzene girmesi için idarenin emniyet ve düzeni sağlaması gerektiğine, devletin yaşaması için de halkı korumanın, zorbalığa değil kanuna dayanmanın ve asayişi elden bırakmamanın önemine vurgu yapılır.

Türkiye, Orta Doğu, Kafkaslar, Balkanlar gibi sorunlu bölgelerin; Asya, Avrupa, Afrika gibi gelişmişlik farkı olan kıtaların birleştiği ve kesiştiği bir coğrafyadır. Tarih bizim yaşadığımız coğrafyada başladığı gibi, tarihe yön verecek en önemli olaylar da ülkemizde ve yakın çevremizde meydana gelmiştir. Bu sebeple yaşadığımız coğrafyada huzurlu ve güvenli bir şekilde yaşamanın maliyeti hep yüksek olmuştur. Üstelik bölücü terör örgütünün eylemleri sebebiyle son kırk yılda bu maliyet katlanarak artmıştır. İmkânlarımızı ve kaynaklarımızı büyük ölçüde şehirlerde ve dağdaki teröristlerle mücadele etmek için ayırmak zorunda kaldık. Ülkemize, bayrağımıza, devletimize yapılan her türlü saldırıya kararlılıkla kendini siper eden polisimize ve askerimize kulak vermeli, ekonomik ve sosyal haklarını yeniden düzenlemeliyiz. Unutulmamalıdır ki kahraman Emniyet teşkilatımızın ve ordumuzun itibarını korumak, istiklalimizi ve istikbalimizi korumaktır.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı tarafından alınan, geç alınan ve alınmayan kararlar Türk milletine büyük bedeller ödetti. İnsanlar geçmişte yapılan yanlışları ve yaşatılan sıkıntıları çabuk unutuyor. İktidar da geçmişte yaptığı yanlışları unutturmak için propaganda aygıtlarını yaygın şekilde kullanmaktadır. Hükûmet sözcüleri her konuştuklarında 2002 yılını baz alıyor, o hâlde biz de terörle mücadelede o tarihleri baz alalım, hafızamızı biraz tazeleyelim, unuttuklarımızı hatırlayalım. 2002'de terör sıfıra inmişti, siz gelmeden önce Kerkük, Musul kırmızı çizgimizdi, Barzani'nin muhatapları başçavuşlarımızdı. Peki, siz gelince ne oldu? "Çözüm süreci başarıya ulaşırsa Öcalan serbest bırakılacak." diyen Barzani'yle el ele miting yaptınız. Terör örgütü PYD'nin lideri Salih Müslim'i, peşmergebaşı Barzani'yi Türkiye'de defalarca ağırladınız. Süleymaniye'de askerimizin başına çuval geçirildiğinde "Müzik notası mı vereceğiz?" diye dalga geçtiniz. Dolmabahçe'de kurulan ihanet masasını barış masası olarak gösterdiniz. İmralı'da Öcalan'la ihanetin yol haritasını konuştunuz, Oslo'da teröristlerle "Demokratik Türkiye'yi konuştuk." dediniz. Nevruz'u bahane ederek barış elçisi ilan ettiğiniz bebek katilinin mektubunu meydanlarda okuttunuz. Bülent Arınç "Sayın Öcalan" demek suç olmaktan çıktı; PKK'nın bayrağını, Öcalan'ın posterini taşımak suç olmaktan çıktı." dedi. Valilere "PKK'nın üzerine gitmeyin." talimatı verdiniz. "Çözüm sürecinin mimarı Öcalan mı, Erdoğan mı?" tartışmaları sürerken "Vallahi Apo'yu özledik." diye şarkı söyleyen sözde sanatçıya Cumhurbaşkanlığı Kültür Sanat Ödülü verdiniz.

AKP iktidarının terörle mücadele ve asayiş politikalarının şifresi Habur'daki çadır mahkemeleridir, Oslo'daki, İmralı'daki ihanet masalarıdır. Bu devletin polisine, askerine hakaret eden, hatta tokat atan hainlere sesiniz çıkmadı. Askerin, polisin gözü önünde bayrağımızı indirip yere attılar, "Dokunmayın." talimatı verdiniz. Terörle mücadele eden kahramanları ve yerel yöneticileri cezaevine yolladınız.

Teröristleri serbest bıraktınız; teröristlerin yolları kesmesine, kimlik kontrolü yapmasına, haraç toplamasına, karakolların önünde devriye atmasına göz yumdunuz. Sonra ne oldu? Kurtarılmış bölgeler, işgal edilmiş şehirler, hendekler; 793 vatan evladı şehit, 4 bin aslan, gazi oldu. İnkâr ederek, başkalarının üzerine atarak bu suçların altından kalkamazsınız. "Barış, çözüm, kucaklaşma." sözleriyle sarhoş olan divaneler söylediklerini, yaptıklarını unutur ama bizler unutmayacağız. Şehitlerimizin silah arkadaşları, anne ve babaları, eşleri ve çocukları bu yaptıklarınızı unutmaz. Bütün bu yaptıklarınız yetmiyormuş gibi millî değerlerimizi de unutmaya, unutturmaya çalışıyorsunuz ama bizler "T.C." ibarelerini kaldıran, Andımız'ı yasaklayan, "Ne mutlu Türk'üm diyene!" sözünden rahatsız olan, Anayasa'daki Türklük tanımına göz diken teslimiyetçileri de unutmayacağız, unutturmayacağız. "Türkiye" adını değiştirmeye kalkan, Türk Bayrağı'nı tahrik unsuru olarak gören ve Taraf gazetesinin mühimmat taşıyan operasyon çocuklarını da unutmayacağız, unutturmayacağız. Pazar alışverişi yaparken eşinin yanında başından vurularak şehit edilen Astsubayımız Necdet Aydoğdu'yu da unutturmayacağız, unutmayacağız. "Bana Afganistan, Azerbaycan, Kazakistan dağlarında yaşayan çobanlar Alparslan Türkeş'i soruyorlar, ben ona nasıl 'Başbuğ' demeyeyim." diyen kahraman vatan evladı Kaşif Kozinoğlu'nun Silivri Cezaevinde şehit edilmesine göz yumulmasını unutmayacağız, unutturmayacağız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sizin sustuğunuz günlerde "Üniversitelerde terör istemiyoruz, okullarımızda molotof değil, bilim yapılsın." dedikleri için "Bayrağa, vatana, millete saldırılan yerlerde sessiz kalmak ihanettir." dedikleri için şehit edilen Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu ve Hasan Şimşek'i unutturmayacağız, unutmayacağız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) "Hayvanlar bile anladı, siz anlamadınız." diyen akil adamları unutmayız, unutturmayacağız. Gerçekler acıdır ve acı sözleri kimse duymak istemez ama bugün kulaklarınızın duymasını istemediklerinizi dün yapmayacaktınız.

Değerli milletvekilleri, Emniyet müdürlerini, kaymakamları, valileri iktidarınızın temsilciliğine dönüştürme hastalığını bırakın. Yıllardır tek parti iktidarı döneminin uygulamalarını dilinizden düşürmüyorsunuz ama bugün o döneme rahmet okutuyorsunuz. İl başkanlarınız eş vali gibi, ilçe başkanlarınız eş kaymakam gibi davranıyorlar. Onların işine gelmeyen kamu görevlileri oradan oraya sürgün ediliyor. Yaptıklarınızla devlet-millet arasındaki zımni anlaşmayı yaralıyorsunuz. Her şeyin bir usulü, devletin birimlerinin bir çalışma sistemi vardır. Yirmi iki yıldır usul de sistemde bırakmadınız. İçişleri Bakanlığı, belediyelere, kurumlara sürekli müfettiş gönderiyor. Mevzuata aykırı iş yapan, beytülmale elini uzatan varsa tabii ki denetlenecek, incelenecek, gereği yapılacak, ona sözümüz yok ancak bu denetimler her nedense hep muhalefet belediyelerine yapılıyor; amaç sindirmek, baskı uygulamak. Maaşını devletten alıp emri kendilerine göre başka şahsiyetlerden alan kişiler kamu görevini icra edemez. Bu yüzden, sadece Türk devletine ve Türk milletine biat edecek liyakatli insanlar lazım, ilke bu olmalı. Devlet "Hata yaptım." demez, devlet gerekeni yapar; devlet küfürle yıkılmaz, devlet zulümle yıkılır, devletin dini adalettir. Binlerce yıldır Türk yurtları bu değerlerle yönetildi. Allah aşkına, yirmi iki yılda bin yıllık geleneği nasıl yıktınız? Geçmişte devletin önemli kademelerinde bulunanlar neler yapmış, nasıl düşünmüş, düsturu neymiş, hiç mi örnek almadınız? Mareşal Fevzi Çakmak "Ordunun politikaya karışmasına hiçbir şekilde razı olmam." diyordu, Genelkurmay Başkanı olduğu için Cumhurbaşkanlığını reddetti. Devletin yönetim kademesinde bulunanlar sözüm size: "İslam'ın kılıcı olan Türk milletine düşmanlık yapılmaz." diyenleri unutursunuz, Diyap Ağa'yı unutursunuz. Millî Mücadele'nin unutulmaz kahramanlarını, azmini ve millî şuurunu yaşatmanız gerekirken, sizler, cumhuriyet düşmanı olan şahısların ismini cadde ve sokaklara veriyorsunuz, Ermeni tehcirine defalarca "soykırım" diyen bir vatandaşı Viyana'ya büyükelçi olarak atıyorsunuz.

Kıymetli milletvekilleri, devletin itibarı, devletin izzetinefsi vardır. Türk devleti bir parti devleti değildir, herkesin hata yapma lüksü var ama Türk milletinin hata yapma lüksü yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arslan, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

YÜKSEL ARSLAN (Devamla) – Güvenlik güçlerimiz asayiş ve kamu düzenini sağlamak, bölünmez bütünlüğümüzü muhafaza etmek için mücadele ederken siyasetçiler de hassasiyet göstererek hareket etmek zorundadır. İstikbale emin adımlarla yürümek istiyorsak, ülkemizi bir an önce suçlular için güvenli liman olmaktan çıkarmalıyız. Ülkemiz uzun bir zamandır uluslararası suç baronları, insan kaçakçıları, uyuşturucu tacirleri, kara para ve bahis çeteleri için cazibe merkezi hâline geldi. Suç ve suçluyla her hâl ve koşulda mücadele etme, devlet ve millete karşı görevini ciddiyetle yerine getirme sorumluluğunu herkesten bekliyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, konuşmamı rahmetli Dündar Taşer'in şu sözleriyle bitirmek istiyorum: "Devlet bir hukuk ve ahlak kurumudur. Hile ve kurnazlık edemez, kimseyi tongaya bastıramaz, kimseye kızmaz, öfkelenmez, garez ve kin taşımaz, kendi vatandaşına pusu kurmaz."

Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerine İYİ Parti olarak "evet" diyoruz.

Genel Kurulu saygılarla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arslan, teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Evet, Sayın Oluç, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Tur bittiği için bir kısa söz rica edeceğim.

BAŞKAN – Ama bütün turun sonunda söz veriyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Her partinin turunun sonunda, sataşma varsa…

BAŞKAN – Pardon…

Niçin, size sataşma var mı?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Evet, çözüm süreciyle ilgili kayıtlara geçmesi için bir iki cümle kurmak istiyorum.

BAŞKAN – Evet, buyurun bakalım.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz ile Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde İYİ Parti Grubu adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; 2013-2015 yılları arasında insanların ölmemesi, gençlerimizin ölmemesi, evlere daha fazla ateş düşmemesi, yüz yıllık bir Kürt sorununun barışçı ve demokratik bir çözüme kavuşması için hem İmralı'da hem de Türkiye'nin bütün coğrafyasında sürdürülmüş olan "çözüm süreci" isimli çalışmaların arkasındaydık, o dönem içindeydik, doğru olduğunu düşünüyorduk, bugün de aynı şekilde doğru olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN - Sayın Oluç, lütfen toparlayalım.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Toparlıyorum.

Ancak konuşarak, müzakere ederek, diyalog yoluyla yüz yıllık Kürt sorununda demokratik ve barışçıl bir çözüm sağlanabilir. Biz DEM PARTİ olarak bu politikaların takipçisiyiz. Dediğim gibi, o gün de bunu doğru buluyorduk, İmralı'da görüşmelerin sürdürülmesini, bugün de yapılması gerektiğini düşünüyoruz. Kayıtlara geçmesi için söyledim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun söz taleplerini karşılayacağım.

Birinci söz, Çankırı Milletvekili Pelin Yılık aittir.

Sayın Yılık, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA PELİN YILIK (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüş ve değerlendirmelerini aktarmak üzere huzurlarınızdayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak sağlık politikamızın temelinde yaşam kalitesini ve yaşama sevincini geliştiren, insan ömrünü uzatan, vatandaşın ve hizmet sunanların memnuniyetini esas alan, hayatı anlamlı ve değerli kılan bir sağlık sisteminin tesis edilmesi yer almaktadır. Sağlıkta insan merkezli yaklaşımla birey ve toplumun sağlık hakkını en üst düzeyde korumak, sağlık sorunlarına zamanında, uygun ve etkin çözümleri yüksek hizmet kalitesiyle sunmak, nihai olarak da vatandaşlarımızın sağlığını korumak, geliştirmek ve herkesin hakkaniyet içinde kaliteli sağlık hizmetine erişmesini sağlamak sağlık hizmet politikasının temel amacı olmalıdır. Geldiğimiz noktada sağlık hizmeti sunumunda bu alanların tümünde yapılan yatırımlar, oluşturulan kapasite, elde edilen başarılarla sağlanan kolaylıklar neticesinde hizmet kalitesinde ve halk sağlığının korunmasında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Sağlık sistemleri gelişmiş olan ülkelere bakıldığında, sağlık performans göstergeleri arasında yer alan doğumda beklenen yaşam süresi, anne ve bebek ölüm hızları, sosyal güvenlik şemsiyesinin kapsam düzeyi, hasta ve çalışan memnuniyeti, vaka düzeyinde ortalama kalış düzeyleri, toplumun sağlık okuryazarlık düzeyi, sağlığı koruyucu, önleyici ve geliştirici faaliyetler konusunda toplumun farkındalığı ve bu yönde devletin çabaları değerlidir. Hastalıkların önlenmesi, sağlıklı bir çevrenin yaratılması ve sonuçta toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesi tüm hükûmetlerin öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır.

Bir ülkenin sağlıklı bir topluma sahip olabilmesi için ekonomisinin güçlü olması, ekonomik büyümenin sağlanıp sürdürülebilir kılınması ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak sağlık hizmetlerinin aksamadan sunumu gerekmektedir. Bu kapsamda, ülkelerin sağlık sistemine ayrılan bütçe miktarları kadar bütçelerin doğru sağlık hizmeti fonksiyon alanlarına aktarılması bir o kadar elzemdir. Günümüzde sağlık hizmetlerine yüksek pay ayıran ülkeler, bu alana yapılan harcamaları bir gider kalemi olarak değil, sağlıklı nesillerin yetişmesi ve toplum sağlığının korunması için yapılan yatırımlar olarak görmektedirler. Kamu harcamalarında sağlığa ayrılan payın yüksekliği ise bir ülkenin refah düzeyiyle doğru orantılıdır.

Toplumların gelişen teknoloji ve küreselleşen dünyayla birlikte bilgiye kolay ulaşmalarıyla, sağlık hizmetlerine erişimin artmasıyla ve bilinçlenmesiyle birlikte daha kaliteli sağlık hizmeti talebi de artış göstermekte dolayısıyla sağlık harcamalarının da artması söz konusu olmaktadır. Sağlık Bakanlığının, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı bütçelerini destekleyeceğimizi belirtmekle birlikte, elbette, bazı önerilerimizi paylaşmayı önemli bulmaktayız.

Türkiye'deki sağlık hizmetlerine baktığımızda erişilebilir olması çerçevesinde, basamaklı sağlık sisteminin daha aktif bir şekilde uygulanması sağlık sektörünün yükünü hafifletecektir. İkinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetlerine kademeli erişim için aile hekimliği sisteminin nicelik ve nitelik bakımından daha güçlü ve daha yaygın hâle gelmesinin, birinci basamak sağlık hizmetlerinde tanı ve tetkik işlemlerinin daha fazla ve nitelikli olmasına yönelik tedbirlerin etkili olacağı düşüncesindeyiz. Birinci basamak sağlık hizmetlerine müracaatları teşvik edici uygulamalar sevk sisteminin işlerliğini etkin kılacaktır. Böylelikle, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetlerindeki yığılmalar da regüle edilebilecektir. Bu bağlamda, aile diş hekimliği sisteminin ülke genelinde yaygınlaştırılmasını önemli bulmaktayız.

Hekimler başta olmak üzere, hemşire, ebe gibi sağlık insan kaynağının ülke genelinde, bölgeler arasında ve sağlık tesisleri bazında dengeli ve ihtiyaca göre dağılımının tesis edilmesi, ulusal düzeyde kamu veya özel sektör aracılığıyla gerçekleştirilecek olan yeni sağlık tesisi yatırımlarının da somut ve stratejik vizyon çerçevesinde planlanmasının faydalı olacağı düşüncesindeyiz. Hastane idarelerinde sağlık işletmeciliği alanında eğitim almış bölüm mezunlarına öncelik verilmesi, etkili ve verimli sağlık yönetiminin sağlanması sağlık harcamalarının kontrolünde nitelikli insan kaynağını işlevsel kılacaktır.

Ülkemizin yaşlanan nüfusu göz önüne alındığında, yaşlılara yönelik koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesini, yaşlı sağlığı, geriatri ve palyatif bakım hizmetleri sunan merkezlerin sayısının artırılarak yaşlıların sağlık hizmetlerine erişimlerinin kolaylaştırılmasını önemli bulmaktayız.

Sağlık turizmi alanında ülkemizin mevcut kapasitesinin küresel bir marka olarak tüm dünyaya tanıtımında pazarlama ve tutundurma faaliyetlerinin hız kazanmasını, sağlık turizmi alanında faaliyet gösteren yetki belgesine sahip kuruluşlar ile aracı kuruluşların denetim mekanizmalarının güçlendirilmesini, gerekli aşamalarda Kültür ve Turizm Bakanlığıyla kurulacak koordinasyonun sağlık turizmine katkı sağlayacağını değerlendirmekteyiz. Sağlık hizmetlerinde araştırma ve geliştirme faaliyetleri kapsamında ulusal düzeyde yatırımların artırılması, özellikle sağlık alanı AR-GE iş gücü değerlerini ve araştırma altyapılarını geliştirecek önlemlerin alınması, uluslararası düzeyde ise yatırımların Türkiye'ye getirilmesi başlıklarına yönelik politikaların oluşturulmasının sağlık sistemimize katkı sağlayacağı düşüncesindeyiz.

Değerli milletvekilleri, kuruluşu, bulaşıcı karantina hastalıklarının yayılmasını önlemek temeline dayanan Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, hudut ve sahillerimizin halk sağlığı açısından güvenliğinin sağlanması, seyahat sağlığı, gemi sağlık denetim hizmetleri gibi önemli sorumlulukları yerine getirmektedir. Gelecek pandemileri daha iyi yönetmek, bu pandemilerden daha geç ve en az şekilde etkilenmek, mücadele gücünü artırmak için Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün organizasyonunun daha da yaygınlaştırılması, beşerî ve beşerî olmayan kaynaklarıyla kriz yönetim planlarının güçlendirilmesi önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) sağlık bilim ve teknolojileri alanında ülkemize ve insanlığa hizmet etmek, planlı ve sürdürülebilir kalkınmaya destek sağlamak amacıyla kurulmuştur. TÜSEB'e bağlı olarak kurulan araştırma enstitülerinin ülkemizin sağlık bilim ve teknolojileri alanında ilerlemesi ve nitelikli insan kaynaklarının yetiştirilmesi hedeflerine ulaşmada aktif süreçleri yürütebilmesi için örneğin Türkiye Sağlık Politikaları Enstitüsünün daha aktif çalışmasının sağlanıp Sağlık Bakanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sağlık politikaları sunan aktif bir mekanizma hâline dönüştürülmesi; aynı şekilde, TÜSEB bünyesindeki Türkiye Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Enstitüsünün daha işlevsel hâle gelmesi ve Türkiye Kanser Enstitüsünün kanser ilaçları ve tedavi rehberleri açısından daha etkin çalışmasının Başkanlığa katkı sağlayacağı görüşündeyiz. Ayrıca, yerli aşı ve yerli ilaç üretiminde konulan hedeflere erişmede millîleşme çalışmalarına ağırlık vermek önemlidir.

TÜSEB'in kuruluş amacına uygun olarak sağlık teknolojileri ve sağlık bilimi alanında gerçekleştireceği araştırma ve geliştirme faaliyetleriyle sağlık alanına ve Sağlık Bakanlığına bilimsel anlamda büyük katkı sunacağını öngörmekteyiz. Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) nitelik ve niceliksel altyapısıyla sağlık bilimine sunacağı katkılarla sağlık alanının TÜBİTAK'ı hâline gelebilir.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken 2024 bütçesinin şimdiden hayırlı olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yılık, teşekkür ediyorum.

İkinci söz, Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'a aittir.

Sayın Ersoy, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmelerinde Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Dünya Sağlık Örgütü Anayasası'nda sağlık şöyle tanımlanmıştır: "Sağlık, sadece hastalık ve sakatlığın olmayışı değil, bedence, ruhça ve sosyal yönden tam iyilik hâlidir." Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi, vatandaşın sağlığı ve sağlamlığı her zaman üzerinde dikkatle durulacak ulusal sorunumuzdur. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda çalışan 1.195 personelin 336'sı eczacı meslektaşlarımdan oluşmaktadır. İnsan sağlığının korunması ve devamının sağlanması açısından kurumun sorumluluğunun bilincinde olan bir kadro kurumun gücüyle eş değerdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere, sağlık sektöründe teşhis sonrası tedavinin en önemli aşaması doğru ilaç ve ona ulaşma kolaylığıdır. Kur artışlarının yarattığı olumsuzlukları yaşamamak için dışa bağımlılığın azalması ve yerli üretimin artması önem arz etmektedir. Sağlık Bakanlığının bağlı kuruluşu olan Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Bakanlıkla istişare ederek ulusal veya uluslararası kamu kurumları, üniversiteler ve özel kuruluşlarla bilimsel ve teknik iş birliği içinde müşterek çalışmalar yürütmektedir. Bunun hem sağlık alanında şifa bulmamıza katkısını hem de ekonomi alanında ihracatımıza katkısını ülkemiz için çok değerli buluyoruz. Bu çalışmaların sonucu olarak 2018 yılında Uluslararası İlaç Denetim Birliğine üyelikle birlikte, ülkemizde ilaç üretimi yapan tesisler uluslararası alanda da tescillenmiştir. Böylece, ilaç ihracatımızın artmasının ve ülkemizde üretilen ilaçların dünya pazarına açılmasının önündeki teknik engellerin ortadan kaldırılmasında oldukça önemli bir adım atılmıştır. Ayrıca, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2020 yılında Uluslararası Uyum Konseyine tam üye olmasıyla faaliyetleri uluslararası alanda da kabul görmüştür. Son olarak Ekim 2023 itibarıyla Dünya Sağlık Örgütünün ölçütlere uygunluğunu onayladığı ulusal ilaç otoriteleri arasındaki yerini almıştır. Bu gelişmeyle, ülkemizde üretilen aşıların Dünya Sağlık Örgütünün onayladığı ürün listelerine girebilmesinin de önü açılmıştır. Türk ilaç sektörünün uluslararası alandaki itibar ve saygınlığını artıran bu önemli üyeliklerle vatandaşlarımızın kaliteli, etkili ve güvenli ilaca erişimi dünya standartlarında sağlanmakta, sağlık alanında uluslararası ticaretin gelişmesine de katkı sağlamaktadır.

Ülkemizde üretilen ilaçlar, Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği dâhil olmak üzere 185 ülkeye ihraç edilmektedir; yaklaşık 2 milyar dolarlık ilaç ihracatımız vardır. Vatandaşlarımız tarafından kullanılan ilaçların kutu bazında yüzde 90'ı, değer bazında ise yaklaşık yüzde 57'si ülkemizde üretilmektedir. Sürekli olarak kaliteyi yükselterek vatandaşlarımızın memnuniyetine odaklanan sağlık hizmetleriyle hastalarımızı ilaçsız bırakmayacak, meslektaşım eczacıları mağdur etmeyecek bir sağlık sistemi için çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca, kamuda çalışan eczacıların hak ettikleri koşullarda görev yapmaları ve özlük haklarının iyileştirilmesi için gerekli mevzuat değişikliğinin yapılması hususundaki taleplerini de yine buradan iletmek isterim.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, beyannamemizde yer aldığı gibi, hayatı anlamlı ve değerli kılan bir sağlık sistemi tesis edilmesi için çalışmalarımız devam etmektedir.

Son olarak, Sağlık Bakanlığınca Filistin'e ilaç ve tıbbi sarf malzemesi gönderilmesini ve insani yardımları gönülden destekliyor; bu vesileyle, Sağlık Bakanlığının 2024 bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum. (MHP, AK PARTİ VE İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ersoy, teşekkür ediyorum.

Üçüncü söz, Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'a aittir.

Sayın Erbaş, buyurun. (MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin İçişleri Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve bizleri takip eden aziz milletimi saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum.

Konuşmamın başında, cumhuriyetimizin 100'üncü yıl dönümünde Türk ve Türkiye Yüzyılı hedefleri doğrultusunda hazırlanan İçişleri Bakanlığı bütçesinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını, hayırlara vesile olmasını en kalbî duygularımla diliyorum.

Bu vesileyle, yine, yaklaşık 600 bin personelle kara vatanda, mavi vatanda, siber vatanda ülkemizin huzur ve güvenliği için yılın üç yüz altmış beş günü azim, kararlılık ve fedakârca görevlerini icra eden tüm kademelerdeki güvenlik personelimize şahsım, partim ve milletim adına teşekkür ediyorum.

İçişleri Bakanlığımız merkez teşkilatı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı ve AFAD Başkanlığı, milletimizin devletiyle en yakından temas ettiği, en çok muhatap olduğu görev alanlarını icra etmektedir. Bu bağlamda, devletimiz, tüm birimleriyle, başta terör örgütleri olmak üzere organize suçlar, uyuşturucu, göçmen kaçakçılığı, siber suçlar ve asayiş konularında tüm suç ve suçlulara karşı mücadele etmekte, ülkemizin ve milletimizin huzurunun yanında güvenliği için de bu kutlu mücadeleyi büyük bir kararlılıkla sürdürmektedir. Genel Başkanımız, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'in de ifade ettiği gibi, suç ve suçlularla, aynı zamanda çetelerle mücadeleyle beraber her gün yakalanan yerli ve yabancı bir örgüt elebaşına şahit olmaktan memnuniyet duyduğumuzu özellikle belirtmek isterim. Bu memnuniyetimiz, aynı şekilde, yaklaşık kırk yıldır milletimizin ve devletimizin başına bela olan, birliğimize ve dirliğimize kastederek 40 bini aşan vatan evladını şehit eden alçak, bölücü terör örgütü başta olmak üzere aynı mevzide hizalanmış tüm terör örgütlerine yönelik operasyonlar için de geçerlidir. Merhum Ahmet Hikmet Müftüoğlu'nun 1922 yılında söylediği, "Cihanın tarihi, vatanı uğrunda senin kadar uğraşan, kanını döken bir millet daha gösteremez. Senin kadar kimse kendi vatanına sahip olmaya hak kazanmamıştır. Bu vatan ya senindir ya da kimsenin!" şeklinde ifade ettiği hakikat, maziden atiye uzanan bir hakikattir. Özellikle 2016 yılından itibaren FETÖ'nün temizlenmesiyle birlikte Cumhur İttifakı'nın iradesi milletle ortak paydada buluşmuş, bu sayede daha hızlı, daha aktif ve en önemlisi daha kararlı bir şekilde yapılan terörle mücadelelerde önceleri teröristlerin mesken tuttuğu dağlarımız, yaylalarımız, mezralarımız, köylerimiz terörden arındırılmıştır. Yine bu çerçevede, önceden adı sadece terörle ve terör operasyonlarıyla duyulan Cudi ve Gabar Dağları bugün çıkarılmaya başlanan yüksek kaliteli petrolle ön plana çıkmıştır.

Şeyh Edebali'nin "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." sözündeki erdem, bugün, ülkemizin iç ve dış güvenliğinde geldiği nokta itibarıyla çok daha güzel bir şekilde anlaşılmaktadır. Jeopolitik konumu, taşıdığı tarihî miras ve temsil ettiği medeniyetin bizlere çizdiği istikamet ve dinamik nüfusuyla Türkiye'nin sahip olduğu potansiyel, aynı zamanda Türk ve Türkiye düşmanları için korkulu bir rüyadır. Ülkemiz, 15 Temmuz sonrası değişen, güçlü bir iradeyle taviz verilmeden icra edilen yeni güvenlik konseptinin içeride sağladığı istikrarla uluslararası arenada da çok önemli bir aktör hâline gelmiştir. Hiç kuşkusuz ki bu fedakâr ve kararlı çalışmaların arkasında kararlı bir devlet idaresi ve bu iradenin merkezinde büyük Türk milleti yatmaktadır.

Köklü devlet anlayışımızın hafızası geçmişten bugüne, bugünden de yarınlarımıza ışık tutmakta, rehber olmaktadır. Senaryosu küresel emperyalizmle özleşmiş ülkelerde yazılan, uygulama sahası da cennet vatanımız olan hiçbir role, hiçbir hedefe Türk milletinin ve onun şanlı devletinin müsaadesi olmayacaktır.

Her türlü terörle mücadele eden, Türk vatanının ve Türk milletinin içinden çıkan kahramanlarının yani büyük Türk milletinin evlatlarının özlük haklarının iyileştirilmesi için son yıllarda büyük ilerleme kaydettiğini de görmekten mutluluk duyuyoruz. Varlıklarıyla güven ve gurur duyduğumuz güvenlik personelimize yapılan ek gösterge düzenlemesiyle genel anlamda 600 puanlık artış yapılmış, emniyet hizmetleri sınıfında görev yapan yönetici personellerimizin de ek göstergeleri iyileştirilmiştir. Polislerimiz, bekçilerimiz, uzman erbaşlarımız ve uzman jandarmalarımızın uzun yıllardır beklediği 3600 ek gösterge yine personelimizin lehine yasalaşarak yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda, hain terör örgütüyle mücadelede çok kritik ve önemli bir görev ifa etmekte olan güvenlik korucularımızın da aylık ücretlerinin asgari ücretin altına düşmesi hâlinde aradaki farkın tazminat olarak ödemesi de sağlanmıştır. Yeterli mi? Tabii ki değil. Bizlerin huzuru için fedakârca canlarını hiçe sayan kahraman güvenlik kuvvetlerimiz için ne yapsak azdır. Bizlere düşen, huzurumuz ve sükûnumuz için gösterdikleri çabaların, verdikleri emeklerin karşılığını vermektir.

Mülki idare amirliği hizmetleri sınıfında görev yapan personelimizin de ek ödeme oranları yükseltilerek valilerimizin ve kaymakamlarımızın özlük hakları iyileştirilmiştir. Muhtarlarımıza ödenen aylık ödeneğin net tutarı da net asgari ücret tutarı seviyesine yükseltilmiştir. Tüm bu ve benzeri iyileştirmeler Milliyetçi Hareket Partisinin seçim beyannamesinde vadettiği konular içinde bulunmaktadır.

Devlet hiç şüphesiz ki milleti için vardır. Millet, devletin koyduğu yasalara uyarak onun daha yücelmesi için, ilelebet payidar olması için, gelecek nesillere daha güçlü bir şekilde aktarılması için var olmalıdır. Bu düşünceden hareketle, her türlü hakikati ve yasaları göz ardı eden bir kısım sözde belediye başkanının görevden alınması konusunda Milliyetçi Hareket Partisinin duruşu nettir. Terör örgütleriyle aralarına mesafe koymayan, bilakis milletin alın terini, devletin kaynaklarını teröre aktaranların demokrasi ve özgürlük kisvesi altında eleştiri yapması kabul edilemez. Sadece Türkiye Cumhuriyeti devleti değil dünyanın hiçbir ülkesinde böyle bir alçaklığa müsaade edilemez. Türkiye Cumhuriyeti gibi yüzyıllardır jeopolitik, jeostratejik bir coğrafyada yüz binlerce şehidinin kanıyla canıyla var olmuş bir devlet, dün olduğu gibi bugün de yarın da devletini yıkmaya çalışanlarla iş tutanlara fırsat vermez, vermeyecektir.

Değerli milletvekilleri, konuşmama başlarken ifade ettiğim gibi, İçişleri Bakanlığı, terörden göçe, afetlerle mücadeleden organize suçlarla mücadeleye, trafik güvenliğinden nüfus hizmetlerine kadar görev alanı çok geniş bir bakanlıktır ancak hangi başlığı ele alırsanız alın, bir şekilde ülkemizin ve milletimizin güvenliğiyle ilgili alandır. Bakanlığımızla ilgili kolluk birimleri trafik güvenliği alanında da çok ciddi mesailer yapmış ve kararlı adımlar atmıştır. Bu faaliyetler sonucunda 2015 yılında 7.530 olan trafikte toplam can kaybı sayımız 2023 itibarıyla 5.229'a gerilemiştir yani her 100 bin kişi başına trafikte can kaybı 2015 yılında 9,6 iken 2023 yılında bu oran yüzde 6'ya düşmüştür. Yine, 2015 yılına

kıyasla ölümlü kazalarda yüzde 34, kaza yeri can kaybında ise yüzde 36'lık azalış sağlanmıştır. İnşallah hedefimiz trafikte sıfır can kaybıdır. Yine, Bakanlığımızın yaptığı çalışmalar sayesinde 2016 yılından bu yana 3 milyonun üzerinde yasa dışı göçmenin ülkeye girişi engellenmiştir.

Değerli milletvekilleri ve ekran başında bizleri izleyen kıymetli aileler, ülkemizin son dönemlerinde uluslararası arenada, savunma sanayisinde ve askerî alanda göstermiş olduğumuz başarılar ve bu başarıları hazmedemeyen devletler ve gruplar tarafından durmadan siber saldırıya maruz kalmaktayız. Devletimizin güvenlik güçleri bu saldırıları bertaraf etse de ülkemizin gençliğine ve nesillerimize yapılan kültürel ve manevi saldırılara karşılık sadece emniyet güçlerimiz tarafından değil, topyekûn milletçe mücadele etmeliyiz. Özellikle son günlerde TikTok, Instagram, YouTube gibi sosyal içerik üreten mecralarda yaşanılan rezillikler tüm vicdanlı kesimleri rahatsız etmiştir. Ben burada rezilliği konuşup reklamlarını yapmak istemiyorum ancak Türk aile mefhumunun bilinçli bir saldırı altında olduğunu, ahlaki ve kültürel değerlerimizin zedelendiğini görmemek körlük, dile getirmemek yüksek Türk kültürüne ihanet olur. Biz devlete "baba" vatana "ana" millete de "aile" deriz. Bu rezilliğin prim yaptığı, magandalığın şova dönüştüğü, teşhirciliğin paraya döndürüldüğü bir düzende biz gençlerimizi korumak zorundayız. Bu mecra bataklığa dönüşmüştür. Gençlik üzerinden toplumu acıya, intihara, depresyona sürükleyen her türlü yozlaşmayla, toplumsal refahı, aileyi ve huzuru tehdit eden ve âdeta bir salgın hızıyla yayılan bu virüsle milletçe mücadele etmek zorundayız. Eskiden Cem Karacalarımız, Neşet Ertaşlarımız, Barış Mançolarımız, Müzeyyen Senarlarımız, Kayahanlarımız vardı -ki hepsine Allah rahmet eylesin- şimdiki sanatçılarımıza bakın: Çakal'ımız var, Uzi'miz var(!)

Yaşadığımız çağın bir gereği olarak internette ve sosyal medyada oldukça fazla zaman geçirmekteyiz. Bir istatistikten bahsetmek istiyorum sizlere. Ülkemizde 72 milyon internet abonesi, 62 milyon sosyal medya kullanıcısı bulunmakta ve vatandaşlarımız günde üç saati sosyal medya platformları olmak üzere toplam yedi saati internette vakit geçirmektedir; tabii, bunlar ortalama rakamlardır. Yani sosyal medya, yemek gibi, uyku gibi, ibadet gibi günlük hayatımızın bir parçası, olmazsa olmazı hatta kimileri için bir bağımlılık hâline gelmiştir. Bu alışkanlığın doğru yönlendirilmesi, toplumumuzun değerlerinden kopmadan, teknolojiden ve bilişim ve iletişim çağının nimetlerinden faydalanması için ebeveynlerimizin sorumlulukla takipçi olmaları, devletimizin de çocuklarımıza ve gençlerimize sosyal medya okuryazarlığı eğitimi vermesi gerektiğine inanıyoruz.

Yine, diğer bir konu, şehir magandaları, trafik magandaları, havaya ateş edenler, trafikte insanlara ailelerinin yanında saldıranlar; ses, gürültü, egzozuyla vatandaşı, milleti rahatsız edenler ve stat eşkıyaları… Her vatandaşın başına bir polis veya bir bekçi dikemeyeceğimize göre yine bu eşkıyalarla, bu magandalarla hep beraber mücadele etmemiz gerekir. Ancak benim bu konuda bir önerim var: Alkollü araba kullanan ve magandalık yapan bu vatandaşlarımızın ehliyetlerine el koyuyoruz birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi; bu saatten sonra ehliyetine el koymanın yeterli olmadığını da gördük, bunların kullandıkları taşıtlara da el koymak lazım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığımızın temel görevleri ülkemizin iç güvenliğini, kamu düzenini sağlamak olsa da başkaca önemli görevleri de bulunmaktadır. Bu görevlerinin biri de afet ve AFAD yönetimidir. Bu görevi, İçişleri Bakanlığı bünyesinde afet yönetimi konusunda kamu hizmeti sunan ve çalışmalar yapan AFAD eliyle gerçekleştirmektedir. Ülkemizin coğrafi konumu ve coğrafi şartlarından dolayı çeşitli afetlerle zaman zaman karşı karşıya kalıyoruz.

6 Şubat günü Kahramanmaraş Pazarcık merkezli 2 büyük deprem meydana gelmiştir. "Asrın felaketi" olarak nitelendirdiğimiz bu büyük felaketin etki alanı 11 il, 120 bin kilometrekare ve etkilenen insan sayısı 14 milyon kişidir. Depremlerde can kaybımız 50.783, yaralı sayımız ise 107.204'tür. Bu büyük afetle hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, milletimize başsağlığı diliyorum. Rabb'im bir daha böyle afetler yaşatmasın inşallah. Devletimizin ve aziz milletimizin el ele

vermesiyle bu felaketin üstesinden gelinmesi için gösterilen çabaların koordinasyonu AFAD tarafından sağlanmıştır. Bu vesileyle İçişleri Bakanlığı ve AFAD çalışanlarına bu dönem boyunca gösterdikleri fedakârca çalışmalarından dolayı şükranlarımı sunuyorum.

6 Şubat depremi göstermiştir ki polisimiz ve jandarmamız ne kadar etkin olursa böyle afet durumlarında müdahale alanları daha hızlı oluyor. Polisin ve Jandarmanın arama kurtarma ekibi daha da geliştirilmeli. Depremde göstermiş oldukları üstün gayretlerden dolayı da kendilerine ayrıca teşekkür ediyorum.

Ülkemizin görünmez bir isimsiz kahraman grubu daha vardır, onlar da Sahil Güvenlik birimlerimiz. Kendilerine de özellikle sahillerimizde, turizm bölgelerimizde, sınırlarımızda ve depremde kurtarma faaliyetlerindeki çabaları nedeniyle şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, deprem dediğimiz zaman kendi ilim Kütahya'dan da bahsetmek zorundayım. Kütahya birinci derecede deprem bölgesindedir. Bu deprem, bizlere, deprem riski olan illerimizin komşu illerle bağlantısının birden fazla yol üzerinden sağlanması gerektiğini göstermiştir. Şehirlerdeki altyapı, yol ve hastanelerin olası bir afet durumunda ne kadar önemli olduğunu gözlerimizle gördük, en acı şekilde tecrübe ettik. Bu vesileyle, Kütahya'mızda komşu illere ulaşım için alternatif yollar açılması gerektiğini buradan ifade etmek zorundayım. Şehirdeki altyapı, yol ve hastanelerin de olası bir afet durumunda ne kadar önemli olduğunu gördüğümüz için… Kütahya Şehir Hastanesinde finale gelinmiştir. Sayın Bakanım da Sağlık Bakanım da burada olduğu için, altmış günde bitirilmesi için yaklaşık 10 milyon dolara ihtiyaç vardır. Sayın Bakanım, diğer illerde şehir hastanelerinde yaptığınız gibi, bunu, firmanın süresinden kısaltarak, siz bu parayı vererek altmış gün içinde bu hastaneyi bitirebilirsiniz. Ayrıca, hastanemize ulaşabilmek için bir hemzemin geçit üzerinden geçmek zorunda kalacağız, bunun dünyada bir örneği yoktur, herhangi bir acil durumda ambulans trenin geçmesini bekleyecek. Ulaştırma Bakanlığımıza sesleniyorum: Buraya bir battıçıktı gerek.

Kütahya, Türkiye'nin en huzurlu ilk 5 şehrinden 1'i olmuştur. Bu konuda emeği geçen valilerimize ve Valimize, kaymakamlarımıza, bürokratlarımıza, Emniyet müdürlerimize ve Müdürümüze, Emniyet mensuplarımıza ve Jandarmamıza ama her şeyden önce de Kütahya halkına çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak vazgeçilmez bir yeminle bağlı olduğumuz Türkiye sevdamız, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin "Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben." şiarıyla tescillenmiştir. Bu itibarla "devleti ebet müddet" anlayışımız, ay yıldızlı al bayrağımızın vatanımızın her köşesinde ilelebet dalgalanması, yine cennet vatanımızın her bir noktasındaki vatandaşlarımızın huzur ve güvenliği kırmızı çizgimizdir. Türk milletinin varlığı ve bulunduğu coğrafyadaki etkinliği ve gücü, sadece bizim değil umudu Türk'e bağlanmış komşularımızın, soydaşlarımızın ve yeryüzündeki bütün mazlum milletlerin de refahının ve huzurunun teminatıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bir gül bahçesine girercesine bu toprakları bize vatan eyleyenleri de vatan bırakanları da vatan olarak kalmasını sağlayanları da asla unutmayacağız, unutturmayacağız.

Sözlerime son verirken başta görevleri başında şehit edilen Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatı personelimize, mülki idare amirlerimize ve tüm şehitlerimize Yüce Allah'tan rahmetler niyaz ediyorum; muhterem gazilerimize şifa ve sağlıklı ömürler diliyorum.

Türk ve Türkiye Yüzyılı'nın ilk bütçesi olan 2024 yılı bütçesinin İçişleri Bakanlığımıza, ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erbaş, teşekkür ediyorum.

Dördüncü söz, Bolu Milletvekili İsmail Akgül'e aittir.

Sayın Akgül, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL AKGÜL (Bolu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi kapsamında İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve kahraman silah arkadaşları olmak üzere aziz şehitlerimizi ve ahirete irtihal eden tüm gazilerimizi rahmetle anıyor, aziz hatıralarını tazimle yâd ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri, Türkiye, jeopolitik konumu itibarıyla oldukça istikrarsız bir coğrafyada yer almaktadır. Ülkemiz, iç karışıklıklarıyla boğuşan komşu ülkeler, buralarda yuvalanan terör örgütleri, uyuşturucu ve kaçakçılık çetelerinden gelen tehditlerle karşı karşıyadır. Şüphesiz böyle bir coğrafyada önceliğimiz millî güvenliğimiz ve Türk vatanının selamet ve emniyetidir.

15 Temmuz 2016'da FETÖ terör örgütü tarafından yapılan hain darbe girişimi sonrası Türk milletinin meydanlarda kurduğu Cumhur İttifakı millî beka ve millî güvenliğimizi öncelemiş, ülkemize yönelen her türlü iç ve dış tehdide karşı muazzam bir irade ortaya koymuştur. Bu irade ülkemizi cumhuriyetin 100'üncü yılına nasıl selametle taşımışsa cumhuriyetin yeni yüzyılını da Türk asrı yapmaya kararlıdır. İnancımız odur ki Türkiye, 2'nci yüzyılının eşiğinde kendisine ayak bağı olan hiçbir terör örgütüne geçit vermeyecek, nerede saklanırsa saklansınlar başlarını ezecektir. Nitekim Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ve Millî İstihbarat Teşkilatımızın sınır ötesi operasyonları ve Cumhur İttifakı'nın duruşu ve kararlılığı, millî dış politika hamleleriyle Millî Misakımız güvendedir. Türkiye, millî teknoloji ve yerli imkânlarla üretilen -yüzde 80'i yerli ve millî savunma sanayisi- insansız hava araçlarının etkin kullanımı ve bölgede inşa edilen güvenli karakollar terörle mücadelede büyük ve caydırıcı bir güç olmuş, terör örgütlerinin eylem ve etki alanları daraltılmıştır.

Terörle mücadelenin en büyük mihmandarlarından biri de İçişleri Bakanlığımızdır. Emniyet teşkilatımız ve Jandarma Komutanlığımız terörle mücadelede büyük bir destan yazmaktadır. Resmî verilere göre 1 Ocak 2023-1 Kasım 2023 tarihleri arasında terör örgütü PKK'ya yönelik 3.054'ü şehir, 16.702'si kırsal olmak üzere toplam 19.756 operasyon yapılmıştır. Yapılan operasyonlarda 721 terörist etkisiz hâle getirilmiştir. Etkisiz hâle getirilen teröristlerin 7'si kırmızı, 15'i turuncu, 30'u gri, 1'i mavi, 1'i de yeşil olmak üzere toplam 54'ü elebaşı teröristlerdir. Terörün finansmanıyla mücadele kapsamında 1 Kasım 2023 tarihi itibarıyla yapılan 167 operasyonda 27 milyon 323 bin 138 TL para ele geçirilmiştir. Terör örgütleriyle birlikte olanlara hamilik yapan, destekleyen, arka çıkan, göz yuman, kaynak sağlayan kişi, kurum kuruluş ve toplulukla amansız ve kararlı mücadele sürdürülmelidir.

İçişleri Bakanlığımız, milletimizin huzuru ve güvenliği, asayişin sağlanması adına terörle mücadele dışında uyuşturucuyla mücadele, düzensiz göç, afet yönetimi gibi geniş bir sahada sorumluluk sahibi bir bakanlığımızdır. İçişleri Bakanlığının uyuşturucuyla mücadele noktasında ortaya koyduğu operasyonel ve sosyal çalışmalar milletimizin takdirini kazanmıştır. Nitekim, 2022 Dünya Uyuşturucu Raporu'nda yer alan verilere göre 2020 yılında dünya genelinde yakalanan eroinin yüzde 12'si ülkemiz kolluk kuvvetleri tarafından yakalanmıştır. Uyuşturucu ve uyarıcı madde bağımlılığıyla ilgili önleyici tedbirler almak ailelerin ve gençlerimizin bu konuda bilinçlenmesini ve farkındalığını arttıracak, uyuşturucuya olan talebi azaltacak, zehir tacirlerine fırsat verilmeyecektir. Bu konuda İçişleri Bakanlığımızın, ülkemizde faaliyet gösteren gençlik kuruluşları ve STK'lerle iş birliği içinde hareket etmesi, yapılacak çalışmalara destek vermesi önem arz etmektedir. Türkiye'nin en büyük gençlik kuruluşu olan Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfının uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla ilgili yapmış olduğu çalışmalar buna en güzel örnektir. Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı yaptığı çalışmalarla Türk gençliğini her türlü bağımlılıktan uzak tutmakta, dijital çağın gereklerine uygun öncü projeleriyle bilime, teknolojiye, okumaya ve kendini geliştirmeye teşvik etmektedir. Aynı zamanda, TEKNOFEST gibi çalışmalara gençlerimizin gösterdiği ilgi göz ardı edilmemeli, bu tür festival ve fuarların çeşitlendirilmesi de bu süreçte önemli bir rol alacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz 2011 yılında Suriye'de başlayan iç savaş nedeniyle göçmen akımıyla karşılaşmıştır. 1 Kasım 2023 tarihi itibarıyla ülkemizde toplam yabancı sayısı 4 milyon 644 bin olup bu sayının 3 milyon 255 bini geçici koruma altındaki Suriyelileri kapsamaktadır. Türkiye'de geçici koruma altında bulunan Suriyelilerin gönüllü geri dönüş politikası esastır. Yapılan çalışmalar sonucunda yaklaşık 600 bin Suriyeli geri dönüş yapmıştır. Düzensiz göçmenlerin iş gücü piyasası, asayiş ve aynı zamanda da demografik beka nedeniyle millî güvenliğimizi tehdit eden bir mesele hâline gelmemesi için etkin tedbirlerle sürecin yönetilmesi esas olmalıdır.

Kıymetli milletvekilleri, değişen iklim koşullarıyla yaşanan doğal afetler, afet ve acil durum yönetiminin önemini artırmaktadır. 11 ilimizi etkileyen 6 Şubat depreminde gördük ki deprem, ülkemizin gerçeğidir; buna hazır olmak, gerekli tedbirleri almak, depremle yaşamayı öğrenmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliği için elzemdir. İçişleri Bakanlığı bütçesinde AFAD Başkanlığımıza da önemli bir bütçe ayrıldığını görüyoruz. AFAD'ın, önümüzdeki dönemde, deprem riski olan tüm illerimizde yaşanan son deprem felaketinde edinilen tecrübeler ışığında tedbirlerini de artıracağına inancımız tamdır. 6 Şubat deprem felaketinde AFAD'ın il müdürlüklerinin bulunduğu binaların da yıkılması bizlere gösteriyor ki AFAD binalarının müstakil, yatay mimaride ve şehre yakın geniş bir alanda yapılması önem arz etmektedir. Örneğin, seçim bölgem olan ve deprem riski bulunan Bolu'da AFAD Müdürlüğümüzün bulunduğu konum, şehrin en yoğun nüfusunun ve en yoğun trafiğinin bulunduğu dar bir alandır; olası bir deprem hâlinde AFAD Müdürlüğümüzün bu bölgeden çıkması zor olacaktır. İlimizde AFAD Müdürlüğümüze yeni bir merkezin yapılması beklentilerimiz arasındadır. Ayrıca, AFAD bünyesinde nitelikli ve eğitimli arama kurtarma ekiplerinin sayısının artırılması, arama kurtarma ekipmanlarının temini de hayati bir önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bunların yanı sıra Emniyet teşkilatımız ve Jandarma Komutanlığımız bünyesinde devletine sadakat, milletine muhabbetle, gerektiğinde canını hiçe sayarak yüksek bir görev ahlakı ve bilinci içinde fedakârca vatanına hizmet eden polislerimiz ve jandarmalarımızın ihtiyaç ve isteklerini de buradan dile getirmek istiyorum.

Ülkemizin asayiş ve güvenliği, iç huzuru ve barışının en büyük teminatı olan bu iki güzide kurumumuz aynı Bakanlık bünyesinde, aynı görevi ifa etmektedir. Bu nedenle bu iki kurumda denk kıdemde görev yapan kolluk kuvvetlerimiz arasında maaş dengesinin sağlanması, özlük haklarının eşitlenmesi isabetli olacaktır. Aynı zamanda son dönemde artan ev kiraları nedeniyle polislerimiz mağduriyet yaşamaktadır. Bu nedenle polislerimizin kira yardımı veya lojman tahsisi konusunda talepleri bulunmaktadır.

Emniyet Genel Müdürlüğümüze bağlı eğitim kurumlarında eğitime başladıktan sonra Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliği'nde öğrenci olmak için öngörülen sağlık şartları taşımadığı anlaşılarak eğitim kurumlarından çıkarılan polis adaylarının mağduriyetlerinin giderilmesi de hayırlı olacaktır.

Jandarma teşkilatımızın belkemiği uzman jandarmalarımızın özlük haklarıyla ilgili taleplerinin çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Uzman jandarmalarımız, astsubaylarımızla eğitim almıştır ancak uzman jandarmalar uzman çavuşlarla aynı özlük haklarına sahiptir. Subay ve astsubayların eğitimlerinde geçen süreleri fiilî hizmetten sayılmakta ve prim ödemeleri kurum tarafından ödenmektedir. Uzman jandarmalarımız, okulda geçen sürelerinin fiilî hizmetten sayılmasını ve sigorta başlama tarihi, okula başlama tarihi olarak değiştirilmesini talep etmektedir. 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nda değişiklik yapılarak mağduriyetlerin giderilmesi yerinde olacaktır.

Ayrıca, 112 komuta merkezlerine çağrı merkezi bölümü mezunlarının atanması ve mevcutta çalışan 112 çağrı merkezi çalışanlarının özlük haklarının düzenlenmesi de beklentilerimiz arasındadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vatan toprağının güvenliği ve emniyeti kadar mavi vatanımızın güvenliği ve beka mücadelesi de büyük bir ehemmiyet taşımaktadır. Mavi vatanımızın muhafızları Sahil Güvenlik Komutanlığımız kara sularımıza yönelik her türlü taciz ve saldırıya karşı yüksek bir görev bilinciyle hareket etmektedir. Ülkemizin Karadeniz'de yaptığı doğal gaz çalışmaları, boğazlarımızın güvenliği; Ege, Kıbrıs ve Doğu Akdeniz'deki hak arayışımızda büyük bir görev üstlenen Sahil Güvenlik Komutanlığımız, aynı zamanda, kaçakçılıkla mücadele, düzensiz göç ve insan kaçakçılığının önlenmesi ve arama kurtarma çalışmaları gibi önemli görevleri üstün başarıyla yerine getirmektedir.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyetimizin 100'üncü yılına erişmenin gururu, büyük Türk asrına adım atmanın heyecanı ve inancı içinde ayırmadan, ayrışmadan Türkiye için canla başla mücadele etmeye; maziden aldığımız ilham ve inançla Türklüğün muzaffer geleceğini, Türkiye'nin ihtişamlı yarınlarını inşa etmeye kararlı ve azimliyiz. Şehit cenazelerinden çıkıp kanlı ellerle tokalaşanların, teröristlerle selamlaşıp hemhâl olanların, gündemini terör örgütlerinin belirleyip yollarını ihanet ateşiyle aydınlatanların bu mücadeleyi, bu azmi, bu inancı idrak etmesini beklemiyoruz. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'den ilham alarak aynı gökte uçan karganın gündemi başka, kartalın gündemi başkadır; aynı yerde sürünen yılanın dünyası başka, aynı yerde yürüyen kurdun dünyası başkadır. (MHP sıralarından alkışlar) Bizim dünyamızın mihveri, gündemimizin mihenk taşı elbette Türkiye'dir, Türk milletidir.

Bu duygu ve düşüncelerle İçişleri Bakanı başta olmak üzere, Bakanlık bürokratlarımıza, polis ve Jandarma teşkilatlarımıza; ezcümle havada, karada ve denizde Türkiye Cumhuriyeti ve Türk milleti için mücadele eden tüm vatan evlatlarımıza çalışmalarında başarılar diliyorum. Allah yâr ve yardımcınız olsun.

2024 yılı bütçesinin ülkemize, vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akgül, teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi adına son söz, Kahramanmaraş Milletvekili Zuhal Karakoç Dora'ya aittir.

Buyurun Sayın Karakoç Dora. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ZUHAL KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş) – Sayın Bakan, değerli bürokratlar, Sayın Başkan ve saygıdeğer milletvekilleri; 2024 yılı bütçe görüşmeleri münasebetiyle Göç İdaresi Başkanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı hakkında Milliyetçi Hareket Partisi adına görüşlerimizi ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum. Aziz Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Titizlikle planladığımız 2023 yılı bütçesini geçtiğimiz yıl Komisyonda tartışmıştık, Genel Kurulda kabul etmiştik fakat hiçbirimiz yılın daha ilk çeyreğinde evdeki tüm hesaplarımızın çarşıya uymayacağını öngörememiştik. Yılın daha 37'nci gününde Türkiye yeryüzünde yaşanan en büyük depremle sarsıldı. Depremi bizzat yaşamış ve yakınlarını kaybetmiş bir Kahramanmaraş Vekili olarak her fırsatta 6 Şubat depremini ve yaşadığımız kayıpları hatırlatmaya çalıştım çünkü maalesef, ateş düştüğü yeri yakmakta ve ateşten uzak olanlar yaşanan acıları çabucak unutmakta. Çabuk unutabildiğimiz için yaşadığımız acı tecrübelerden ders alma ve bir daha aynılarını yaşamama konusunda hayat bilgisi dersimizin notu da karnemizde biraz düşük gelebiliyor. Hepimiz biliyoruz, doğal afetler dünya genelinde, Japonya'dan Amerika Birleşik Devletleri'ne kadar insan hayatını ve toplumları derinden etkileyen olaylar olarak karşımıza çıkmakta. Türkiye de coğrafi konumu ve jeolojik yapısı nedeniyle başta deprem olmak üzere bir afet ülkesi olarak afetlerle birlikte yaşamayı öğrenmelidir. Bu kapsamda, Türkiye son yıllarda önemli çalışmalara ve farkındalıklara imza atmış ve dünya çapında geniş kapsamlı iş birlikleri gerçekleştirmiştir.

Bugün afetle birlikte yaşama ve afet yönetimi konusunda parmakla gösterebileceğimiz ülkeler, tecrübelerinden edindikleri dersleri çeşitli uygulamalarla ivedilikle hayata geçirerek bugünkü örnek ülke konumuna gelmişlerdir. Başka bir ifadeyle afetlerle birlikte yaşamayı öğrenmek, yaptıklarımızı küçümsemeden fakat yeterli de bulmadan her geçen gün kendimizi geliştirmeye odaklanarak mümkün olmakta. Unutmayalım ki mükemmel planlanma yoktur, ders alınmayan tecrübe vardır.

Değerli milletvekilleri, söz konusu can olduğunda, insan hayatı olduğunda 1 çok büyük ve telafi edilemez bir sayıdır. Konu afet olunca politik bakımından birbirine çok uzakta olan ülkeler dahi birbirine kenetleniyor. Afetle birlikte yaşama algısı, toplumun afetlere karşı duyarlılık seviyesini, hazırlıklı olma durumunu, iletişim kanallarının etkinliğini ve acil durum planlarının varlığını içermektedir. Türkiye'nin afetle mücadele algısını güçlendirmek ve bilimsel temellere dayanan stratejiler geliştirmek için odaklanılması gereken unsurlar bulunmaktadır. Yaşanan kayıpların ve zararın en aza indirilmesi adına etkili bir iletişim ağı ve hesap verebilirliği yüksek karar mekanizmalarının etkinliğinin artırılması son derece önemlidir. Dahası, afet öncesi ve sonrası hazırlıklı olma kültürü geliştirilmelidir. Afet öncesi planlamalar, acil durum tatbikatları ve afet sonrası iyileştirme çalışmaları, toplumun afetlere karşı direncini artıracaktır. Aynı zamanda, afet sonrası psikososyal destek hizmetleri de önemlidir. Bu, afetin etkilediği bireylerin duygusal sağlıklarını korumak adına hayati bir öneme sahiptir.

Hepimizin malumudur ki son yıllarda Türkiye doğal afetlerle mücadelede birçok zorlukla karşı karşıya kalmış ve bu zorlu alanlarda siyasi partilerin ve sivil toplum kuruluşlarının gösterdiği refleksler oldukça önemli hâle gelmiştir. Bu reflekslerin hangi noktada birleştirici ve hangi noktada bağcıyı dövme boyutlarına geldiği ise necip milletimiz tarafından geçtiğimiz süreçte son derece isabetli bir biçimde değerlendirilmiştir.

Korkunç kayıplar yaşadığımız 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerinin etki alanının Almanya'nın yüz ölçümüne denk geldiğini unutmayalım. Böylesine büyük bir felaketin getirdiği zararları en aza indirmek için devlet ve millet el ele vermiş, muazzam ölçekte arama, kurtarma, insani yardım faaliyetleri ile yeniden imar ve rehabilitasyon hamleleri yürürlüğe konmuştur.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya, emir almadan müdahale edemediler, emir almadan müdahale edemediler askerler!

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Devamla) - Bu vesileyle özellikle belirtmeliyim ki Milliyetçi Hareket Partisi ile dünyanın en büyük gençlik hareketi ve teşkilatı olan Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı, son deprem ve sel felaketleriyle başa çıkmak adına hızlı ve etkili bir şekilde hareket etmiştir. İlk andan itibaren lokalden genele doğru, disiplinli bir şekilde koordine olarak her türlü desteği vermiş, vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamak üzere yardım faaliyetlerine hemen başlamışlardır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya, biz oradaydık ya, yapmayın; üç gün gecikmeli gelindi. Hayır, üç gün gecikmeli gelindi yani nasıl böyle bir şey… Biz oradaydık, orada yaşıyoruz yani.

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Devamla) - Özellikle 6 Şubattaki elim hadisenin ilk anından itibaren harekete geçerek çadır üretim merkezi kurulmasının yanı sıra afet bölgesine ulaşan yardım ekipleriyle birlikte acil yardım malzemeleri, gıda, su ve barınma ihtiyaçları konusunda titiz bir çalışma sergilemişlerdir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hâlâ çadırı olmayan var, hâlâ çadırı olmayan var, hâlâ suya ulaşamayan var.

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Devamla) – Ayrıca, afetzedelerin psikososyal destek alması için girişimlerde bulunarak toplumun dayanışma ruhunu canlı tutmaya yönelik çabalar göstermişlerdir. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli…

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bir hafta Osmaniye'ye gitmemişti.

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Devamla) – …seçim kampanyasının deprem felaketinde yaşamını yitirenlere saygı çerçevesinde oluşturulması, afetten etkilenen 11 ilde seçim kampanyası yerine depremzedelere destek çalışması yürütülmesi talimatı vermiştir. Böylece, Milliyetçi Hareket Partisi ve Ülkü Ocakları afet sonrası yeniden yapılanma sürecinde de etkin bir rol üstlenmişler ve Hükûmetin politika oluşturmasına katkı sağlamışlardır.

Acil durum müdahaleleri her afette kayıplarımızı sıfıra indireceğimiz ana kadar asla yeterli olmayacaktır. Afetlere karşı direnci artırmak, riskleri azaltmak ve toplumu hazırlıklı kılmak için uzun vadeli stratejilere ihtiyaç vardır. Afet öncesi planlama, afet anında kurumların krize müdahalelerini en etkin şekilde yapabilmeleri için oluşturulacak görev paylaşımları, altyapı güçlendirme, eğitim programları ve bilinçlendirme kampanyaları gibi uzun vadeli çözümler üzerinde de çalışılmalıdır.

Şunu da belirtmek isterim: Bir zamanlar kendileriyle mesai yapan bir bürokrat olarak AFAD personelinin canı pahasına sahada verdiği özveriyi bizzat tecrübe etmiş bulunmaktayım. Afet yönetimi söz konusu olduğunda AFAD personelinin olağanın çok dışında ve insani sınırların alabildiğine altında olan şartlarda çalıştığını iyi bildiğimden…

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Personele sözümüz yok da üç gün sonra gönderen zihniyete ne diyeceğiz? Personel başımızın tacı.

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Devamla) – …hazır bütçe konuşulmaktayken buradan belirtmek isterim ki afet süreçlerindeki akut görevlerde AFAD personelinin mesai ve harcırahlarının alınan risk ölçeğinde güncellenmesi ve ağır travmatik koşullarda görev yapan AFAD personeline tazminat ödenmesi önemli bir sorumluluğumuzdur.

Değerli milletvekilleri, göç meselesine gelecek olursak herhangi bir afette karşılaştığımız temel insani parametrelerden ayrılmadan, bu meselenin hem çaresizce bir yaşam alanı arayışında olan mazlum topluluklar adına hem de 15 Temmuz hain darbe girişiminin Türk milletince bertaraf edilmesinin ardından istikrarlı bir güven ortamı sağladığımız ülkemizdeki toplumsal huzurun tesisi adına ehemmiyetle ele alınması gerektiğine inanıyoruz. Göçün hem insani bir dram hem de kontrolsüz bir şekilde cereyan etmesinin göç edenler de dâhil olmak üzere herkes için bir güvenlik sorunu olduğunun altını çizmemiz önemlidir. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği verilerine göre 2023 itibarıyla Türkiye sınırları içerisinde yaklaşık 3,6 milyon kayıtlı Suriyeli sığınmacı ve 320 bin de diğer uyruklu düzensiz göçmen bulunuyor. Bu sayı Türkiye'yi dünya üzerinde en çok sığınmacıya ev sahipliği yapan ülke konumuna getirmektedir.

Türkiye'nin ilk sığınma kanunu 11 Nisan 2014'te yürürlüğe girmiştir. Bu kanun, Türkiye'nin ulusal sığınma sisteminin temel dayanaklarını ortaya koymuştur ve söz konusu kanun kapsamında politika oluşturma ve Türkiye'deki tüm yabancılara ilişkin işlemlerden sorumlu olan başlıca kurum olarak da Göç İdaresi Başkanlığı kurulmuştur. Aynı zamanda Türkiye'deki geçici koruma sağlanan kişilerin hakları, yükümlülükleri ve bu kişilere ilişkin prosedürleri ortaya koyan Geçici Koruma Yönetmeliği de 22 Ekim 2014 tarihinde kabul edilmiştir. Bu yönetmelikle Türkiye hem kriz yaşanan ülkelerdeki sorunların çözülmesini, müzminleşmemesini savunmakta hem de -altını çizerek söylüyorum- geçici koruma vererek geri göndermeyi taahhüt etmektedir yani kalıcı olmadıklarını da yasal olarak kabul etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türk devletinin ve asil Türk milletinin küresel krizlere ve yaşanan zulümlere karşı barış limanı olma özelliğini hepimiz biliyoruz ancak ülkemizin, mazlum milletlerin mensuplarına barış ve huzurun sağlanması adına yapmış olduğu bu fedakârlıkların suistimal edilmemesi gerektiğinin de gayet bilincindeyiz. Göç sorununda müşterek çalışma ortağımız olan, başta Avrupa Birliği olmak üzere küresel pek çok aktörün Türkiye'nin önceliklerine ve millî menfaatlerine hassasiyet

göstermesi gerekmektedir. Türkiye, bazı Batılı ülkeler gibi insan canıyla kumar oynayarak haysiyetsiz bir dış politika tercihi yapmadan uluslararası hukuka riayet çerçevesinde bu meseleyi ele almaktadır. Bu hitap vesilesiyle vurgulayarak belirtmeliyim ki mazlumların acıları üzerinden Türkiye'ye ders vermeye kalkacak hiçbir Avrupalı devletin dayatmalarını kabul etmeyeceğiz. Tüm bu tanımlamalar ışığında, etkin bir şekilde çalışan Göç İdaresi Başkanlığımızın sınır aşan göçler sorununu adil, insani ve toplumsal mutabakatı sağlayacak bir perspektifle değerlendireceğine inanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karakoç Dora, lütfen tamamlayın.

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Devamla) – Bu kapsam da 2024 yılında tüm zamanların en önemli doğal afetleriyle birlikte 21'inci yüzyılın en önemli doğal felaketi olan uluslararası insani hareketliliğin yani göçün de önlenebilmesi, daha iyi yönetilmesi ve bu felaketlerde yaşanan can kayıplarının en aza indirilmesini tüm dünya adına umut ediyor, 2024 yılı bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karakoç Dora, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.09

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.45

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Söz sırası, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına konuşacak sözcülere aittir.

İlk söz, Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ’a aittir.

Sayın Bozdağ, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, Hükûmet yok.

BAŞKAN – Yok mu?

Hükûmet burada, burada.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Nerede Sayın Başkan?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Nerede, yok ki Bakanlar!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Nerede Sayın Başkan?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Yani hiç kimse yok.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sorun değil, Hükûmetin olması görüşmelerde şart da değil biliyorsunuz.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Kime anlatacağız?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Kime anlatacağız, baksanıza şuraya Başkanım ya!

BAŞKAN – Hükûmet de burada.

Arkadaşlar, Genel Kurula kimin ne zaman geleceğini takdir etmek Divanın yetkisi dâhilinde değildir, önemli gören gelir takip eder. Siz önem verdiğiniz, takip ettiğiniz için size teşekkür ediyorum.

Sayın Bozdağ, buyurun.

DEM PARTİ GRUBU ADINA HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) – Sayın Başkan, Değerli Genel Kurul; partim DEM PARTİ adına Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşmamı yapacağım.

Sağlık bütçesinden bahsederken önce, tabii ki bütçe hakkını tanımlamak gerek. Bütçe hakkı, bütçe gelirlerinin nasıl elde edildiği, edilmesi gerektiği ve sonrasında nerede harcanacağı konusunda toplumun söz sahibi olmasıysa eğer bu bütçenin oluşturulmasında, pay edilmesinde de toplum dışsaldır yani önceki yasalarda olduğu gibi bu yasada da toplum esas alınmamıştır. Halklarımızın ihtiyaçları onlara sorulmadan merkezî olarak belirlenmiştir. Halklarımızın gerçek gereksinimleri veya tercihleri, beklentileri açığa çıkarılmamıştır. Bu bütçe aynı zamanda sınıf mücadelesinin bugün için kazananını işaret etmektedir. Burada kazanan sermayedir. Çünkü bu bütçe toplumsal kaynağın; işçiden, emekçiden dolaylı vergiler ve direkt ücretlerden alınan vergilerle oluşturulup sermaye ve iktidar çıkar gruplarına dağıtılacağının ve harcanacağının kararının somut ifadesidir ve bu yasa, çoğunluğu elinde bulunduran merkezî otoritenin tahakkümüyle topluma dayatılmaktadır, antidemokratiktir ve toplumsal meşruiyeti olmayan bir bütçedir, sermayenin iktidarının bütçesidir.

Sayın Bakan -kendileri yok- "Sağlıkta Dönüşüm Programı" adı altında uygulamaya koyduğumuz neoliberal sağlık politikalarıyla sağlık hizmetlerini piyasaya terk etmiş "paran kadar sağlık" anlayışını hâkim kılmış durumdasınız. İşsizlik ve yoksullukla mücadele eden milyonlarca yurttaş genel sağlık sigortası primlerini ödeyememekte, katkı, katılım payları nedeniyle kimi zaman ilaçlarını alamamakta, bu ortamda sağlık artık hak değil, parası olanın erişebildiği bir metaya dönüşmüş durumdadır.

Sağlıkta Dönüşüm Programı'yla önce sağlık hizmetinden beklentileri yükselttiniz ve kışkırtılmış bir sağlık talebi yarattınız. Bugün beş dakikaya sıkıştırılmış muayene, sürekli uzayan randevu kuyrukları, hasta sevk sisteminin kaldırılması ve ikinci, üçüncü basamak hizmetlerinin artmış iş yükü ve hekimler üzerindeki performans baskısıyla sağlık sistemi sağlık çalışanlarının tüm çabalarına rağmen işleyemez durumda ve niteliksiz bir sağlık hizmeti söz konusu. Bir kişinin bir yıl içerisinde neredeyse 10 defa hastaneye başvurduğu bir şifasızlık hâli söz konusu ama siz bunu bir başarı öyküsü olarak tanımlıyorsunuz çünkü müşteriye dönüştürdüğünüz hasta var ve maalesef ki bu müşteri hiç de durumundan memnun değil; memnuniyetsizliğini sağlık çalışanlarına yöneltmekte ve sistemin aksaklıklarının sorumlusu olarak sağlık çalışanlarını görmekte. "Giderlerse gitsinler."e varan söylemler, itibarsızlaştırma, değersizleştirme ve ortaya çıkan sağlıkta şiddet vakaları, hekime, sağlık çalışanına her gün sözlü ve fiilî saldırılar gerçekleşiyor ve gündemden hiçbir zaman düşmedi, siz ise son iki yıldır beyaz kod verilerini bile paylaşmaktan ve sağlıkta şiddet gerçekliğiyle yüzleşmekten kaçındınız. Türk Tabipleri Birliği sizden verileri açıklamanızı istediğinde cevap vermemeniz üzerine konuyu idare mahkemesine taşıdı; yine, defalarca sağlık emekçilerinin, hekimlerin sorunlarını paylaşmak, çözüm olanaklarını, önerilerini sunmak için randevu talebinde bulundu, cevap olmayı bırakın muhatap olmadınız. 100 binden fazla üyeye sahip ülkemizdeki tek hekim meslek örgütünü sağlık politikaları açısından biraz dikkate almış olsaydınız karşılaştığımız bugünkü sorunlar olmayacaktı. Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyinin görevden alınması üzerine bir soruya cevaben paylaştığınız "tweet" ise çok talihsiz bir açıklama içermekte. Aynen "tweet"inizde dediğiniz gibi, Türk Tabipleri Birliği hekim hakları ve saygınlığı için verilen mücadelenin asıl yeridir ve Türk Tabipleri Birliği bunu yapmaktadır. Fakat sadece bunu yapınca hekimliğin değerlerini korumuş olmuyorsunuz, bir hekim aynı zamanda ülkedeki toplumsal sorunlara da duyarlı olmalı, demokrasiden, insan haklarından yana da tavır almalıdır; savaşa karşı söz kurabilmeli ve savaşın bir halk sağlığı sorunu olduğu ve kimsenin reddedemeyeceği bu gerçekliği haykırabilmelidir. Mesleğin etik değerleri, bağımsızlığı ve özerkliği bunu gerektirir. Türk Tabipleri Birliği bu yaklaşımla hekimlerin sesidir ve susturulamaz. Tekrar belirtiyoruz, TTB Merkez Konseyinin görevden alınması kararı, sizin sözlerinizden de yine anlaşılmıştır ki hukuki değil siyasidir. Bakınız, bugün tüm antidemokratik tutumlar, özgürlüklerin kısıtlanması, meslek örgütüne yönelik baskılar, toplumsal memnuniyetsizlik, liyakatsiz yöneticiler, çalışma koşullarındaki zorluklar, ücret adaletsizliği, mobbing ve sağlıkta şiddet, beyin göçü olarak hekimlerin yönlerini yurt dışına dönmelerine neden olmuştur. 2023 yılı TTB verileriyle, hekimlerin yurt dışına gitmek için aldıkları iyi hâl belge sayısı en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

Sayın Bakan, hekimleri ülkede tutamıyorsunuz. Peki, halkı sağlıklı tutabilmek için bir çabanız var mı? Bütçede sağlığa ayırdığınız düşük pay bunu aslında göstermekte. Bakanlığınızın 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi içindeki payı yüzde 6,6; 732 milyar TL. Öncelikle, artmış gibi görünen bu miktarın enflasyon baskısıyla son iki yılda bu düzeye geldiğini, oransal olarak genel bütçe içindeki sağlığa ayrılan payın bir önceki yıllara göre yaklaşık olarak aynı kaldığını belirtmek isterim. Bu pay, prim ödemeksizin ülkede yaşayan herkesin sağlık hizmeti gereksinimini kamusal olarak karşılama hedefiyle uyumlu değil, zaten böyle bir derdiniz de yok. Eğer olsaydı genel bütçenin yüzde 15'inden daha düşük bir bütçeye sahip olmazdınız. OECD 2023 Sağlığa Bakış Raporu da ülke olarak sağlığa verdiğimiz önemi ortaya koymakta. OECD ülkelerinin sağlık harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 9,2; Türkiye'nin oranı ise 4,3'lerde kalmış durumda.

Aynı zamanda, her dönem bütçenin kullanımındaki tercihleriniz bölgesel eşitsizliklere neden olmakta ve bu sürekli olarak derinleşmekte. 2022 yılı Sağlık İstatistikleri Yıllığı'nıza baktığımızda, her dönem olduğu gibi yine bunu görebiliyoruz. Bebek ölüm hızlarında ve 5 yaş altı ölüm hızlarında Kürt illeri en yüksek oranlara sahip; İstanbul, Batı Marmara, Ege Bölgesi'yle kıyaslandığında ise bu oranlar 2 katından bile fazla. Bölgesel eşitsizlikleri yaratan en önemli nedenlerden biri de sağlık bilgisinin toplumsallaşmaması ve burada en önemli etken ana dilinde sağlık hizmeti alamıyor olmak.

Sayın Bakan… Sayın Bakan…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Evet, dinliyoruz.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) – Ana dilinde sağlık en temel insan hakkıdır, insanları hastalanmadan önce sağlıklı tutmak ise sizin sorumluluğunuzdur. Bu bütçenin yüzde 28'i, yaklaşık 202 milyar lirası koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılmıştır; yüzde 70'i, 532 milyar lirası ise tedavi edici sağlık hizmetlerine; bu da koruyucu sağlık hizmetlerine verilen önemi göstermektedir. Bütçedeki Komisyon sunumunuzda "Sağlık sistemimiz şifa demektir." demiştiniz. Sağlığın burada "şifa" kelimesiyle tedavi edici özelliğini özellikle vurgulamadığınızı belirtmek isterim. Şifa hastalandıktan sonra iyileşmeyi ifade eden bir kavram; oysaki halkımızın hastalandıktan sonra iyileşmeye değil, hastalanmamaya ihtiyacı var ve onları hastalanmaktan korumak da sizin sorumluluğunuz altında ama maalesef bu işin yükü aile hekimlerinin üzerindedir. Aile hekimleri, enflasyonist ortamda ASM'lerin cari giderlerini dahi karşılayamaz, neredeyse kira giderlerini kendi ceplerinden karşılayacak noktaya gelmişlerdir. Kamuya ait olmayan binalarda hizmet üretmek zorunda kalan ASM'ler bina sahipleriyle yüz göz olmaktadır. Tekrar hatırlatıyoruz: Aile sağlığı merkezlerinin kira ve diğer giderleri kamu eliyle sağlanmalıdır; hemşire, ebe, güvenlik, temizlik çalışanlarına kadro verilmeli ve taşeronlaşmaya son verilmelidir. Aile sağlığı merkezleri teknik donanım ve ekipman için standardize edilmelidir. Aile hekimi başına düşen nüfusun dağılımı bölgesel bazda planlanmalı ve aile sağlığı merkezlerinin sayısı artırılmalıdır.

Sağlık bütçesinin 518 milyar lirasının ise tedavi edici hizmetlere ayrıldığını görüyoruz. Bu miktarın çoğunun doğrudan vatandaşa değmediği de gün gibi ortada; çalışan giderlerine, SGK prim giderlerine, şehir hastanelerinin kira ve hizmet bedellerine ayrılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen sözlerinizi tamamlayın.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) – Mesela sadece şehir hastanelerinin kira giderleri yüzde 11'den fazla payı almaktadır. Bütçeyi yutan bu şehir hastaneleri herhangi bir tazminat ödenmeden kamulaştırılmalı, kamusal hizmet üretmelidir. Özel sektöre verilen teşvik ve kredilerden vazgeçilmelidir. Nitelikli yatak sayısı, yoğun bakım yatak sayıları, hemodiyaliz cihaz ve görüntüleme cihazları bakımından özel sektör neredeyse kamuyla yarışacak düzeyde ve bazılarında da geçmiş durumdadır. Toplam hasta iş yükü oranının yüzde 80'i kamu eliyle yürütülürken bu desteklerin ve bütçenin kamuya yatırıma çevrilmesi sağlanmalı, toplumun sağlık hakkı bir avuç sermayedarı zengin etme pahasına gasbedilmemelidir.

Bu hâliyle bu bütçe ezilenden, emekçiden, halklarımızdan yana bir bütçe değildir ve biz bu bütçeyi kabul etmiyoruz.

Saygılarımla. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bozdağ.

İkinci söz, Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'a aittir.

Sayın Olan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN OLAN (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekranları başlarında bizleri izleyen değerli halkımız; Türkiye'de ilaç ve eczacılık alanındaki sorunları yaşadığımız sorunlardan ayrı tutmak mümkün değildir. İlacın doğru zamanda ve en uygun dozda kullanılabilmesi için erişilebilir, bulunabilir, kaliteli ve alınabilir olmalıdır.

İktidar blokunun savaş politikalarıyla bütçenin büyük bir kısmını savaşa ve çatışmalara ayırması, antidemokratik uygulamalar, diğer taraftan sermayeyi önceleyen ekonomiye yönelik tercihleri, ülkeyi derin bir iktisadi krizin içine sürüklemiştir. Bu olumsuz durumdan ilaç ve eczacılık alanı da payına düşeni almaktadır. 2004 yılında yayınlanan İlaç Fiyat Kararnamesi'yle referans fiyat uygulaması, ilaçta sabit döviz kuru gibi uygulamalarla alınan sıkı tasarruf tedbirleri son yıllarda hızla yükselen döviz kurlarına istinaden özellikle piyasada ithal ilaçlarda ciddi oranlarda sıkıntıya yol açmıştır. Bulunmayan ilaçların içinde hayati önemi haiz, kanser ve kronik hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçlar başta gelmektedir. "SSK hastanelerinde ilaç kuyruğunu kaldırdık." diye övünen iktidar, çocuklar için en basit bir ateş düşürücü şurup için bile aileleri ellerinde reçete eczane eczane dolaşır hâle getirmişlerdir.

Eczanelerde ilaçlara erişememe sorununun en büyük nedeni, AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında genel bütçeden ilaca ayrılan payın yüzde 1,6'dan günümüze geldiğimizde binde 8'lere düşürülmesidir. Bütçeden ilaca ayrılan payın azalması ve kur baskısı sonucunda son yıllarda Türkiye'de yenilikçi ilaç üretilememekte veya ithal edilememektedir. Örneğin, 2022 yılında Avrupa'da 115 çeşit yenilikçi ilaç üretimi yapılmıştır, bunun sadece 8 çeşidi Türkiye'ye getirtilebilmiştir. Diğer bir neden de ilaçta 14,08 TL'ye sabitlenen avro kurudur. Bildiğiniz gibi, bugünkü güncel kur 32 TL civarındadır yani ilaçta sabitlenen kur ile bugünkü kur arasında yaklaşık 2 kat fark vardır. Bu sorunun çözülmesinin yegâne yolu, giderek yabancı firmalara peşkeş çekilen yerli ilaç sanayisinin devlet tarafından desteklenerek güçlendirilmesidir.

Yıllardır ülkemizde SMA'lı çocukların sorunu vardır ve ne yazık ki iktidar bu çocukların tedavisini hayırseverlerin insafına bırakmıştır. Elbette ki bu yardımları ve duyarlılığı takdirle karşılıyoruz ancak Sağlık Bakanlığının asli görevlerinden biri olması gerekirken bu yükü hayırseverlerin omuzuna yıkarak bunu meşrulaştırmıştır.

Değerli milletvekilleri, bu iktidar döneminden önce hastalar reçetelerinin sadece katkı payını ödemekteydiler ancak iktidarın uyguladığı politikalar sonucunda, hasta reçetesinin büyük bir kısmını kendi cebinden öder hâle gelmiştir; muayene katkı payı, reçete katkı payı, eş değer ilaçtan kaynaklı fiyat farkı, SGK'nin ödeme listesinde bulunmayan ilaçların bedelini ödeyerek neredeyse reçetelerin yüzde 50'sini öder hâle gelmiştir.

Bugün ülkemizde 60 tane eczacılık fakültesi bulunmaktadır; son yirmi, yirmi beş yılda bu 8 katına çıkmıştır. İktidar, siyasi kaygılarından dolayı açtığı eczacılık fakültelerinin altyapısını ve laboratuvar altyapılarını, teknik yapılarını oluşturmadığı için ve öğretim üyelerini de taşıma sistemiyle yaptığı için ne yazık ki eğitim kalitesinde büyük bir düşme vardır. Türkiye'de bugün 47 bin eczacı mevcuttur. 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun'da yapılan son düzenlemeyle Türkiye'de 3.500 kişiye 1 eczane açılmaktadır. Bugün mevcut eczane sayısı 29.500 olduğuna göre, artık serbest eczane açma imkânı yoktur ve dolayısıyla eczacı işsizler ordusu giderek çoğalmaktadır. Bu yığılmanın önünü alabilmek için yeni fakülteler açılmamalı, kontenjanlarda kısıntıya gidilmelidir ve değişik alanlarda eczacılara istihdam alanları açılmalıdır. Bunların en önemlisi de kamu hastanelerinde eczacı istihdamlarını açmak ki bu Türkiye'de 4 bindir. Örneğin İtalya'da bunun tam 10 katı 40 bin eczacı kamu hastanelerinde istihdam edilmektedir.

Yine, hastane eczacıları, ilaçların hasta yararına, güvenli, etkili ve uygun kullanımı açısından vazgeçilmez bir sağlık personelidir. 31 bin kişinin çalıştığı ilaç endüstrisinde istihdam edilen eczacıların oranı sadece yüzde 4'tür. Oysa eczacılar ilaç endüstrisinin üretim, AR-GE, ruhsatlandırma, yönetim ve pazarlama alanlarında çalışabilecek insan kaynağı profiline en uygun meslektir. Aile eczacılığının hayata geçirilmesi ve Sağlık Bakanlığının bu konuyu mutlaka gündeme alması gerekmektedir. Eczacıların mobil olarak evlerde hastaları takip etmesi, bakım hizmetleri vermesi, hastalarla diyalog kurmaları, hastanın ilacını doğru zamanda ve uygun dozda almasını sağlayarak ilaçta ciddi anlamda da bir tasarrufa gidilebilir.

Dünyanın farklı ülkelerinde uzman eczacılık istihdam alanları mevcuttur, bunlardan bazıları şunlardır: Ayakta tedavi eczacılığı, yoğun bakım eczacılığı, nükleer eczacılık, pediatri eczacılığı gibi eczacı istihdamı alanları mevcuttur, Türkiye'de de pekâlâ bu yapılabilir.

Sağlık Bakanlığı 2024 bütçesinin Türkiye halklarını, sağlık emekçilerini, sağlığı koruyacak, geliştirecek ve hastaların sorunsuzca tedavi olabileceği sağlık ortamını yaratabilecek amaçlara sahip olmadığı açıkça ortadadır. İktidar, bu sağlık bütçesiyle toplum sağlığını esas almayarak sağlık alanını sermayenin insafına terk edeceğinin taahhüdünü vermiştir.

Değerli milletvekilleri, son zamanlarda Türkiye genelinde hastane yemeklerinin sağlıksız ve yetersiz olduğu, çoğu zaman yemeklerden böcekler çıktığı, hastanelerdeki yetersiz, sağlıksız beslenme sorunu ve besleyici özelliğini kaybetmiş gıdaların -Sayın Bakanım, bu Bitlis Devlet Hastanesi yemekhanesinde çıkan yemekler ve içlerindeki böceklerdir- tüketilmesi kamuoyunun gündemine gelmiştir. Çalışanlar defalarca yetkili birimlere seslerini duyurmaya çalışsalar da başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere yetkililer soruna kayıtsız kalmışlardır. En son, Bitlis Devlet Hastanesindeki sağlık emekçileri yemek boykotuyla seslerini duyurmaya çalıştılar ancak iktidar bu isteği duymazdan geldi. İktidar, istediği kadar İHA'larla ve SİHA'larla övünsün. Bu çağda içinden böceklerin çıktığı yemekleri hayatımızı teslim ettiğimiz sağlık çalışanlarına bu şekilde veriyorsa bu da iktidarın sağlık çalışanlarına ve emekçilere verdiği değerin bir göstergesidir; aynı zamanda iktidarın da bir ayıbıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Olan, lütfen tamamlayın.

HÜSEYİN OLAN (Devamla) – Tamam, Sayın Başkanım.

Aynı şekilde, sağlık çalışanlarına verilen giyim yardımıyla bütçenin emekçinin ve halkın bütçesi olmadığı, sermayenin ve iktidarın bütçesi olduğunun kanıtıdır. Burada gördüğünüz gibi, hemşirelere verilen 350 lirayla 1 forma, 1 sabo terlik, 2 çorap alınmasını istiyorlar. Aynı şekilde, tıbbi sekreterler için ise 2 forma, 1 çorap, 1 terlik için de sadece 70 TL ödeniyor. Sayın Bakanım, bu şekilde satış yapan eğer herhangi bir mağaza varsa lütfen çalışanlarınıza söyleyin, gidip oradan alsınlar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Son olarak, E-Reçete Sistemi'ne eklenmeyen Kürtçe dili, bölgede bulunan hastanelerde hastaların meramlarını anlatmada büyük sıkıntılar yaratmakta ve yanlış teşhislere sebebiyet vermektedir, dolayısıyla hasta ile eczacılar karşı karşıya gelmektedir. Bu sebeple, E-Reçete Sistemi'ne mutlaka ve mutlaka Kürtçe dili eklenmelidir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Olan, teşekkür ediyorum.

Üçüncü söz, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na aittir.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şehir hastaneleri skandalını anlatacağım, vekili olduğum Kocaeli Şehir Hastanesi itibarıyla.

Öyle bir kaymaklı iş yapılıyor ki. Müteahhide ücretsiz bir alan tahsis ediliyor, hastanesini yapıyor, devleti kefil gösteriyor, uluslararası kredi alıyor, binayı bitiriyor, ardından dolar üzerinden Sağlık Bakanlığı kiracı oluyor. Sağlık Bakanlığı kendi binasını bırakıyor, gidip kiracı oluyor dolar üzerinden, müteahhit şakır şakır para kazanıyor.

Peki, Kocaeli'de ne oldu biliyor musunuz? 2015 yılında şehir hastanesinin temeli atıldı, "İki yılda bitirilecek." denildi. Kaç yılda bitti biliyor musunuz? Sekiz yılda. GAMA-Türkerler ortaklığında ne dolaplar döndü, bilmiyoruz. En sonunda ne zaman bitirdiler, biliyor musunuz? 2023 Mayıs seçimlerinden önce apar topar açılışını yaptılar, hastane önünde miting yaptılar; Erdoğan geldi, orada açılış yaptı, seçim öncesi yetişsin diye. Eksikliklerle açıldı ve karşılığında da ilçelerdeki birçok hastane atıl duruma düşürüldü. Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, adı "eğitim ve araştırma" eğitimci yok. Gebze Fatih Devlet Hastanesi, hiçbir şeye yetemiyor, oraya 2'nci bir hastane lazım; yapılmıyor. Çayırova Devlet Hastanesi, temeli atılmış, gittim gördüm, Bakana da Komisyonda söyledim, ya, altı yedi yıldır bir çukur var, göletler var ve kargalar yuva yapmış; ne hastane var ne bir şey. Geliyoruz, Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesinin üçte 2 oranında hizmet kapasitesi düşürülmüş, yanık ünitesi kapatılmış, onkoloji kapatılmış. Kocaeli Devlet Hastanesinde üçte 2 oranında hizmet düşürülmüş. Benim de görev yaptığım İzmit Seka Devlet Hastanesinin hizmeti üçte 2 oranında azaltılmış, çalıştığım B blok kapatılıyor. Madem depreme dayanıklı değildi, yıllardır bizi, hekimleri, doktorları niye çalıştırdınız? Müteahhide bir ton tadilat masrafı ödemesi yaptılar, ardından da şimdi kapatıyorlarmış. Yürüyüş Yolu Semt Polikliniği binasına deprem sonrası güçlendirme yapılmış, şu anda rant için yıkılıyor. Bakın, ben iyi biliyorum konuyu, yıllarca Kocaeli'de sağlık hizmeti verdim. Geliyoruz, verem savaş dispanseri kapatıldı, Kocaeli Halk Sağlığı Laboratuvarı kapatıldı, Gölcük Devlet Hastanesi yıllardır bitirilemiyor; bir sürü skandal oldu, koca Kartepe ilçesinin devlet hastanesi yok, Alikahya Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi kapatıldı. Bütün bu skandalların hepsi ne için, biliyor musunuz arkadaşlar? Şehir hastanesi para kazansın, bir de özel hastaneler şakır şakır para kazansın diye; özel hastanelerin çoğu AK PARTİ'li yöneticilerin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) AK PARTİ Kocaeli İl Başkanı da bir doktor ve özel hastaneleri var ve sağlıkta Kocaeli çökmüş durumda. Bakın, biz "Niye hekimler gidiyor?" diye soruyoruz çünkü büyük bir usulsüzlük var, her tarafta hekimler kaçıyor.

Bakın, ben bir hekim olarak kendi şahsıma Kürt meselesinde barış istedim. Bir doktor yaşamı ister, bir doktor insan haklarını ister; bundan dolayı mesleğimden ihraç edildim, hâlen de iade edilmiyorum. Anayasa Mahkemesi beni iade etti, vekil olarak Meclise döndüm, hekim olarak görevime dönemiyorum. Şu saçmalığa bakar mısınız arkadaşlar ya? Buna 85 milyon güler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Vekil olarak dönmüşüm, hekimliğime dönemiyorum, kamu hekimliği yapamaz durumdayım, olacak iş mi? İşte, Sayın Bakan ne yapıyor, biliyor musunuz? Ha bire bölge idare mahkemesine savunma gönderiyor "Aman aman, Gergerlioğlu'nu iade etmeyin." Ya, benim gibi binlerce KHK'li arkadaşımız var; barış bildirgesine imza atmış, ihraç; Bank Asyada hesabın var, ihraç. Binlerce, on binlerce insanı zulmen ihraç ettiler, geri döndürmek istemiyorlar; hepsi de fasarya, başka bir şey değil.

Bakın, ben şunu da söylerim: Ben, bir Türk hekim olarak Kürt köylerinde görev yaptım; Iğdır'ın bir Kürt köyünde, Batman'da görev yaptım ve bilhassa Kürt teyzeleri anlamakta zorlandım çünkü Kürtçe konuşuyorlardı. Biz parti olarak önerge verdik "Hastanelere Kürtçe bilen tercüman verin." diye, reddedildi komisyonda. Niye reddedersin ya? Bakın, hastalığın tanısının, teşhisinin yarısı anamnezdir -tıp diliyle- yani hastayı anlamaktır, dinlemektir. Hastayı dinlemezsen teşhis yarım kalır bir kere, istediğin kadar tetkik iste. Ama yok; Kürt teyzeler, amcalar, derdini Kürtçe anlatamayanlar zor durumda.

Sadece sağlıkta mı? İşte, bakın, skandal Diyanette de var. Ya, Allah'tan korkun ya, bir de bunu Diyanet yapıyor. Türkçe hutbeler şurada, e-devlette yayınlanacak, 9 dilde yayınlanıyor, bir tek hangi dil yok? Kürtçe yok. "Neden ülkede Kürt sorunu var?" diye soruyorsunuz, değil mi? İşte bundan, bundan, Kürt sorunu bundan dolayı var. (DEM sıralarından alkışlar) 9 dilde yayınlıyorsun. Ya Muş'ta, Hakkâri'de kaç İspanyol var ya? İspanyolca varmış, Rusça varmış, bir Kürtçe yok ya; Allah'tan korkun ya, olacak iş mi?

Bakın, ben bir Türk hekim vekil olarak bundan çok rahatsızım, AK PARTİ'nin Kürt vekillerine özellikle şunu soruyorum: Ya, bunlar hiç kanınıza dokunmuyor mu? Size soruyorum: Kanınıza dokunmuyor mu ya? Bir tekiniz de çıkıp "Liderim, böyle şey mi olur?" diye niye demiyorsunuz?

Bakın, arkadaşlar, emekli hekimler, SGK ve BAĞKUR'lu olanlar son derece zor durumda. Yine, asistanlar, intern hekimler son derece zor durumda.

Bakın, ben şunu söylemek istiyorum: Geçen hafta hakikate hançer saplayan 3 olay oldu, özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum. Birincisi, Vartinis davası otuz yıl sonra zaman aşımına uğradı. İkincisi, Yunus Emre Göçer, motokurye "İntihar." denildi ve ardından görüntüler ortaya çıkınca neler olduğu ortaya çıktı. Üçüncüsü, merhum Hasan Bitmez burada Filistin'in hakkını, Gazze'nin hakkını savunurken vefat etti.

Ben Vartinis'le ilgili şu fotoğrafı size sunuyorum: Bakın, zaman aşımından otuz yıl geçti. Ben mağduru buldum, Aysel Öğüt, konuştum kendisiyle, diyor ki: "Yüzbaşı Bülent dedi ki: 'Bu köyden intikamımı alacağım, gece gelip en az 20 ölü alırım buradan.' ve gece geldi. Ben kuzenimgilde yatıyordum, bir anda silah sesleriyle uyandık, anne-babam ve kardeşlerimin olduğu ev yanıyordu. 'Beni tutmayın askerler, kardeşlerimi kurtarayım.' dedim, beni tuttular. Yüzbaşı Bülent'in otuz yıldır yargılanmasını bekliyorum." Şuradaki gördüğünüz çocuklar hangi suçtan dolayı öldürüldü arkadaşlar, sorarım size? "Bülent Yüzbaşı niye ailemi öldürdü?" diye soruyor Aysel Öğüt; nasıl tutuklanmadı ve kaçmasına göz yumuldu? Şurada gördüğünüz çocukları anlattı. Bakın, baba Mehmet Nasır, Sevim, Sevda, Mehmet Şakir, Mehmet Şirin, Aycan ve Cinal bebek yakılarak öldürüldü ve bu devlet." Güya hukuk devleti deniliyor ya, ne hukuk devleti ya, devlet bile kalmamış ortalıkta; otuz yıl geçmiş, zaman aşımı veriliyor, Yüzbaşı Bülent'in kaçmasına müsaade ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Olacak iş değil bu arkadaşlar!

Yine, bakın, Yunus Emre Göçer'e "İntihar." denildi, belgeler, görüntüler ortaya çıktı ve İçişleri Bakanına soruyorum: Bu ne hâldir Sayın Bakan? Polisleriniz intihar süsü verdi.

Yine, bitmedi, bakın, Hasan Bitmez Filistin gerçeklerini anlattı ve yalanladınız İletişim Başkanlığıyla; ne olduğu ortaya çıktı, dün Ticaret Bakanı "Evet, biz ticaret yaptık." dedi burada. Ben burada, bu kürsüde bunu defalarca anlattım, merhum Hasan Bitmez anlattı, oradan bir sürü bağırdılar "Allah'ın gazabına uğradın." diye, Allah'tan korkun ya!

Bakın, son olarak da soruyorum: Sinan Ateş cinayetinin üstünden bir yıl geçti. Cinayetin yardımcısı Tolgahan Demirbaş eski MHP'li Olcay Kılavuz'un evinde bulundu. Serdar Öktem, MHP'li, hâlen tutuklu ve bir yıldır, Sayın Bakan, sorarım size: Özel Harekât polisleri bu katilleri Ankara'ya taşıdı…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ediyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben size sorarım "Bu iddianame niye hazırlanmıyor?" diye, tüm kamuoyuna da soruyorum. "Suç işleri bakanı vardı o zaman, bana ne?" mi diyeceksiniz? Hayır, şu anda siz Bakansınız.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, süreniz doldu, teşekkür ediyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Suç işleri bakanının marifetiyle belki, bu cinayetin işlenmesi sağlandı fakat Sayın Bakan, şu anda sizsiniz Bakan; bunu aydınlatmanız gerekiyor.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ediyorum.

Şimdi dördüncü söz, Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'ye aittir.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Suç işleri vekilini dinledik, çok istifade ettik(!)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bence istifade ettiniz ya! Epey olay söyledi, epey anlattı yani.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Biz de istifade ettik efendim(!)

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Konya'daki spor faaliyetlerinizi anlatsak herhâlde yüzünüz olmaz Meclise gelmeye. Konya'daki spor faaliyetlerinizi anlatalım istiyorsanız.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Tabii, tabii, buyurun gelin, anlatayım.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Anlatırım ben, merak etmeyin.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Filenin Sultanları, potanın aslanları; dolu.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı bütçesiyle ilgili, İçişleri Bakanlığının yaptıkları ve yapmadıklarıyla ilgili görüşlerimi sizlerle paylaşacağım. Öncelikle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir ülkenin demokrasisinin seviyesini, çıtasını belirleyen en önemli kurum, en önemli bakanlık hiç kuşku yok ki İçişleri Bakanlığı. Dolayısıyla bugün, burada yalnız bir bakanlığın bütçesini değil, aslında ülkenin demokrasisinin düzeyini de tartışıyor olacağız.

Türkiye, uzunca bir süredir, maalesef, demokratik ülkeler kategorisinde değerlendirilmiyor. Ben size bunu kanıtlayacak binlerce, on binlerce, yüz binlerce örnek sıralayabilirim ama aslolan, başka ülkelerin Türkiye'yi nasıl gördüğüne bakmaktır. Şimdi, diyebilirsiniz ki "Batı bize ikiyüzlü bir gözle bakıyor, dürüst değil." birçok şey söyleyebilirsiniz ama emin olun hikâye öyle değil. Türkiye demokratikleşme konusunda adım attığında, Avrupa Parlamentosunda bulunan milletvekillerinin yüzde 99'u Türkiye'nin Avrupa Birliğine girmesi için "evet" pankartları taşıyordu. Dolayısıyla, karneniz sizin yaptıklarınızla belirleniyor, başkasının niyetini sorgulamayın.

Şimdi, Demokrasi Endeksi yayımlandı, bunun birkaç tane parametresi var; politik katılım, politik kültür, sivil özgürlükler, seçim süreci ve çoğulculuk gibi parametrelere bakarak dünyada bir sıralama yapıyorlar. En son The Economist'te yayımlanmıştı 2022 raporu. Bu parametreler göz önünde bulundurularak hazırlanan rapora göre, tam demokrasi olarak değerlendirilen 24 ülke var, bundan sonra 46 ülke kusurlu demokrasi olarak değerlendiriliyor, 36 ülke hibrit rejim olarak değerlendiriliyor, son olarak 59 ülke de otoriter rejim olarak vasıflandırılıyor.

Şimdi, bu 167 ülke arasında sizce Türkiye kaçıncı sıradadır? Ben size söyleyeyim, Türkiye 103'üncü sırada. Türkiye tam demokrasi olarak kabul edilmiyor, Türkiye kusurlu demokrasi olarak kabul edilmiyor, Türkiye hibrit bir rejim olarak kabul ediliyor ve bu hibrit rejim içerisinde sayılan 36 ülke arasında da Türkiye 31'inci sırada yani otoriter ülkeler, rejimler arasına girmeniz için sadece 5 ülke kalmış durumda. Şimdi, bu rapora göre Türkiye hibrit rejim olduğunda nasıl değerlendiriliyor biliyor musunuz? Düzenli seçim hilelerinin yapıldığı, muhalefete ve medyaya baskı uygulandığı, yargının bağımsız olmadığı, yaygın yolsuzluğun olduğu, hukukun üstünlüğü açısından güçsüz olduğu, siyasi kültürün gelişmediği kabul ediliyor. Evet, Türkiye dünyada maalesef böyle gözüküyor.

Şimdi, bütün dünyada olduğu gibi, İçişleri Bakanlığı aslında biraz da iç güvenlik bakanlığıdır, neden? Çünkü İçişleri Bakanlığına bağlıdır Emniyet teşkilatı, İçişleri Bakanlığına bağlıdır Jandarma teşkilatı, İçişleri Bakanlığına bağlıdır Sahil Güvenlik Komutanlığı. Şimdi, Türkiye demokratik bir ülke değil, peki Türkiye güvenli bir ülke mi? Aslında "Güvenli bir ülke mi, değil mi?" tartışmasından önce "Özgürlük mü önce gelir, güvenlik mi önce gelir?" tartışması yürütmek gerekir ama söylediğim gibi, Türkiye demokratik bir ülke olmadığı için bunu tartışmaya gerek yok ama Türkiye'nin güvenli bir ülke olup olmadığını tartışabiliriz. Ondan önce, bir veriyi daha sizlerle paylaşmak isterim: Bakın, en son ekim ayında, Küresel Organize Suçlar Raporu hazırlandı, Türkiye dünyada 193 ülke arasında en kötü 14'üncü ülke oldu yani Adalet ve Kalkınma Partisi Türkiye'yi dünyanın suç üssü hâline getirmiş.

Şimdi, güvenlik meselesine gelelim, Türkiye güvenli bir ülke mi? Kesinlikle Türkiye güvenli bir ülke ama kimin için? Asıl soru bu. Türkiye kimin için güvenli? Bakın, Türkiye patronlar için güvenli bir ülke. Siz, hiçbir patronun, işçiyi işten çıkardığı için, asgari ücretin altında ödeme yaptığı için, sendikasız çalışanların sendika üyesi olmasını engellediği için gaz yediğine tanık oldunuz mu coplandığına tanık oldunuz mu yerde sürüklendiğine tanık oldunuz mu? Olamazsınız.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Paris'te mi?

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Ama bir işçi aynı hakları istediğinde o işçiyi coplarsınız, işçiyi yerlerde sürüklersiniz, gaz sıkarsanız, TOMA'larla su sıkarsanız.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Paris'te yapılanları da anlatsana, İngiltere'de yapılanları da!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Demek ki bu ülke kimler için güvenliymiş? Patronlar için güvenliymiş.

Bakın "Türk milliyetçiliği" adı altında ırkçılık yapabilirsiniz, hatta Kürtlerin değerlerine hakaret etmek için Hitler'e methiyeler düzebilirsiniz; bu durumda size hiçbir şey yapılmaz. Bu ırkçı faşistler için Türkiye güvenli bir ülkedir ama bir Kürt dilinden, tarihinden, kültüründen bahsederse işte ona "bölücü" dersiniz. Katiller için, ırkçılar için güvenli ama varlığına, kimliğine sahip çıkanlar için güvenli olmayan bir ülkedir Türkiye.

Yine, dünyanın çok sayıda uyuşturucu baronunun, çok sayıda suç örgütü liderinin barındığı bir ülkedir Türkiye. Biz bunları öldüklerinde, öldürüldüklerinde, aralarında çatışma çıktığında öğreniriz; bunlar için de Türkiye güvenli bir ülkedir.

Yine, bakın, biraz önce Ömer Faruk Vekil söyledi; Vartinis katliamının sanığı için de güvenli bir ülkedir Türkiye. Otuz yıl boyunca saklanabilirsiniz, sizi asla bulmazlar ve 30'uncu yıl sonunda o dava zaman aşımına uğratıldığında o zaman halkın arasına çıkarsınız. Emin olun, çok kısa bir süre içerisinde, o yüzbaşının sokakta rahat rahat gezdiğini göreceksiniz çünkü katiller için de güvenli bir ülkedir.

Bakın, Sedat Peker gibiler için de aslında güvenli bir ülkedir, çıkar çatışması yaşanana kadar. Çıkıp Sedat Peker gibi birisi, düşüncesini açıklayan, barış isteyen akademisyenlere "Sizin kanınızda yüzeceğiz." diyebilir ve mahkeme bunu düşünce, ifade özgürlüğü olarak değerlendirir. Ama barış isteyen akademisyenler için Türkiye güvenli bir ülke değildir. İşte onlar için Türkiye ancak yargılanacakları, hapse atılacakları bir ülkedir. Hasılı, Türkiye herkes için değil, az evvel söylediğim kişiler için güvenlidir.

Şimdi, Sayın Bakan, selefiniz o kadar çok kötülüğe imza attı ki muhtemelen o kadar çok şey yapamazsınız yani o seviyeye ulaşacağınızı düşünmüyorum ama şunu söyleyeyim, komisyon sırasında da söylemiştim: Bazı uygulamalarını devam ettiriyorsunuz. Bunlardan bir tanesi kayyum rejimi Sayın Bakan. Altında Bakanlığınızın imzası var yani sizin döneminizde iki ayda bir kayyumların görev süresi uzatılıyor ve seçilmiş belediye başkanlarımız görevden uzaklaştırılıyor. Siz bunu iki ayda bir yeniliyorsunuz dolayısıyla kayyum siyasetini sürdürmüş oluyorsunuz. Bakın, bu kayyum siyaseti sadece

halkın seçme ve seçilme hakkının yok sayılması anlamına gelmiyor. Emin olun, Kürt halkının bu ülkeyle bağlarını koparacak düzeyde ciddi bir mesele ama maalesef, bu ülkedeki siyasi partilerin büyük bir bölümü bunun farkında değil. Peki, ne yapıyor o kayyumlar? Kürt halkının seçme ve seçilme hakkının yok sayılması babında değil, başka işlere de imza atıyorlar, emin olun, kelimenin tam anlamıyla belediyeleri yağmalıyorlar. Bakın, geçen ay bir tane haber yayınlandı; Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi kaç tane organize sanayi bölgesinde yüzde 30'luk, yüzde 40'lık, yüzde 20'lik hisse sahibi? 4 memurla karar alıyor o kayyum, bütün hisselerini devrediyor, tek bir kuruş para almadan. Nasıl yapıyor bunu? Bir meclis olsa bunu kabul eder mi? Kabul etmez. Ama bu kayyumlar sadece belediye başkanlığı makamını gasbetmiyor, aynı zamanda belediye meclislerini de lağvediyorlar, meclisin toplanmasına da izin vermiyorlar. Bir belediye başkanı şehre gelen Millî Savunma Bakanının, Turizm Bakanının kiraladığı araçların ücretini öder mi? Bir belediye başkanı bunların yol giderlerini, yemek giderlerini, aldıkları hediyeleri karşılar mı? Bunu Bartın'da, Karabük'te, Afyon'da yapabilir mi bir belediye başkanı? Yapmaz ama kayyumlar bunu pervasız biçimde yapabiliyorlar; Mardin kayyumu bunu yapabiliyor.

Yine, bir belediye başkanı belediyesini, kentini on yıl, yirmi yıl, elli yıl borçlandırabilir mi? Bütün gelirleriyle ödese bile karşılayamayacağı kadar borç altına koyabilir mi? Koymaz ama Türkiye'de kayyum atanmış bir belediye bunu yapabilir, Yüksekova kayyumu bunu yapabilir. İşte, siz bu kayyum rejimini sürdürüyorsunuz Sayın Bakan. Bakın, özel bankalara, şahıslara falan borçlardan bahsetmiyorum, sadece hazineye en borçlu 10 tane belediye açıklandı, bunun içinde 3 tane kayyum var: Batman Belediyesi var, Siirt Belediyesi var, Diyarbakır Belediyesinin bir tane şirketi var. İşte böyle yağmalanıyor, halkın öz malı olan yerler kayyumlar tarafından bu şekilde yağmalanıyor. Bir tane örnek…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, lütfen tamamlayın.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Ben bunu geçen hafta da söyledim, kayıtlara geçsin diye bir daha hatırlatıyorum: Bakın, bir belediye başkanı emniyet müdürlüğüne ek bina yapar mı arkadaşlar? Herhangi bir belediye böyle bir şey yapar mı?

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Konya'da yapar, Konya'da yapılıyor.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Emniyet müdürlüğünün, İçişleri Bakanlığının bütçesi yok mu, yok mu bütçesi ya? Bir belediye zabıtalar için aldığı motosikletleri, araçları emniyet müdürlüğüne hibe eder mi?

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Eder, Konya'da ediyorlar.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Yani bunu Tekirdağ'da, başka yerde yapar mı? Yapmaz.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Konya'da yapıyorlar, Konya'da yapılıyor.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Ama siz yağmalayıp başka kurumlara bu şekilde peşkeş çekiyorsunuz.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Yaparız, yaparız, okul da yaparız biz belediye olarak; hastane de yapıyoruz.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Bakın, bugün aslında başka bir şey anlatacaktım ama bunu bir basın toplantısıyla anlatacağım. Yıllarca "Orduda vesayete karşı çıkıyoruz." dediler ya, ben size şunu söyleyeyim: AKP'nin dini siyasete alet ettiğini bu ülkede çok kişi tartıştı ama şimdi orduyu kullanıyorlar, orduyu alet ediyorlar ve askerleri kaçak seçmen olarak şehir şehir dolaştırıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İftira, iftira!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Bütün ayrıntılarını sizinle paylaşacağım. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İftira atma ya!

BAŞKAN – Evet, Sayın Tiryaki, teşekkür ediyorum.

Beşinci söz, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'ya aittir.

Sayın Otlu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın dinleyiciler; sözlerime geride kalan yıllarda polis ve asker kurşunlarıyla katledilen Uğur Kaymaz'ı, Uğur Kurt'u, Dilek Doğan'ı; Gezi şehitlerinden Berkin Elvan'ı, Ethem Sarısülük'ü, Medeni Yıldırım'ı; Diyarbakır Nevruzu'nda katledilen Kemal Korkut'u anarak başlamak istiyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Öğretmen Aybüke Yalçın'ı da ansanıza!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Polisin görev sırasında vatandaşlara karşı bütün davranışlarını tüzük, yasalar ve yönetmelikler belirlemektedir.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – "Aybüke Yalçın" diye bir öğretmen vardı, onu da anın!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Ne var ki coğrafyamızda bu tüzükler, yasalar ve yönetmelikler siyasal ve ideolojik şekillenme üzerine yapılmaktadır. Yani polisin ve jandarmanın kişilere yönelik uygulaması, ulusal, inançsal ve cinsel kimliğine göre âdeta mutat bir davranış biçimi hâline gelmiştir. Özellikle sol, sosyalist, devrimci, yurtsever kitle örgütlerinden biriyseniz, işçi sınıfı ve sendikalar adına açıklama yapıyorsanız mutlaka önünüzde polis ya da jandarma barikatıyla karşılaşırsınız. Onun belindeki silah, elindeki cop, plastik kelepçe, çantasındaki gaz, gözaltı aracı, polis merkezlerindeki nezarethane hücreleri âdeta birer işkence aracı hâline gelmektedir.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Yalan söylüyorsun, yalan!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Ben yaşıyorum, görüntüler var, izlersiniz.

Aynı zamanda, polis ve jandarma sarayın etrafındaki rantçıların, patronların, çetelerin yani AKP il ve ilçelerinin güvenlik gücü hâline gelmiştir. Polis kamu gücü değil, siyasal iktidarın özel savaş gücüdür. Erdoğan ekranlardan talimat verir, gelir hâkimleriniz ve polisleriniz, harekete geçer, savcılarınız tutuklular.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Devletin hâkimi, savcısı onlar.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Güvenlik ve yargının en basit işleyişi ve mantığı böyledir. Demokratik bir hakkınızı savunuyorsanız, sokağa çıkmışsanız herhangi bir polis ya da valilik sizi kesinlikle dinlemez, sadece koruduğu ve huzurunun kaçmasını istemediği iktidardır, iktidar, rantçı çeteleridir, faşist şebekeleridir; bunu görüyoruz.

Dün askerî vesayeti, "Ordunun tahakkümü vardı siyasal rejimin üzerinde." diyerek kaldırmakla övünüyorsunuz ama bütün bu yıllar içerisinde gördüğümüz sadece polis rejimini kurdunuz ancak yerine demokratik bir yapı kurmadınız; ordu devletinden polis devletine geçtiniz ve polis sayısını artırdınız, bekçileri aparatınız yaptınız. Evet, biz görüyoruz, polis şiddetiyle siyasal haklar engelleniyor, keyfî bir şekilde tüm gösteriler, özellikle de kürdistanda yasaklanıyor. Polis eliyle işlenen cinayetlerdeki artış, gözaltındaki kaybetme girişimleri ve katletmeler… İzmir'de üyemiz Deniz Poyraz'ı katleden polisin sırtı sıvazlandı burada ya da dün, Somali Cumhurbaşkanının oğlu bir motokuryeyi, emekçi bir motokuryeyi katletti, İçişleri Bakanlığına bağlı polisler tarafından, intihar ettiği süsü gösterildi. İşte, polis teşkilatınıza baktığımızda, gördüğümüz tek bir şey, son zamanlarda yapılan, çetelere yönelik uyuşturucu operasyonudur, çete operasyonudur, başka bir şey hâline gelmemiştir.

Polis, jandarma, halkın güvenliği için değil, sadece devletin ve sarayın güvenliği için vardır. Söz konusu siyasi iktidar olunca, sermaye sınıfının çıkarlarını korumak olunca halk düşmanlaşıyor, Kürtler düşmanlaşıyor, işçi sınıfı düşmanlaşıyor, partimiz terörize ediliyor, sosyalistler terörize ediliyor "Muhalefet edenlerin katli vaciptir." deniyor.

İktidar ile polis, jandarma gibi baskı araçlarındaki son şeyler basit ve görünürdür. Bakalım Akbelen'e; Akbelen'de insanlar doğanın talanını durdurmak istediler ama siz ne yaptınız İçişleri Bakanı olarak? Rantçı müteahhitleri korumak için doğa savunucularının karşısına yüzlerce jandarmayı yığdınız, gaz bombalarıyla müdahale ettiniz çünkü AKP böyle talimat verdi rantçılarını korumak için, sadece iktidardaki şirketleri korumak için.

Evet, biz kadınlar her gün sokakta katlediliyoruz, bunun önüne de geçilmiyor. Şiddete uğrayan, tehdit alan kadınlar polise başvurduğunda sonuç alamıyor, evine geri gönderiliyor. Evet, siz böyle kafa sallayabilirsiniz ama biz görüyoruz gerçekleri. Polis ölümüne kıl payı yaşayan kadınları değil, iktidarı ve iktidar yanlısı erkekleri koruyor çünkü iktidar partisi politikasında, Anayasa'yı hiçe sayarak -İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçti- sadece erkeği koruyan ve erkek egemen düzeni koruyan bir anlayışa sahip.

Uzman Çavuş Musa Orhan kürdistanda İpek Er'e tecavüz etti, kamuoyu oluşması sonucunda tutuklandı ve sonra serbest bırakıldı. Bir tecavüzcü bir Kürt kadınına tecavüz ettiği için yargılanmadı, bu yüzden de bu yargılamanın yapılmasını istiyoruz. Eğer siz her gün Kürtlere, sosyalistlere ve partimize "terörist" derseniz tabii, gösteri ve yürüyüşlerde polis karşımıza barikat kurar; tabii ki Konya'da Dedeoğlu ailemiz ırkçı bir şekilde katledilir. Eğer siz her gün LGBTİ+'ları düşman ilan ederseniz sokaktaki sivil faşistlerin ve tabii, gösteri ve yürüyüşlerde polisin hedefi hâline getirirsiniz. İşte, bu çark böyle işliyor, bu düzeniniz böyle işliyor. Bizzat Erdoğan'ın kendisi gece kararnameleriyle grevleri yasaklıyor. Urfa'da Özak işçilerine yapılanları herkes izledi, gaz bombalarıyla, jandarma coplarıyla müdahale ettiniz, yaptığınız tek şey budur. Evet, Hitler Almanyası da böyle yapıyordu; bütün herkes potansiyel suçludur, siyasal sisteminizde Kürt gençleri, kadınları, sosyalist gençler suçludur. O yüzden bir şafak operasyonuyla gözaltına alınıyoruz ve Kürt köylerinde jandarmalar eliyle baskı yapılıyor, köylülerimize işkence ediliyor ve katlediliyor, tüm toplumda ihbarcılık geliştiriliyor.

Evet, şimdi, değişen bir şey var mı? Bakan değişti ama sistem değişmedi. İstanbul'da bizim Gençlik Eş Sözcümüz Edanur'un polis işkencesiyle gözü şişirildi ve arkasında açıklama yapmak istediğimizde protesto ettiğimizde de aynı şekilde, bir kadın arkadaşımızın saçı koparıldı. Bu Meclis kürsülerinde hiç kimsenin saçı koparılmamıştır, vekiller duvara çarpılarak polis şiddetine maruz kalmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Otlu, lütfen, sözlerinizi tamamlayın.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – TİHV'in açıklamaları var, 1.201 kişi işkence başvurusunda bulunmuş, bunların çoğunluğu, yüzde 68,8'i Kürt, Amedli, Vanlı ve Cizrelidir. O yüzden de bizler tüm bu şiddete karşı çıkıyoruz. Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi olarak bu polisin ve jandarmaların halkımıza işlediği suçlara karşı; kadınların yaşam hakkını ihlal edenlere, işçi sınıfının sendikal haklarını, insanca bir ücret ve yaşam mücadelesini engelleyenlere, Kürt ulusunun eşitliğini ve özgürlüğünü isteyenlere, doğanın talanına göz yumarak buna karşı çıkanlara işkence uygulayanlara karşı, cezasızlıkla ödüllendirilmeye karşı mücadelemizden hiçbir şekilde vazgeçmeyeceğiz ve bunlara da boyun eğmeyeceğiz. Demokratik bir toplumu, emekçilerin haklarının esas alındığı bir toplumsal düzeni inşa edene kadar mücadelemize kararlılıkla devam edeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Giderken şu Aybüke Yalçın'ı da bir ansaydınız ya.

BAŞKAN – Sayın Otlu, teşekkür ediyorum.

Altıncı söz, Muş Milletvekili Sümeyye Boz'a aittir.

Sayın Boz, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SÜMEYYE BOZ (Muş) - Ekranları başında bizi izleyen değerli halklarımız, cezaevlerinde bulunan ve direnen yoldaşlarımız, Sayın Başkan ve Genel Kurul; sosyal yardımdan ve sosyal yaşamdan siyasete, ekonomiden idareye bütün toplumu derinden, birebir ilgilendiren bir bakanlık olan İçişleri Bakanlığının bütçesini konuşuyoruz. Öyle ki sadece İçişleri Bakanlığı değil, göç ve mülteci meselesi, Rojova'daki faaliyetler, IŞİD ve uluslararası baronlarla kurulan ilişkilerden dolayı Dışişleri, zaman zaman Savunma Bakanlığı ve söz konusu muhalefet olduğunda da Adalet Bakanlığının konularına da el atan bir İçişleri Bakanlığından bahsediyoruz. El attığı meseleler nelerdir peki? Örneğin Rojova'daki faaliyetlerdir, iktidarın yayılmacı ve işgale varan faaliyetleridir ve İçişleri Bakanlığı eliyle de derinleştirilmesidir bu meselenin.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – PKK'ya yapıyoruz, niye rahatsız oluyorsunuz ki?

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Şimdi, iktidar yetkilileri oradan, işgallerle ilgili konuya tabii ki itirazlarını iletecekler ancak hamisi oldukları çetelerin onları beslerken, başka bir ülkenin topraklarında konumlanmaları ve o topraklardan çıkmamaları başka ne anlama gelir, ne demektir, bunu da buradan soralım.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – PKK'ya yükleniyoruz, niye rahatsız oluyorsun?

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Peki, neden "işgal" diyoruz, bunu anlatalım arkadaşlara, belki anlarlar. Çünkü Türkiye askerî müdahaleyle Rojava topraklarına girdi, askerî müdahaleyle Afrin'i, Rojava'yı, Gresipi'yi ve tabii ki Serekaniye'yi ilhak etti. Bu durumda buna başka ne denir?

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – "Ülkeyi korumak" denir. Amerika'nınkine niye demiyorsun, Amerika'nınkine?

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Başka ülkenin vekili misin?

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Eğer zorunuza gidiyorsa, işgal için "ilhak" diyelim, sömürge için "müstemleke" diyelim; işinize gelecek mi, ses çıkarmayacak mısınız?

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Siz başka ülkenin vekili misiniz?

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Çıkarmayacağız. Amerika'dan gelenlere de bir söz söylesene, Rusya'dan gelenlere söz söylesene!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - İşiniz gücünüz kelime oyunu zaten.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – PKK'ya söylüyoruz, niye rahatsız oluyorsun?

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Şimdi, Türkiye işgal edilen bölgelerde atanan sömürge valisi, kaymakam ve memurlarıyla kurumsallaşarak yerel yönetimlerde kolluk güçleriyle beraber kurulmasını koordine ettiğini ve Türkiye'nin güdümünde olan, kontrolünde olan bölgelerde okul, PTT, hastane inşa etmek, elektrik sağlama ve aynı zamanda memurların maaşını ödeme, bununla birlikte birçok yatırımlar yaptığına tanık oluyoruz, bunları yaptığını da biliyoruz ve bu meselelerin mülteci meselesini, göçmenlik meselesini daha da derinleştirdiğinin farkındayız. Şimdi, bu işgallerle yaklaşık 400 bin sivil halk yerinden edildi, göçe zorlandı ve mülteci durumuna getirildi. Aynı şekilde, Afrin'den götürülen bu 400 bin kişinin yerine Arap ve Filistin halkı yerleştirildi ki bunlardan bazılarının Hamas olduğu ifade ediliyor ve böylelikle o bölgede Kürt nüfusunun yüzde 25'e kadar azaldığını biliyoruz. İşte, bu zihniyet kendisini Kürt'ün olduğu her yerde gösteriyor; Rojava'da ve aynı zamanda Konya'da. "Biz ülkücüyüz, siz Kürtleri buradan kaldıracağız." diyen zihniyette de görüyoruz bunu.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Ne zaman? Konya'da ne zaman oldu? İftira atma Konya'ya! Konya'ya iftira atmayın!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Göz göre göre Dedeoğulları'nı katleden ve bu aileyle ilgili işlem yapılmadığını görmüş oluyoruz.

MESUT BOZATLI (Gaziantep) – Kullanmayın o ifadeyi, kullanmayın. Alakası yok!

MEHMET BAYKAN (Konya) – Konya'da Türk-Kürt kardeş, yan yana yaşıyor.

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Aynı zihniyet nasıl ki Konya'da vardır, Rojava'da da katliamlarla, asimilasyonla kendini gösteriyor.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Konyalı Sağlık Bakanı orada oturuyor. İftira atmayın! İftira atmayın! Düzeltin!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – PKK çocukları götürürken niye sesinizi çıkarmıyordunuz?

MEHMET BAYKAN (Konya) – Mevlâna şehri Konya'ya iftira atamazsınız! İftira atma!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Cumhuriyetle beraber Türkiye'de köy isimlerinin değiştiğini biliyoruz. Sürgün, Türkçe dilinin zorla dayatılması…

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – PKK Kürt köylerine saldırmadı mı?

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Öğrenirsiniz, her şeyi öğreteceğiz size, her şeyi.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Konya'da Türk-Kürt yan yana, kardeş kardeş yaşıyor. Benim Kürt akrabalarım var.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Hayvanları alıp götürdü PKK.

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - …Rojava'da da demografik yapının değiştirilmesi…

MEHMET BAYKAN (Konya) – Siz bu ülkenin düşmanısınız. "Türk-Kürt kardeştir."in düşmanısınız!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - …ve aynı zamanda Afrin'de okullarda Türkçenin zorunlu dil hâline getirilmesi de bunun en önemli, en birinci göstergelerinden biridir.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Kürtlere en büyük kötülüğü siz yaptınız, PKK'ya destek vererek en büyük kötülüğü siz yaptınız.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) - Giden öğretmenleri öldürmeseydiniz olurdu.

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Bu politikalar yüz yıllık bölünmeme kaygısıyla hem ülke içinde hem ülke içinde hem ülke dışında Kürt düşmanlığından başka ne olabilir? (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET BAYKAN (Konya) – Kafanı çevirip sağa bak, Konyalı Bakana bak. Utanmaz!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) – Bugün hâlâ Rojava'ya yönelik saldırılar devam ederken binlerce insan âdeta etnik temizlik olarak da nitelendirilebilecek bir şekilde yerlerinden ediliyorlar, bu faaliyetleri de İçişleri Bakanına buradan sorarız.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Ah, eline yazılıp verilenleri değil de bilgilerini konuşsan var ya, sen de söyleyeceksin.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Sağ taraftaki Bakandan da utanmıyorsunuz ya!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) – İçişleri Bakanı burada, o cevap verecek, siz susun.

İktidarın göçmenleri savaş mağduru olarak değil de Avrupa'ya karşı bir koz, ülkede ucuz iş gücü ve aynı zamanda istihdam, daha doğrusu iskân politikasının bir aracı ve tabii ki de Rojava'da ise bir nüfus politikası, bir toplum mühendisliğinin aparatı olarak gördüğünün altını çizmek gerekiyor. İşte, bu öyle bir mesele ki tıpkı Kürt meselesi gibi bir turnusol kâğıdı görevi görüyor. Politikalarını hayata geçirmek için mültecileri aparat olarak gören ve mültecileri pazarlık konusu yapan bu iktidar aynı şekilde ülke içinde de vatandaşlığı satışa çıkararak kendisine oy kazandığını, oy satın aldığını ve bir yandan da

milliyet ve millet devşirdiğini düşünüyor. Ülke dışında da mültecileri aynı şekilde oraya yerleştirerek bir iskân politikasıyla oradaki Kürt nüfusunu azaltmanın derdinde, başka bir derdi yok. Geri gönderme merkezlerinde ise bir sürü saldırı var; milliyetçilik pompalanıyor ve bunun sonucunda ise başta kadınlar olmak üzere birçok göçmen orada saldırılara maruz kalıyorlar. Bizler ne iktidar gibi bunu pazarlık meselesi hâline getiriyoruz ne de muhalefet olduğunu ifade eden diğer partiler gibi bunu bir milliyetçi pompalama, milliyetçi bir palazlanma hâline getiriyoruz, bizim buraya yaklaşımımız başka.

Şimdi, küresel güçlerin kendi çıkarları uğruna bir savaşı olmamış olsa hiçbir halk bulunduğu yeri, evini, toprağını yurdunu terk etmek için can atacak değil, bunun bir sebebi vardır elbette. Bu yüzden de herkesin bir gün mutlaka mülteci olabilme olasılığına karşı bütün kesimleri burada duyarlılığa çağırıyoruz ve mülteciler üzerinden herhangi bir pazarlık yapılmamasını ve milliyetçiliğin pompalanmaması gerektiğini bir kez daha hatırlatıyoruz.

Geri gönderme merkezlerinde insanlık dışı uygulamalar ve aynı şekilde sosyal yaşamda nefret suçları devam ederken, bir de bakıyoruz ki, bu ülke, aynı zamanda uyuşturucu baronlarının meskeni hâline gelmiş. Hırvat uyuşturucu baronu kırmızı bültenle aranmasına rağmen, Türkiye'de kendisine 250 bin dolar karşılığında bir daire satın aldığı ve bu daireyi satın alması karşılığında kendisine vatandaşlık verildiği ortaya çıktı. Uyuşturucu baronlarının yanı sıra, aynı zamanda bu ülke IŞİD'li üyelerin cirit attığı bir yer hâline geldi. Daha geçen yıl 16 IŞİD'liye vatandaşlık verildiği ortaya çıktı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan! Arkadaşlar, yalan!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Bu olaylar basına yansıyana kadar hiçbir şekilde müdahale edilmedi. Bakın, Ankara'da, Ankara'nın göbeğinde küçük Ezidi bir kız çocuğu kendisini kaçıran IŞİD'li aileye teslim edildi ve Bakanlık eliyle yapıldı, hatta ve hatta bu işlemler IŞİD'li üyeyle ilgili, aileyle ilgili yargılama devam ediliyorken yapıldı.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Bak, burada 1 Ekimde de bomba patlattılar. 1 Ekimde bomba patlattılar, onu da söylesene!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Burada bile aynı şekilde eğer müdahale edilmese, toplumsal anlamda bir muhalefet yaratılmamış olsa, hiç kimse müdahale etmeyecek, sesini çıkarmayacak. Hevrin Halef'i katleden, Birleşmiş Milletler tarafından savaş suçu işlediği ifade edilen, savaş suçu işlemekle suçlanan katilin Mardin Artuklu Üniversitesinden başka bir isimle mezun olduğu ortaya çıktı. Şimdi, bakıyoruz, bir tarafta geri gönderme merkezlerinde sınır dışı edilmekle tehdit edilen mülteciler, öte taraftan âdeta davet edilen uyuşturucu baronları ve IŞİD'liler. Özellikle son bir yıldır uyuşturucuya dair operasyonlar yapmakla övünüyorlar ancak sanki İçişleri Bakanlığı yeni kurulmuş da biz onların faaliyetlerini, uygulamalarını yeni yeni görüyormuşuz gibi davranıyorlar.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Uyuşturucuyu kim destekliyor PKK üzerinden? PKK'nın geliri nereden?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Boz, lütfen tamamlayın.

SÜMEYYE BOZ (Devamla) – Bakanlık bir önceki dönemin tüm suçlarına dair soruşturma açtı mı peki? Daha geçen gün önceki dönem İçişleri Bakanının bütün suçlularla çekildiği fotoğrafları gördük.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Sayın Bakanım, bir de ağlıyor bunlar ya!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) – Peki, söylüyoruz; esas sorumlular hakkında herhangi bir işlem yapılacak mı yoksa bu operasyonlar Türkiye'nin gri listeden çıkarılmasını sağlamak için yapılan sözde operasyonlar mı?

Evet, uyuşturucu operasyonları yapılsın, yapılmasın demiyoruz.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Hadi ya(!)

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Bu zamana kadar niye yapılmadı, onu soruyoruz. Bu insanlar, bu baronlar -madem yirmi bir yıldır suç işleniyordu- için niye bugüne kadar beklendi? Niçin bu durumun asıl sorumluları tutuklanmadı, soruşturma yapılmadı? Bu operasyonlar sonucunda suçluların siyasi ayağıyla ilgili herhangi bir işlem yapılacak mı? Bunu merak ediyoruz.

Son olarak şunu söylüyorum: Bu ülkenin her yerinde, her taşının altında, her toprağının altında bir faili meçhul cinayetin sonucu var. Bu yüzden de son faili meçhul olan "Gülistan Doku nerede?" diye soruyoruz, cevap vermek zorundasınız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yedinci söz, Van Milletvekili Gülderen Varli'ye ait.

Sayın Varli, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA GÜLDEREN VARLİ (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve tüm halkımızı selamlıyorum.

Bugün burada İçişleri Bakanlığının bütçesini konuşmak üzere toplandık. Bir yanda yapılan yolsuzluklar, hukuksuzluklar, gözaltına alınanlar, işkenceler yer alırken diğer tarafta organize olmuş mafyavari çetelerin elini kolunu sallayarak ülkede gezdiği bir dönemi yaşıyoruz. Bunun sebebi kim ve kimler, aslında tüm ülke bunu biliyor.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı halkın iradesini gasbetmek maksadıyla ilk olarak 19 Ağustos 2016 tarihinde kayyum yasasını bu Meclise getirmiştir fakat partimizin Mecliste yaptığı etkin muhalefet sonucunda bu yasa tasarısı son aşamada torba yasadan çıkarılmıştır ancak iktidar, halkın iradesini gasbetme amacından vazgeçmedi. 674 sayılı KHK'yle belediyelere kayyum atama yetkisi, belediyelerin taşınır mallarına el koyma ve çalışanları görevden uzaklaştırma yetkisi valilik ve kaymakamlıklara verildi. Çıkarılan KHK'yle 2014 ve 2019 seçimlerinde kazandığımız belediyelere mülki amirler kayyum olarak atanmaya başlandı, halkın iradesiyle seçilmiş belediye eş başkanlarımız görevden alındı. İktidar, seçimle, hile hurdayla alamadığı belediyeleri önce gasbetti, sonra talan ve yıkım politikalarını devreye koydu. Başta şunu kabul edelim: Demokratik seçimler var, halkın iradesi var, saygımız var; bu iktidar asla bunu söyleyemez çünkü bu iktidar Kürt halkının iradesini gasbetti. O kadar korkaksınız ki atadığınız kayyumlar yetmemiş gibi, halkın seçtiği belediye başkanlarını da asılsız iddialar üzerinden, hukuksuzca siyasi rehine olarak cezaevlerinde tutmaktasınız. Kayyum rejimi ve kayyum atamaları ne demokrasiyle ne hukukla ve ne de seçme ve seçilme hakkıyla bağdaşmaz. Kayyum siyaseti iktidarın seçme ve seçilme hakkına yönelik yaptığı en büyük darbedir. Seçilmişi siyasi rehine olarak cezaevinde tutsak etmek, iradeye karşı yapılan siyasi darbenin ikincisidir. Kürt halkının iradesine karşı sizin kayyumlarınız halk nezdinde yok hükmündedir, yok.

Değerli milletvekilleri, halkın seçtiği seçilmişlerden hızını alamayan iktidar bu sefer de kayyuma kayyum atamaya başladı. Mehmet Emin Bilmez'in yerine kayyum olarak Ozan Balcı'yı atadı, Başkale Belediyesinde kayyum olan Asım Solak'ın yerine Mustafa Çelik'i kayyum olarak atadı, Muradiye Belediyesi kayyumu Erkan Savar'ın yerine Melih Aydoğan'ı atadı, Özalp Belediyesinde kayyum Abdulkadir Çelik'in yerine Muhammed Emin Nasır'ı atadı, Saray Belediyesinde Halis Aydın kayyumken Yunus Ataman'ı yerine kayyum olarak atadı. İpekyolu'nun 2 kayyumu Sinan Aslan ve Cemil Öztürk'ün yolsuzluklar nedeniyle önce görev yerleri değiştirildi, ardından FETÖ'cü diye görevden uzaklaştırdılar. Tam da bir komedi yaşanıyor, hukuk olmayınca işte böyle oluyor.

Değerli milletvekilleri, kayyumların yolsuzluklarından başlasak seçilen iradeye karşı atanan sömürgeci valileri başta ele almak gerekir. Bu sömürge ve rant sisteminin başındaki Vali Van'da bulunan belediye arsalarını utanmadan satışa çıkarırken bir de afişini basıp şehrin her civarına astı. İlk icraatı kadın dayanışma merkezini, dil ve kültür kurumlarını kapatmak oldu. Van'da Kadın Politikaları Daire

Başkanlığında çalışan birim müdürü ile diğer daire başkanları ve birim müdürleri olan 11 kadını işten çıkardı. Erciş Kadın Yaşam Merkezini kapattı. Özalp'da Çilkezi Kültür Merkezini kapattı ve Muradiye Ayşe Şan Kadın Kitap ve Konukevini kapattı. Muradiye kayyumu, İlçe Halk Eğitim Merkezi Müdürü Bünyamin Polat'ı Belediyenin Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğünün başına atadı. Nuda Kültür Merkezinin ismi, Hacıbekir Kültür Merkezi olarak değiştirildi ve fiilen de hâlen kapalı; kurumda çalışan 49 çalışanın işine de son verdi. Tüm ilçelerde mahallelerin isimlerinin yer aldığı Kürtçe yön levhaları söküldü. Erciş'e yeniden kayyum olarak atanan Nuri Mehmetbeyoğlu, kütüphane olarak kullanılan otobüsün üzerindeki Kürt şair ve edebiyatçının fotoğraflarını söküp otobüsü gara çekti. Cezaevinde yaşamını yitiren 70 yaşındaki Ramazan Turan için cenaze aracı ve tabut, kayyum tarafından verilmedi.

Değerli milletvekilleri, bugün Van'ın altyapı yetersizliklerinin, trafik ve çevre sorununun, depreme hazırlıksızlığının ve birçok temel meselesinin en büyük nedeni hunharca uygulanmış bu kayyum gasbıdır. Kayyum, Van Gölü sahiline hafriyat döküyor, sahile yakın taş ocağı işletmesine göz yumuyor. BELVAN şirketinin başına kendi atadığı Suat Kaya'nın 1 milyon 178 bin TL'lik yolsuzluğundan sonra işine son verdi. VOTAŞ üzerinden belediyeye ödemesi gereken 18 milyonluk borç tam olarak tahsil edilmedi, 4 defa mahkemece haklı bulunan 306 işçiyi işinden etti. Halkın oylarıyla "İrademdir." dediği Bekir Kaya'nın yaptığı 4 milyon TL değerindeki katlı otogarı kapattı, 14 milyon ilave ederek AVM'ye dönüştürdü; Van halkının trafik ve otopark sorunu ağırlaştı. Bu bina AVM'ye uygun inşa edildiğinden dolayı sekiz yıldır atıl durumda kaldı. Ülkeyi soyup soğana çeviren bu iktidarın atadığı kayyumun yapmadığı yolsuzluk ve talan kalmadı. Sayıştay raporlarına göre, Van Büyükşehir Belediyesi 2022 yılı içerisinde 3 milyon TL'ye yakın bütçe ve 2016'dan bu yana 10 milyar TL'den fazla bütçe kullanmıştır. Yapılan bu yolsuzluklardan dolayı siz ve kayyumlarınız elbet kanun önünde mutlaka bir gün hesap vereceksiniz.

Değerli milletvekilleri, bir yandan belediye bütçesi harcanırken diğer yandan alacaklar tahsil edilmiyor, taşınmazlar ise hukuk dışı bir şekilde devrediliyor. Van Büyükşehir Belediyesi kayyumlarının 2017 ile 2023 yılları arasında devrettiği taşınmazların bazıları şöyledir: Beyüzümü'nde, Akköprü Mahallesi'nde, Altıntepe'de, Edremit'te, İpekyolu ilçesinde, Şerefiye Mahallesi'nde bulunan 5.214 metrelik alan yirmi beş yıllığına Maliye hazinesinde yer almıştır. Birçok şey vardır, aslında zaman yetmediğinden dolayı bunları…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Varli, lütfen tamamlayın sözlerinizi.

GÜLDEREN VARLİ (Devamla) – Tabii ki, tabii ki Sayın Başkan.

Kayyumların kürdistan bölgelerinde yaptığı talanların birçoğu burada sıralanabilir. Bu kayyumlar gasptır, bu kayyumlar iradeyi yok saymaktır. Görüldüğü gibi kayyumların yaptıkları say say say bitmez. Sizler gideceksiniz, halkın iradesi kalacak.

Genel Kurulu selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Başkanım… Başkanım…

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi…

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Başkanım, 60'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına konuşmalar bitti.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – O bölümden sonra… Evet, özellikle, spesifik olarak ondan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, DEM PARTİ Grubu adına konuşan hatiplerin 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Şimdi, Değerli Başkanım, DEM PARTİ Grubundan bir milletvekilinin biraz önce söylediklerini dinledik. Devletimizin tüm kurumlarını töhmet altında bırakan birçok mesnetsiz ifadeleri burada ardı ardına sıraladı. Kendisi acaba Türkiye Cumhuriyeti'nin bir milletvekili değil mi ya da milletvekili olduğunu unutuyor mu acaba? Bu aziz milletin kürsüsünden bu milletin ordusuna ve güvenlik güçlerine dil uzatmak kimsenin haddi olmamalı. Meclis mehabetine yakışmayan bu konuşmayı şiddetle kınıyorum. Ülkemizin ve milletimizin güvenliği için çalışan tüm güvenlik güçlerimizin terörle ve teröristle mücadelelerinde yanında olduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyorum. Bu ülkede Kürt sorunu yoktur, terör sorunu vardır, terörün belini de kırıyoruz elhamdülillah.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Bitiriyorum.

Hatibin rahatsızlığı belki bu sebepten olmalı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Yakında bu ülkede terör sorunu kalmayacak. O yüzden hiç merak etmeyin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Oluç, yeni bir sataşma, tartışmaya meydan vermeden…

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sataşmaya cevap olarak…

BAŞKAN – Verin ama yeni bir şeye yol açmayalım, lütfen burada nokta koyalım.

Buyurun.

4.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan,

Sayın vekiller, yani işte böyle oluyor, gerçekleri siz duymaya başladığınızda bunların "mesnetsiz ifadeler" olduğunu söylemek zorunda kalıyorsunuz çünkü hepsinin mesnedi var, hepsinin arka planı var, hepsinin altyapısı var. Ya, şöyle bir şey olabilir mi: Burası halkın, milletin kürsüsü, seçilmiş milletvekili görüşlerini ifade ediyor, hangi hadde sığınarak "Türkiye Cumhuriyeti milletvekili mi, değil mi?" diye sorgulayabiliyorsunuz siz ya? Böyle bir şey sizin haddiniz değil, sizin haddiniz değil! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Sözlerinden dolayı, vekil değilmiş gibi konuştuğundan dolayı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Söyleyemezsiniz böyle bir şey! İşte, bu bölücü, bu ayrılıkçı, bu terörist zihniyet yüzünden Türkiye'de bugün bu sorunlar yaşanıyor.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Âdeta vekil değil, âdeta başka biri yani şu kürsüde vekil olduğunu unuttuğu için soruyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Böyle bir şey yok!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Siz beni dinleyeceksiniz! Ben sizi dinledim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Oluç, lütfen tamamlayalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Ben sizi dinledim. Grup Başkan Vekili olarak beni dinlemek zorundasınız, haddiniz değil böyle bir şey!

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Bu Mecliste en çok dinleyen benim, hatipleri sonuna kadar dinlerim, asla da sözlerini kesmem ama vekil olduklarını da unutmasınlar.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Ben burada daha evvel de söyledim, biz hukuk ve demokrasi dışına çıkıldığı zaman Türk Silahlı Kuvvetlerini de eleştiririz "Sütten çıkmış ak kaşık değildir." deriz; hukuk ve demokrasi dışına çıkıldığı zaman güvenlik güçlerini, kolluk güçlerini de eleştiririz "Sütten çıkmış ak kaşık değildir." deriz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bu gayet açık.

MESUT BOZATLI (Gaziantep) – PKK'nın inlerine girdik, girmeye de devam edeceğiz, başlarına yıkacağız her yeri!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sonuncusunu söyleyeyim: Daha çok tartışacağız burada kaç gün boyunca, Kürt sorununu çözmediğiniz, Kürt sorununun çözümsüz hâle getirdiğiniz için bu tartışmaları yapmak zorunda kalıyoruz. Hikâye anlatıyorsunuz halka.

Bir de son bir şey daha söyleyeceğim: Bakın, şimdi, bunu daha evvel konuştuk, tekrar konuşacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Son cümlem efendim.

BAŞKAN – Sayın Oluç, bir daha uzatmayacağım, lütfen son sözünüzü söyleyin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Tamam.

Başka bir ülkenin topraklarında ameliyat yapıyorsunuz; Suriye'den bahsediyorum, Rojava'dan bahsediyorum, kuzey ve doğu Suriye'den bahsediyorum. O ameliyat sonucunda demografik yapıyı değiştirmeye çalışıyorsunuz. Evrensel suçtur bu, bunu defalarca söyledik, söylemeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Terörle mücadele ediyor, teröristle, vatan hainleriyle. Yaklaştırmayacak, hayat hakkı tanımayacak teröristlere.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Birleşmiş Milletlerin ve uluslararası kuruluşların raporları var, o raporlara bakın. Biz bu duruma düşülmemesi için bu iktidarı uyarıyoruz, uyarmaya devam edeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun söz taleplerini karşılayacağım.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Türkiye Cumhuriyeti topraklarında ameliyat yapmaya kalkanlara da iki laf söyle be!

BAŞKAN – İlk söz, Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan Pala'ya aittir.

Sayın Pala, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET BAYKAN (Konya) – Türkiye Cumhuriyeti toprakları üstünde ameliyat yapmaya kalkanlara da iki söz söyle Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Konuşma be! Konuşma oradan, konuşma!

MEHMET BAYKAN (Konya) – Senden konuşmayı mı öğreneceğim?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Terbiyesiz herif! Ne hakaret ediyorsun! Sen kimsin!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri…

MEHMET BAYKAN (Konya) – Bana "Konuşma." diyemezsin, konuşurum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Otur yerine! Otur yerine! Terbiyesiz!

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sen otur! Sen terbiyesizsin!

BAŞKAN – Sayın Baykan… Sayın Oluç… Değerli milletvekilleri…

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Utanmıyorsun, dayı gibi konuşuyorsun, Grup Başkan Vekiliniz var burada.

Hâkim değilsiniz grubunuza. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Genel Kurulda hatip kürsüde, lütfen hatibin konuşmasına izin verin. Karşılıklı konuşarak birbirinizi anlama şansınız yok. Kürsüde konuşarak anlaşamadığımızda karşı karşıya nasıl anlayacağız? Lütfen, birbirimizi sabırla dinleyelim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Utanmaz adam!

MEHMET BAYKAN (Konya) – Türkiye Cumhuriyeti toprakları üstünde ameliyat yapmaya kalkıyorsunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Hadi oradan! Hadi oradan! Terbiyesiz!

BAŞKAN – Sayın Baykan siz de Sayın Oluç siz de…

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Oraya bakın Sayın Başkan.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Sayın Başkan, oraya da bakın.

BAŞKAN – Herkese söylüyorum, ben Genel Kurulda olan herkese söylüyorum.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Ama kaynağa bakın, başlangıca bakın, bize bakıyorsunuz.

BAŞKAN – Meramları karşılıklı saygıyla dinlediğinizde, her grubun hatibi var, çıktığında cevap verir; Grup Başkan Vekili var, cevap verir; Hükûmet adına değerli Bakanlarımız burada, cevap verir ama lütfen, herkes meramını anlatsın, sözü olan da usul içinde sözünü alsın. Genel Kurulu hatipleri saygıyla dinlemeye bir kez daha davet ediyorum.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – AKP vekilleri kendilerini her şey sanıyorlar; grup başkan vekili sanıyorlar, Hükûmet sanıyorlar, vekil sanıyorlar.

BAŞKAN – Sayın Pala, buyurun.

CHP GRUBU ADINA KAYIHAN PALA (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Daha sonra tekrar değineceğim ama iki makro sorunu paylaşmam gerekir. Birincisi, Türkiye'de sağlığa ayrılan pay çok yetersiz; ikincisi de özellikle Sağlık Bakanlığının bütçesinin dağıtımında sorunlar var. Ne söylemeye çalışıyorum? Biraz sayılardan yola çıkalım. OECD verilerine bakacak olursak Türkiye'de gayrisafi yurt içi hasıla üzerinden sağlığa ayrılan pay yalnızca yüzde 4,3; bunun 3,3'ü kamu kaynaklarıyla aktarılıyor. Bu oran Almanya'da yüzde 12,7; komşumuz Yunanistan'da ise yüzde 8,6. Dolayısıyla eğer biz sağlığı ciddiye alıyorsak ve "Sağlık en temel insan hakkıdır." derken samimiysek Sayın Bakan, öncelikle, bu oranın yüzde 8 -en az olmak üzere- yükseltilmesi gerekir. Bakın, OECD ülkeleri içerisinde bizden daha az pay ayıran 2 ülke var; Hindistan ve Endonezya; bu, Türkiye'nin ayıbıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, kamu kaynakları dediğimiz zaman, kamu kaynaklarından Sağlık Bakanlığı bütçesi de içinde olmak üzere toplam aktarılan payın oranı yüzde 10, OECD ortalamasında bu, yüzde 15; ivedi olarak bunu da artırmamız gerekir.

"Kamu" denilince de şöyle bir yanlış anlayış var: Kamu tamamen hükûmet harcamaları anlamına gelmiyor. Bakın, Türkiye'de kamu harcamaları toplam sağlık harcamaları içerisinde yüzde 76 civarında ama bunun merkezî devlet tarafından karşılananı yalnızca yüzde 31 -rakamlar TÜİK rakamları- geri kalanı Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanıyor. O Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılananın ise yüzde 85'i primlerden oluşuyor. Dolayısıyla aslında "kamu kaynakları" dediğimizde Hükûmetin aktardığı kaynaktan daha çok özel harcamaları, hane halkı harcamalarını ve vatandaşın cebinden aktarmak zorunda kaldığı parayı söylüyoruz ki daha dün akşam, Sayın Bakan, ilaca yüzde 25 oranında bir zam yapmak zorunda kaldınız. Bu, göreceksiniz, zaten sağlık hizmetlerine erişmeye mecali zor yeten özellikle dar gelirli ve yoksullar açısından önemli bir sıkıntıyı tekrar karşımıza getirecek.

Şimdi, Sağlık Bakanlığı bütçesi yaklaşık 733 milyar, kamu harcamalarının yüzde 44'üne denk düşüyor ve genel bütçe içerisindeki oranı da yüzde 6,6. Sayın Bakan, bu çok yetersiz, bunu en az yüzde 10 düzeyine çıkarmak gerekir ki atama bekleyen sağlık çalışanları, refah düzeyi düşük sağlık çalışanları, hizmete erişemeyen toplum açısından onlara katkıda bulunabilelim.

Bu arada, tabii, bu bütçe içerisinde döner sermaye gelirleri yok, dolayısıyla Sayın Bakan eğer son konuşmada bize 2024 için SGK ile Bakanlık arasındaki global bütçe rakamının öngörüsünü de verirse memnun oluruz.

Bütçenin dağıtım tercihleri uygun değil, yanlış dedim. Neden? Bir: Koruyucu hizmetlere ayrılan pay çok düşük. Üstelik Plan ve Bütçede de söylemiştik Sayın Bakana, geçen yıl bütçesine göre bu düşük olan yüzde 27,6'lık oran geçen yıldan yüzde 1 daha azaltılmış. Değerli dostlar, eğer bir ülkede samimiyetle insanların sağlığını korumak istiyorsak, hastalanmasını önlemek istiyorsak önce koruyucu hizmetlere yatırım yapmamız gerekir. Siz bütçede koruyucu hizmetlerin payını azaltıp tedavi edici hizmetlere bu kaynağı aktarmaya çalışırsanız burada insanların sağlığı maalesef olumsuz etkilenir. Üstelik de burada Sağlıkta Dönüşüm Programı nedeniyle uzun yıllardır devam eden bir özel sektöre desteğinden de söz etmemiz gerekir, Sayın Bakan özel hastaneler konusunda çok bilgili. Bakın, 2002'den bu yana özel hastane sayısındaki artış yüzde 111, özel hastanelerdeki yatak sayısındaki artış yüzde 334. Buna karşın Sağlık Bakanlığı hastanelerinde yüzde 17'lik bir artış var, Sağlık Bakanlığı hasta yataklarında artışsa yüzde 47. Dolayısıyla özel sektöre ciddi bir kaynak aktarılan bir sistem maalesef karşımızda duruyor.

Ayrıca, kaynak dağıtımdaki sorunlardan bir tanesi de şehir hastaneleri. Ben şunu çok açıklıkla söyleyeyim: Şehir hastaneleri maalesef Sağlık Bakanlığı bütçesini rehin almış durumda. Bunu Plan ve Bütçe Komisyonunda da söyledik. Sayın Bakan dedi ki: "27,5 milyar euro para aktaracağız." Bu paranın nasıl bir para olduğunu, büyüklüğünü sizlerin takdirine sunuyorum. Ve dedi ki Sayın Bakan: "Biz bunun oranını, rakamı aşağı çektik." Sayın Bakanım, ben Kalkınma Bakanlığının 2017 raporuna baktım, oradaki rakam da 30 milyar dolar. 27,5 milyar euro ile 30 milyar dolar -bu işlerden anlayanlar bilirler- hemen hemen aynı rakamlar, bir azalma görülmüyor maalesef. Üstelik şunu da söylemek zorundayım: Şu anda 2024 bütçesine koyduğunuz rakam yalnızca şehir hastaneleri için günde 229 milyon TL, gerçekten bu çok büyük bir pay.

Burada hemen şu rakamı verelim: Bakın, 2024 bütçesinde şehir hastaneleri için Sağlık Bakanlığı bütçesinin yüzde 11,4'ü ayrılmış durumda, 18 hastane için. Peki, geri kalan yüzde 88 ne için ayrılmış? Sayın Bakanın bize verdiği rakamlardan söz ediyorum. Geri kalan yüzde 88'in dağıtımını siz yapın; 977 hastane, 8.157 aile sağlığı merkezi, 973 toplum sağlığı merkezî, 3.393 acil yardım istasyonu diye gidiyor, ayrıca 852 bin sağlık çalışanının özlük haklarını da bu bütçeden karşılamak zorundasınız. Dolayısıyla, maalesef, şehir hastaneleri ciddi biçimde Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yük oluşturuyor.

Bu arada, zaman darlığından Sayıştay raporlarındaki sıkıntılara değinmiyorum, bunu Plan ve Bütçe Komisyonunda konuştuk, Sayın Bakanımız da kabul etti. Gerçekten özellikle hizmet bedelleri için öylesine büyük rakamlar ödeniyor ki şehir hastanelerinde, açık söyleyelim, bu artık utanç verici bir düzeye gelmiş durumdadır. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu yetersiz ve yanlış dağıtılmış Sağlık Bakanlığı bütçesinin bazı sonuçları var, yıllardır bu sonuçlar var, bu bütçede de aynı sonuçların yaşanması kaçınılmaz. Öncelikle birinci basamak kaderine terk ediliyor, bütçede aile sağlığı merkezleri yatırımlarına ilişkin çok az bir miktar var. Ben birkaç kez kendisine söyleme olanağı buldum, gerçekten de orayı desteklememiz gerekir. Ayrıca aile hekimlerine listede 3 binin üzerinde kişi bağlayarak doğru düzgün bir aile hekimliği sistemi yaratamazsınız. Bunun ivedilikle en az 2 binin altına düşürülmesi gerekir. Biliyorsunuz Adalet ve Kalkınma Partisinin on yıl önce yayınladığı hedefte 2023 yılı hedefi 2 bin kişiydi ama buna uymadınız, hedefi artırdınız artırdınız, şimdi de 2.700 kişi diyorsunuz. Oysa Türkiye'deki hekim sayısının bunu 2 binin altına çekmek için yeterli olduğunu Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Bakana gösterdik.

Aile sağlığı merkezlerinde grup elemanları meselesi var, utanç verici bir süreç. Ben bunu birkaç defa dile getirdim. Değerli milletvekilleri, şöyle bir şey düşünün: Lisans mezunu bir hemşire, bir aile sağlığı merkezinde aile hekimine bağlı yarım gün ayda yalnızca 4 bin lira maaşla çalıştırılıyor; açık söyleyeyim, bu hepimizin utancıdır. Bunun önüne geçmek için Sağlık Bakanlığı bütçesi desteklenmeli, bütçeden birinci basamağa kaynak aktarımı yükseltilmeli ve aile hekimliği sistemi doğru düzgün kamucu bir sistem biçimine dönüştürülmeli.

Bu arada, güncellenmiş Covid aşılarının getirilememesi, hepatit A aşısı başta olmak üzere bazı aşılarda yaşanan sıkıntılar gibi sorunların varlığını da burada söylemem gerekir. HPV aşısı, geçen yıl söz vermiştiniz, hâlen gündeme gelemedi, onu da söylemem gerekir. Bütçenin koruyucu hizmetlere aktarılan payının düşüklüğünün yanı sıra tedavi hizmetlerini öncelemesi gerçekten üzerinde önemle durmamız gereken kavramlardan bir tanesi.

Bir başka önemli sorun sağlık çalışanları. Bakın, bu bütçeyle sağlık alanındaki eksik istihdamı çözemezsiniz. OECD ülkeleri içerisinde nüfus başına en düşük sağlık personelinin çalıştığı ülke açık ara Türkiye, oysa yetişmiş çok sayıda elemanımız var. Bize onlarca mesaj geliyor ebelerden, sağlık teknisyenlerinden, sağlık yönetimi mezunlarından; bu kişiler görev almayı bekliyorlar, iş bekliyorlar ve Sağlık Bakanlığının da bunlara ihtiyacı var ama bütçeye ödenek konulmadığı için, onlar önemsenmediği için bir türlü bu istihdam alanı maalesef gerçekleştirilemiyor. Sağlık çalışanları açısından ciddi bir refah düşüklüğü var, birçok sağlık çalışanı maalesef yoksulluk sınırının altında maaşla geçinmek zorunda. "Merkez Bankası Başkanı bile İstanbul'da ev bulamadığı için annesinin yanına taşınırken bizim sağlık çalışanlarımız ne yapsın?" diye hepinize sormak isterim. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

İş yükü fazla; bu, iş memnuniyetini büyük ölçüde etkiliyor hatta bazı sağlık çalışanlarında ve hekimlerde artık "tükenmişlik" diye bir kavram var, şiddete zemin hazırlayan bir sağlık programı var, gelecek kaygısı var ve maalesef Sayın Cumhurbaşkanının "Giderlerse gitsinler." demesinin üzerinden geleceğini yurt dışında arayan hekim sayısında ciddi bir artış var. Rakamları söylemeyeceğim, hepiniz biliyorsunuz ama artık çok sayıda hekimin varlığı su götürmez. Ben geçen ay Berlin'de bir toplantıya katılmıştım, oradaki hekimler benim orada olduğumu duyunca bir toplantı düzenlediler ve gerçekten üzüntülerini, aslında Türkiye'de çalışmak istedikleri hâlde şiddet başta olmak üzere gelecek kaygıları nedeniyle kendilerine yurt dışında bir gelecek aramak zorunda kaldıklarını söylediler.

Bakın, dünyanın hiçbir yerinde sağlık çalışanlarının birinci talebi can güvenliği değildir ama Türkiye'de maalesef can güvenliği. Buradan bir kez daha Sayın Bakana çağrıda bulunuyorum: Gelin, sağlık alanındaki şu şiddet sorununu çözmek için birlikte geniş kapsamlı bir düzenleme yapalım çünkü Türkiye'nin buna ihtiyacı var.

Hastalar açısından bu bütçe sorunludur; finansal engeller var, randevu bulamama var, acil servislere yığılma var. Değerli milletvekilleri, dünyada nüfusundan daha fazla acil başvurusunun olduğu tek ülke Türkiye'dir. Bu sorunun en temel kaynağı sağlık sisteminin hastaların taleplerine yanıt vermekteki zorlanmasıdır. Ayrıca, Türkiye'de sağlık hizmetlerinin kalitesi düşüktür; bakın, ben söylemiyorum bunu, OECD söylüyor. OECD yalnızca Türkiye'deki sağlık hizmetleri açısından kalite düşüklüğüne ilişkin 2014'te bir kitap yayınlamıştır. Bir tek örnek vereyim; biliyorsunuz geçen hafta burada hepimizi çok üzen bir olay oldu, bir meslektaşımız kalp krizi geçirdi: Biliyor musunuz, kalp krizi geçirdikten sonra belli bir süre içerisinde sağ kalım oranının en düşük olduğu ülkelerden biri Türkiye'dir. Kaliteyle ilgili sorunlarımız olduğunu da söylemem gerekir. Bunlar bir araya geldiğinde maalesef tedavi edilebilir nedenlere bağlı ölümler ülkemizde çok yüksek. OECD verileri: Örneğin bizde yüz binde 113 olan bu rakam OECD'nin ortalamasında yüzde 75, Almanya'da ise yüzde 66'dır. Bir başka deyişle, önleyebileceğimiz ölümleri önleyemediğimiz için insanların erken ölmesine maalesef seyirci kalmak durumundayız.

İSHAK ŞAN (Adıyaman) – Kaç yılının verileri bunlar, kaç yılının?

KAYIHAN PALA (Devamla) – Zaman darlığından yanıt veremiyorum, isterseniz konuşuruz.

Bakın, sağlıklı kişiler açısından da problemler var. Ne gibi? Örneğin karşılanmamış aile planlaması ihtiyacı hâlen çok yüksek, üstelik son beş yılda arttı ve bu karşılanmayan aile planlaması ihtiyacı Suriyeli kadınlarda çok daha yüksek; burada ciddi bir problem var. Mamografi taraması bizde maalesef çok düşük, bebek ölüm hızı çok yüksek ve iller arasında ciddi bir eşitsizlik var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Pala, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

KAYIHAN PALA (Devamla) – Bu da Türkiye'nin sağlık haritası. Sanırım hepimize bir şey söylüyor. Türkiye'nin bu sağlık haritasına baktığımızda -Sayın Bakan, size göstermiştim- eşitsizlikleri azaltmak için her birimizin yoğun çaba tüketmesi lazım. Sağlıkta Dönüşüm Programı, değerli milletvekilleri, iflas etmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu bütçe ne 85 milyon yurttaşın ne de 852 bin sağlık çalışanının -Sağlık Bakanlığında çalışan- ihtiyaçlarına yanıt vermekten uzaktır. O yüzden sağlık bütçesini mutlaka artırmamız gerekir. Bizim ihtiyacımız, kamucu, eşit, ücretsiz ve nitelikli bir sağlık sistemidir. Gelin hep birlikte bu sağlık sistemini kuralım.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Pala.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, hatipler konuşurken AK PARTİ'li Milletvekilleri gidip Bakanlarla sohbet ediyorlar, konuşuyorlar, hatibin arkasından dolanıyorlar. Lütfen uyarın.

BAŞKAN – İkinci söz, İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'ye aittir.

Sayın Akkuş İlgezdi, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; Sağlık Bakanlığı 2024 bütçesinde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz aldım. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Saadet Partisi Milletvekili Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet diliyor, ailesine ve Saadet Partisi camiasına başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, kıymetli vekiller; sözlerime Ümit Yaşar'ın "Önce çaresizlik çaldı kapıyı/Sonra yoksulluk/Tez tükendi umut ekmeği" dizelerini bir kez daha hatırlatarak başlamak istiyorum.

Bu bütçeye baktığımda halkın sorunlarına çözüm bulan bir anlayışı ne yazık ki göremiyorum. Âdeta, AKP'nin önceki yıllardan kopyala yapıştır yaptığı bir taklidi görüyorum. Halkımız için çaresizliği, yoksulluğu, tükenen umutları görüyorum. Unutulmasın ki bütçeler toplumsal ve ekonomik sorunların çözümü için tek adrestir yani bütçeler tam anlamıyla bir sosyal mutabakat metnidir.

Şimdi buradan soruyorum: Halk bu bütçenin neresinde? Oysa, bu bütçeye baktığımda süslü binaları, rantı, "Yer yok." denilerek on beş gün ertelenen randevuları, bulunamayan ilaçları, kamucu olmayıp özel sektör mantığı güden politikalarınızı görüyorum. Bugün görüştüğümüz bütçede insan yok, sağlık yok, yurttaşlarımızın derdine derman yok. (CHP sıralarından alkışlar) Bu bütçede ranta ve yandaşa kaynak var, halka ödenek yok. "Rant" demişken şehir hastaneleri bakanlığına dönüşmüş olan Sağlık Bakanlığının bütçesini görüştüğümüzü ifade etmek tam da yerinde olur. Neden mi? "Şehir hastaneleri bakanlığı" diyoruz, 2023 bütçesinde 46 milyar 662 milyon lira kaynak aktarılan şehir hastanelerine 2024'te aktarılacak oran yüzde 78 artışla 83,7 milyara çıktı. Yani sağlık bütçesi yüzde 57 artarken şehir hastanelerine ayrılan pay yüzde 78 arttı. (CHP sıralarından alkışlar) Şehir hastanelerinin payı böylesine yükselirken genel bütçedeki sağlık payının yüzde 10 bile olmadığını da ifade etmem gerekiyor buradan.

Sayın Başkan, kıymetli vekiller; bugün iktidarınız millî gelirin yüzde 54'ünü toplumun sadece ve sadece yüzde 10'una sunarak derin eşitsizliği yaratmakta. Utandıran çaresizlik tablosu olan sağlık, bu bütçede maalesef geçiştirilen bir kalem olarak yer alıyor sadece hatta o kadar geçiştirilmiş ki 2023'te personel giderlerinin bütçedeki oranı yüzde 70 iken bu sene yüzde 50'ye indirilmiş.

Bu arada, günlerden beri yaptığınız konuşmalarda bütçeye övgüler yaptığınızı dinliyoruz, şahit oluyoruz. Ancak şu ana kadar yoksulluğu nasıl önleyeceğinize, vatandaşın temel hakkı olan sağlık hizmetlerine erişimini nasıl sağlayacağınıza, hekimlerin haklarını nasıl koruyacağınıza dair hiçbir şey duymadık. (CHP sıralarından alkışlar) E, hâl buyken derler ki: "Yalan gürültü çıkarır, hakikat ise daima sessizdir." Ama biz bu hakikatleri sizlere hatırlatmak zorundayız. O hâlde hatırlatalım: Bu ülkenin hakikati, insan yerine binalara, köprülere, yollara ayrılan bütçelerdir. Bu ülkenin hakikati, halkı değil 5'li çeteleri memnun eden bütçedir. Bu ülkenin hakikati, yolsuzlukların değil haramsız işin azaldığını gördüğümüz bütçedir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkenin hakikati, Türkiye nüfusunun yüzde 21'inin derin yoksulluğa mahkûm edildiği bütçedir. Bu ülkenin hakikati, çocuk yoksulluğunda dünya 2'ncisi olmamızı yok sayan, çocuklarımıza bir öğün yemeği bile çok gören bütçedir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkenin hakikati, tam da açlık sınırının altında yaşayan emekliler ve asgari ücretlilerdir. Bu ülkenin hakikati, hastalanınca aylarca ama aylarca randevu bulamayanlardır, koruyucu sağlığa kaynak aktarmadığınız için vatandaşımızın hastalanma rekoru kırmasıdır.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Yalan, yalan! Yalan da sizin…

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Bu ülkenin hakikati, kırk yıldır terörle mücadele eden bir ülkede askerî hastaneleri kapatan kafa yapısıdır, üstelik savaş ve deprem kapıdayken. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkenin hakikati, hak temelli ve kamucu olmayan, rant temelli sağlık politikalarınızdır, işsizden katkı payı alan sağlık sisteminizdir, ilaç ve cihaz sıkıntısıdır ve bu ülkenin hakikati, gerçeği bilen, yokluğu yaşayan ve sessiz sedasız ölen insanlarımızdır. Biz ise halkımızın yani gerçeğin sesi olmaya devam edeceğiz. Şimdi, siz söyleyin değerli arkadaşlar: Hangi yüzle "Bu bütçe, halkın bütçesi." diyeceğiz? Emin olun, gelecek nesiller AKP'nin sağlık politikasını araştırmak istediklerinde karşılarına şu denklem çıkacak: Rant, artı liyakatsizlik, artı şiddet, eşittir AKP sağlık sistemi. (CHP sıralarından alkışlar) İktidarınızın Türkiye Yüzyılı tarih kitaplarında "sağlıkçılara şiddet yüzyılı" olarak anılacak. Sağlıkta şiddete karşı caydırıcı önlemler almadığınız sürece hekim bulamayacaksınız.

Peki, Türkiye'nin en zeki beyinleri neden gidiyor? Sizin dediğiniz gibi para için değil emeklerinin gerçek karşılığını alamadıkları için, mesleğin saygınlığına gölge düşürüldüğü için gidiyorlar. İbni Sina'nın dediği gibi, bilim ve sanat itibar görmediği toplumları terk eder. (CHP sıralarından alkışlar) Hekimlerimiz itibarlarına saygı olmadığı için ülkelerini terk ediyor. Tıp eğitimindeki sıkıntılar ise katlanarak artıyor. Kontrolsüzce açılan fakülteler, akademik kadrolar tıp öğrencilerinin yetersiz eğitim almasına neden oluyor. Sizin rant için kurduğunuz gösterişli binalarınıza değil önce nitelikli eğitime ve bilime ihtiyacımız var.

Sayın Başkan, konuşmam için hazırlık yaparken dün tekrar hastane randevularına baktım, sadece birini örnek vereyim: Göz hastalıkları için Marmara Bölgesi'nde; İstanbul'da, Kocaeli'de, Tekirdağ'da, Yalova'da, Kırklareli'de randevu bulamadım. Koca Marmara Bölgesi'nde sadece 5 ilçede randevu buldum. Diğer bölümler de bundan farklı değildi. Diyelim ki devlet hastanesinde, şansınız yaver gitti ve randevuyu buldunuz, yine tomografide, MR randevusunda 2024'ün yarısını beklemeniz gerekiyor. Randevu bulamayan halkımız acile akın ediyor; 2022 yılında 130 milyon acil başvurusuyla dünya rekoru kırdık. Bu nedenle, her 5 kişiden 1'i özel hastaneye gitmek zorunda kalıyor. Parası olanın sağlık hizmeti alabildiği, vatandaşın müşteri yapıldığı bu düzenin sorumlusu tam da iktidarınızdır. Türkiye artık sosyal bir devlet değil temel sağlık hizmetlerinde bile özelleştirilmiş bir devlet anlayışı var. Maalesef 2024 yılı Sağlık Bakanlığı bütçesi de kamucu bir yaklaşımla, sosyal devletin gereği insanı özne yapan bir şekilde harcanmayacak ve bunu gözlemleyerek üzülüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akkuş İlgezdi, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli vekiller; Tebrizli Şems "Bir şey yap güzel olsun, çok mu zor?" der. Soruyorum sizlere: Halkı düşünerek bir bütçe yapmak çok mu zor? (CHP sıralarından alkışlar) Ama Cumhuriyet Halk Partisi yapacak, biz yapacağız sevgili halkım, umudunuzu yitirmeyin, başınızı öne eğmeyin. "Sabahın bir sahibi var/Sorarlar bir gün, sorarlar/Biter bu dertler, acılar/Sararlar bir gün, sararlar." (CHP sıralarından alkışlar) Evet, yandaşların rantını keseceğiz, iyileşeceğiz; insan gibi yaşayacağımız günleri birlikte inşa edeceğiz, iyileşeceğiz; ağrınızı, sızınızı dindireceğiz, iyileşeceğiz; size söz veriyoruz, hep birlikte iyileşeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akkuş İlgezdi, teşekkür ediyorum.

Üçüncü söz, Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'ya aittir.

Sayın Kanko buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle, geçtiğimiz günlerde kalp krizi geçirerek hayatını kaybeden Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet, tüm ailesine başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Bugün, Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerindeki Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini aktarmak üzere karşınızdayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, sağlık, günlük politikalarla yönetilecek bir politika türü değildir yani sağlıkta her zaman gerçekçi politikaları bir an önce ele almak gerekir. Doğuştan beklenen yaşam sürelerinin artması; son dönemde yaşadığımız pandemi ve yeni çıkan hastalık türleri nedeniyle dünyanın tüm ülkeleri artık sağlığa daha fazla pay ayırmak zorundalar. Yani sağlık harcamaları ülkelerin bütçe ihtiyaçlarının artmasından daha fazla artmaktadır. Dolayısıyla bütün ülkeler, önümüzdeki dönem -sağlık harcamaları yapacakları zaman- sağlığa normal bütçe artışından daha fazla artış yapmak zorundadırlar. Bir ülkede sağlık bütçesini değerlendirirken bu sağlık harcamalarının nereye yapıldığı, kaynağının nereden geldiği ve hangi kalemlere harcandığı çok önemlidir.

İktisat teorisinde tam kamusal sağlık hizmetleri, bir de yarı kamusal sağlık hizmetleri vardır. "Tam kamusal sağlık hizmetleri" dediğiniz zaman, burada ortaya çıkan şey, koruyucu hekimliktir. Türkiye'de 2024 bütçesi, koruyucu hekimliğe maalesef yüzde 28 oranında bir pay ayırmıştır. Yüzde 28 pay ayrılırken ortaya çıkan durum nedir, biliyor musunuz? Bakanlığın daha önce açıkladığı "human papillomavirus" dediğimiz rahim ağzı kanserlerle ilişkili bir aşılama projesinin, grip aşılarıyla ilgili projelerin ve 2023 yılında sıklıkla karşımıza çıkan verem ve kızamık gibi aşıların yapılmamasını göz önüne almaktır. Dolayısıyla, burada eğer koruyucu hekimliği ön plana almazsanız yaptığınız sağlık bütçesinin hiçbir karşılığı olmayacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine, evet, tedaviye ayrılan bütçe yüzde 72 ama bu yüzde 72'lik bütçenin aşağı yukarı yüzde 11'i şehir hastanelerine ayrılmış durumdadır. Şehir hastanelerine hizmet alım miktarlarını da eklediğinizde, bu rakam aşağı yukarı yüzde 17'ye kadar çıkmaktadır. Bu ne demektir, biliyor musunuz? 2024 yılında devlet hastanelerine ayırdığınız paranın tam 5 katını şehir hastanelerine ayırmış oluyorsunuz yani ayırdığınız parayı yandaş müteahhitlere resmen peşkeş çekmiş oluyorsunuz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bir yıllık aktarılacak miktarla 35 tane 600 yataklı hastane yapabiliyorsunuz, bir yılda harcayacağınız parayla 35 tane 600 yataklı hastane yapabiliyorsunuz. Türkiye'de belirlenen kişi başına sağlık harcama miktarı ise günlük aşağı yukarı 20 liraya denk gelmekte. Dolayısıyla, baktığınızda, dünya ortalamasından oldukça düşüktür.

Gelelim tıp eğitimine. Tıp eğitiminde özellikle son günlerde basına yansıyan bilgiler var; bazı üniversitelerde özellikle yabancı öğrencilerin birtakım hilelerle, sahtekârlıklarla tıp fakültelerine kaydedildiği ortaya çıkmakta.

Yine, aynı durum, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Halep'te 1 tane tıp fakültesi açmıştır. Türkiye'de milyonlarca çocuğumuz yani 3 milyon çocuğumuz, ilk yüzde 1 ve yüzde 2'ye girip tıp fakültesine girmek isteyen bir sürü çocuğumuz ailesinden, zamanından, hayatından harcamasına rağmen tıp fakültesine giremediği hâlde işte böyle sahtekâr yollarla, yandaş yollarla birtakım insanlar tıp fakültesine yerleştirilmektedir. Halep'te devletin bir tıp fakültesi açması için gerçek neden nedir, bunun mutlaka açıklanması gerekmektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Maalesef tarihin hiçbir döneminde tıp mesleği bu kadar aşağılanmamıştır. Niçin bunu söylüyorum? Evet, tıpta uzmanlık sınavındaki tercihlere bakıyoruz, aşağı yukarı 10 tane branşta boş kalan çok kadro var. Özellikle çocuk hastalıkları, kadın doğum ve genel cerrahi branşlarında aşağı yukarı beş yüzer tane kadro boş kalmıştır.

Bunun dışında, gelelim tıp mesleğinin neden pek tercih edilmediğine ya da neden bu branşların tercih edilmediğine. Evet arkadaşlar, Türkiye'de bildiğiniz gibi "sağlıkta şiddet" denilen bir şey vardır. İnsanlar artık tıp fakültesinde özellikle "büyük branşlar" dediğimiz genel cerrahi, kalp ve damar, beyin cerrahisi gibi branşları seçmiyorlar. Niçin seçmiyorlar, biliyor musunuz? Çünkü orada şiddetin olacağını, ağır malpraktis yasasıyla karşı karşıya olduklarını ve yapacakları her işte bütün mal varlıklarına el konulacağını bildikleri için artık bu işi yapmıyorlar. Bundan sonra devlet hastanesine gittiğinizde, bağırsağınız delindiyse karşınıza bir cildiye uzmanı çıkacaktır. Evet, bugünler hiç uzakta değil, çok yakındır. Onun için Sağlık Bakanlığının, mutlaka bu konuya el atması gerektiğini düşünüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir de gelelim ısrarla ve inatla sürdürülen saat ayarlamasına, kış ve yaz saati uygulamasına. Biliyorsunuz, çocuklarımız sabahın köründe kalkıp okula gidiyorlar, aileler de bunlarla birlikte kalkıyorlar, servislere bindiriyorlar, insanlar erken saatlerde işe gitmek zorunda kalıyorlar. Türkiye'de 2021 yılı ile 2022 yılı arasında 60 milyon olan antidepresif kullanım sayısı 62 milyona çıkmıştır. Yani insanların güneşle çok temas etmemesi yani güneş olmadan erken saatlerde işe gidiyor olmaları onların psikolojilerini bozmuştur.

Bunun dışında, şimdi, Sayın Bakana birtakım sorular sormak istiyorum: 2021 Aralık ayı, Ankara Şehir Hastanesine Bakanımız gitti, kendisi Turkovac aşısını yaptırdı. Bu aşıların akıbetini bilmiyoruz. Söylentilere göre, iddialara göre bu aşıların miadının dolduğu ve bunların Afrika ülkelerine gönderildiği söyleniyor. Bu ne kadar doğrudur, bunların mutlaka aydınlatılması lazım.

39 branşta 1 milyona yakın sağlık çalışanı atama bekliyor. Bunlar kimler, biliyor musunuz? Fizik tedavi teknikerleri, laborantlar, cerrahi anestezi teknikerleri, yoğun bakım hemşireleri, sağlık yöneticileri; bunların hepsi atanmak için bekliyorlar. Bir an önce, bunların bu psikolojik problemini çözmemiz ve atamalarını yapıp hayata kazandırmamız gerekiyor.

Bir diğeri istek de özel ve kamuda çalışan hekimlerin bir isteği var. Biliyorsunuz, iş adamlarının ve avukatların, belli bir süre çalışan, belli bir yatırım yapan kişilerin yeşil pasaport talepleri vardı, onlar karşılandı ama yıllardır özelde veya kamuda çalışan hekimler var, bunların da yeşil pasaport talepleri var.

İnsanlar hastaneden randevu alamıyorlar, hastanelerden MR ve tomografilere randevu alamıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kanko, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

MÜHİP KANKO (Devamla) – Özellikle, yoğun bakım ihtiyacı -biliyorsunuz ki her yerde bu ihtiyaç var- her gün başımıza gelen bir problem ve maalesef hastalar bazen 300-400 kilometre ilerideki yerlere gönderilmek zorunda kalıyorlar. Yoğun bakım ihtiyacının her bölge için ayrı ayrı değerlendirilip ortaya çıkarılması lazım.

Özellikle, diş tedavileri… Diş tedavileri için iki yıl sonraya gün veriliyor. Hastaya ayakta yazılan reçeteler üzerinden yüksek katkı payı alınıyor ve uygun bir fiyatlandırma yapılmadığı için ithal edilen ilaçlar bulunamıyor ve hastalıklar kronikleşiyor.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kanko, teşekkür ediyorum.

Dördüncü söz, İzmir Milletvekili Murat Bakan'a aittir.

Sayın Bakan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Sayın Bakana görevi hayırlı olsun diyorum, sosyal medyada tebrik etmiştim ancak bir kere de yüzüne karşı tebrik edelim.

Arkadaşlar, Sayın Yerlikaya'nın Bakan olması toplumda çok olumlu bir hava yarattı, deyim yerindeyse halk kredi açtı Sayın Yerlikaya'ya. Teşbihte hata olmaz, ben bunu bir Bektaşi fıkrasına benzetiyorum. Bektaşi'nin önüne iki testi şarap koymuşlar ve sormuşlar: "Baba erenler, bak bakalım, sen anlarsın, bunların hangisi iyi?" Bektaşi birinci testinin tadına bakmış, demiş ki: "Diğeri daha iyi." "Olur mu, diğerine bakmadın." demişler "Bundan daha kötüsü olmaz." demiş. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, Soylu'dan daha kötüsü olamayacağı için toplumda sizin ondan daha iyi olduğunuzla ilgili bir algı var ama bu sizi başarılı bakan yapar mı? Tek başına başarılı bakan yapmaz Sayın Bakan. Biz güçlü ve yapıcı muhalefet yapıyoruz, yaptığınız doğru işlerin arkasında olacağız, yanlışlarınızı da yüksek sesle söylemeye devam edeceğiz.

Bakan oldunuz, ben sizinle ilgili çok yerde olumlu düşüncelerimi ifade ettim; bunun sebebi kamudan gelmenizdi, bunu pozitif olarak değerlendirdik çünkü geçmişte kamudan gelmeyen, devlet terbiyesi olmayan, Bakanlığın olanaklarını kendi siyasi ikbali için kullanan; trolleriyle, internet siteleriyle devletin kesesinden sadece muhalefet partilerine değil, iktidar partisinden de kendisine

muhalif olanlara itibar suikastı yapan bakanları gördük. Dolayısıyla, siz geldiniz ve biz beyaz bir sayfa açtık ancak o beyaz sayfa hızla kirlenmeye başladı. Şehit Polis Müdürü Gaffar Okkan ve şehit 5 korumasının katillerini, Hizbullah terör örgütünü savunanları ziyaret etmenizi yadırgadık. Emniyet teşkilatının, Jandarma teşkilatının bu kadar hızla siyasallaştığı bir süreçte bu ziyaretin anlamını ve verdiği mesajı anlamakta ben zorlanıyorum. Ardından, yaptığınız İzmir ziyaretinde yanınıza MHP ve AK PARTİ il başkanlarını aldınız, diğer siyasi partilerin il başkanları yok; AK PARTİ ve MHP milletvekilleri var, Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri yok. Millet iradesinin tecelligâhı bu Parlamentoysa bu Parlamentonun sadece bir kısmı mı millet iradesini temsil ediyor, yoksa hepimiz mi temsil ediyoruz? Dolayısıyla, bu konuda da sizi eleştiriyorum.

Şimdi gelelim bütçeye. 2024 yılı bütçe sunumunuzun 2'nci maddesi terör, 3'üncü maddesi organize suç örgütleri; 4, uyuşturucuyla mücadele; 5, siber suçlar; 6, kaçakçılık; 7, asayiş. Şimdi, ben size buradan soruyorum: Siz bunları tek başınıza mı yapıyorsunuz? Eğer bunun için bir insan kaynağına ihtiyacınız varsa -ki var- bu insan kaynağı bu ülkenin jandarmasıdır, polisidir Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar) Bu bütçede her şey var fakat bu bütçede polis yok, jandarma yok, Sahil Güvenlik yok. 15 Temmuz gecesi emir, talimat beklemeden Jandarma Genel Komutanlığı önüne gidip darbecilere direnen jandarmamız, kahraman jandarmamız yok. Ağır çalışma koşulları, amir tahakkümü, polis, angarya, ekonomik sorunlar, aile birliğinin bozulması sebebiyle gencecik yaşında, hayatının baharında intihar eden, arkasında bıraktığı notta "Ben mesleğime âşıktım, küçük düşürdüler, tükendim, ruhumu erittiler. Allah'ım sen yardım et." diyen Polis Memuru Semanur; "Beni kimsenin bu kadar aşağılamasına, küçük düşürmesine izin vermem, onursuzca ithamlarla yaşamaktansa ölmek yolunu seçtim." diyen, babası gibi kendisi de Özel Harekât polisi olan Alparslan; seccadesinin altına sakladığı notta "Sevgili ailem, hepinizi çok seviyorum, size layık bir baba olamadım, cennette sizi bekleyeceğim." yazan ve hayatına son veren yirmi dokuz yıllık Uzman Jandarma Hasbi İpek yok bu bütçede Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar) Sayın Bakan, Türk polisi, jandarması gözünü kırpmadan ülkesi için canını verir, vermiştir ancak her insan ailesi için, çoluğunun çocuğunun geçimini temin etmek, onlara gelecek kurmak için mücadele eder; bu da onun en insani hakkıdır.

"Promosyonum nerede?" diyen, fazla mesaisinin karşılığını soran, POLSAN'a yatırdığı paranın hesabını soran polise soruşturma açan; "Polislik maaş mesleği değildir." diyen, onun en insani ve hukuki taleplerini göz ardı eden bir yönetim anlayışını biz geçmişte yaşadık. Şimdi sizinle bir anlayış değişikliği olduğunu umduk ancak bunun da beyhude olduğunu üzülerek görüyorum. Bakın, sizden önceki dönemde polis-jandarma intiharlarıyla ilgili benim verdiğim soru önergeleri vardı. Bu cevap sizin döneminizde verilen cevap, bu da Soylu döneminde verilen cevap. Aynı ruhsuz, aynı basmakalıp cevap, hiç değişen bir şey yok; bakanlar değişti, anlayış değişmedi Bakanlıkta. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, Sayın Bakan, hakikaten bir şeyi değiştirmek istiyorsanız, niyetiniz varsa önce Emniyet ve Jandarmada personele bakışınızı değiştirin. Eğer Bakanlığınızda bir şeyi değiştireceksiniz bu ülkeye otuz dokuz yıl bilfiil hizmet eden, 75 yaşında 11 bin lirayla açlığa, yoksulluğa mahkûm ettiğiniz polis memurunun hayatıyla ilgili bir şeyleri değiştirin. Bakın, eğer bir şeyi değiştireceksiniz Jandarma Genel Komutanlığında, Emniyet Genel Müdürlüğünde tüm atama, tayin, terfilerin Menzilci, Okuyucu, Yazıcı, Erzincan Grubu, Kurdoğlu, İsmailağa, bilmem kaç tane tarikat-cemaat dengeleri gözetilerek yapılmış olmasını değiştirin; geçmişte böyle oldu. (CHP sıralarından alkışlar)

İzmir İstihbarat Şube Müdürü Mesut Palalı, çalışkanlığıyla, vatanseverliğiyle bilinen bir polis müdürü. Bu çocuk neden görevinden alındı? Devletin harimiismeti olan istihbaratta işini yapmak yerine Adıyaman'ı mesken tutan Menzilci polis sebebiyle mi alındı? Bakın, Emniyet İstihbarat, Jandarma İstihbarat geçmişte FETÖ'nün, şimdi de başka tarikat ve cemaatlerin at oynattığı yer hâline mi geldi, bu soruların yanıtlarını sizden bekliyorum.

Kula kulluk edenlerin bu ülkeyi ne hâle getirdiğini 15 Temmuzda yaşadık; bir daha biz bunun yaşanmasına izin vermeyeceğiz Sayın Bakan. Devlet memuru sadece vatana, bayrağa, kanuna, nizama bağlıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Memur, amirinden emir alır, şeyhinden emir almaz Sayın Bakan. Organize suçla, kara parayla, uyuşturucuyla mücadelede kararlı bir tutum sergiliyorsunuz, takdir ediyoruz ancak siz, bataklıkla değil sivrisineklerle uğraşıyorsunuz. Organize suçla mücadele sadece operasyonla olmaz, bu kadar suç örgütünün Türkiye'yi mesken tutmasının arkasında devletin içinde yozlaşmış kolluk kuvvetleri, yozlaşmış yargı ve bunun arkasında bir siyasi irade var. O siyasi iradenin kim olduğunu siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum, ancak onlara da uzandığınızda başarılı olursunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Kara parayla mücadele sadece sosyal medya fenomenleriyle olmaz; varlık barışının yeniden çıkmasını engelleyeceksiniz, vergi cennetlerinin listesinin yayımlanmasını Kabinede gündeme getireceksiniz kara parayla mücadele edeceksiniz.

Bakın, Türkiye Cumhuriyeti'ne bağlılık duymayan kişilerin vatandaş olmasını istemiyoruz, bunu engelleyeceksiniz.

Son olarak ben buradan Türk jandarmasına, polisine seslenmek istiyorum: Kardeşlerim, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, CHP Genel Merkezinde bir odanız var; sizin sorunlarınızı dinleyen, çözüm önerilerinizi bilen bir kardeşiniz var. Polis intiharları, jandarma intiharları bitirilebilir. Yani bunun neden olduğunu da biliyoruz, çözümlerini de biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen sözünüzü tamamlayın.

MURAT BAKAN (Devamla) – Polisin intihar edeceği değil emekli olacağı, çocuklarının mürüvvetini göreceği bir koşul yaratılabilir. Polis ve jandarmaya dünyadaki örneklerine uygun olarak sendika kurmasına izin verilebilir. Fildişi Sahili'nde polis sendikası var, Nijer'de sendika var, Avrupa'nın tamamında polis sendikası var; Türkiye'de yok. Sendika, polisin ekonomik, sosyal, kültürel, ekolojik haklarını savunur, her tür sıkıntısında polisin yanında olur. İkinci şark zulmü kalkmalıdır, kalkabilir; uyulmayan genelgenin uyulmasının sağlanması gerekir; çakma 12/36 yerine 12/36'ya dönülmelidir; tüm atama, tayin, terfilerini liyakate göre yapılması gerekir; PAEM ve POMEM'de mülakat şeffaf olmalıdır. Polisin, jandarmanın sorunları çözülebilir. Polis ve jandarma kardeşlerime söylüyorum: Biz derdinizle dertleniyoruz, bu işin takipçisi olacağız, sizin hakkınızı biz savunacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Beşinci söz, Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'e aittir.

Sayın Tüzün, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İçişleri Bakanlığının görüşmelerine başlamış bulunuyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, AKP iktidarının 22'nci yılında bir bütçe çıkarıyoruz ve aynı zamanda yirmi iki yıllık iktidarın 12'nci İçişleri Bakanının bütçesini çıkarıyoruz. Bu bütçeye genel olarak baktığımızda insan odaklı hiçbir şeyin olmadığını tespit etmiş bulunuyoruz. Bütçede katrilyonlar var, milyonlar var, yatırımlar var, paralar var, oranlar var, kıyaslamalar var ve bunların hepsi konuşuluyor ama bu bütçede insan yok, bu bütçede vicdan yok, bu bütçede derde derman yok. (CHP sıralarından alkışlar) Açıkçası, bu bütçede insanlık yok, saydamlık yok, hesap verebilirlik yok, geleceğe dair bir umut yok ve doğrusu, insanımıza mutluluk yok. Neden yok? Yirmi iki yıllık AKP iktidarının Türkiye'ye getirdiği ekonomik borçlanmadan dolayı insana verebileceği bir şey yok.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye İstatistik Kurumunun, Merkez Bankasının, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun resmî kayıtlarına baktığımızda Türkiye'nin toplam borcu 6 trilyon 726 milyar Türk lirası, toplam kredi borcu 11 trilyon 294 milyar Türk lirası, bu Hükûmetin ve bu iktidarın bütçe açığı 572 milyar Türk lirası, toplam dış borç 475 milyar dolar, kısa vadeli borç 219 milyar dolar, dış ticaret açığı 77 milyar dolar ve cari açık 51 milyar dolar. Böylesine ekonomik olarak boğulmuş bir iktidarla karşı karşıyayız.

Sayın Bakan, süreç içerisinde kamu düzeni ve toplumsal huzurun sağlanması açısından operasyonlarımızı destekliyoruz, bunda hiçbir şüphe yok ancak bu örgütler 3 Haziran 2023 tarihinden önce kurulmuş örgütler değil midir? Yani sizin 3 Haziran 2023'te göreve başlamanızdan önceki iktidarınız dönemindeki 11 bakan döneminde bu suç örgütleri yok muydu? Şimdi, kısacası, AKP iktidarı kirli parayla imtihan ediliyor. Suç örgütlerine karşı yürütülen operasyonlar ekonomik krizin yaralarını sarmak için mi yürütülüyor?

Şu sorulara açık ve net olarak yüce Mecliste cevap istiyoruz: Bunlardan 1'incisi: Sözü geçen suç örgütleri -ki aralarında uluslararası suç örgütleri de var- ne zamandan beri Türkiye'de faaliyet gösteriyorlar?

Sorumuz 2: Bu suç örgütlerinin Haziran 2023 öncesinde üzerine gidilmemesinin sebebi nedir? (CHP sıralarından alkışlar)

Sorumuz 3: Eğer bu suç konusunun sorumlusu bir önceki Bakan Süleyman Soylu ise bizzat iktidar partisinin kendisini milletvekili seçerek dokunulmazlık zırhının altına almasının sebebi nedir?

Sorumuz 4: 4 Haziran 2023'ten beri yürütülen organize suç ve uyuşturucu operasyonlarında ele geçirilen varlıkların güncel değeri kaç Türk lirasıdır?

İşte, AKP, suç örgütlerine verdiklerini geri alıyor diyebiliriz ama halktan aldıklarının hesabını bir türlü ödemiyor, ödemek istemiyor. Biz, bu hesap ödeninceye kadar bu soruları sormaya devam edeceğiz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Ülkemizdeki çürümüşlüğü gündemde tutmaya devam edeceğiz arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, bu operasyonlarla ilgili birçok suç örgütü lideri ve operasyonun içinde bulunan insanlar yakalanıyor, cezaevine konuluyor, üç yıl, beş yıl ceza alıyor ama suç örgütünün perde arkasında bulunanlar bunu işlemeye devam ediyor. Bu yönüyle baktığımız zaman, cezaevine giren suç örgütünün lideri elindeki tespihi çekerek orada fedailik, orada efelik yapıyor ama sistem dışarıda devam ediyor. O nedenle, Sayın Bakan, Cumhuriyet Halk Partisinin Komisyon sözcüsü olarak, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İçişleri Komisyonu başkanı olarak, bu tür suç örgütlerinden yakalananların, başta mal varlıklarına, menkullerine, gayrimenkullerine el konulması noktasında hangi yasal düzenlemeyi yaparsanız arkasındayız, destek vermeye hazırız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, evet, İçişleri Bakanlığı bütçesi deyince yerel yönetimler söz konusudur. Yerel yönetimler seçimine çok kısa bir süre kaldı yani takriben üç ay, yüz gün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tüzün, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Şimdi, Türkiye'de bu sürece müdahil olan ve Türkiye'de birçok şehri, büyükşehri, ili yöneten Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanlarımız, yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen başarılı bir dönem geçirmişlerdir. Hani, Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi diyordunuz ya "Ey Millet İttifakı'nın bileşenleri, adaylarınız nerede?" Diye; şimdi biz size soruyoruz: AKP iktidarı, Cumhur İttifakı'nın bileşenleri, belediye başkanı adaylarınız nerede? (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yakında, yakında.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Ama fark etmez, başta İstanbul'da, Ankara'da ve Türkiye'nin birçok şehrinde göstereceğiniz adaylar isim olarak aday olacaklardır ama cismin Recep Tayyip Erdoğan olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz ve davet ediyoruz. İşte, yerel seçimlere çok az bir süre kaldı, başta İstanbul'da, Ankara'da ve Türkiye'nin birçok yerinde Recep Tayyip Erdoğan'la mücadele etmeye, onu sandıkta yenmeye hazır olduğumuzu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın Tüzün, teşekkür ediyorum.

Altıncı söz, Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'e aittir.

Sayın Çiler, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NAİL ÇİLER (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün çok üzgünüz, sahada çalıştığım, Saadet Partisinin Değerli Kocaeli Milletvekili, kıymetli kardeşim Hasan Bitmez'i kaybetmenin acısını yaşıyoruz; Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun, Saadet Partisi camiasının ve hepimizin başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, bu bütçe, halkın, işçinin, esnafın, memurun, emeklinin, tacirin, tüccarın bütçesi değil. Bu bütçede yoksul yok, maşallah, herkes zengin, herkes hâlinden memnun; emekli yok, emekçi yok. Bu bütçe, yaraya derman olan bir bütçe değil. Bu bütçe, faiz lobisinin bütçesidir; evet, tekrar ediyorum: Bu bütçe, faiz lobisinin bütçesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün tacir, tüccar, sanayici yüzde 56'yla, yüzde 60'la kredi kullanabiliyorsa gerisini siz düşünün; evet, bir sefalet bütçesidir.

Değerli milletvekilleri, Jandarma bir kanun ordusudur, ülkenin de sigortasıdır. Asayiş görevinin yanında sınırlarımızın, havalimanlarımızın, kritik kara yollarının korunmasında Jandarmanın görevi çok kutsaldır. Ülkemizin yüz ölçümünün yüzde 93'ü Jandarmanın görev sahasındadır. Jandarma teşkilatı 2016 yılında 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle tamamen İçişleri Bakanlığına bağlandı yani 2016'dan önce Jandarma tamamen askerî bir hiyerarşiye bağlıyken bu bağ tamamen koparıldı, Jandarma teşkilatının bin yıllık gelenekleri yok edildi.

Değerli milletvekilleri, Jandarmanın bünyesinde başta subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler bulunmaktadır. Vatan sevgisinin ve görevinin sözleşmesi olmaz, olmamalıdır. Terörle mücadelede en fazla şehit veren uzman çavuş camiasının kadro istekleri yerine getirilmelidir, statüleri netleştirilmelidir. Sözleşmeli olarak ordumuzda görev alan, canları pahasına mücadele eden uzman çavuşlar, uzman erler haklarını alamıyorlar. 2016 yılında sizin kanunlaştırdığınız Devlet Memurları Kanunu'nun 92'nci maddesi "Yedi yıl hizmet veren uzmanlar boş kadro ve niteliklerine göre atanır." diyor ancak kar kış demeden her türlü zorlukta canları pahasına mücadele eden uzmanlarımız atanamıyor. Bu vatan için mücadele eden kahramanlarımız için verdiğimiz sözleri tutamıyorsak bu da bizim ayıbımızdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, Sahil Güvenlik Komutanlığının bütçesindeki artış oranı yüzde 117,5; Jandarma Genel Komutanlığının artış oranı yüzde 127,2'dir. Bu bütçeyi personelin özlük hakları için de kullanmamız gerekir. Sahil Güvenlik Komutanlığımız az sayıda personelle bu görevi yerine getirmektedir. Bu durum, görevli personelde yorgunluk ve yılgınlığa ve bir dönem yetersizliğe sebep olmaktadır. Bu noktada Sahil Güvenlikte görevli personel sayısı artırılmalı ve daha iyi çalışma şartları sağlanmalıdır, konuşlandıkları yerlerde insani şartlara uygun barınma alanları oluşturulmalıdır.

Denizlerimizde meydana gelen deniz kazalarında özellikle arama kurtarma faaliyetlerinde 14 adet helikopter kıyı bölgelerimiz boyunca rotasyon yaparak görev yapmaktadır. Bu helikopterlerin 4 ya da 5 tanesi arızalandığında mevcut helikopter sayısının yetersizliği ortaya çıkmaktadır. Eski model

bu helikopterlerin uçuş süreleri ve mesafeleri kısa, tonajları çok düşüktür. Uzun kıyı şeritlerine sahip ülkemizde daha etkin arama kurtarma faaliyetlerinin yapılabilmesi için filomuz güçlendirilmelidir. Özellikle afetlerin sıklaştığı coğrafyamızda yeni nesil ekipmanlara ihtiyaç vardır.

Değerli İçişleri Bakanım, sporda yaşanan son günlerdeki şiddeti hepimiz biliyoruz. Politika, biliyorsunuz, Ankara'dan yönetilir; Türkiye'nin başkenti Ankara olduğu hâlde Ankara'nın göbeğinde Ankaragücü maçında yaşananları gördük. Bir diğer benzeri geçen hafta maalesef Kocaeli'de yaşandı Sevgili Bakanım. Biz spordaki her türlü şiddete karşıyız. Emniyet güçlerinin şiddet olaylarını önlemesi gerekirken bu şiddet olaylarına sebep olduğu örnekler bizi gerçekten üzmüştür. Geçtiğimiz hafta oynanan Gölcükspor-Gebzespor karşılaşmasında, emniyet güçleri tarafından, henüz müsabaka başlamadan Gebzespor taraftarlarının sebep yokken biber gazı ve copla orantısız şiddete maruz bırakılması kabul edilemez. Sporun paydaşları kadar müsabakaların güvenli oynanmasını sağlamakla görevli emniyet güçlerinin de hassasiyetle davranmaları gerekmektedir. Gebzespor'a uygulanan bu şiddeti kınıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen sözlerinizi tamamlayın.

NAİL ÇİLER (Devamla) – Çıkan olaylarda özellikle Gölcük Emniyet Müdürünün görevi ihmal ettiği ve bu olayların büyümesine sebep olduğu açıktır. Sayın Bakanım, Emniyet teşkilatıyla ilgili ne kadar hassas davrandığınızı biliyoruz. Size tüm belgeleri dosya hâlinde konuşmamdan sonra takdim edeceğim. Bu şekilde görevi ihmal eden Emniyet müdürleri halk ile Emniyet teşkilatımızı karşı karşıya getirmektedir; bu konuda da hassasiyetle konuyu incelemenizi rica ederim.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çiler, teşekkür ediyorum.

Yedinci söz, Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'e aittir.

Sayın Öztürkmen, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. Ben, İçişleri Bakanlığına bağlı Göç İdaresi Başkanlığının bütçesi üzerinde söz almak için kürsüye çıkmış bulunuyorum.

Gerçi bütün milletvekili arkadaşlarımız söyledi, bu bütçede halk yok ama ben bu bütçe için Plan ve Bütçe Komisyonunda söylemiştim, Andersen'den Masallar dinliyoruz. Halk yok, emekçi yok, işçi yok, köylü yok, Barak Ovası'nın sulanması yok -Sayın Bakan Abdulhamit Gül'e de buradan bir göndermede bulunalım- ama daima zenginlere, yandaşlara, faiz lobisine, her şey var; kimisine ballı börek, kimisine de… (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, şimdi, her zaman burada bütün muhalefet milletvekilleri tarafından dile getirildiği gibi, ülkemizdeki bu düzensiz göç sorunu giderek artmaktadır. Benim ilim Gaziantep, Göç İdaresinin 2023 Kasım verilerine göre, İstanbul'dan sonra en çok 2'nci Suriyeli ve düzensiz göçmen barındıran bir il. Gaziantep'te -bir önceki konuşmamda dile getirmiştim- bir tarafta sınırdan kontrolsüz bir şekilde, hâlen, devamlı olarak giren düzensiz göçmenler, diğer tarafta emniyet güçlerinin yetersizliği bu sorunu giderek daha da artırmakta, daha da can yakıcı hâle getirmektedir. İçişleri Bakanlığının Aralık 2022 tarihinde yapılan açıklamasına göre, 223.881 Suriyeliye Türk vatandaşlığı verildiği belirtilmektedir oysa bizim partimizin seçim sürecinde yapmış olduğu değerlendirmelerde en az 240 bin yabancının oy kullandığı tespit edilmiştir.

Şimdi Sayın İçişleri Bakanına bir belge göstermek istiyorum. Elimizdeki belgeye göre -ki iktidarın genel politikası laik, demokratik Atatürk cumhuriyetinin kural ve kurumlarını yıpratmak

olduğundan- iktidardan güç alan birtakım bürokratlar artık giderek Medeni Kanunu'muzu da yok saymaya başlamışlardır. (CHP sıralarından alkışlar) Medeni Kanunu'muz, hepimizin malumu olduğu üzere, ülkemizde tek eşliliği düzenlemiştir. Elimizdeki belgeye göre, Afganlı birisi 2 eşini de nüfusa "eş" olarak kaydettirmiş; 2 eşini de nüfusa kaydettirmiş. Bir taraftan, hepimizin anımsayacağı gibi, sosyal medyaya da yansıyan, deprem bölgesinde yanlışlıkla, kazara öldü diye gösterilen vatandaş yaşadığını ispat etmeye ve deprem yardımlarından faydalanmaya çalışırken Afganlının 2 eşini de vatandaş yapmışız; tebrik ediyorum, hayırlı uğurlu olsun (!) (CHP sıralarından alkışlar) Daha nelerle karşılaşacağız!

Şimdi, Göç İdaresi Başkanlığının Eylül 2023'te yayınlanan 2022 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda, posta pulu ücret ödeme makinesine, HGS hesabına ve ön ödemeli doğal gaz sayacına yüklenen paraların tüketilmeden tüketilmiş gibi gider gösterildiği yani bu paraların bu şekilde iç edildiği belirtilmektedir. Sayıştay raporunda yine diyor ki: "Göç İdaresinin mali tablolar hakkında tam ve doğru bilgi vermediği görülmüştür." Sayıştay raporunda yazıyor bunlar değerli arkadaşlar. Ayrıca "Erzurum İl Göç İdaresinin hizmet binası için yapılan giderler konusunda tam ve doğru bilgi verilmediği; Göç İdaresi Başkanlığı hizmet binalarının bakım onarımı, iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya verimliliğin artırılması ilgili yapılan harcamalar konusunda tam ve doğru bilgi verilmediği görülmüştür." diyor bu Sayıştay raporunda Sayın Bakanım. Niye? Çünkü bunlar da alıştılar; Sayın Cumhurbaşkanının, AKP iktidarının denetimden hoşlanmadığını bunlar da biliyorlar ve kadrolarında bulunan 10 denetim elemanı kadrosu boş duruyor, alınmamış. Niye? Denetlenmek istemiyorlar. Niye alsınlar? Çünkü o zaman birtakım açıkları, birtakım usulsüzlükleri ortaya çıkacak. İl Göç İdaresi Müdürlüğünün hizmet binası olarak kullanılan taşınmazlarının hesaba kaydının yapılmadığı -işte, 252 binalar hesabına kaydının yapılmadığı- İl Göç İdaresi Müdürlüğüne tahsil edilmiş olan ilçe çalışma grup başkanlığı binalarının kaydının yapılmadığı ve birçok -Türkiye'nin tamamında, tek tek saymaya gerek yok, sayfalar hâlinde burada- hizmet binasının usulüne uygun olarak tahsis edilmediği, tapu kaydının yapılmadığı belirtilmektedir gene bu raporda değil arkadaşlar, Sayıştay raporunda.

Şimdi, ayrıca, eğer bu konuyla ilgili bir çalışma yapılmak istenirse "Göç İdaresiyle ilgili şikâyetler var mıdır?" diye gene Google'a sorduğunuzda, yüzlerce, yüzlerce, yüzlerce şikâyet var…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürkmen, lütfen tamamlayın.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devam) – …Memurların görevlerini yapmadığına dair, memurların vatandaşları kovduğuna dair. Memurların oraya getirilen insanlara yurt dışına gönüllü çıkmak istediğine dair zorla imza attırdığı belgelenmektedir; il il nerede olduğu, hangi göç idaresinde böyle usulsüzlerin, hak ihlallerinin yapıldığı belirtilmektedir değerli dostlar, değerli arkadaşlar.

Şimdi, bu Göç İdaresi AKP iktidarının kontrolsüz kara deliklerinden biridir. Zira bugüne kadar il göç idareleri hem kendi içindeki iç denetimini yapmamış hem de Sayıştay denetim raporlarında belirtilen hiçbir eksiklik, usulsüzlük giderilmemiştir. Bu konuda Sayın İçişleri Bakanını göreve davet ediyorum.

Son cümle olarak da Sayın Sağlık Bakanını kendi özel hastanelerden başını kaldırıp da memleketteki sağlık sorunlarıyla ilgilenmeye davet ediyorum.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öztürkmen, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına son söz, Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'ya aittir.

Sayın Yıldırım Kara buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Geçtiğimiz günlerde hayatını kaybeden Değerli Hasan Vekilimizin ailesine başsağlığı diliyorum, gruba da büyük bir metanet diliyorum.

Bugün grubum adına AFAD'la ilgili olarak söz almış bulunmaktayım.

Bugün, AFAD'la ilgili olarak deprem öncesinde ve sonrasında neden bir terk edilmişlik yaşadığımızı, neden bir ızdırap içerisinde olduğumuzu ve bunu yüreğinde yaşayan insanlar olarak neden bir terk edilmişlik içerisinde olduğumuzu sizlere biraz anlatmaya çalışacağım; biraz da AFAD'ın bütçesinden bahsedeceğim.

Bugün Hatay'da 177 konteyner kentte bulunan 51.421 hanede yaklaşık 200 bine yakın yurttaşımız kalıyor, kendilerine bireysel olarak verilenler de dâhil olmak üzere 200 bin yurttaşımız var. Bu yurttaşlarımızdan bazıları ise… Evet, çadır kentler yok ama çadırlarda kalmak zorunda olan insanlar var çünkü kiracılara 3 bin lira kira yardımı ve ev sahiplerine ise 5 bin lira tutarında yardım verildiği için yurttaşlarımız ya barakada kalmayı ya da çadırda kalmayı tercih ediyor.

Şimdi, soruyorum buradan: AK PARTİ iktidarı, depremzedeleri neden "evi az hasarlı olan" veya "hasarsız olan" veya "ağır hasarlı olan" diye ayırıyor? Bütün depremzede yurttaşlarımız hak sahibi olmalı; 10'uncu ayın sonunda da biz bölge insanları, bölgenin milletvekilleri olarak -burada oturan- AFAD Başkanımızı veya kurum müdürlerimizi bir konteyner bulabilmek için aramak zorunda kalmamalıyız. (CHP sıralarından alkışlar)

AFAD'ın bu eksikliklerini ortaya koyarken bunun dışında, bütçe kalemlerine bakmak istiyoruz. 2022 yılında kâr amacı gütmeyen kuruluşlara 2 milyon 342 bin, 2023'te 1 milyon küsur aktarılmış; 2024'te ise 10 milyon lira kaynak aktarılacak. Şimdi, buradan sormak isteriz: Bu kâr amacı gütmeyen kuruluşlar kimlerdir? Biz depremzedeler kalıcı konutlarımızı beklerken, Hatay'da 260 bine yakın konut ihtiyacı varken siz 33 bin konutluk ihale yaptıysanız; ocak ayında da 5 bin, 6 bin veya -inşallah- 10 bin konut eğer teslim edilecekse, o hâlde 10 milyon 425 bin liralık kaynak hangi kuruluşlara aktarılacak? Biz bunu bilmek istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Biz diyoruz ki: Esnafın borcunu ötelemeyin, silin. Belen kavşağının, yolunun Antakya'ya kadar ne zaman yapılacağını size soruyoruz. Eşya yardımları nerede diyoruz. Mükellefler için tuttuğumuz tutanaklarda zayi olan malların bedeli nerede diyoruz. Ama siz bize diyorsunuz ki: "Biz, bütçeden 10 milyon 425 bin lira kurumlara, hayır kurumlarına kaynak aktaracağız."

Şimdi, bu bütçeden en yüksek payı alan AFAD'ın bütçesi 671 milyar ancak 2025'te yüzde 97'ye tekabül edecek oranda bir azalış gösteriyor. Çok merak ediyorum, neden? O hâlde, mantıken şunu düşünmeye çalışıyorum: Acaba siz 2024 yılında her şeyi bitirmiş mi olacaksınız? Yani yüzde 70'i aktif fay hatları üstünde olan, deprem bölgesi olan Türkiye'de AFAD 2024'te her şeyi bitirmiş mi olacak? Buna biraz çekinceli bakıyorum. Bunu yine AFAD'ın kendi faaliyetleriyle alakalı yapmış olduğu raporlardan sizlere örneklemek isterim. Lojistik, koordinasyonsuzluklar, bütçe arasındaki plansızlıklar, iş gücü arasındaki plansızlıklar; zaten AFAD kurumu kendi faaliyet raporlarında kendi itiraflarını yapmış oluyor.

Değerli arkadaşlar, 10'uncu ayın sonunda şu an herkes "Çadırlarda kimse yok." diyor. Özür dileyerek söylüyorum, işte, burada; çadırlar içerisinde böyle bir yaşam var, bu da konteyner kentlerdeki yaşam. (CHP sıralarından alkışlar) Üstünde tente yok, oluk yok, trapez sac yok. Bunları yapmalısınız, bunları bir an evvel yapmalısınız çünkü bizler, hepimiz yerleşik yaşamı olan, işi gücü olan insanlarız. Burada oturan bir arkadaşımızın "Elhamdülillah, çok şükür; biz her şeyi fazlasıyla yaptık, açta açıkta kimsemiz yok. Koli koli değil paket paket verdik." diyebileceği bir Hatay yok sizin gözünüzün önünde. (CHP sıralarından alkışlar) O bakımdan, söylediğiniz her bir şeyin gereğini sizden yapmanızı istiyoruz.

Ve son söz: Biz buradaki tüm kurum müdürlerimizle -çok da açık, samimiyetimle söylüyorum- Valimizle, kaymakamlarımızla, Bakanlarımızla… Depremi siyasetüstü görüyoruz, bir siyaset malzemesi yapmıyoruz ama bugün Sayın Bakanım, Hatay Valiliğinin lütfen internet sayfasına bakın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) – Son…

BAŞKAN – Sayın Yıldırım Kara, lütfen tamamlayayım.

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) – Size şunu söylemek isterim: Devletin hiçbir kurumu siyasi partiler arasında taraf tutamayacağından ve hizmetin herkese eşit olacağından yola çıkarak, internet sayfasında bir siyasi partiyle alakalı herhangi bir propagandaya sebebiyet verebilecek bir paylaşımı dolaşıma sokamaz. AK PARTİ Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın, Recep Tayyip Erdoğan'ın sesiyle Hatay Valiliğinin yapmış olduğu bu propagandayı buradan eleştiriyorum ve kınıyorum çünkü şehrimizin hamasi nutuklara değil sahici yardımlara ihtiyacı var. Burada yaşananları görmeden, tecrübe etmeden söyleyeceğiniz her söz havada kalmaya mahkûm olacaktır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum ve bütçenin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yıldırım Kara, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.11

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.28

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Yasin ÖZTÜRK (Denizli)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna aittir.

İlk söz, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'e aittir.

Sayın Güneş, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sözlerime başlamadan önce Saadet Partisi Genel Başkan Yardımcısı, Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Hasan Bitmez'e Cenab-ı Allah'tan rahmet, ailesine ve yakınlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

86 milyon vatandaşımızın sağlıklı bir şekilde yaşaması, hastalıklardan korunması, sağlıklı yaşlanması ve hastalandığında tedavi imkânlarının sağlanması için, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde, AK PARTİ iktidarlarında sağlıkta büyük değişim ve dönüşümleri hayata geçirdik. Bugün sağlıkta bazı problemlerimiz olsa da aldığımız mesafe çok önemlidir. Bir başka ülkeye gittiğimizde ilk aklımıza gelen soru can ve mal güvenliğiyle ilgilidir, ikinci soru ise "Sağlık problemi yaşarsam bu ülkede kendimi nasıl güvende hissedebilirim?"dir. Bu pencereden bakıldığında, AK PARTİ iktidarlarında 112 acil sağlık hizmetlerini tüm yurt sathına yaydık, ambulans sayımızı tam 9,6 kat artırarak 618'den 5.986'ya çıkardığımız gibi, paletli ambulans, uçak ambulans, helikopter ambulans ve deniz ambulanslarını devreye sokarak kırsal kesimde yirmi beş-otuz dakikada, kentsel kesimde de on beş-yirmi dakikada vakalara müdahale edebilir hâle geldik. AK PARTİ iktidarlarıyla beraber, mazot parası ödenerek alınan ambulans hizmetleri dönemine son verilerek vatandaşların hiçbir zaman sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın, hatta Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşı olup olmadığına bakılmaksızın hizmetler hızlı bir şekilde ve ücretsiz verilir hâle geldi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi sizlere soruyorum: Sağlık hizmetlerinde bizim kadar hızlı, yaygın ve ücretsiz hizmet veren dünyada kaç tane devlet vardır?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Evin yıkılsın! Yalan!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Eğer bugün Almanya'da özel sağlık sigortanız yoksa, ambulans çağırdığınızda kırmızı kod değilse onun parasını vermek zorundasınız. Yine, Amerika Birleşik Devletleri'nde aynı durum söz konusudur. İşte, ülkemizi diğer ülkelerden farklı yapan durum, her türlü vakada ambulans hizmetinin ücretsiz olması. Bugün ihtiyaç hasıl olduğunda -tüm vatandaşlarımızın sosyal ve ekonomik statülerine bakılmaksızın- uçak ambulanslar, helikopter ambulanslar rahatlıkla kullanılabilmektedir.

Sağlıktaki değişim ve dönüşümlerden bir tanesini de birinci basamak sağlık hizmetlerinde hayata geçirdik. Sağlık ocağı sistemine son verilerek aile hekimliğine geçildi, aile hekimlerimiz hizmet verdiği vatandaşları daha yakından tanır hâle geldi. Gebe ve bebek takip oranları artmış, aşılamada hem antijen çeşitliliği oranları artmış hem de başarı oranları yüzde 95'lerin üzerine çıkmış, anne ve bebek ölümlerinde dramatik bir şekilde düşüş yaşanmıştır.

Önleyici sağlık hizmetleri adına sağlıklı yaşam merkezleri hayata geçirilmiş, KETEM birimlerinin sayısı artırılarak kanser vakalarını erken evrede yakalama imkânı sağlanmış, son dokuz buçuk ayda 5,4 milyon vatandaşımız taramadan geçirilmiştir. Kapalı alanlarda sigara kullanımı yasaklandığı gibi sigara bırakma poliklinikleri kurularak sigarayla mücadelede önemli mesafeler katedilmiştir.

Tedavi hizmetlerine gelince… 24'ü şehir hastanesi olmak üzere tam 757 hastane ve 414 hastane ek binası yaparak yüzde 6,4 olan nitelikli yatak oranını yüzde 80'lere; 869 olan yoğun bakım yatak sayısını tam 28 kat artırarak 24.836'ya çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hem otel konforunda hem de tıbbi cihaz bakımından donanımlı ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetlerinin altyapısını oluşturduk.

Sağlık insan gücümüzü kamuda 257 binden 842 bine çıkardık. Sağlık çalışanlarımızın özlük haklarında önemli düzenlemeler sağladığımız gibi, çalışanlarımıza karşı şiddetin önlenmesinde önemli kanuni düzenlemeleri ve yaptırımları hayata geçirdik. Aynı zamanda hekimlerimiz ve sağlık çalışanlarımızın malpraktise bağlı mağduriyetlerini ortadan kaldırmak adına önemli kanuni düzenlemeleri hayata geçirerek doğrudan dava açılmasını önledik.

Bütçeden sağlığa ayrılan payı yüzde 2,5'tan yüzde 7'lere çıkardık. Merkezî yönetim bütçesinden sağlık hizmetlerine 2024 yılında tam 779,6 milyar TL kaynak aktarmaktayız. Önümüzdeki beş yıllık kalkınma planında en önemli hedeflerimizden bir tanesi de silah sanayisinde ve savunma savunma sanayisinde olduğu gibi ilaç ve tıbbi cihaz sanayisinde yerlilik ve millîlik oranını artırmak için gerekli adımları atmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güneş, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

İSMAIL GÜNEŞ (Devamla) – OECD ülkelerine göre fert başına ayrılan sağlık harcamalarımızın düşük olduğunu, 100 bin kişiye düşen hekim veya hemşire sayısının az olduğunu iddia edebilirsiniz ama tecrübeli ve azimli hekimlerimiz ve sağlık çalışanlarımız sayesinde ve aynı zamanda ekonomik hizmet ve mal alımlarıyla katbekat daha iyi sağlık hizmeti verdiğimizi, 2020 yılında yaşadığımız Covid sürecinde dünyada yaşayan 100 binden fazla vatandaşımızın bu süreci Türkiye'de geçirmek istemesinden ve Türkiye'ye getirilmesinden anlamaktayız. Önümüzdeki yıllarda eksiklerimizi de gidererek, sağlıkta daha iyi yerlere gelerek, vatandaşlarımıza daha iyi hizmet vermeye çalışacağız.

Sağlık hizmetlerimizin bu seviyeye gelmesinde büyük emek ve gayretleri olan tüm hekimlerimize ve sağlık çalışanlarımıza şükranlarımızı arz ediyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle 2024 yılı Sağlık Bakanlığımızın bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Güneş, teşekkür ediyorum.

İkinci söz, İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk'e aittir.

Sayın Öztürk, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iktidara geldiğimizde ülkemiz dünyanın en geri kalmış sağlık sistemlerinden birine sahipti; hasta kuyrukları, kalitesiz hastaneler, bulunmayan ilaçlar, hastanede rehin kalan vatandaşlar eski Türkiye'nin en önemli sembolleriydi. "İnsanların en hayırlısı, insanlara hizmet edendir." ilkesi ışığında önce insan ve herkes için sağlık diyerek kollarımızı sıvadık. Sağlıkta Dönüşüm Programı'yla her bir vatandaşımızın yaşadığı yere, gelirine, statüsüne bakılmaksızın sağlık hakkına kolayca erişebilmesini sağladık. Son yirmi bir yılda 757 yeni hastane, 2.700 birinci basamak sağlık tesisi, 119 ağız diş sağlığı merkezi inşa ederek halkımızın hizmetine sunduk; yatak kapasitemizi 172 bine çıkardık. 2003 yılında kırk dokuz yıl olan ortalama sağlık tesisi yaşını on üç yıla indirerek sağlık altyapımızı daha modern hâle getirdik; böylece hastanelerimizin şifa değil, dert kapısı olan eski görüntüsünü tamamen değiştirdik. Önümüzdeki yıl 55'i hastane olmak üzere toplam 150 yeni sağlık tesisini tamamlayarak 16 bin nitelikli yatak kapasitesini daha ülkemize kazandıracağız.

Değerli milletvekilleri, aile hekimliği uygulamasını hayata geçirdik; böylece her vatandaşımızın en kolay ulaşabildiği noktada bir aile hekimi oldu. 27 binden fazla birimde aile hekimi ve aile sağlığı çalışanıyla ülke genelinde vatandaşlarımızın sağlığını korumak için hizmet vermekteyiz. Yakın zamanda tüm ülkeye yaygınlaştıracağımız aile diş hekimliği uygulamasıyla da vatandaşlarımızın ağız ve diş sağlığını koruma noktasında önemli bir adım atmış olacağız. Acil sağlık hizmetlerinde kara ambulanslarıyla, kâr üstü ambulanslarıyla, ambulans helikopter ve uçaklarıyla, deniz bot ambulanslarıyla dünyanın en kapsamlı, vatandaş odaklı hizmet sunumunu sağlamaya devam ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Beyaz Reform'la sağlık çalışanlarımızın özlük ve mali haklarını iyileştirdik ve çalışma hayatlarını ilgilendiren yeni düzenlemeler yaptık. Sağlıkta şiddetin önlenmesi için beyaz kod uygulamasını hayata geçirdik. Önemli yasal düzenlemeler yaptık, cezaları yüzde 50 oranında artırarak sağlık çalışanlarına karşı işlenen suçları katalog suçlar listesine aldık. Bu adımlarla sağlık çalışanlarımızın güvenli bir ortamda görev yapmalarını sağlamak adına kararlı bir duruş sergiledik. Sağlık karnelerini tarihe karıştırdık, hastanelerde ve eczanelerde işlemlerin elektronik ortamda yapılabilmesini sağladık. MEDULA, e-Reçete, e-Nabız gibi uygulamalarla dünyanın en kapsamlı sağlık bilişim altyapı hizmetini sunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, sağlık turizmindeki başarımızı artırarak Türkiye'mizi bu alanda öncü bir ülke hâline getirdik. 2022 yılında, yaklaşık 1 milyon 260 bin ziyaret ve 2 milyar 120 milyon dolar gelirle sağlık turizmini dünya genelinde önemli bir konuma getirdik.

Evde sağlık hizmetlerini 81 ilde yaygınlaştırdık. Bu sayede, yaşlı ve yatağa bağımlı hastalarımızın evlerinde, kaliteli, etkili, ulaşılabilir ve güvenli sağlık hizmeti almasını sağladık.

Kanserle mücadele programına hız kesmeden devam ediyoruz. Bu kapsamda yüksek standartlarda laboratuvarlar kurduk. Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezlerimiz -KETEM'lerimiz- ücretsiz kanser tarama programlarımızla taramalar gerçekleştiriyor, kanserin erken teşhisini sağlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bir hekim ve bir anne olarak gururla ifade etmeliyim ki anne ve çocuk sağlığı alanında gerçekleştirdiğimiz reformlarla olumlu gelişmeleri yaşıyor ve tanıklık ediyoruz. Yeni doğan tarama programlarını etkin bir biçimde genişleterek binlerce bebeğimizin erken teşhis ve tedaviyle hayata sağlıklı bir başlangıç yapmalarını sağladık. 12 farklı çocuk aşılamasıyla en yaygın aşılamayı yaparak geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın ciddi hastalıklardan korunmasını sağladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (Devamla) – Türkiye'yi sağlıklı nesillerin yüzyılı yapma vizyonumuz doğrultusunda önemli adımlar atmaya devam ediyor ve edeceğiz.

Bu vesileyle Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde sağlık alanındaki kazanımlarımızı daha da ileriye taşıyacağımıza olan güçlü inancımı ifade ediyor, Sağlık Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Üçüncü söz, İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'a aittir.

Sayın Yerebakan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİT YEREBAKAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı 2024 yılı mali bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu kürsüde bazen birbirimizi anladığımızı ifade etmek yerine sesimizi birbirinden uzaklaşan kalplerimize duyurmak için yükseltiyoruz. Konuşmak ve tartışmak önemlidir ancak burada ülkemizin geleceğini belirleyen kararlarımız kavga ve anlaşmazlıkla gölgelenmemelidir. Bütçe sadece sayıların bir araya gelmesi değil, aynı zamanda milletimizin önceliklerini, hayallerini ve ihtiyaçlarını yansıtan bir yol haritasıdır. Bu nedenle bu tartışmaların yoğun ve tutkulu olmasını gerçekten anlayabiliyorum ancak bütçe tartışmaları sırasında çıkan ve yaşanan çatışmaların kısa vadeli siyasi çıkarlar için olmaması, uzun vadeli ulusal çıkarlarımız için gerçekleşmesi gerektiğine inanıyoruz. Buna katkı sağlayan tüm milletvekillerine teşekkür ediyorum.

Sağlık harcamaları, eğitimle birlikte "kalkınma cari harcamaları" olarak tanımlanmaktadır. Bir ülkenin orta ve uzun vadede ekonomik ve sosyal kalkınması ve sosyal refahının artması sağlık harcamalarına doğrudan bağlıdır. Türkiye'nin sağlık alanında tarihsel, kritik eşiği olarak kabul edilen, AK PARTİ'nin 2003 yılından itibaren uygulamaya koyduğu Sağlıkta Dönüşüm Programı sayesinde kamu sağlık hizmet sunucularının kalite ve kantite sorunları büyük oranda giderilmiş ve sağlık hizmeti her vatandaşımızın ulaşabilir olduğu bir kamu hizmeti hâline gelmiştir.

Pandemi döneminde sağlık yapılanmamızın gücü test edilmiş ve başarıyla geçilmiştir. Türkiye bu süreci altyapımız, kıymetli hekimlerimiz ve sağlık teşkilatı sayesinde en az toplumsal maliyetle atlatan ülkeler arasında yerini almıştır. Sağlık alanında dev bir adım olarak ülkemize kazandırdığımız 17 şehir hastanesi vatandaşlarımıza 28 bin yatak kapasitesiyle yüksek standartlarda hizmet sunmaktadır. Bu hastaneler sağlık hizmetlerinde kalite çıtasını artırmanın yan sıra sağlık altyapımızı da güçlendirmektedir. Güncel bütçeden finanse edilerek devam eden ve planlanan projelerimizle toplamda 15 bin yatak kapasiteli 12 şehir hastanesinin inşaatı sürmektedir. Ayrıca, yine bütçeden karşılanmak üzere 5 yeni şehir hastanemiz için de ihale ve proje aşamaları devam ediyor.

Dijital sağlık hizmetlerinde gerçekleştirdiğimiz devrim dünya çapında takdir toplamıştır. Veri işleme ve dijital teknolojiler sayesinde sağlık hizmetlerimizi daha etkin ve verimli bir hâle getirdik. Başta MHRS olmak üzere her yeni dönemin ihtiyaçlarını karşılayacak sürekli iyileştirme ve yenilik çalışmalarımız devam etmektedir. Unutamamalıyız ki ilerleme bir anda gerçekleşen bir olay değildir, sabır ve istikrar gerektiren bir yolculuktur. Sağlık sektörümüzün gücü sadece teknoloji ve binalarda değildir. Her bir sağlık çalışanımız bu başarının mimarıdır. Onların emeği, gayreti ve özverisi sağlık hizmetlerimizin temel taşıdır. Toplam sağlık sektörü çalışanımız 2002'de 379 binken 2023'ün Ekim ayında 1 milyon 420 bine ulaşmıştır. Sağlık çalışanı sayımızın son yirmi bir yılda 4 kat artması sağlık sistemimizin ne kadar büyüdüğünün bir göstergesi olmuştur. Bu artışla gelinen nokta OECD ülke ortalamalarının altında olmasına rağmen gerçekten dünya standartlarında sağlık hizmeti sunuyoruz ancak hâlen bu alanda ilerlemeye ihtiyacımız olduğu doğrudur.

Milletvekillerinin bölgelerine yönelik eksiklik taleplerini dinliyorum ve gerçekten anlamaya gayret ediyorum. Bu durumun üstesinden gelmek için kararlı adımlar atıyoruz. Önümüzdeki dört buçuk yılda 50 binden fazla meslektaşımızın göreve başlayacağını ifade etmek isterim. Unutmayalım ki doktor ve sağlık çalışanlarının yetiştirilmesi uzun ve titiz bir eğitim gerektirir. Yapılan planlamalar olmasaydı bugüne kadar, bugün sağlık hizmetlerine erişim çok daha zor olacaktı.

Bakanlığımız tüm birimleri ve kadrosuyla, temel bir vatandaşlık hakkı olan sağlık hakkının daha etkin kullanılabilmesi için 7/24 mesai yapmaktadır. Mesai arkadaşlarımızın bizden yani milletin vekillerinden beklediği tek şey emeğin takdir edilmesidir. Sağlık çalışanlarımız bunu fazlasıyla hak etmektedir.

Son olarak, Beyaz Reform'la yurdun dört bir yanında hizmet sunan kahramanlar takdir edilmeye gayret edilmiş; daha da iyileştirilmesi için yeni bütçe ışığında kanun hazırlıklarımız devam etmektedir. Ayrıca bütçe, ülkemizin sağlık sektöründeki araştırma ve inovasyon kapasitesini arttırmak için hayati önem taşımaktadır. Buradaki amacımız, nitelikli araştırmaları, araştırmacıları ve yenilikçi sağlık teknolojilerini teşvik etmektir. Bu bütçeyle millî teknoloji hamlemizi sağlık alanında destekleyerek ilaç ve tıbbi cihaz teknolojilerinde dünya çapında rekabet edebilir bir konuma ulaşmayı hedefliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yerebakan, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

HALİT YEREBAKAN (Devamla) – İnsan hayatına yaptığımız yatırımın bir göstergesi olan bu bütçeyle attığımız her adım sadece bir yatırım değildir aynı zamanda bir mirastır.

Bu vesileyle sağlık sistemimizin tüm çalışan ve paydaşlarına saygı ve hürmetlerimi sunarken 2024 yılı bütçesinin Bakanlığımız, sağlık sektörümüz ve milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yerebakan, teşekkür ediyorum.

Dördüncü söz, Bayburt Milletvekili Orhan Ateş'e aittir.

Sayın Ateş, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğümüz bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğümüz uluslararası sözleşme ve mevzuata uygun olarak şu hizmetleri yürütmektedir:

1) Halk sağlığı risklerine karşı alınacak önlemlerin standardını belirlemek, belgelemek ve denetlemek.

2) Uluslararası nakil vasıtalarının ve bu vasıtalarda görevli personelin sağlık şartlarını belirleyerek sağlık raporlarıyla ilgili iş ve işlemleri düzenlemek.

3) Yurt dışına giden vatandaşlarımıza seyahat sağlık hizmeti vermek.

4) Ulusal ve uluslararası sularda seyreden gemilere uzaktan sağlık yardımı vermek.

5) Uluslararası giriş noktalarında yapılması gereken tüm sağlık hizmetleri, sağlık denetimleri ve çevre sağlığı işlemlerini yürütmek.

6) Kurumun gelirlerinden ülke sağlığı hizmetlerine katkı sağlamak.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu çerçevede Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğümüze bağlı birimlerimizce 2023 yılı Kasım ayı sonu itibarıyla 47.242 kişiye sağlık seyahat hizmeti verilmiştir. 2.465 vaka uzaktan sağlık danışmanlık hizmeti almıştır. 53.706 gemi adamına sağlık muayene ve sertifikasyon işlemi yapılmıştır. 3.551 adet gemi sağlık sertifikasyonu düzenlenmiş; 34.418 adet pratika, 34.366 adet patenta verilmiştir. 2023 yılında değişik tip ve segmentlerde tıbbi cihaz alımı gerçekleştirilmiş ve sağlık tesislerine dağıtımı yapılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ hükûmetleri olarak yirmi iki yılda sağlık alanında vekili olduğum Bayburt'umuzda ve ülkemiz genelinde gelinen noktayı kısaca özetlemek istiyorum. 2002 yılında Bayburt'ta hastane yatak sayısı 100 iken 2023 yılında yatak sayısı 225'e çıkmıştır. Bu sayı 2002 yılında ülke genelinde 164 bin iken 2023 yılında yaklaşık 270 bine çıkmıştır. 2002 yılında Bayburt'ta hastane poliklinik muayene sayısı yıllık 111 bin iken 2023 yılında bu sayı 375 bine çıkmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu sayı 2002 yılında ülke genelinde yaklaşık 124 milyon iken 2023 yılında yaklaşık 398 milyona çıkmıştır. 2002 yılında Bayburt'ta toplam hekim sayısı 65 iken 2023 yılında toplam hekim sayısı 178'e çıkmıştır. Bu sayı 2002 yılında ülke genelinde yaklaşık 92 bin iken 2023 yılında yaklaşık 205 bine çıkmıştır.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – O yüzden bölüm kapatılıyor hastanelerde, bölümler kapatılıyor.

ORHAN ATEŞ (Devamla) - 2002 yılında Bayburt'ta hemşire sayısı 73 iken 2023 yılında hemşire sayısı 251'e çıkmıştır. Bu sayı 2002 yılında ülke genelinde yaklaşık 72 bin iken 2023 yılında yaklaşık 250 bine çıkmıştır. Yine, yapılan şehir hastanelerimizle tüm yurttaşlarımız dünya standartlarının üzerinde konfora sahip fiziki şartlarda sağlık hizmeti almaktadır. Artık tüm vatandaşlarımız daha hızlı ve daha konforlu sağlık hizmetini bütün bölgelerimizde almaktadır. Sağlık alanında yapılan bu hizmetlerden dolayı tüm vatandaşlarımız ve Bayburtlu hemşehrilerimiz adına liderimiz ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, çok kıymetli Bakanımıza ve ekibine sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm dünyaya inat, bu necip millet ve bu kadim devlet her alanda Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde Türkiye Yüzyılı hedeflerine azim ve kararlılıkla yürümeye devam etmektedir.

Bu vesileyle 2024 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ateş, teşekkür ediyorum.

Beşinci söz, İstanbul Milletvekili Sevan Sıvacıoğlu'na aittir.

Sayın Sıvacıoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SEVAN SIVACIOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisimizde geçirdiği kalp krizi sonucu vefat eden Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili merhum Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet, ailesine ve yakınlarına, Saadet Partisi camiasına ve Meclisimize başsağlığı ve sabır diliyorum.

Bütçemizin oluşmasına katkıda bulunan Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımıza, üyelerimize, tüm milletvekillerimize, değerli bakanlarımıza, kamu kurumlarımızın temsilcilerine teşekkür ediyorum.

Bir hekim ve ortopedik cerrah olarak sağlık camiamızı, tüm meslektaşlarımı, sağlığın her kademesinde özveriyle çalışan sağlıkçılarımızı saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Sağlık Bakanlığımıza bağlı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ve Sağlık Bakanlığımızın gayretleriyle son yirmi yılda sağlıkta dönüşüm ve sosyal güvenlikte birçok reformlar yapıldı; anne, bebek ölümlerinin azalması, yeni doğan taramalarının kapsamının genişletilmesi, aile hekimliği, aile diş hekimliği uygulamalarının başlaması, toplum sağlığı merkezlerinin açılması, evde sağlıklı hizmet uygulaması, sağlıklı yaş alma merkezlerinin kurulması, kanser erken teşhis ve tarama merkezlerinin kurulması, hava, kara, deniz ambulanslarının sayılarının artırılması, ulusal medikal kurtarma ekibi, yatak kapasitelerinin yoğun bakım yatak sayılarının artırılması… Şehir hastanelerimizin, toplam yatak kapasitesi 15 bini bulan yeni 12 şehir hastanemizin yapımı devam etmektedir. Ülkemizde Bakanlığımıza bağlı 977 hastane, 8.157 aile sağlığı merkezi ve kurumlarla birlikte yaklaşık 15 bin sağlık tesisimiz mevcuttur. Bakanlığımıza bağlı hastanelerde yatak sayımız 172 bine yükselmiştir. Yapılan reformlar dâhilinde, Türkiye Kök Hücre Koordinasyon Merkezi kurulması, sosyal güvenlik sistemimizin genişletilmesi, e-Reçete, e-Rapor, e-Nabız gibi sağlıkta dijital uygulamaların artırılması sağlanmıştır. 2023 yılının ilk sekiz ayında ihtiyaç sahibi 3.075 hastamıza uzaktan sağlık kurulu raporu düzenlenmiştir.

E-Nabız kişisel sağlık kaydını 72 milyondan fazla vatandaşımız kullanmaktadır. Dünyada nadir kamu sağlık sigortalarının karşılayabildiği genişlik ve derinlikte bir sağlık güvencesine sahibiz. Sağlığa bir maliyet unsuru olarak değil, vatandaşlarımızın en doğal hakkı anlayışıyla bakıyoruz. Geri ödeme listeleri bilimsel, maliyet etkili ve objektif kriterlere dayalı olarak belirlenmektedir. 2000'li yıllarda bedeli ödenen ilaç sayısı 3.986 iken, Ağustos 2023 tarihi itibarıyla 8.200'ü yurt içi, 387'si yurt dışı olmak üzere, toplam 8.587 ilaç geri ödeme kapsamındadır.

Yeni atamalarla birlikte, ülkemizde toplam hekim sayısı 205 bini geçmiştir; bu hekimlerin 104 bini uzman doktordur. Toplam sağlık çalışanı sayımız 1 milyon 420 bine ulaşmıştır. Sadece 2023 yılında Sağlık Bakanlığı tesislerinde 113.783 kişi yeni göreve başlamıştır. Hemşire ve ebe sayımız bugün için 310 bine ulaşmıştır.

Sağlık Bakanlığımız odağına insanı alan bir sağlık politikasıyla hizmetine devam ederken, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun yaptığı çalışmalar çok önemli ve değerlidir. İlaç ve tıbbi cihaz alanında uluslararası bir marka olmayı vizyon ve hedeflerine koyan Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Ekim ayı itibarıyla, Dünya Sağlık Örgütü tarafından listelenen ulusal ilaç otoriteleri arasında yerini almıştır. Ülkemizde üretilen ilaçların, aşıların etkili, güvenli ve kaliteli şekilde sunulması için kurumumuzun gerçekleştirdiği düzenleyici ve denetleyici tüm faaliyetlerin en iyi şekilde yapıldığı bir kez daha tescillenmiştir. Ülkemizde üretilen ilaçların ve aşıların Dünya Sağlık Örgütü tarafından onaylanan ürünler listesine girebilmesinin önü açılmıştır. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında elde edilen bu başarı millet olarak hepimizi gururlandırmıştır. Bu başarı Kurumumuzun uluslararası alanda ilk başarısı değildir, 2018 yılında Uluslararası İlaç Denetim Birliğine, 2020 yılında ise Uluslararası Harmonizasyon Konseyine üye olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kurumumuz, yönlendirici faaliyetleriyle de ülkemizin temel hedefi olan yerli ve millî üretimin artırılmasına katkı sunmaktadır. Uluslararası İlaç Denetim Birliğine üye olmasıyla birlikte Türkiye'de ilaç üretimi yapan tesislerimiz uluslararası alanda tescillenmiş olmaktadır. Bugün gelinen noktada, vatandaşlarımız tarafından…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sıvacıoğlu, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

SEVAN SIVACIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

İlaçların kutu bazında yüzde 90'ını, değer bazında yüzde 58'ini ülkemizde üretmekteyiz. Tıbbi cihaz sektöründe beş yılda tıbbi cihaz işletme sayımız 13 binden 23 bine çıkmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi olarak belirlenen 11 trilyon 89 milyar liranın her yıl olduğu gibi çok büyük kısmını sağlığa ayırmış ve vatandaşlarımızın hizmetine sunmuş bulunmaktayız. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2024 yılı öngörülmüş bütçesi ise 1 milyar 298 milyon TL'dir.

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ülkemiz, milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyor; bütçe görüşmelerinde büyük gayret sarf eden Genel Kurulumuzu, Gazi Meclisimizi ve tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sıvacıoğlu.

Altıncı söz, Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'e aittir.

Sayın Keleş, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EROL KELEŞ (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi kapsamında Sağlık Bakanlığı, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığımızın bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, perşembe günü hayatını kaybeden Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet, ailesine, Saadet Partisi Grubuna ve Gazi Meclisimize başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yirmi bir yıllık AK PARTİ iktidarımız döneminde sağlık her zaman temel önceliklerimiz arasında yer almış, sağlık alanında devrim niteliğinde projeler ve yenilikler hayata geçirilmiştir. "Önce sağlık" sloganıyla yola çıkarak "Herkes için sağlık" ilkesiyle büyük değişimler yaşanmış, Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında sosyal güvenlik sistemlerinin birleştirilmesi, tüm vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırılmıştır.

TÜSEB üzerine söz aldım ancak konuya girmeden önce Sayın Cumhurbaşkanımızın da "hayalim" diye nitelendirdiği şehir hastanelerimizle ilgili birkaç cümle kurmak istiyorum. Şehir hastanelerimiz sağlık hizmetlerinin yanı sıra eğitim ve sağlık araştırmalarında da önemli bir yere sahip olmuştur. Özellikle pandemi, Elâzığ ve Kahramanmaraş merkezli deprem felaketlerinde Elâzığ Fethi Sekin Şehir Hastanesinde o dönemki başhekim olarak, hem nitelik hem de nicelik bakımından şehir hastanelerinin ne denli önemli olduğunu çok yakinen müşahede ettim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın üstün öngörüsüyle şehir hastanelerini ülkemiz ve milletimizin hizmetine sunmuş olmanın haklı gururunu yaşıyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca'ya huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜSEB 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle, sağlık sektöründe yerli ve millî ürünlerin geliştirilmesi amacıyla kurulmuştur. Bu alanda önemli bir vizyoner liderlik sergilemiş, Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünü artırmak ve sürekli kılmak için önemli adımlar atmıştır. TÜSEB bünyesindeki 9 enstitü, ülkemizde yetkin personellerin yetiştirilmesine ve önemli projelerin hayata geçirilmesine büyük katkı sağlamıştır. Özellikle Türkiye Ulusal Genom ve Biyoinformatik Projesi gibi devasa çalışmalar, sağlık alanında büyük gelişmelerle birlikte ülkemizin bu alanda uluslararası düzeyde lider olma yolunda ilerlemesine yardımcı olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bilimsel araştırma ve geliştirmeye yönelik projeler TÜSEB'in en önemli faaliyet alanları arasında olup, son üç yılda sağlık alanında AR-GE projelerine aktarılan bütçe yüzde 560 artarak 360 milyon liraya, bu projelerin sayısı ise yüzde 1.110 artarak 847'ye ulaşmıştır. TÜSEB, 30 bilimsel alan çerçevesinde lisans, yüksek lisans, doktora öğrencilerinden akademisyenlere kadar, devlet kurumlarına ve özel kuruluşlar da dâhil olmak üzere bilimsel araştırma ve geliştirmeye yönelik

projelere destek vermektedir. Ülkemizde AR-GE'ye 847 adet bilimsel projenin desteklenmesi ve yürütülmesiyle katkı sağlamaktadır. Kırım-Kongo kanamalı ateşi, spinal müsküler atrofi, subakut sklerozan panensefalit, duchenne musküler distrofi ve deprem felaketi sonrası oluşan sağlık problemlerinin çözümü ve ihtiyaçlarının sağlanması, tıbbi cihaz gibi stratejik konular dâhil bu projeler desteklenmiş ve desteklenmeye devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Covid-19 pandemisi sırasında TÜSEB'in rolü dünya çapında takdir toplamıştır. Turkovac Türkiye'nin geliştirdiği ilk aşı olarak hem pandemiyle mücadelede önemli bir adım hem de klinik araştırma süreciyle tarihimizin en kapsamlı sağlık projelerinden biri olmuştur. Bu başarı, ülkemizin sağlık alanındaki yenilikçi ve proaktif yaklaşımlarının bir göstergesidir. Ayrıca, TÜSEB, ruhsatlanmış tek Covid-19 tanı kitini geliştirmiştir. TEKNOFEST kapsamında düzenlenen sağlıkta yapay zekâ yarışmalarıyla TÜSEB, genç neslimizi bilim ve teknoloji alanında çalışmaya teşvik etmekte ve Türk Tıp Dünyası Kurultayı'yla uluslararası iş birliklerini güçlendirmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen sözlerinizi tamamlayın.

EROL KELEŞ (Devamla) – TÜSEB, bilim insanlarımızın uluslararası düzeyde katkılarını ve hizmetlerini takdir etmek amacıyla düzenlediği Aziz Sancar Bilim, Hizmet, Teşvik ve Özel Ödülleriyle de bilim dünyamıza değer katmaktadır. TÜSEB, son yıllarda yaşanan deprem felaketinin ardından biyonik el ve yapay zekâ tabanlı protez geliştirilmesi gibi alanlarda önemli çalışmalara imza atarak felaket sonrası ihtiyaç duyulan medikal teknolojilerinin geliştirilmesine öncülük etmiştir.

Değerli milletvekilleri, TÜSEB'in bu başarıları ve vizyoner projeleri ülkemizin sağlık alanında ilerlemesini ve uluslararası rekabet gücünü artırma yönündeki kararlılığını göstermektedir. Bu başarılar, Hükûmetimizin sağlık politikalarının ne denli doğru ve etkin olduğunun bir kanıtıdır.

Bu vesileyle, 2024 yılı merkezî yönetim bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Keleş, teşekkür ediyorum.

Yedinci söz, Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı'ya aittir.

Sayın Açıkkapı, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli Bakanlarım, kıymetli bürokratlar; İçişleri Bakanlığımızın 2024 yılı bütçesiyle alakalı olarak AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım. Heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen bütün vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, geçtiğimiz günlerde hayatını kaybeden Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez kardeşimize Yüce Allah'tan rahmet; ailesine, sevenlerine, Saadet Partisi camiasına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine başsağlığı diliyorum, sabırlar diliyorum.

İsrail'in Filistin'de, Gazze'de soykırımcı, alçakça katliamlarını öncelikle bir kez daha lanetlemek istiyorum.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik alanlarda ve her alanda ülkemizi muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkaracak yüksek hedefleri gerçekleştirecek olan kararlı bir iradeyle aziz milletimize hizmet etmek her daim bizim şiarımız olmuştur.

İçişleri Bakanlığımız Türkiye Yüzyılı'nın inşa edildiği cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılında kararlılıkla görevini icra etmektedir. Bakanlığımız kendisine bağlı 600 bin personeliyle cesaretle,

ferasetle, azim ve inançla, dün olduğu gibi bugün de ülkemizin, aziz vatanımızın, necip milletimizin huzur ve güveni için üç yüz altmış beş gün, saat mefhumu gözetmeden gece gündüz terörle mücadeleyle, organize suçlarla mücadeleyle, uyuşturucuyla mücadeleyle, göçmen kaçakçılığıyla, siber suçlarla ve asayişi sağlamakla ilgili olarak görevini özveriyle ifa etmektedir.

AK PARTİ iktidarları boyunca teröre ve teröriste göz açtırmadık. Gelinen süreçte terör olayları gündemimizin son sıralarına geriledi, terörü bitme noktasına getirdik, amacımız terör olaylarını gündemimizden tamamen çıkarmaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ülkemizin ve aziz milletimizin huzurunu kaçırmaya çalışan suç ve suçluya yönelik etkin mücadele, çalışma ve operasyonlar her alanda aralıksız bir şekilde devam edecek. Laf değil iş üretmeye talip olan bir anlayışın temsilcileri olarak mücadelemizi veriyoruz, vermeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İçişleri Bakanlığı ülkemizin refahı için çalışmalarına hız kesmeden devam etmektedir. Terörün belini kırdığımız her bir başarıyla eğitimden sağlığa, turizmden kültür-sanata ve spora, üretimden altyapı hizmetlerine, ulaşımdan hayatın her alanına eser ve hizmet siyasetimizle, ilmek ilmek işlediğimiz kardeşlik anlayışımızla çalışmalarımıza devam ediyoruz. Terörün belini kırdığımız aziz vatanımızın aziz topraklarında doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine her bir bölgemizde tam bağımsız bir Türkiye'yi hep birlikte inşa ediyoruz. Orta Doğu'yu kan ve gözyaşına boğanlar, Türkiye'mizin barışına, huzuruna kastetmek için senaryo yazanlar, tuzak kuranlar, yıllarca Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizde insanımıza acı ve gözyaşını yaşatan Türkiye düşmanları terörü ve teröristi desteklerken aslında bölgelerimizin zenginliklerinden bölgemizin asil insanlarını mahrum etmek, ülkemizin bu zenginliklere kavuşmasını engellemek, bölgenin ve ülkemizin ekonomik kalkınmasının önüne geçmek için sinsi planlar kurdular, sinsi tuzaklar kurdular. Aziz milletimiz sinsi planları kuranları da bu sinsi planları kuranlara maşa olanları da iyi bilmektedir. Devletimizin güvenlik güçlerinin kahramanca mücadelesiyle, hükûmetlerimizin kararlı duruşuyla sinsi planları kuranlar da maşaları da yerle bir edilmiştir. Gabar'da şehit Esma Çevik ve şehit Aybüke Yalçın, sahalarında engellemeye çalıştıkları aslında zenginliklerimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Açıkkapı, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ancak gerçekler gün yüzüne fışkırırken oradan petrol de gün yüzüne fışkırmaya başladı. 23 kuyuda günlük 30 bin varile ulaşan petrol üretimimiz inşallah, yıl sonunda günlük 35 bin varile ve 2024 yılı sonunda da 100 bin varile ulaşacak. Böylece, yıllık 4 milyar dolarlık katkıyla cari açığımızın en büyük kalemi olan enerji açığımızın da azalmasına katkıda bulunacak. Liderimiz Recep Tayyip Erdoğan'ın ifadesiyle "Her arayan bulamaz ancak bulanlar arayanlardır." sözüyle, aslında unutturulmaya çalışılan bir anlayışı yeniden inşa ediyoruz, inşa edeceğiz.

Sözlerime son verirken İçişleri Bakanlığımızın tüm kademelerinde görev yapan personellerini Bakanımız nezdinde selamlıyor, aziz şehitlerimizi rahmetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Açıkkapı, teşekkür ediyorum.

Sekizinci söz, Kocaeli Milletvekili Veysal Tipioğlu'na aittir.

Sayın Tipioğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi, ekranları başında izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Perşembe günü aramızdan ayrılan Kocaeli Milletvekilimiz Hasan Bitmez Bey'e Rabb'imden rahmet diliyorum, Saadet Partisi camiasına başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, bir devletin en temel görevi yani asıl varlık sebebi vatandaşlarının can, mal ve ırz emniyetini korumaktır. Polis teşkilatımız her ne kadar kayıtlara göre bin yedi yüz yetmiş sekiz yıllık tarihî bir geçmişe sahip olsa da aslında, polis teşkilatının tarihi Türklerin tarih sahnesine çıkmasıyla başlar. Kurduğumuz ilk devletten bugüne kadar felsefemiz hep milletimizin huzur ve güvenliği olmuştur.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz gerek nüfusu gerek jeostratejik konumu itibarıyla dünyanın enerji kaynaklarına yakın ve onları kontrol etme imkânı veren bir bölgede yer almaktadır. Dolayısıyla, bu durum da bölgemizi, ülkemizi sürekli olarak küresel güçlerin hedefi hâline getirmektedir, bunun için de PKK'sından FETÖ'süne, DEAŞ'ına kadar her türlü etnik ve dinî temelli terör örgütleri küresel güçler tarafından bir aparat olarak kullanılmaktadır. Bu bağlamda, ülkemizi ve bölgeyi hedef alan küresel güçler kendi çıkarları için kullanabilecekleri aparatlar geliştirmişler, bu aparatlardan bir tanesi de PKK terör örgütüdür.

PKK terör örgütü 1984 yılından beri başlattığı eylemlerde on binlerce vatan evladımızın canına, trilyon dolarlarla ifade edilen millî servetin heba edilmesine sebebiyet vermiştir. PKK, emperyalistlerin Türk milletiyle yarım kalan tarihî hesaplaşmasının bir figüranı; uluslararası silah tüccarlarının, uyuşturucu kartellerinin, insan kaçakçılarının taşeronluğunu üstlenen eli kanlı ve kalleş bir terör örgütüdür. Tabii ki şu gerçeği unutmayacağız: Karşımızdaki terör örgütü sadece eli silahlı militanlarından oluşmuyor, onları asıl cesaretlendiren ve yaşatan arkasındaki karanlık destektir.

Otuz beş yıllık meslek hayatımda suçun ve suçlunun her türlüsünü görmüş ve mücadele etmiş biri olarak karşı karşıya kaldığımız bu terör belasının küresel güçlerin amaç ve hedeflerine hizmet ettiği aşikârdır. Sayın Cumhurbaşkanımızın ifadesiyle, arkalarında bir üst aklın olduğu bilinmektedir.

Sayın milletvekilleri, Kürtler ile Türklerin kardeşliğini sorgulayanlar tarihimize, ecdadımıza, medeniyetimize büyük haksızlık ederler. Asırlardır beraber yaşıyoruz, etle tırnak gibi olmuşuz; aramıza fitne fesat sokmaya çalışanlara asla müsaade etmeyeceğiz. Ülkemizde küresel güçlerin ifade ettiği gibi -aslında sanal bir Kürt sorunu gibi gözüken- bir Kürt sorunu yoktur, bir terör sorunu vardır, bir Kürtçülük sorunu vardır; bu terör sorunundan, bu sorundan faydalanan, ekonomik rant sağlayan, politik rant sağlayan çıkar grupları vardır. Dolayısıyla, PKK, bu coğrafyada yaşayan herkesin Kürt'ün, Türk'ün, Laz'ın, Çerkez'in ama herkesin düşmanıdır, en çok da Kürtlerin düşmanıdır. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Karşımızdaki ve arkasındaki yapı kim olursa olsun, kiminle iş birliği yaparsa yapsın Türkiye'ye yönelik hiçbir saldırıyı karşılıksız bırakmıyoruz, bırakmayacağız da. Biz son sözümüzü bundan bir asır önce cumhuriyeti ilan ederken söyledik, bu tarihî yeminden asla geri adım atmayacağız. Türk'üyle, Kürt'üyle, Laz'ıyla, Çerkez'iyle, Arap'ıyla, Boşnak'ıyla ay yıldızlı bayrağın altında, kardeşlik iklimi içerisinde ilelebet birlikte yaşayacağız.

Terörle mücadelede yaşadığımız ve altını çizmek istediğim diğer bir nokta ise bugün Diyarbakır Annelerinin feryatlarına kulaklarını tıkayanların, PKK'nın gerçekleştirdiği eylemlerde terör örgütünün ismini dahi söylemekten çekinenlerin, sırtını PKK'ya, PYD'ye, YPG'ye yaslayanların, PKK'ya "terör örgütü" diyemeyenlerin anlayışıdır.

Sayın milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanımızın ifadesiyle "İnlerine gireceğiz." dedik, girdik ve girmeye de devam edeceğiz "Bir gece ansızın geleceğiz." dedik, geldik ve gelmeye de devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şehirlerimize hendek terörüyle, bombalı barikatlarla saldıran bölücüleri kazdıkları çukurlara gömdük, gömmeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tipioğlu, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

VEYSAL TİPİOĞLU (Devamla) – Görünen o ki ülkemiz organize suç örgütlerinden temizlenene kadar, zehir tacirlerinin kökü kazınana kadar, son terörist etkisiz hâle getirilene kadar bu mücadele azim ve kararlılıkla devam edecektir.

Sözlerime son verirken, tüm dünyaya inat bu necip millet ve kadim devlet, her alanda Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde Türkiye Yüzyılı hedeflerine azim ve kararlılıkla yürümeye devam edecektir.

Mensubu olmaktan onur duyduğum, otuz beş yıl üniformasını şerefle giydiğim, başta terör olmak üzere her türlü suçla mücadelede üstlendiği tüm görevlerde bizleri gururlandıran, fedakârlık, cesaret ve kahramanlıkla hizmet eden, başta İçişleri Bakanımız olmak üzere, tüm Emniyet mensuplarımıza görevlerinde başarılar diliyorum, kendilerini en kalbî duygularımla selamlıyorum. Allah ayaklarına taş değdirmesin.

Bu duygularla, kanlarıyla şanlı bayrağımızı bayrak yapan, canlarıyla da aziz toprağımızı vatan toprağı yapan şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyorum.

2024 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Sizleri ve ekranları başındaki aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tipioğlu, teşekkür ediyorum.

Dokuzuncu söz, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'e aittir.

Sayın Gökçek, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Babası görevinden alındığı zaman da aynı alkışı yapmıştınız ha! Vallahi öyleydi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kıskanmayın, kıskanmayın.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bak, bak, bak…

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Ök, Melih Gökçek görevden alındığında da aynı alkışı yapmıştınız, eliniz patlamıştı alkıştan. Onu da alkışlıyorsunuz, bunu da alkışlıyorsunuz!

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Siz hepsini alkışlıyorsunuz.

AK PARTİ GRUBU ADINA OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üç gün önce Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan Eril Alperen Emir kardeşimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve aziz milletimize sabırlar diliyorum.

Görüşülmekte olan Jandarma Genel Komutanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüz seksen dört yıllık köklü bir geçmişe sahip olan Jandarmamız, bugün olduğu gibi gelecekte de örnek ve vazgeçilmez bir kolluk kuvveti olmayı hedeflemektedir. Stratejik yönetim kültürüne sahip vizyonel bir yaklaşımla geleceğe bakmaktadır. En son 6 Şubat 2023 tarihinde yaşadığımız asrın felaketinde, daha depremin ilk gününde 34.523 takviye personel görevlendirerek bölgedeki personel sayısını 41.897'ye, devam eden günlerde ise, yapılan görevlendirmeler sonrasında, deprem bölgesindeki görevli Jandarma personel sayısını, personel mevcudunun yüzde 33'ü olan 65.105'e ulaştırmıştır.

Ülkemizin ve milletimizin bölünmez bütünlüğü ile vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini hukuk çerçevesi içerisinde canı pahasına sağlayan ve mevcut huzur ortamının devam etmesi için büyük fedakârlıklarla çalışmalarına devam eden Jandarma, özellikle terörle mücadelede her türlü hava ve arazi şartlarında görevlerini üstün feragat ve cesaretle yapmaktadır. 2023 yılının ilk on bir ayında terörle mücadelede 10 Jandarma personelimiz şehit olmuştur, 16 personelimiz ise yaralanmıştır -şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize acil şifalar diliyorum- 81'i ölü, 349'u sağ ve 63'ü teslim olmak üzere toplam 493 terör örgütü mensubu da etkisiz hâle getirilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığı, başta terörle mücadele olmak üzere emniyet, asayiş hizmetlerinin sağlanması, uyuşturucu ve göçmen kaçakçılığıyla mücadele, trafik denetimi ve orman yangınlarıyla mücadele gibi birçok alanda hava araçları kullanmaktadır. Bu kapsamda, envanterinde bulunan Mi-17, Skorsky, UH-1 helikopterlerine ilave olarak yakın hava ateş desteğinin sağlanması maksadıyla 13 adet T-129 ATAK helikopteri ile keşif ve gözetleme faaliyetleri için 3 adet cayrokopteri envanterine katmıştır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin geçmişi ile bugünü kıyasladığımız zaman AK PARTİ iktidarının ne kadar yol katettiğini görebiliyoruz. Özellikle PKK terör örgütünün Kürt vatandaşlarına karşı uyguladığı terör politikaları neticesinde, hatırlatmak isterim, PKK'nın Diyarbakır'ın Silvan ilçesinin Yolaç köyünde cami basıp 10 sivil vatandaşımızı katlettiğini unutmuyoruz. Yine, aynı şekilde, PKK'nın Siirt'in Milan mezrasında 19 çocuk ve kadını katlettiğini unutmuyoruz. Yine, PKK'nın Şırnak'ın Güçlükonak ilçesinde 27 kadın ve çocuğu katlettiğini unutmuyoruz. Ne yazık ki birçok örnek daha verebilirim. O dönemki Türkiye maalesef, teçhizat ve ekipman açısından çok yetersiz bir Türkiye'ydi. Allah'a hamdolsun ki bugünkü Türkiye'de güvenlik güçlerimiz yeterli ekip ve ekipmanla birlikte teröre nefes aldırmamaktadır.

Kürt kardeşlerimizin kanları üzerinden siyaset yapmaya çalışan ve sözde onların haklarını savunduğunu söyleyen siyasetçilere ve teröristlere karşı AK PARTİ Hükûmetimizin yapmış olduğu özgürlükçü ve halkın güvenliğini önceleyen politikalar sayesinde vatandaşlarımız bölgede huzur ve refah içerisinde yaşamaktadır. Hatırlatmam gerekir ki PKK terör örgütü okullar yakmıştır, AK PARTİ ise okullar, üniversiteler yapmıştır; PKK terör örgütü camiler yakmıştır, kurşunlamıştır, AK PARTİ ise camileri inşa etmiştir; PKK terör örgütü Kur'an kursları yakmıştır, AK PARTİ Kur'an kurslarını inşa etmiştir; PKK terör örgütü iş makinelerini yakmıştır, AK PARTİ duble yollar yapmıştır, havalimanları yapmıştır. Kürtlerin gelişmesini istemeyen ve onlara karşı zulmeden PKK terör örgütünü savunmaya kalkan siyasetçiler de burada zerre kadar utanmamışlardır. Bırakın utanmayı DEM PARTİ'nin mensupları "Abdullah Öcalan" denilen teröriste "sayın" diye hitap etmişlerdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT DİNDAR (Van) – Ağzına alma DEM PARTİ'yi…

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ağzını topla, ağzını!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Biz sizin "sayın" dediğinize "bebek katili" diyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ağzını topla.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – FETÖ okullarının hesabını ver.

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Biz sizin "sayın" dediğinize "terörist" diyoruz.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Samanyolu Kolejinde mi öğrettiler bu lafları sana?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Biz sizin "sayın" dediğinize Allah'a hamdolsun "Ayaklarımızın altına aldığımız paspas dahi olamaz." diyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

Gelelim özgürlükler meselesine. Şimdi, Kürtlerin…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT DİNDAR (Van) – Sen hangi okulu bitirdin, nereden mezun oldun, sen onu söyle!

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – AK PARTİ'nin en utancı sensin!

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Hangi ihale için bu kadar yapıyorsun?

BAŞKAN – Sayın Gökçek, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Gelelim özgürlükler meselesine. AK PARTİ mahkemede Kürtçe savunma hakkını getiren partidir. AK PARTİ Kültür Bakanlığıyla birlikte Kürtlere eserler çıkaran partidir. AK PARTİ Devlet Tiyatrolarında Kürtçe oyunların oynanmasına izin veren partidir. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler) AK PARTİ sizin çocuklarınıza Kürtçe isim konulmasına izin veren partidir.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Parsel parsel kim sattı Ankara'yı?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Devlet üniversitelerinde Kürtçe ve Zazaca bölümleri açan AK PARTİ'dir. Cezaevlerinde Kürtçe konuşulmasına izin veren AK PARTİ'dir.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Parsel parsel Ankara'yı kim sattı?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - TRT Kürdi'yi açan AK PARTİ'dir. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

MAHMUT DİNDAR (Van) – Jelibon… Jelibon…

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Millî Eğitim Bakanlığında seçmeli ders olarak Kürtlere seçmeli ders hakkını veren AK PARTİ'dir.

MAHMUT DİNDAR (Van) – Jelibon… Jelibon…

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Ankara'yı kim peşkeş çekti?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - AK PARTİ bunları savunuyor, siz PKK terör örgütünü savunuyorsunuz.

MAHMUT DİNDAR (Van) – Jelibon… Jelibon…

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Tüm Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Ankara'yı parsel parsel satan kim?

BAŞKAN - Onuncu söz, Adana Milletvekili Faruk Aytek'e aittir.

Sayın Aytek, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Babasını niye görevden aldınız? Alkışlıyorsunuz adamı; babasını görevden aldınız, alkışlıyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ayıp ya, ayıp, ayıp!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Ağbaba…

VELİ AĞBABA (Malatya) – Babasını niye görevden aldınız? Bir de alkışlıyorsunuz, ayıp ya! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Ağbaba, senin niye zoruna gitti?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Nilgün Hanım, alırken de alkışlıyorsunuz, Osman çıkarken de alkışlıyorsunuz!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Senin ne zoruna gitti?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Helal olsun size(!) Helal olsun size(!) (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyelim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Helal olsun(!) Helal olsun(!) (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, birbirimize karşılıklı laf atmadan hatibi dinleyelim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, babasını görevden alırken elleriniz patlayıncaya kadar alkışladınız, Osman'ı da alkışlıyorsunuz, nasıl bir şey bu? Kutlarım sizi, kutlarım(!) Bravo(!) (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Hatip, buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA FARUK AYTEK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmeleri kapsamında, Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu, yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sözlerimin başında, merhum Milletvekili Sayın Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet; kederli ailesine, yakınlarına ve Saadet Partisine başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Ayrıca terör devleti İsrail'i kınadığımı bir kez daha ifade etmekte fayda görüyorum. İsrail her geçen gün dış politikada yalnızlaşmakta, uluslararası arenada gücünü kaybetmektedir. Bugün, İsrail, emperyalizm için bir tetikçi olmanın haricinde başka bir vasfa sahip olmadığını dünyaya ilan etmiştir. İsrail soykırımını bir kez daha lanetliyor, kahramanca şehadete yürüyen Filistinli kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; denizlerimizdeki emniyeti sağlayan Sahil Güvenlik Komutanlığımız 30 il ve 90 ilçede 106 üs, liman ve yerleşim yerinde mesai mefhumu gözetmeksizin görevini sürdürmektedir. Mavi vatanın her noktasında egemenlik haklarımızı korurken envanterinde sahil güvenlik gemisi, sahil güvenlik botu, mobil radar, helikopter ve uçakların yanı sıra yerli ve millî taktik insansız hava araçlarını bulundurmaktadır. Sahil Güvenlik Komutanlığımızın 2002 yılında bütçesi 91 milyon 701 bin TL iken bugün, 2024 yılı bütçesi 11 milyar 517 milyon 337 bin TL olarak planlanmıştır. Denizlerimizin huzur ve asayişini kesintisiz bir şekilde sağlamak için 2023 yılında icra edilen 1.154 arama kurtarma faaliyetinde 21.804 kişi sağ olarak kurtarılmıştır. Hepimizi derinden üzen ve acı kayıplar verdiğimiz 6 Şubat depreminden etkilenen 11 ilimizde Sahil Güvenlik Komutanlığımız tarafından 3.359 personel görevlendirilmiştir. Enkaz altından 274 vatandaşımızı sağ olarak kurtarırken yaralı vatandaşlarımızın da sağlık kuruluşlarına tahliyesini sağlamıştır. Deprem ve sel felaketlerinde vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Denizlerimizdeki kapsamlı operasyonlarla 2023 yılı içerisinde 50.807 düzensiz göçmen kurtarılmış ve 152 göçmen kaçakçısı yakalanarak cezai işlem uygulanmıştır. Ayrıca akaryakıt, alkol, sigara ve uyuşturucu kaçakçılığının önlenmesine yönelik denetimlerle, ülkemizin ekonomisine ve vatandaşlarımızın sağlığına zarar veren kaçakçılara göz açtırılmamıştır. Gelecek nesillere temiz deniz bırakılması ve sürdürülebilir balıkçılığın sağlanması amacıyla yapılan denetimlerde, ilgili kanunlara aykırı hareket ettiği tespit edilenlere idari para cezası uygulanmıştır.

Sahil Güvenlik Komutanlığımız, Türk deniz yetki alanlarında teknolojik gözetleme, tespit ve teşhis imkân ve kabiliyetimizi artırarak 14 adet sahil gözetleme istasyonunu faaliyete açmıştır. Bunların yanında teknoloji ve bilişim altyapısını geliştirerek yüzer unsurlar ve karargâhlar arasındaki iletişimi artırmak için Sahil-Net Deniz ve Ka-Band Uydu Sistemi Projelerinin 1'inci fazlarını tamamlamıştır. Komuta kontrol sisteminin ve haberleşme altyapısının modernizasyonunu içeren Sahil-Net Kara Projesi'ni başlatmıştır. Ülkemiz tersanelerinde üretilen 84 adet kontrol botunu envanterine dâhil etmiştir. Ağır deniz şartlarında görev icra edebilecek 15 adet arama kurtarma botunun tedarikini tamamlanmıştır. İnsansız hava aracı ve VTOL İHA'lar envantere alınmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sahil Güvenlik Komutanlığı son yıllarda uygulamaya koyduğu projelerle arama kurtarma faaliyetlerinde operasyonel unsurlarının etkinliğini her geçen yıl artırmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aytek, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

FARUK AYTEK (Devamla) – Nice başarıda aktif rol alan ve mavi vatanda destan yazan kahraman Sahil Güvenlik personelimize teşekkür ediyor ve görevi esnasında şehit olan kardeşlerimizi saygı ve rahmetle anarken gazilerimize de en derin minnetlerimi sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ kurulduğu günden bu yana geçmiş ile geleceği harmanlamış, mazi ile ati arasında kurduğu köprüyü kardeşlik bağlarıyla sağlamlaştırmış kutlu bir dava hareketidir. AK PARTİ, millete hizmetkâr olmaktan daha yüce bir makam tanımamış, bu uğurda darbe girişimlerini ve her türlü saldırıyı bertaraf etmiş bir adanmışlar hareketidir.

Huzurunuzda, Türkiye'nin imza attığı ve elde ettiği başarıların mimarı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı sunuyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle 2024 yılı bütçesinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aytek.

On birinci söz, Antalya Milletvekili Atay Uslu'ya aittir.

Sayın Uslu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İçişleri Bakanlığına bağlı Göç İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerinde konuşmak, göçle ilgili fikirlerimi söylemek üzere kürsüdeyim. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bu yüzyılı farklı şekilde tanımlayanlar var ancak "göç çağı" diyenler de hiç de haksız değil. Bugün dünyada kendi doğduğu toprakların dışında yaşayan 295 milyon insan var yani dünya nüfusunun yüzde 4'ü kendi doğduğu toprakların dışında yaşıyor. Göçmenler bir ülke kursaydı, bugün Birleşmiş Milletlerde 10'uncu büyük ülke olacaktı. Evet, böyle bir dünyadayız. Dün hastalıklar, bugün savaşlar, çatışmalar, açlık; bugün ve bugünden sonra da iklim değişikliği zorunlu göçlerin iten sebepleri arasında. Bundan sonra iklim değişikliği sonucunda ortaya çıkacak "iklim mültecileri" "ekolojik göçmenler" "ekolojik mülteci" terimini çokça duyacağız.

Değerli arkadaşlar, göç dün de vardı, bugün de olacak, yarın da olacak. Her göç bir yolculuktur. Tolstoy diyor ki: "Tüm muhteşem hikâyeler iki şekilde başlar, ya bir insan bir yolculuğa çıkar ya şehre bir yabancı gelir." Evet, mesele, bu yolculukta, bu göçte bu sürecin yönetilmesidir. Biz de son yıllarda artan göç hareketliliği içerisinde, göçü yönetme konusunda, son on-on beş yılda hem kurumsal kapasitemizi hem yasal altyapımızı güçlü şekilde kuvvetlendirdik. Bu Meclisin 2013'te kabul ettiği Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu bunlardan bir tanesi, kanunla kurulan Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bunlardan bir tanesi ki bunun kurumsal kapasitesini 2021'de artırdık ve Genel Müdürlüğü Başkanlığa dönüştürdük.

Değerli milletvekilleri, şunu ifade etmek isterim: Meclisimizin çıkardığı kanuni düzenlemelerle, uzman kuruluş Göç İdaresiyle, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde oluşturulan göç politikalarıyla, medeniyetimizin kodlarıyla, milletimizin insani refleksleriyle bugün hem hak temelli hem de vicdan ve gönül temelli bir göç yönetimi oluşturduk. Bu yönetimin oluşmasında Göç İdaresinin, İçişleri Bakanlığının büyük emeği var. Ben de Göç İdaresinde geçmişte çalıştım, bunu müşahede ettim; Göç İdaresi çalışanlarına, uzmanlarına, burada emek veren arkadaşlarımıza, önceki bakanlarımıza, Bakanımıza, Bakan Yardımcılarımıza, kaymakamlarımıza, mülki idare amirlerimize bu süreçte ortaya koydukları emekleri için teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, göçmenlere bakış açısında dünya da yanılgılar olduğunu görüyoruz, tüm göçmenler aynı potaya konuyor ve sanki tüm göçmenler düzensiz göçmenmiş gibi bir algı oluşturuluyor; bu, ne hukukidir ne insanidir. Düzensiz göç ayrıdır, uluslararası koruma statüsü çok ayrıdır. Düzensiz göç isteğe bağlıdır, umuda yolculuk şeklindedir, ekonomik sebeplerle olur ve yasa dışı geçişlerle ve kalışlarla oluşan bir göç türüdür; sığınmacılık ise can güvenliği, baskı ve zulüm nedeniyle zorunlu bir kaçıştır.

Türkiye düzensiz göçle mücadelede çok büyük başarılar ortaya koymuştur. Sınırlarımızda bugün yeni önlemler alıyoruz; güvenlik duvarları, elektro optik kuleler, termal kameralar bunlara örnek. Yine, bakın, aldığımız önlemler sonucunda son altı yılda 2,5 milyon düzensiz göçmenin girişine engel olduk.

Değerli arkadaşlar, sınır içinde de düzensiz göçe karşı tedbirlerimiz var. Bunlardan bir tanesi de Sayın Bakanımızın "İstanbul modeli" diye ortaya koyduğu mobil göç noktalarıdır.

Değerli milletvekilleri, dünyada sığınmacıları istismar eden, onları hedef hâline getiren bir grup siyasetçi var; bu, yanlış. Sığınmacıları dünyada iki grup istismar ediyor; bir tanesi onların umutlarını çalan göçmen kaçakçıları, diğerleri ise onların üzerinden siyasi rant devşirmeye çalışan siyasetçiler. Her ikisinin de yaptığı hukuki ve insani değildir, her ikisinin yaptığı da kirli bir iştir. Bize düşen, siyasete düşen, süreci provoke etmek değil yönetmektir, hukuki ve insancıl olarak yönetmektir. Sığınmacıları hedef göstermek bilinmelidir ki Aylan bebeği hedef göstermektir. Evet, göç politikalarını eleştirebiliriz, uyum çalışmalarını eleştirebiliriz ama sığınmacıları hedef göstermek doğru bir yöntem değildir. Göç yönetimin, sığınmacı insanlığın konusudur; sığınmacılık talep edilmez, başa gelir. Bu anlamda, biz de Türkiye'de geçici koruma statüsünde bulunan sığınmacıların kendi bölgelerine dönüşleriyle ilgili, güvenli, onurlu dönüşleriyle ilgili çalışmalar yapıyoruz.

Bakın "güvenli bölge" kavramı Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu bir modeldir, kaynak ülkede sorunu çözme açısından önemlidir. Biz bu modeli ortaya koyarken dünyanın bu konuda ciddi şekilde duyarsız kaldığını görüyoruz. Biz, güvenli bölge modeliyle bugüne kadar 600 bin Suriyelinin gönüllü, onurlu ve güvenli dönüşünü gerçekleştirdik. Bununla ilgili şunu da ifade edeyim: Önümüzdeki dönemde, inşallah, briket evler, şehir meclisleri, hastaneler, okullar, ibadethaneler, organize sanayi bölgeleriyle bölgede bir yaşam ekosistemi kuruluyor, 1 milyon sığınmacı inşallah bundan sonraki süreçte dönecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Uslu, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

ATAY USLU (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Biz bunları yaparken arkadaşlar, NATO savaş gemileri savaş bitsin diye değil, bakın Akdeniz'den göçmenler geçmesin. diye müdahale ettiler.

Akdeniz, bugün dünyanın en büyük mezarlığı. Avrupa'da bazen vicdanlı insanlar çıkıyor; İtalyan şair Aldo Busi şöyle diyor: "Ben Akdeniz'den gelen balıkları yemiyorum, o balıkları yediğimde; Afganlıları, Somalilileri ve Suriyelileri yediğimi düşünüyorum." Evet, Akdeniz bugün dünyanın en büyük mezarlığı hâline gelmiştir. Biz, o mezarlık olmasın, göçmenler ölmesin diye hem hak temelli hem de gönül temelli politikaları uyguluyoruz, inşallah uygulamaya da devam edeceğiz.

Göç İdaresi, İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının 2024 yılı bütçesi hayırlı olsun diyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Uslu.

AK PARTİ Grubu adına son söz, Adıyaman Milletvekili İshak Şan'a aittir.

Sayın Şan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSHAK ŞAN (Adıyaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime, perşembe günü kaybettiğimiz ve bir hekim milletvekili olarak tıbbi süreçlerinde yanında olduğum Kocaeli Milletvekilimiz Hasan Bitmez'in ailesine, sevenlerine, Saadet Partisi camiasına ve Gazi Meclisimize başsağlığı dileyerek başlamak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, izninizle, asla unutmadığımız 6 Şubat 2023 tarihine dönmek istiyorum. "Asrın felaketi" olarak nitelendirilen bu tarihi her birimiz benzer duygularla kalbimizde ve aklımızda taşıyoruz. Sabahın ilk saatlerinde, deprem haberini alır almaz, Ankara İl Sağlık Müdürlüğü Acil Sağlık Hizmetleri Başkanlığındaki ekibimizle birlikte, depremde en çok zarar gören illerden biri olan, memleketim olan Adıyaman'a ulaşım sağladık. 6 Şubat saat 13.24'te gerçekleşen ikinci depremi bizzat Adıyaman'da yaşadım. Yaşadığımız hiçbir dakikayı unutmadığımızı bilmenizi istiyorum çünkü hep birlikte inanılmaz bir felakete şahitlik ediyorduk. Depremin verdiği büyük tahribat ve zorlu kış koşularına rağmen devletimizin tüm kademeleri, milletimiz ve sivil toplum kuruluşlarımız büyük bir dayanışma içinde seferber olmuştu. Enkaz altındaki vatandaşlarımızı kurtarmak için gece gündüz demeden, fedakârca, canla başla çalışılmış ve yaklaşık 26 bin enkazda eş zamanlı arama kurtarma faaliyetleri yürütülmüştür.

Asrın felaketinde, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde, yaklaşık 150 bin yardım tırını vatandaşlarımıza ulaştırdık, 20 milyon gıda kolisini afetzedelerimize teslim ettik. Bölgeden yaklaşık 3,5 milyon afetzedemizin tahliyesini gerçekleştirdik. Depremzedelerimizin ileri tetkik ve tedavileri için, dünyada eşine az rastlanır, tarihin en büyük hasta nakli operasyonu gerçekleştirilmiştir. Sağlık Bakanlığına bağlı ambulans uçaklar ve kara ambulanslarıyla toplamda 51.665 yaralı depremzedemizin sevk işlemi yapılmıştır.

Değerli milletvekilleri, bunun akabinde çadır kentlerde geçici barınma hizmetini vermeye başladık, buna paralel olarak kış gelmeden vatandaşlarımızı konteyner kentlere taşıdık. Afetzedelerimizin hesabına nakdî yardım olarak toplamda 43 milyar TL'den fazla kaynak aktarılmıştır. AFAD'ın kurumlara aktardığı ödeneklerle birlikte bugüne kadar yaklaşık 100 milyar TL'yi deprem bölgesine göndermiş bulunmaktayız. Bölgede yürütülen hasar tespit çalışmaları kapsamında 671.804 hak sahipliği başvurusu titizlikle değerlendirmiş olup bu çalışmalar sonucunda hak sahipliği şartlarını karşılayan kişilerin projelendirme çalışmalarında son noktaya gelinmiştir. Afetzede vatandaşlarımıza kalıcı yuvalarını bir an önce teslim etmek için çalışmalarımız aralıksız olarak devam etmektedir. Öte yandan, iş yerleri zarar gören ve işsiz kalan vatandaşlarımız için ekonomik destek sağlamak üzere yaklaşık 12 bin geçici iş yeri hizmete almıştır.

Sayın milletvekilleri, depremin ardından en büyük yıkımın gerçekleştiği illerden biri olan Adıyaman'da hak sahipliği kabul edilen kişi sayısı 53.619, yapılan konteyner kent ve prefabrik kent sayısı 54, konteyner kentlerimize yerleştirilen kişi sayısı da 66.500'dür. Konteyner kentlerimizde barınmanın yanı sıra beslenme, eğitim, sağlık ve diğer sosyal donatı alanları vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur. Vatandaşlarımızın günlük market ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla sosyal marketler kurulmuştur. Yaralarımızı sarabilmek adına ilk etapta, il genelinde yaklaşık 5,5 milyar TL nakdî yardım depremzedelerimizin hesaplarına yatırılmıştır. Görüldüğü üzere, devletimizin şefkatli kolları her daim vatandaşımızın yanında olmuş ve olmaya da devam edecektir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, depremde hayatını kaybeden başta AK PARTİ 27'nci Dönem Adıyaman Milletvekilimiz Yakup Taş Ağabeyimiz olmak üzere tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Ayrıca, yaralı kurtulan ve hâlen tedavileri devam eden vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum. Rabb'im bu millete bir daha böyle acılar yaşatmasın.

Değerli milletvekilleri, 14 milyondan fazla kişinin etkilendiği, 11 ilimizi kapsayan 6 Şubat depremleri "yüzyılın felaketi" olarak anıldığı kadar dünyada eşi benzeri görülmemiş bir dayanışmanın da gözler önüne serilmesiyle hatırlanacaktır. Sizlerle paylaştığım tüm bu rakamlar bizlere deprem bölgesindeki seferberliği, özveriyi, iyileştirme çabasını ve ne kadar güçlü bir ülkeye sahip olduğumuzu anlatıyor.

Bu vesileyle, depremin ilk anından itibaren devlet olarak tüm imkânların seferber edilmesini sağlayan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve deprem bölgesinde afetzedelerimizin yaralarına merhem olan tüm kamu çalışanlarımıza, paydaş kurumlara, STK gönüllülerine ve AFAD gönüllülerimize teşekkür ediyor, 2024 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şan, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

İSHAK ŞAN (Devamla) – Sizleri ve aziz milletimizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şan, teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, doğrusu birkaç noktada düşüncelerimizi paylaşmak istiyorum yani bize doğrudan sataşma vardı ama ben yerimden cevap vermeyi tercih ediyorum.

AK PARTİ Grubuna şaşırmadım desem yani -niye hâlâ şaşırıyorum, kendime de şaşıyorum ya- babasını görevden alanlar bugün oğlunu alkışlamak için bir sıraya girdiler. Böyle baktım, buymuş demek ki dedim yani gerçekten hayret ettim, hayret ettim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ayıp yani ayıp! Hiç doğru değil, böyle bir şey yok. Saygısızca!

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Devlete ihaneti mi var babasının? Ne derdiniz var sizin?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Parsel parsel Ankara'yı satanların ne kadar desteklendiğine bir kere daha tanıklık ettik.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Size yakışan da bu zaten. Siz hatibi eleştirin, konuşmalarını eleştirin, onlara cevap verin. Ayıp!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Biz -tane tane söyleyeceğim- tabutlara yaslanarak siyaset yapmıyoruz, biz demokratik siyaseti gerçekten inanarak, gerçekten sonuç almak için ve büyük bedeller ödeyerek yapıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen sözlerinizi tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Cumhuriyet tarihinin en ağır sorunu olan Kürt sorununun -bir yönüyle en ağır sorunu- böyle ciddiyetsiz siyaset ve siyasetçiler üzerinden konuşulması talihsiz; bu nedenle çözülmüyor. Yani iktidar grubunda bu meseleyi konuşacak başka kimse yok muydu, gerçekten soruyorum ve soruyorum. Kürt düşmanlığı üzerinden kendisini aklamaya çalışıyor.

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Kürt düşmanlığı yapmadı, ne kadar insani bir şey yaptığını anlattı, bir kelam düşmanlık anlatmadı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Herkes kirliliğini, pisini, tozunu gelip burada hamasetle "Ben ne kadar iyiyim, ne kadar güzelim…" diye bize racon kesiyor, bu raconları yemeyiz. Konuşmasının tamamında hamaset, Kürt düşmanlığı, kan ve ölümü kutsayan bir dil vardı.

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Hayır, hiç öyle bir şey yoktu; kadınlar, çocuklar vardı, daha konuşmayı anlayamamışsınız oradan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ben dikkatle dinledim ve notlarımı da aldım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, gruplardan sonra düşüncelerimizi söylüyorduk.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Biz senin babanı hiç tanımıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, son kez uzatıyorum.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Tek cümle çözümü, tek cümle önerisi, tek cümle ilgisi olmayanlar burada hamaset yapıyor; bunu görüyoruz. Kürt halkının ve milyonların çözüm beklediği bir konuda böyle bir seviyesizlik ve holigan söylemleri reddediyoruz.

Sayın Öcalan'a "Sayın Öcalan" diyoruz çünkü milyonlarca Kürt halkının "İrademdir." dediği bir siyasi liderdir.

ADEM ÇALKIN (Kars) – Asla değil, asla değil.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Teröristbaşı o, teröristbaşı. Terörist ve teröristbaşı o.

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Biz ona terörist diyoruz, terörist.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Öcalan dünyaca ünlü yazarların da dediği gibi, büyük bir yazar ve düşünürdür; nokta. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ADEM ÇALKIN (Kars) – Asla değildir.

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Bebek katilidir o.

ÖMER İLERİ (Ankara) – Düşünürün kim olduğunu senden mi öğreneceğiz?

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Terörist, katil, bebek katili.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yargıtay bu konuda "Sayın Öcalan" demenin hiçbir şekilde suç olmadığını on yıl önce karara bağlamıştır. Vatandaşın kullandığı bir kavramı biz Mecliste böyle holiganlar için kullanmayacak mıyız sanıyorlar? Hadi, gidin oradan be! Biz sonuna kadar kullanacağız, kullanmaya devam edeceğiz.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Gökçek, buyurun.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – 60'a göre söz istiyorum, müsaadeniz olur mu?

BAŞKAN – Evet, buyurun.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Kürsüden mi veriyorsunuz, buradan mı efendim?

BAŞKAN – Siz nereden söz istediniz? 60'a göre isterseniz, yerinizden; sataşmadan isterseniz, kürsüden söz veririm.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Tamam efendim.

Şimdi, efendim, öncelikli olarak şunu söylemek…

BAŞKAN – Sayın Gökçek, 60'a göre istiyorsanız yerinizden söz vereceğim, sataşmadan istiyorsanız kürsüden.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Onu da bilmez o, onu da bilmez, onu da bilmez!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Sataşmadan dolayı kürsüden söz verirseniz memnun olurum efendim, kürsüden istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Gökçek, tartışmayı burada bitirecek şekilde bir konuşma yaparsanız seviniriz.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Öncelikli olarak şunu söylemek istiyorum: Her tartışmada babamla alakalı konuları önüme getirerek bu dar görüşünüzden dolayı özellikle sizi kınıyorum ancak şunu söylemek istiyorum…

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Ne kınayacaksın bizi ya!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Lütfen, rica ediyorum, dinleyin.

YILMAZ HUN (Iğdır) – Yedi yıldızlı oteller almışsın…

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Meral Hanım, ben Kürtlere karşı hiçbir zaman sizin söylediğiniz söylemlerin içerisinde olmam. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler) Çünkü AK PARTİ iktidarı Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde 57 bin tane derslik yapmıştır, Doğu Anadolu Bölgesi'nde 43 bin tane derslik yapmıştır. Bakın, sadece Doğu Anadolu Bölgesi'nde, Kürt vatandaşlarımızın yaşadığı bölgede AK PARTİ 9 tane üniversite yaptı.

YILMAZ HUN (Iğdır) – Kaç tane…

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Yıllar boyunca, cumhuriyet tarihi boyunca 3 üniversite vardı Hanımefendi. Ayrıca… (DEM PARTİ sıralarından gürültüler) Lütfen, dinleyiniz.

Bakın, Doğu Anadolu Bölgesi'ne 681 milyon adet ağaç diktik.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Yaptığınız hırsızlıkları konuş!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Bakın, sadece Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne 2.648 tane cami yaptık.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Günde kaç para aldın, onu konuş; geç bunları!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Güneydoğu Bölgesi'ne, vatandaşlarımıza 91 milyar lira para gönderdik.

MAHMUT DİNDAR (Van) – Kimin parası?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Bakın, Doğu Anadolu Bölgesi'ne 68 milyar lira para gönderdik.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Babanın parasını mı gönderdin?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Bakın, sadece 91 tane…

MAHMUT DİNDAR (Van) – Babanın çaldığı paraları bir getir!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Meral Hanım, grubunuzu susturamıyorsunuz, size üzülüyorum.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Biz sana üzülüyoruz!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – 91 tane baraj yaptık. Bakın, şimdi…

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Biz sana üzülüyoruz! Konuşamazsın böyle!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Sayın Başkanım, bu şekilde cevap vermek mümkün olmuyor.

Şimdi, biz şunu söylüyoruz: Bir yanda barajlar yapan, okullar yapan, üniversiteler yapan, Kürt çocuklarının gelişmesini isteyen…

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Sen mi istiyorsun ya!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – …onların okumasını isteyen, özgürlüklerini isteyen AK PARTİ; PKK terör örgütü, dağlara kaçırıp tecavüz eden bir terör örgütü. Allah aşkına, hangisi çocukların hayatını daha iyi bir noktaya getirmeye çalışıyor, hangisi Kürt çocuklarının hayatını daha iyi bir noktaya getirmeye çalışıyor?

MAHMUT DİNDAR (Van) – Demagoji yapma, demagoji yapma!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Bunları niye görmüyorsunuz? Yapılan barajları niye anlatmıyorsunuz, okulları niye anlatmıyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Uğur Kaymaz 12 yaşındaydı, onu kurşunla öldürdünüz! Uğur Kaymaz 12 yaşındaydı!

BAŞKAN - Sayın Gökçek, son sözünüzü alalım lütfen.

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Şimdi, ben şunu söylüyorum, ben diyorum ki Meral Hanım: Bir yanda yaşatmak, bir yanda Kürtlerin hakkını vermek…

YILMAZ HUN (Iğdır) – Öldürerek mi yaşatıyorsun?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – …ki bu haklar Kürtlerin zaten hakkıydı, biz vermedik, zaten elde etmeleri gereken haktı, AK PARTİ döneminde bunlar verildi.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Hadi ya(!) Yok ya(!)

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Bu hakları elinden alan kimdi biliyor musunuz? Sizin ortaklık yaptığınız o Cumhuriyet Halk Partisiydi; bunları bilin.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sus lan sen! Ağzını açmaya kalkma…

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – O Cumhuriyet Halk Partisi sizin elinizden aldı.

ORHAN SÜMER (Adana) – Terbiyesiz adam! Ne alaka Cumhuriyet Halk Partisi? Terbiyesiz adam! Sen kimsin Cumhuriyet Halk Partisine laf edecek!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Kürtler kendi aralarında konuşamıyorlardı. Evet, siz onlarla ittifak yaptınız. Kendi aralarında şarkı söyleyemiyorlardı, hepsini bunlar yaptı, hepsini bunlar yaptı Dilan Hanım. Söylesene, niye söylemiyorsun? Evet, gerçekler budur.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Gerçekler bu değil, sen gerçekleri saptırıyorsun, her defasında da bunu yapıyorsun!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Gerçekleri duymak acıdır ve doğruları da size söylüyor, Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Öğren de gel, öğreneceksin bunu! Hamaset yapamazsın burada!

ORHAN SÜMER (Adana) – Babanın parsel parsel sattıklarının cevabını ver sen terbiyesiz adam!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Günaydın, buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – O kulübü nasıl kurdun, o televizyonu nasıl kurdun? Çaldığın paraların hesabını ver!

BAŞKAN – Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor, lütfen.

Sayın Günaydın…

ORHAN SÜMER (Adana) – Senin babanın parsel parsel sattıklarını niye söylemiyorsun terbiyesiz adam! Sen ne hakla Cumhuriyet Halk Partisine laf söylüyorsun!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Haydi, haydi! (CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri… Değerli milletvekili arkadaşlar… Değerli milletvekilleri, lütfen… Bakın, konuşuluyor, herkes kendi meramını anlatıyor. Sabırla dinleyin, herkesin cevabı var ama sabırla dinleyin. Herkes anlatıyor meramını.

Sayın Günaydın, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Arkadaşlar, şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde saygın milletvekilleri birbirleri hakkında görüş alışverişinde bulunurlar. Elbette bir insanın babası, kardeşi, bilmem nesi ve onların yaptıkları için kendi sorumlu olmaz; başka bir deyişle, babasının yaptıklarını oğluna mal edemeyiz. Ama biz ne yaptık burada? Bir KHK düzeni kurduk ve burada bir irtibat-iltisak denilen çeşitli sistemler getirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Günaydın, lütfen tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yani birinin eğer FETÖ'yle bir alakası varsa -dayısı, yeğeni, bilmem nesi- toptan cezalandırdık. Şimdi, beyefendinin babası hâlâ Ankara Büyükşehir Belediyesinin evinde oturuyor, yıllarca Ankara Büyükşehir Belediyesinin arabasını iade etmedi, parsel parsel sattılar; FETÖ'yle irtibatı, iltisakı ortada; utanma olmadığı için hâlâ konuşuyor. Ben onu utanmaya, had bilmeye davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, ne alakası var? Kendinle çelişiyorsun.

ADEM ÇALKIN (Kars) – Konuyla ne alakası var?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Çelişkiye düşüyorsun. Hem "Seni baban yüzünden yargılamayacağız." diyorsun hem çelişkiye düşüyorsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan…

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekilinin söyledikleri için söz istiyorum.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Senin o kirli ağzına CHP sığmaz! Senin o haram lokma geçmiş boğazına CHP sığmaz! Sen efendi olmalısın!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Efendi ol, efendi!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Burada herkes konuşabilir, sen konuşamazsın! Senin boğazından helal lokma geçmemiş, sen konuşamazsın!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, lütfen…

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Niye konuşamıyor?

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Niye konuşamıyor?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, neyi savunuyorsunuz ya, neyi savunuyorsunuz! Adamın yaptıklarına cevap verin, neyi savunuyorsunuz! Hâlâ, Ankara Büyükşehirin evinde oturuyor adam ya, neyi anlatıyorsunuz ya!

(AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen sakin olalım. Sükûnet, sükûnet…

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Osman Öcalan hangi televizyona çıktı, Osman Öcalan'ı kim çıkardı? Siz çıkardınız. Abdullah Öcalan'dan mektup getirmediniz mi? İşinize geldi mi konuşuyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın Günaydın, arkadaşlarımızı uyarırsanız lütfen, sükûnete ihtiyaç var.

Sayın Danış Beştaş, buyurun.

7.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hatip öyle bir ifadede bulundu ki -sataşmadı yani "sataştı" demiyorum dikkat ederseniz- yani Kürt meselesini AKP'yle başlattı. Kürt meselesinin yüzyıllık bir geçmişi var. Sizden önceki iktidarlarda da bu mesele çözülmedi ve bugüne kadar geldi ve bunun tarihî arka planını her seferinde anlatmaya çalışıyoruz. Ayrıca şu dili de katiyen reddediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen sözlerinizi tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu ülkede, bu coğrafyada Türk'üyle Kürt'üyle bu mesele çözülmediği için kaç yüz bin insan öldü, saymayacağım ve biz burada tam da bunun aksini savunuyoruz. Bunu anlatmak için daha ne demeliyiz bilmiyorum ama ondan önceki iktidarlar da…

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – "PKK terör örgütüdür." deyin.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Mesela "PKK terör örgütüdür." diyebilirsiniz, öyle başlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – AKP Kürtlere bir şey vermedi, Kürtler büyük bedeller ödeyerek kazandılar. Böyle, bizim, elimize lütuf gibi "Onlara hadi şu hakkı verdik." diye bir dili kabul etmemiz mümkün değil. Ayrıca, bugün böyle haklar falan verilmiş de değil; bunu da not edelim.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Gökçek, buyurun.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Efendim, söz hakkımı kullanabilir miyim? Cumhuriyet Halk Partisine cevap vermek istiyorum efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ben sataşmadım.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sataşma yok!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sataşma var efendim, babama "Parsel parsel…" Demediğini bırakmadı.

BAŞKAN – Sataşma var, sataşma açık ve tartışmaya da açık değil, net.

Buyurun Sayın Gökçek ama lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyin.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Öncelikli olarak şunu söylemek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti'nde, daha doğrusu bu salonun içerisinde Cumhuriyet Halk Partililer dâhil olmak üzere CHP'nin zarar vermediği hiçbir kitle yoktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, burada, İskilipli Âtıf Hoca'yı CHP asmıştır, Şalcı Bacı'yı CHP asmıştır, Kur'an-ı Kerim'i Arapça okuduğu için insanları cezaevine CHP atmıştır. Bakın, camilerdeki ezanı Türkçeye siz çevirdiniz, Tunceli'deki birçok Alevi kardeşime siz zulmettiniz. 1931'de yasa çıkararak Kürtlerin kendi arasında şarkı söylemesini siz engellediniz.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Sen bugüne gel, bugüne gel! Parsel parsele gel, parsele gel, parsellere gel, parsellere!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Ülkücü ağabeylerime, hepsine cezaevinde siz işkence yaptınız.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Sen parsele gel! Parsele gel!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Allah aşkına, bugün özgürlüklerden, bu ülkedeki yaşanan olaylardan ki kendi Genel Başkanınız Kemal Bey de kabul etmiştir…

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Sen parsel parsele gel!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – …bu olan hadiselerden sonra bana ahlak dersi verecek en son parti Cumhuriyet Halk Partisidir ki…

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Sen parsele gel!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – …en son seçiminizde gördük. Delegelerini parayla satın alan bir partinin bana ahlak dersi vermesini beklemiyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bakın, şunu çok açık yüreklilikle söyleyeyim: Bu ülkede 1948'e kadar hacca gitmek yasaktı, bunu siz yaptınız.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sen kim, ahlak kim!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yazıklar olsun sana! Yazıklar olsun! Sana yazıklar olsun! Sana yazıklar olsun…

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Allah aşkına, bu ülkenin içerisinde başörtülü kardeşlerime ikna odalarında zulmü siz yaptınız. Burada başörtülülere seçilme hakkını veren Recep Tayyip Erdoğan'dır.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Parsele gel, parsele gel!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yazıklar olsun! Sen kendine gel, kendine! Sen kendine gel!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Bakın, şunu unutmayınız: Bu kadar insana zulmeden bir siyasi partinin ki sizler de dâhilsiniz… Ya, Sabahattin Ali'yi kim öldürdü?

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Baban niye görevden alındı? Baban niye görevden alındı? Niye, niye? Parsele gel, parsele!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Nazım Hikmet'i kim sürdü? Bunların da cevabını verin.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Babanın niye görevden alındığını söyle sen! Melih Gökçek niye görevden alındı, onu söylesene! Niye görevden alındı?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Siz özgürlüklerden en son konuşacak siyasi partisiniz.

Teşekkür eder, saygılarımı sunarım efendim. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Metal yorgunluğu neydi? Metal yorgunluğunu söylesene! Neden görevden alındığını söylesene! Hele sen Melih Gökçek niye görevden alındı, onu söyle. Saygısız!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Günaydın, buyurun.

3.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, burada Osman Gökçek adında Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir koltuk işgal eden bir kişiye cevap vermek zorunda kaldığım için kendimi çok mutsuz ifade ediyorum.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Kendine gel, kendine! Saçma sapan konuşma!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Kendine şimdi getireceğim seni! Şimdi getireceğim seni kendine!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Saçma sapan konuşma!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Şimdi ifade edeyim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bir vekile böyle diyemezsin. Böyle diyemezsin!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisinin tarihine bakarsan cumhuriyetin kuruluşunu görürsün.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Haddini bil, hadsizlik yapma! O seçilen bir vekil! O seçilen bir vekil!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisinin tarihine bakarsan bu memleket işgal edilmişken, Antep, Antalya, İstanbul işgal edilmişken, Polatlı'ya kadar gelinmişken...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Böyle bir terbiyesiz ifade olamaz!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – O Mustafa Kemal Atatürk, onu karıştırma!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Böyle terbiyesiz bir ifade olamaz!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – ...senin gibiler "Emperyalistlerle nasıl iş birliği yaparım?" diye hesap ederken antiemperyalist bir duruş görürsün, Cumhuriyet Halk Partisinin tarihinde bunu görürsün. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hadi oradan! Hadi oradan!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sen sorduğu sorulara cevap ver! Sorduğu sorulara cevap verebiliyor musun!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Ha, bir şey daha görürsün...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Demagoji yapma! Demagoji yapma!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Sen kendini yırt! Sen kendini yırt orada! Sen kendini yırt!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Demagoji yapma! Sorduğu sorulara cevap ver! Grup Başkan Vekiliysen sorduğu sorulara cevap ver! Veremiyorsan da otur yerine!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Bir şey daha görürsün: İkinci Dünya Savaşı yapılırken, bütün Türkiye'nin işgal altına alınma ihtimali varken...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bırak o işleri! Bırak o işleri!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Sen ne bağırıp duruyorsun lan! Sen ne bağırıp duruyorsun!

BAŞKAN – Sayın Çilez... Sayın Çilez...

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Bu adamı sen mi susturacaksın, ben mi susturayım?

BAŞKAN – Sayın Çilez, lütfen...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bir vekile böyle diyemez! Diyemez Başkanım! "İşgalci" diyemez!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Sen ne bağırıp duruyorsun!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Seçilen bir milletvekiline "işgalci" diyemez!

BAŞKAN – Sayın Çilez...

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Sussunlar, ondan sonra konuşacağım.

BAŞKAN – Dinleyin Sayın Çilez, Sayın Gökçek konuştu, Sayın Günaydın da konuşup meramını anlatacak, dinleyin lütfen.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Arkadaşlar! Arkadaşlar, sakin olalım!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Başkanım, seçilen milletvekiline "işgalci" diyemez.

BAŞKAN – Burada hatipler derdini anlatamıyor, lütfen...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Burada Çanakkale şehitlerinin çocukları var, torunları var!

BAŞKAN – Biz birbirimizi saygıyla dinleyelim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Çıksın cevap versin, karışmıyorum; ağzını da tıkamıyorum. Eğer CHP'nin Grup Başkan Vekiliyse sorduğuna cevap versin!

BAŞKAN – Sayın Çilez...

Sayın Günaydın, siz buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Bak, sen bağırmaya devam ettiğin sürece ben oturmayacağım böyle! Sen devam ettiğin, bağırdığın sürece ben burada konuşmayacağım! Hadi devam et!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bırak, kıvırma! İşine bak! Terbiyesiz adam!

BAŞKAN – Sayın Çilez... Sayın Çilez, lütfen...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terbiyesizlik yapıyorsun!

BAŞKAN – Sayın Çilez...

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Sen terbiyesizin önde gidenisin! Ben sana öyle bir şey söylemiyorum! Sen kimsin bana "Terbiyesiz!" diyorsun!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bir vekile böyle diyemezsin!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Sen kimsin bana "Terbiyesiz!" diyorsun! Sen kimsin!

BAŞKAN – Sayın Yenişehirlioğlu, lütfen milletvekili arkadaşımızı uyarın.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Efendim, siz susturamıyorsanız Meclisi kapatın yani sizin susturmanız lazım, Başkan mı susturacak?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; Genel Kurulda zaman zaman tartışmalar oluyor, bu tartışmalar sırasında Grup Başkan Vekilleri tartışmaya uzaktan katıldığı zaman tartışmayı yapanların meramları hem duyulmuyor hem anlaşılmıyor. Zaten burada bunu yapanlar var, dinleyin, sizin adınıza da cevap veriliyor, tutanaklara geçiyor, bütün milletimiz izliyor ama sizin yerlerinizden attığınız lafları kimse de duymuyor ve buradaki konuşmalar da anlaşılmıyor ve Meclisin mehabetine, saygınlığına da zarar veriyor. Bu mehabeti, bu saygınlığı korumak hepimizin ortak vazifesidir. Bunun yolu da söyleyen ne söylerse söylesin onu saygıyla dinlemek, gerektiğinde kürsüden veya yerimizden söz hakkı veririz, cevap verirsiniz.

Ben şimdi Sayın Günaydın'ın süresini tekrar ilave ediyorum ve Sayın Günaydın, lütfen buyurun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir)- İkna odalarını kurdunuz mu, kurmadınız mı? Zulmettiniz mi, etmediniz mi? Bunlara cevap ver.

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Gökçek ailesinin Cumhuriyet Halk Partisinin tarihine söz edebilme haddi olamaz. Sebebini söyleyeyim mi? (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Söyle.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Niye?

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Biz siyasal yaşamımızın tamamını kendi müktesebatımıza uygun olarak yapıyoruz. Mesela beni çevirip herhangi bir vatandaş "Sen beş yıl milletvekilliği yaptın; arabanı nasıl aldın, evini nasıl aldın, nerede oturuyorsun, nerede yaşıyorsun?" diye sorar, ben de bunların hepsinin cevabını veririm. Niye? Çünkü ben Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygın bir milletvekiliyim. (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, siz nesiniz? Siz, bu Ankara'yı parsel parsel satmış bir ailesiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Cevap ver, cevap ver, ötekilerine cevap ver ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Ben bir kere daha söylüyorum: Siz Ankara Büyükşehir Belediyesinin babana tahsis ettiği evi boşaltmayan, aracı iki yıl daha fazla kullanan bir ailesiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ezanı Türkçe okuttunuz mu, okutmadınız mı? Bunlara cevap verin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Ha, CHP tarihine gelince, dil uzatmaya çalıştığın CHP tarihine gelince; o CHP emperyalistlerin elinden bu memleketi kurtaran, bu ülkeyi kuran… (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Bak, bak, emperyalistlerden kurtaranlar burada, burada.

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – CHP mi yaptı? Yediden yetmişe yediye herkes yaptı.

BAŞKAN – Evet, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – …İkinci Dünya Savaşı'nda bu memlekete bir tek düşman çizmesi sokmayan bir partidir. Dolayısıyla Cumhuriyet Halk Partisini ağzına almadan evvel beş kere düşüneceksin.

Ha, bu memlekette adalet olsa ne sen ne baban burada oturamaz. Niye biliyor musunuz? Yargılanmanız lazımken burada oturup millete laf ediyorsunuz. Bir hukuk devletinde sen de baban da sadece yargılanırsınız ve hapiste ömrünüzü geçirirsiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Senin baban kim?

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) – Ama sen buraya gelmişsin, bir de bize had bildirmeye kalkıyorsun.

Bugünler geçecek, bu memleket bir hukuk devleti olacak, bunların hepsinin hesabını size şakır şakır soracağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.57

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.36

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şimdi, görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Saadet Partisi Grubunun söz taleplerini karşılayacağım.

Saadet Partisi Grubu adına ilk söz talebi Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'a aittir.

Sayın Torun, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Sağlık Bakanlığının 2024 yılı bütçe görüşmelerinde Saadet-Gelecek Grubu adına söz almış bulunuyorum. Sayın Bakan henüz gelmediği için kendisine hoş geldin diyemiyorum.

Sözlerime başlarken salı günkü oturumda kalp krizi geçirip hayatını kaybeden Kocaeli Vekilimiz Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve bütün camiaya başsağlığı diliyorum.

Bütçe kanununun tümü üzerinde olduğu gibi Sağlık Bakanlığının komisyon görüşmelerinde de başta Komisyon üyesi arkadaşlarımız uzun uzun değerlendirmelerde bulunarak eleştiri ve tavsiyelerini dile getirmişlerdi. Ayrıca, bütçe kanununun tümü üzerine yazdığımız muhalefet şerhinde de tüm bakanlıklar için detaylı değerlendirmelerimizi iktidarın ve kamuoyunun bilgisine sunduk. Bugün burada teknik detaylardan ziyade sağlık sistemimizle muhatap olan tarafların yani sağlık çalışanlarımız ve hizmeti alan vatandaşlarımızın bazı sorunlarını ve taleplerini dile getireceğim.

Sayın milletvekilleri, Hükûmetin sağlık alanında yaptığı çalışmalar içinde en çok göz önünde olan şüphesiz şehir hastaneleridir. Bir devrim olarak lanse edilen, vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerine erişimini kolaylaştıracağı bir sistem olarak tanıtılan şehir hastaneleri maalesef inşaatından tutun işleyişine kadar birçok konuda problemleri karşımıza çıkarmıştır. Malumunuz, şehir hastanelerinin yapımında kamu-özel iş birliği sistemi uygulanmıştır. Her fırsatta devletin kasasından yani milletin cebinden tek kuruş dahi çıkmadan büyük yatırımların gerçekleştirildiği iddia edilen bu sistem hazinemizi âdeta sömürmekte, bütçeye ciddi borç yükleri getirmektedir. İşletmecilere âdeta bir servet transferi yapılmaktadır. Yirmi beş yıl hizmet karşılığı ödeme yapılacak olan bu hastanelerin ödemeleri Türk lirası değil, dolar ve euro cinsinden yapılmaktadır. Ülkemizin içinde bulunduğu kriz ortamı dikkate alındığında maalesef yalnızca üç yıllık kira bedeliyle hastanelerin yapım maliyeti karşılanmaktadır. Aradaki yirmi iki yıllık döviz cinsi ödeme ise sağlık alanında yapılabilecek devasa yatırımların kaybedilen karşılığıdır.

Peki, bu işletmeciler bu yüksek ödemeleri alıyor da hastalarımıza düzgün bir hizmet sağlıyorlar mı? Cevabımız tahmin edeceğiniz gibi hayır. Sayıştay raporlarından anlıyoruz ki işletmeciler yapmadıkları merdivenin parasını alırken fazladan kullandığı depoların parasını ödemeden düşmüyor. İşletmecilerin sözleşmeye göre tıbbi cihazların yedek parçalarını almaları gerekiyor ancak onlar almadığı için Bakanlık almak zorunda kalıyor. İşletmeciler iklimlendirme ücretlerini piyasa cinsinden değil kamu konutları cinsinden ödüyor. Neresinden tutarsanız elinizde kalan bir finansal takiple karşı karşıyayız. Sonuç olarak, yapılan bu sözleşmelerin kamu yararını ihlal ettiği bir hakikattir. Bakanlığımızın işletmecilerle anlaşarak bu hastaneleri bir an önce devletleştirmesi gerekmektedir. Sorun sadece maliyet mi? Elbette değil. Şehir hastaneleri sağlık hizmet standartlarını artırmak için yola çıkarken maalesef ortaya çıkan durum tam aksi olmuştur. Vatandaşın ayağına götürülmesi gereken hizmetler hem mesafe olarak uzaklaştırılmış hem de hizmetin alınması karmaşık hâle gelmiştir. Bu nedenle, hizmet kalitesi bileşenlerinden biri olan hizmete ulaşım konusunda ileriye değil geriye gidilmiştir. Semtlerde vatandaşların ulaşım ve işleyişine alıştığı hastaneler kapatılmış ve şehir hastanesi kampüsüne toplanmıştır yani kapasite artırılmamış, yalnızca transfer edilmiştir. Planlamanın gerçekçi ve vizyoner bir perspektifle yapılmaması, kullanım arttıkça sorunları beraberinde getirmiştir. Şehrin birçok noktasından hastaların erişimi için ulaşım ağları yetersiz kalmaktadır. Hastane kampüslerinde şimdiden otopark sorunu baş göstermiştir. Tesisin çok büyük olması nedeniyle zaten hasta olan vatandaşların diğer bölümlere ulaşma konusunda ciddi bir efor sarf etmeleri gerekmektedir, bu da tedavi süreçlerine zarar vermektedir. Şehir hastanelerinde çalışan sağlık çalışanları hastanelerin büyüklüğü sebebiyle yıpranmakta ve verimli hizmet verememektedir. Konsültasyon için doktorların kampüs içinde bir yerden bir yere kendi aracıyla gittiği bile vaki olmaktadır. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde yanlış ve eksik planlama sebebiyle araç trafiği yaşanmakta, hastaneye giriş ve çıkış çok uzun süreler alabilmektedir. Bu sıkıntıların çözümü için hastane kampüslerindeki planlamaların gözden geçirilmesi, hasta yoğunluğunu azaltmak amacıyla atıl bırakılan, hatta bir ara arazileri işletmecilerin hizmetine sunulmaya niyetlenilen hastanelerin yenilenerek vatandaşın hizmetine sunulması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, sağlık alanında vatandaşların belki de en çok muhatap oldukları birim aile sağlığı merkezleridir. Asli görevi koruyucu ve birinci kademe sağlık hizmeti vermek olan bu merkezlerin yanlış politikalarla tanı ve tedavi boyutu ön plana çıkmaktadır. Açılış ve işleyişleri sözleşmeyle yapılmakta olan bu merkezler âdeta kısmen özelleştirilmiştir. Kamu kurumlarıyla hiyerarşik bağı kopartılan bu aile sağlığı merkezleri, sağlık hizmet sunumundaki yükleri azaltmak bir yana bambaşka sorunlar ortaya çıkarmaktadır. ASM'lerin kiraları, temizlik, medikal malzeme gibi masrafları ve personel giderleri orada çalışan doktorlara yapılan cari ödemeden karşılanmaktadır. Kamunun getirdiği standartlara uymak kaydıyla bu cari ödemeyi ASM doktorları kullanmaktadır. Ancak bu cari ödemelere gelen artışlar memur maaş zammı oranında olmakta, hatta son dönemde gelen seyyanen zam bu ödemelere yansıtılmamıştır. Kiraların, malzeme giderlerinin ve asgari ücretin artışı düşünüldüğünde, bazı yerlerde artık doktorlar giderlerin bir kısmını maaşlarından karşılamak durumunda kalmaktadırlar. Burada yaşanan bir haksızlık da şudur: Bazı ASM'ler kamunun mülkiyetinde iken bazıları özel mülktür. Kamu mülkiyetinde olan ASM'lerde çalışan doktorlardan yapılan kira kesintisi, kiracı olan ASM'lere göre çok daha aşağıda kalmaktadır. Bu cari ödeme krizi bir an önce çözülmelidir, enflasyon oranında bir telafi artışı sağlanmalı veya bazı ödemeleri Bakanlık üstlenmelidir.

ASM'ler güvenlik tedbirlerinin olmadığı merkezlerdir. Son dönemde yaşanan şiddet olayları da göz önüne alındığında, doktorların temin edemeyeceği bu hizmeti Bakanlık bir an önce sağlamalıdır. ASM'lerde sözleşme esaslarını takip için sağlık müdürlükleri denetimler yapmaktadır. Bu denetimlerde muhatap bulma açısından bir doktorun idari hekim sıfatıyla belirlenmesi istenmektedir. Bu idari hekimin, diğer doktorlarla aynı özlük haklarına sahip olmasına rağmen üzerine ciddi bir sorumluluk yüklenmekte, bu da kimsenin göreve talip olmaması sonucunu doğurmaktadır. Bu konuda da bir düzenleme yapılarak idari hekimlerin özlük haklarında bir iyileştirme yapılması gerekmektedir.

Sağlık sistemimizin sürekliliği, şüphesiz kaliteli bir tıp eğitimine, ülke olarak bu alanda ilerleme sağlamamıza ve doktorlarımızın uzmanlık alanlarına yönelip burada yapacakları çalışmalara bağlıdır. Tıp fakülteleri ülkemizde uzun yıllar öğrenci tercihleri açısından hep üst sıralarda olmuştur. Doktorluk mesleğinin sorumluluklarının getirdiği saygınlık sınavlarda en başarılı öğrencilerin bu alana yönelmesini sağlamıştır. Ancak son yıllarda toplumda, bazı başka alanlarda olduğu gibi, sağlık alanında karşılaştığımız şiddet başta olmak üzere her türlü sorun, bu sürekliliği devam ettiremeyecek bir seviyeye doğru ilerlemektedir. Üniversite tercihlerinde tıp fakültesinin yerini mühendislik gibi çalışma ortamı açısından genel olarak daha az sorun yaşanan ve kazancın daha yüksek olabileceği bölümler almakta, öğrenciler doktorların muhatap oldukları zorluklarla karşılaşmak istememektedir. Bu da tıp eğitiminde başarılı olabilecek özelliklere sahip öğrencilerin caydırılması nedeniyle sağlık hizmetlerinde kaliteyi düşürecektir. Üniversite tercihini tüm zorluklara rağmen tıp fakültesinden yana kullanan öğrenciler, diğer tüm üniversite öğrencileri gibi barınma ve geçinme kaygısı çekmektedir. Bu öğrencilere özellikle tıbba teşviki artırma açısından -Sağlık Bakanlığının eskiden, 80 öncesinde uygulanan bir burs sistemi vardı- çalışma karşılığı burs sisteminin getirilmesi faydalı olacaktır.

Bunların yanında, maalesef, tıp fakültelerinin en büyük problemi, çok kıymetli öğretim üyelerini teker teker kaybetmeleridir. Sayın Bakan her ne kadar Komisyonda meslektaşlarımızın mesleklerini yapmak için yurt dışına gitme sebeplerini tespit etmiş ve Komisyonda bunu tüm sağlık çalışanlarını rencide edici bir tarzda göstermişse de -el hareketi- ben burada doktorların çalışma alanlarındaki sıkıntılarından bahsederek hem tıp fakültesinin tercih edilmemesini hem de doktorların uzmanlık alanlarına yönlenirken karşılaştıkları bazı sorunları sizlerle paylaşacağım.

Değerli milletvekilleri, tıp fakültesinin ardından eğitimlerine devam etmek isteyenler, tıpta uzmanlık sınavına girip kendilerine bir alan seçerek bu alanda uzmanlaşmayı tercih etmektedir. Mesleğe pratisyen hekim olarak devam etmek isteyen hekimler ise acil servislerde, ilçe sağlık merkezlerinde ya da aile sağlığı merkezlerinde çalışabilmektedir. Uzman olmak isteyenler zorlu bir sınavın ardından aldıkları puanlarla birçok bölüm tercih edebilmektedir ancak aldığımız sonuçlara göre hem çalışılan ortamlar hem de hastayla iletişim açısından riskli ve iş yoğunluğu yüksek olan cerrahi bölümlere tercih gitgide azalmakta iken hastayla diyaloğun daha az olduğu, iş yükü daha hafif bölümlere rağbet artmaktadır. Ast-üst ilişkisinde sorunların da yaşandığı bazı cerrahi bölümlerde puanların çok düşmesine rağmen açıkta kalan kontenjanlar olmaktadır. Bu konu, Bakanlığımızın üzerinde durması gereken en önemli konuların başında gelmektedir. İleride çok tehlikeli bir hâl alacak olan bu çarpıklığın iki temel sebebi vardır: Biri, toplumda hekimin yaptığı işe saygınlığın azalmasıyla hekimlerin birer hedef hâline gelmesine yol açan söylemler ve yayınlar, diğeri de ücret politikasındaki dengesizliktir. İktidarın bir an önce "Giderlerse gitsinler." politikasından vazgeçmesi ve sağlık çalışanlarına ve sağlık mesleklerine iadeiitibar için gerekli çalışmaları yapması gerekmektedir. Eğitimli orta sınıfa karşı her alanda yapılan ayrımcılığın terk edilmesi gerekmektedir. Toplumda sağlık hizmetlerinin uygulanmasını sekteye uğratan ve toplumun kendisine zarar vermesiyle sonuçlanan "sağlıkta şiddet" konusu incelenmeli ve kabul edilemez bir durum olduğu kamuoyuna izah edilmelidir. Şiddete maruz kalma ihtimali olan diğer kurumlarda alınan önlemler gibi hastaneler için de caydırıcı önlemler alınmalı, gerekirse her hastane için asayiş birimlerinden gerekli destek talep edilmelidir.

Geçtiğimiz günlerde yaşanan sporda şiddet olaylarına nasıl tüm toplum merak ve hassasiyetle yaklaştıysa aynı hassasiyet sağlık alanında da gösterilmelidir. Üzülerek söyleyeyim ki sahada saldırıya uğrayan hakem değil de saha doktoru olsaydı bu kadar ses getirmeyecekti.

Maalesef Hükûmet, meslek grupları arasındaki ücret adaletini tüm ücretlileri yoksullukta eşitleyerek sağlamaya çalışmaktadır. En düşüğü hak ettikleri refahı temin edebilecek düzeyde olmakla beraber, pratisyen, asistan, uzman ve akademisyen maaşları kademeli olarak düzeltilmelidir. Örneğin, bir asistan pratisyen hekimle aynı veya daha az maaş aldığı takdirde onun uzmanlığa yönelmesini beklemek hata olacaktır.

Yapılan operasyonlarda risk unsuru göz önüne alınarak bir ücret düzenlemesi getirilmeli ve her alanda uzman istihdamı teşvik edilmelidir. Üniversitelerde akademisyenlerin almış olduğu maaşlar ve teşvikler uzman doktorlara göre az olduğu için bu şartlarda hem hasta bakmak hem operasyonlara girmek hem de öğrenci eğitmek hocalarımız için çok zor olmaktadır. Muayenehanelerin kapatılmasıyla ek gelir imkânı kalmayan akademisyenlerin istifa edip özel muayenehane ve özel hastanelerde aldıkları maaşın 10 katı ücretleri alabildikleri düşünüldüğünde burada bir düzenleme yapılması gerektiği açıktır.

Mesela bir ilimizde -bana gelen bir bilgi- KBB alanında istifalar sonunda sadece 2 akademisyen arkadaşımız kalmış, onlar da yarın öbür gün istifa ettiğinde herhâlde dışarıdan tayinle gidecek ama bu durum birçok üniversitede, şu anda özellikle Anadolu üniversitelerinde geçerli bir durum. Şimdi, sizlere soruyorum: Bu arkadaşlarımız da giderse o üniversitelerde eğitim kim tarafından verilecek? Pratisyen hekimlerimiz ise mezuniyetlerinin ardından acil servislerde zorlu görevler yapmaktadır. Hastanelerde acil hizmetlerin çok yoğun olması, sistemin normal işleyişinde sorunlara işaret eden önemli bir göstergedir. Acil servisler konusunda Bakanlığın yapacağı bir çalışmayla, buradaki yoğunluk azaltılabilir. Türkiye sosyal bir devlettir, hastaların her an hastaneye ulaşımı elbette önemli bir hizmettir ancak hastanelere ücretsiz ulaşım ile verilen hizmetin verimliliği maalesef ters orantılı çalışmaktadır. Burada Bakanlıktan beklentimiz, acil servislere acil olmayan sebeplerle yapılan başvuruların önüne geçmesidir. Sarı ve kırmızı alan hastalarının buralardan ücretsiz faydalanmasını ancak yeşil alan hastalarının bir ücrete tabi tutulması veya hasta danışma hatlarını aktif hâle getirerek acil servislerdeki yoğunluğun ve acil olmayan başvuruların azaltılması düşünülebilir. Bu sayede sağlık çalışanları rahatlatılarak, hastaların daha verimli bir hizmet alması sağlanabilir.

Sayın Bakan, kıymetli milletvekilleri; konuşmamın bu bölümünde, vatandaşlarımızın sağlıklarını koruyabilmek ve sağlık sistemimizi geliştirebilmek adına bazı tavsiyelerimizi ve sağlık çalışanlarımızdan gelen spesifik talepleri Genel Kurula arz edeceğim. Öncelikle, sağlık sisteminin temel taşı olan sağlık çalışanı vatandaş ilişkisinin daha verimli yürütülmesi ve artan nüfusumuzla paralel büyümeyen sağlık imkânlarımızı göz önüne aldığımızda bu yükü hafifletmek için okul öncesinden başlayarak sağlık okuryazarlığını aktif hâle getirmeliyiz. Bu sayede, kademeli olarak düzenlenen sağlık sistemimizin yapısından vatandaşımız da haberdar olacak ve basamaklara riayet ederek sağlık sisteminin sürdürülebilirliği artacaktır.

AK PARTİ Hükûmeti önceki dönemlerde çok sayıda insanımızın ciddi hastalıklara yakalanmasına ve bir kısmının da hayatını kaybetmesine sebep olan sigara bağımlılığı konusunda ciddi adımlar atmıştı ancak maalesef, elimizdeki veriler, 2010'dan bu yana sigara kullanımının erkeklerde yüzde 2,3, kadınlarda ise yüzde 3,2 arttığını göstermiştir. Erkeklerin neredeyse yarısı tütün mamullerini kullanmaktadır. Elektronik sigara ve türevlerinin ise kullanımına dair elimizde net bir veri yoktur. Elektronik sigara kullanımının, küçük yaştaki çocuklara sigara satışının ve dumansız alanların ciddi denetimiyle sigarayla mücadelenin tekrar canlandırılması halk sağlığı açısından hayati bir öneme sahiptir.

Ülkemizde kronik hastalıklardan diyabetin 20 yaş ve üzerinde görülme sıklığı yüzde 15 ve akciğer kanseri görülme hızı da 100 binde 13,5'tur. Nüfusumuzun beşte 1'i obeziteyle, her 3 kişiden 1'i de yüksek tansiyonla mücadele etmektedir. Bu hastalıklarla mücadele için diş hekimleri ve eczacılar gibi, vatandaşlarımızın sık müracaat ettiği, sağlık meslek mensuplarının da bu mücadelede mobilize edilmesi ve sorumluluk üstlenmeleri sağlanmalıdır.

Son yıllarda sezaryen doğumlarda dikkat çekici bir artış olmuştur. Doğumlar arasında sezaryen oranı yüzde 60, ilk doğumda sezaryen oranı yüzde 31 olmuştur. Dünya Sağlık Örgütü tarafından önerilen oran ise yüzde 10-15 iken ülkemizde bu oran çok yüksektir. Özellikle, özel hastanelerde yüksek olan sezaryen doğumlar konusunda Bakanlığın önlem alması ve normal doğumun teşvik edilmesi gerekmektedir.

Covid-19 krizi göstermiştir ki ilaç alanındaki çalışmalara önem verilmesi bir beka konusudur. İlaç alanında devlet eliyle yatırımlar yapılmalı, yerli yatırımlar teşvik edilmelidir.

Sağlık hizmet sunumunda hastalarımızla sürekli birlikte olan, bire bir ilgilenen hemşirelerimizin özlük haklarında iyileştirmeler yapılmalıdır. Lisans mezunu hemşirelere 3600 ek gösterge verilmesi sevindirici olmakla birlikte, farklı kurumlarda denk kadrolarla birliğin sağlanması gerekmektedir. Hemşirelerin eğitim dönemlerinden başlamak üzere branşlaşmaları verimlilik açısından çok önemlidir. Branş uzmanı hemşirelerin yetiştirilerek rotasyonların sıklığının azaltılması düşünülmelidir. Doktorlarımızın mesleklerini yaparken doçent ve profesör kadrolarıyla çalışma imkânları varken akademik kariyer yapan hemşirelere yalnızca uzman kadrosu açılmakta, bu da akademik kariyerin önünü kapatmaktadır.

Sağlık çalışanlarımız ek ücret ödemelerinin, taban ve teşvik ödemelerinin adil yapılmakla birlikte, emekliliklerine de yansıyacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Aynı zamanda, birinci basamak sağlık tesislerinde çalışan sağlık çalışanlarımız da bu haklardan mahrum kalmakta, bu adaletsizliğin giderilmesi beklenmektedir.

Bakanlıklarımızın neredeyse tamamında misafirhane, konukevi gibi sosyal tesis imkânları bulunmaktayken Sağlık Bakanlığı bu konuda maalesef sınıfta kalmıştır.

Bunun yanında, en çok kadın personelin istihdam edildiği ve nöbet sisteminin uygulandığı bir bakanlığın bünyesinde kreş ve bakımevi gibi imkânların sağlanması oldukça önemlidir. Eşlerin her ikisinin de sağlık çalışanı olduğu durumlar düşünüldüğünde çocuklarını emniyetli alanlara bırakarak daha sağlıklı bir hizmet verecekleri göz önüne alınmalıdır.

Büyükşehirlerde, özellikle İstanbul, Ankara gibi büyükşehirlerde kiraların aşırı yüksekliği sağlık personelinin büyükşehirlerden kaçmasına sebep olmaktadır. Özellikle sağlık sisteminin verilmesinde kritik görevler üstlenen sağlık personeline büyükşehirlerde lojman ve uygun kira düzeyinde ödemeler ile TOKİ konutlarında bazı avantajlar sağlanmalıdır. Aksi takdirde, yakın vadede büyük şehirlerde kamuda çalışacak personel bulmakta zorlanacağız. Bu ve bunun gibi çok sayıda sorunun çözümü için iktidarın hamle yapması beklenmektedir. Sayın Bakandan meslektaşlarım ve tüm sağlık çalışanları adına sağlık gibi telafisi mümkün olmayan bir alanda çok geç olmadan bu adımların atılmasını talep ediyor, bugüne kadar atılmış adımlar için teşekkür ediyorum.

Bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, Bakanlık bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Torun, teşekkür ediyorum.

İkinci söz, İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Salı günü konuşmasının sonunda geçirdiği kalp krizi neticesinde perşembe günü saat 11.50'de ruhunu teslim eden Kocaeli Milletvekilimiz, değerli ağabeyim, büyüğüm Hasan Bitmez Bey'e Allah'tan rahmet diliyorum.

Şair "Neylersin, ölüm herkesin başında.

Uyudun, uyanamadın olacak,

Kim bilir, nerede, nasıl, kaç yaşında.

Bir namazlık saltanatın olacak,

Taht misali o musalla taşında" diyor. Tabii, şair "Uyudun, uyanamadın." diyor ama Hasan Bitmez Bey'i ayakta kaybettik ona yakıştığı gibi. İnandığı değerler uğruna vakfettiği ömrünü bir şekilde, burada, hepimizin gözü önünde, hiç unutulmayacak şekilde zihinlerimize kazıdı; bir kere daha Allah'tan rahmet diliyorum.

Bu arada, hem hastanedeki taziye hem öncesinde geçmiş olsun ziyaretlerine, bütün parti gruplarından gelerek bizi yalnız bırakmayan değerli milletvekillerimiz, dostlarımız oldu; her birisine ayrı ayrı teşekkür ediyoruz. Ayrıca, Sağlık Bakanımızın şahsında yani o tedavi sürecinde gerekli desteği veren, her türlü ilgiyi gösteren hekimlerimize de ayrıca teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi, teşhis ve tedavi hizmetleriyle alakalı birkaç noktadaki kanaatlerimi arz ederek sözlerimi tamamlayacağım: Tabii, şehir dışlarına, ulaşımı zor olan yerlere açılan şehir hastaneleri, özellikle Anadolu'da, şehrin merkezindeki hastanelerin kapatılması ve oradaki sağlık çalışanlarının ikamesiyle açıldı. Sağlıkta özel sektörün hasta karşılama oranının artması, beraberinde vatandaşa sağlık harcamalarında fiyat, muayene farkları olarak geri döndü. Bugün bir vakıf üniversite hastanesinde muayene tetkik farklarından ciddi rakamlar çıkmaktadır. Bu da beraberinde kamu hastanelerine olan talebi artırmakta ancak bu hastaneler de ne fiziki ne de personel olarak yeterli olmaktadır. Hastaneden doktor randevusu alsanız bile hekimin size ayıracağı vakit beş dakikayla, altı dakika, yedi dakikayla maalesef sınırlı olmakta, bu süreyi geçmemektedir. Hekimi bir anlamda makine, bir robot gibi gören bu sistem, maalesef sağlık çalışanlarımızı mutsuz hizmet vermeye yönlendirmektedir.

Normal poliklinik randevusu meselesiyle beraber bir diğer sorun da yoğun bakımlarda yaşanan hasta yoğunluğudur. Bugün trafik kazası, doğum gibi hadiseler sonrası oluşan yoğun bakım ihtiyacında maalesef talebe yeterli cevap verilememektedir. Acil sağlık hizmetlerinde de sağlık personelinin iş yükü ve hastanın muayenesi için beklediği süre son zamanlarda artmıştır. Bizzat yaşadığım bir konuyla ilgili durumu ifade etmek isterim. Bir yakınım uzun zamandan beri ameliyat süresi bekliyor, ben, tabii, detayı bilmediğim için o ameliyat sırası beklediği hastaneyi aratarak yani "Nedir durum?" diye sorduğumda o hastaneden aldığım cevap "Şu anda ameliyat olmayı bekleyen -ki kaldı ki bu devlet hastanesi- 4 bin insan var, sizin hastanız 2.500'üncü sırada; biz zaman içerisinde bu talebe cevap vereceğiz." şeklinde oldu.

Peki, biz sağlık hizmetlerine ayrılan payda ne durumdayız? Sağlık hizmetlerinin daha etkin ve verimli bir şekilde verilebilmesi için bütçeden uluslararası standartlarda yüzde 10'un üzerinde olması gereken bir pay ayrılması şarttır. Türkiye, OECD ülkelerine kıyasla sağlığa en az parayı ayıran ülke konumundadır. Hastane sayılarına baktığımızda, yıllara ve sektörlere göre hastane sayısı incelendiğinde, 2002'de 774 adet devlet hastanemiz varmış, bu sayı 2021'de 908'e yükselerek yüzde 17'lik bir artış göstermiş. 2002'de 271 olan özel hastane sayısı ise 2021'de 571'e yükselerek yüzde 110 artış göstermiş. Bu durum, sağlık hizmetlerine erişimi artırmak için kamu hizmetinin yaygın olması gereken bir alanın yıllar itibarıyla özel sektör yoğun hâle getirildiğinin açık bir göstergesi olmuştur.

Bir diğer konu; tıp eğitiminin önündeki sosyolojik ve ekonomik engelleri kaldırmak, hekimlerin yurt içinde çalışmasını cazibeli hâle getirmek, sağlıkta şiddet meselesinde caydırıcı yaptırımları arttırmak şarttır. Tıpta Uzmanlık Sınavı kontenjanlarını artırmak ancak bunu yaparken niteliğe önem vermek gerekir. Hastaneleri kapatmayıp fiziksel durumlarını güçlendirmek, sağlık sebepli büyükşehir göçlerini azaltmak için ülkenin tüm sahalarında kamu hastaneleri sayısını artırmak, yeterli uzman hekim sayısına ulaşmak, hekimlerin yanına sekreterler ve diğer sağlık personeli vererek hekimin angarya ve kırtasiyeye harcadığı zaman kaybını önlemek, birinci basamak sağlık hizmetlerinde koruyucu sağlık alanında çalışmalar yapmak yükü hafifletecektir. Hastanın hekime ulaşması noktasında teknolojik imkânlardan istifade edip -tabii, bunun altyapısı çok doğru bir şekilde planlanmalı- belki e-muayene hizmetleri bile getirilmesi gerekebilir. Sağlık okuryazarlığını temin etmek için ilköğretimden başlayarak temel sağlık derslerinin ilk ve ortaöğretimde müfredata eklenmesi çocuklarımızın gelişimi ve geleceğe bakışı açısından iyi bir adım olacaktır.

Tıbbi cihazlar noktasında ise bugün, maalesef üzülerek ifade ediyorum, bazı alanlarda olduğu gibi, sağlık alanında da dışa bağımlılığımızı azaltamamanın olumsuzluklarını yaşıyoruz. MR, tomografi, ultrason, laboratuvar cihazları ve kitlerinde neredeyse tamamen ithal ürünler hâkim durumda. Bu cihazların bakımı, yedek parçaları da ayrıca cari açığın artmasına sebep oluyor.

İlaç sektöründe ise -AK PARTİ öncesi dönemle kıyaslayacak olursak- akla ilk gelen Ordu ve SSK ilaç firmalarımızdır. Yüzde 100 yerli sermayeli kamu iştiraki olan bu şirketlerde hem ordumuzun ilaç ihtiyacı gideriliyor hem de SSK hastalarımızın birçok ilacı üretiliyor ancak iktidarın ilk yıllarında bu fabrikalar kapatıldı. Bunun yanında, geç Osmanlı ve erken Cumhuriyet Dönemi'nde kurulmuş birçok yerli firmamız da son yirmi yılda el değiştirip yabancı sermayeli şirketler tarafından satın alındı. Bugün hâlâ insülin, kan sulandırıcı gibi hayati önemi haiz ilaçlar, bebek aşı takviminde bulunan aşılar, kalp, tansiyon, astım hastalarının ilaçları yurt dışından ithal edilmektedir. Ülkemizde üretilen ilaçlar da -rahmetli Erbakan Hocamızın tanımıyla- maalesef montaj sanayisi ürünleridir yani ham madde ithal ediyoruz, burada tablet, kapsül hâline getiriyoruz ve o şekilde insanlarımıza bu ilaçları kullanmaları için vermiş oluyoruz. Bugün, maalesef, yine 500 kalemi geçkin ilaç ne depolarda ne de eczanelerde mevcut durumdadır. Bunun çözümü için, ülkemizin ihracatta başarılı olabilmesi ve sektörün sürdürülebilirliğin sağlanması adına ham madde, ara mamul ve ürün üretimi konusunda yerli üretimin cesaretlendirilmesi ve dışa bağımlılığın önüne geçilmesi gerekmektedir.

Endüstri-üniversite koordinasyonunun güçlendirilmesi, nitelikli insan gücünün mevcut akredite bölümlerde sektöre uygun şekilde eğitim alması, özellikle kimya ve eczacılık bölümlerinde ihracat bilincinin oluşturulması son derece önemlidir. AR-GE yatırımlarının desteklenerek yüksek teknoloji ürünlerinin geliştirilmesi, bu doğrultuda sektörel paydaşlar ve özellikle üniversitelerle geliştirilecek iş birliklerinin fonlanması ve tüm bu süreçlerin, fuarlar başta olmak üzere tanıtım ve iletişim kanalları gücünün artırılması gereklidir.

Ülkemizin ilaç ihracatının geliştirilmesine yönelik olarak bir diğer önemli konu ise katma değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesidir. Bu doğrultuda, fiyat politikalarının güncellenmesi, küresel rekabette Türk ilaç sektörünün gücünü artıracak yasal düzenlemelerle fonların geliştirilmesi, araştırma faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, nitelikli insan gücünün yetiştirilerek beyin göçünü engelleyecek ortamın sağlanması ve katma değerli ürünlere yönelik hibe ve alım garantisi gibi özel desteklerin sağlanması önemli destek olacaktır.

Yapay zekâ ve dijitalleşmede küresel boyutta önemli bir yere sahip olan entegre sistem ve uygulamalarımızın geliştirilmesi, ülkemizde…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Hemen bitiriyorum.

…geliştirilen sistemlerin yurt dışına ihracatını sağlayacak düzenleme ve desteklerin hayata geçirilmesi sektörümüze önemli katkılar sağlayacaktır.

Son olarak da gıda takviyeleriyle ilgili -şu anda piyasada sizler de gayet yakından takip ediyorsunuz yani- bu gıda takviyelerinin ruhsatlandırılması meselesi, Sağlık Bakanlığı değil Tarım Bakanlığı tarafından yapılıyor hâlbuki bu ürünler halk sağlığı açısından hem korunma hem de geri kazanma amaçlı kullanıldığından dolayı hekimler tarafından, Sağlık Bakanlığı tarafından verilmesi daha uygun olacaktır diyorum.

Sözlerimi böylece tamamlıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Üçüncü söz, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'ya aittir.

Sayın Kaya, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu hafta içerisinde, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin Kocaeli Milletvekili rahmetli Hasan Bitmez, bu kürsüde hakkı üstün tutmak amacıyla yapmış olduğu konuşmasını tamamladıktan sonra bir kalp krizi geçirerek yere düşmüş, maalesef, bütün müdahalelere rağmen kurtarılamayarak Hakk'ın rahmetine kavuşmuştu. Bu süreçte, başta Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Sayın Numan Kurtulmuş ve Başkanlık Divanımız olmak üzere, siyasi partilerin Genel Başkanlarına, Grup Başkan ve Başkan Vekillerine, milletvekillerimize, özellikle Sayın Fahrettin Koca Bey'in şahsında bütün Bakanlarımıza ve ilgi alakalarını esirgemeyen herkese çok teşekkür ediyoruz. Elbette, bu önemli bir insani dayanışmaydı, bu vesileyle tekrar teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Kocaeli Milletvekilimiz rahmetli Hasan Bitmez'in bu kürsüde kutsal bir görev olan milletvekilliği ve muhalefet görevini ifa ederken, hakkı tutup yükseltme vazifesini yerine getirirken vefat etmiş olması sebebiyle Saadet Partisi ve Gelecek Partisi olarak oluşturmuş olduğumuz gruptan Saadet Partisinin 1 milletvekili eksilmiş oldu. Bunun üzerine, grubun devamı için iyi niyet bildiren, demokratik bir dayanışma için üzerine düşecek bir vazife varsa yerine getirmeye hazır olduğunu ifade eden siyasi partiler oldu, kendilerine teşekkür ediyoruz. Bu demokratik dayanışmayı somut bir hâle getirerek Saadet Partisinin milletvekili sayısını İç Tüzük'ün aradığı sayıya ulaştırmak için demokratik bir duruş ortaya koyan, bütçe görüşmelerinde Saadet Partisinin sesinin ve sözünün kesilmemesi için fedakârlık ve civanmertlikte bulunan Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı Sayın Özgür Özel'in şahsında bütün Cumhuriyet Halk Partisine ve onların çalışma arkadaşlarına huzurlarınızda saygılarımı sunuyor, teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar) Bütün siyasi mülahazaları bir kenara iterek insani, vicdani bir sorumluluğu gösterdikleri bu dayanışmanın, Türkiye siyasi tarihinde, emin olun, troller hariç herkes tarafından ulvi bir davranış olarak hatırlanacağından ve Türkiye siyasi tarihine şerefli bir hareket olarak geçeceğinden ve biz millî görüş camiası olarak da sürekli anılacağından en ufak bir şüpheleri olmasın. Bu vesileyle kendilerine tekrar teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Meclis çalışmalarında bu kürsüde söz kullanırken zaman zaman birbirimize sert eleştirilerde bulunabiliriz, zaman zaman birilerinin hoşuna gitmeyen görüşleri de burada dile getirebiliriz ama asla yapmamamız gereken bir şey var; utanç duyulacak, geriye dönüp baktığımız zaman ise utançla hatırlayacağımız söz ve davranışlarımızın asla ve asla olmaması gerektiğini düşünüyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekilimiz olan Hasan Bitmez Bey siyasi yaşamında siyaseti sürekli veriye ve bilgiye dayalı olarak yapmıştır. Bir siyasi düşünceyi dile getirdiği zaman mutlaka onun belgesini ortaya koymuş ve mümkün olduğu kadar hakikatten ayrılmadan düşüncelerini ifade etme gayretinde olmuştur. O gün, bu kürsüde de yirmi dakikalık süre içerisinde Adalet ve Kalkınma Partisinin dış politikada çizdiği zikzakları her zaman yaptığı gibi belgeleriyle ortaya koyarak burada efsane bir konuşma yaptı.

Biz, Adalet ve Kalkınma Partisinden bu kürsüye çıkarak rahmetli Hasan Bitmez'in sözlerini -olabilir- varsa yanlışlarını düzeltmelerini beklerken maalesef, hatibimizin sözünü kesmek için bir milletvekiline yakışmayacak tarzda sıralara vurarak bir kısım milletvekili arkadaşımız protesto etme gibi bir çirkin davranışta bulundular. Hasan Bitmez Bey de hiç o çirkin davranışlara cevap vermeden… Meclis Başkanımız da bir önceki gün "Beyler, Meclis sokak değil, konuşacak bir sözünüz varsa buyurun, kürsü burada, gelin, konuşun." demesine rağmen bir kısım milletvekili âdeta Türkiye Büyük Millet Meclisini bir sokağa çevirerek, sıra kapaklarına vurarak protesto etmeyi tercih etmiş oldular.

Burada ifade etmek istediğim bir şey var: Mücadele de kavga da mertçe olur. Mücadelede de kavgada da kişi savunmasız kaldığı zaman mertliğin gereği, saldırıyı durdurmaktır, mücadeleyi durdurmaktır, insani değeri paylaşmaktır. Bu değeri burada bulunan bütün partiler ve Adalet ve Kalkınma Partisindeki çok önemli milletvekili arkadaşlarımız da gösterdi ve yere düşmesinden itibaren kendilerinin üzerine düşen insani ve vicdani sorumluluklarını yerine getirdiler ama tutanaklara yansıyan bir söz var. O söz, Türkiye Büyük Millet Meclisi için bir utançtır. Bu sözün hep beraber takipçisi olmamız lazım, 600 milletvekili olarak takipçisi olmamız lazım.

O söz neydi? Çünkü tutanaklara aynen öyle geçiyor, hatip bayıldıktan sonra… Tutanakta geçtiği için söylüyorum yoksa parti veya milletvekiliyle ilgilenmiyorum, davranış kimden gelirse gelsin davranışın kendisi kötü olduğu için söylüyorum. "Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarından 'Allah'ın gazabı böyle olur!'" diye bir söz tutanaklara geçiyor. Şimdi, ben, hatip düştükten sonra üzüntülerini paylaşan, ilk andan itibaren müdahale eden birçok AK PARTİ'li vekil olduğunu bildiğim için bu ahlaksızca, bu utanmazca sözün sahibini ortaya çıkarmanın hem Meclis Başkanlık Divanının vazifesi olduğunu düşünüyorum hem de 264 milletvekilli Adalet ve Kalkınma Partisinin vazifesi olduğunu düşünüyorum çünkü o söz "Türkiye Büyük Millet Meclisi sıralarından" diye tutanaklara geçmedi "Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarından" diye geçti. Bu milletvekilinin kim olduğunun hiçbir önemi yok, ben herhangi bir isim de zikretmeyeceğim çünkü bu ismin kim olduğunu ortaya çıkarmak Adalet ve Kalkınma Partisinin görevidir. Şayet bu ismin kim olduğunu onlar ortaya çıkarıp ondan sonra kendisi nasıl bir davranış içerisine girerse o, o milletvekilinin problemi olur ama bu isim gizlenmeye devam ederse, bu isim açıklanmazsa Saadet Partisi ve kamuoyu olarak biz bu sözün sahibinin 264 AK PARTİ'li milletvekili olduğunu kabul etmek durumunda kalacağız. Onun için, 263 AK PARTİ'li milletvekilimizi zan altında bırakmamak için bu milletvekilinin kim olduğunun tutanaklara geçirilmesi şarttır, tarih bu utanç vesikasını yazmak zorundadır. (Saadet Partisi, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Elbette hepimiz milletvekiliyiz, zaman zaman ağzımızdan arzu etmediğimiz sözler de çıkabilir. Özür dilemek, bu yaptığı davranışın insani olmadığını söylemek de insani bir durumdur, erdemdir. Dolayısıyla, bu konuda bir vazifeleri olduğunu ben buradan Adalet ve Kalkınma Partisinin burada görevli olan Grup Başkan Vekiline, milletvekillerine, Sayın Cumhurbaşkanına ve bütün Adalet ve Kalkınma Partili milletvekillerine tekrar hatırlatıyorum. Ben sizin vicdanınıza şahit oldum bu süreçte, bu vicdanın lekelenmemesini sağlamak sizlerin elindedir. O kişiyi bulun, tutanağa ismini geçirin "Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarından" diye utanç olarak girmesin, sadece ilgili vekili bu millet yargılasın. Yok bunu yapmayacaksanız kusura bakmayın, siz de o sözün sahibisiniz çünkü söz "Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarından" diye geçti.

Bir diğer üzüntümü de şöyle ifade edeyim: Ben de İstanbul Milletvekili olmakla birlikte Diyarbakırlı bir kardeşinizim. Burada, bu değerli vekilimiz yoğun bakımdayken hayati riskinin yüksek olduğunun Sağlık Bakanımız tarafından da zikredildiği bir ortamda Mecliste bir mangal partisi düzenlendi ve ilgili milletvekilimiz "tweet"i paylaşırken "Meclisimiz kadim Diyarbakır koktu…" Ben de Diyarbakırlıyım; bizim gelenek ve göreneklerimizde -ki Anadolu'nun her yerinde böyledir- bir evde matem ve yas varsa aile büyükleri çocuklarını tembihler "Sakın ha, televizyonu açmayın, radyoyu açmayın, ola ki sesi komşuya gider, mahcup oluruz, ayıp olur." derdi. Ben kasıtlı olduğunu asla düşünmüyorum o davranışın ama hiçbir vicdanlı kişi çıkıp da "Ya, Sayın Vekilim, tamam, sizin böyle bir programınız vardı ama bizim bir arkadaşımız daha dün burada kalp krizi geçirerek yere düştü, şu an hastanede hayati riski yüksek bir şekilde tedavi görüyor, bizim bu mangal partisini yapmamız doğru değil." diyemedi mi diye üzüntülerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Kasıt olmadığını biliyorum ama bu davranışın doğru bir davranış olmadığını bugün biz birbirimize hatırlatmazsak yarın bir gün benzeri davranışların önüne geçemeyiz. O açıdan, biz kadim olarak bu Meclisin korkmasını istiyorsak

acılarımızı ve sevinçlerimizi paylaşmayı bilmemiz lazım siyasi mülahazalarımızı bir tarafa bırakarak. Dolayısıyla bu konudaki üzüntülerimi de tekraren paylaşmak istiyorum. Ekonomik krizdi, böyle bir şey olur muydu olmaz mıydı; o, muhalefete dair bir eleştiridir ama hastanede bir çalışma arkadaşınız yoğun bakımdayken o gün yapılan işlerin kesinlikle ve kesinlikle utanç duyulacak bir davranış olduğunu, bu konudaki üzüntülerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Tamamlıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarındaki birçok arkadaşımızın da maksadını aşan o görüntüden dolayı rahatsız olduğundan benim en ufak bir şüphem yok çünkü bu süreçte bütün siyasi partilerden çok kıymetli vekillerin ne kadar üzüldüğünü bizzat gözlerimle gördüm. Onun için, burada son bir sözle, Gandihi'nin onu öldürmek için karşısına dikilen kişiye söylediği "İşte buradayım, haydi gel öldür beni, belki cesedim sana bir şey anlatır." sözleriyle değerli milletvekilimizi saygıyla selamlıyorum, mekânı cennet olsun diyorum.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi, CHP, DEM ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Saadet Partisi Grubu adına son söz, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'a aittir.

Sayın Özdağ, buyurun.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Değerli milletvekilleri, Değerli Başkan; "Bir insan göçerse dünyadan eğer/Sen öyle bilme ki tek bir can gider/Her sönen bakışta sayısız dilekler/Her küçük tabutta bir cihan gider." Şehriyar böyle söylüyordu. Necip Fazıl Kısakürek ise "Kader, beyaz kâğıda sütle yazılmış yazı/Elindeyse beyazdan, gel de sıyır beyazı." diyordu. Hasan Bitmez'e rahmet diliyorum. Evvel giden ahbaba selam olsun erenler, bir gün bizler de oraya gideceğiz hayırlarla, güzel amellerle.

2 bütçeyi konuşuyoruz, İçişleri Bakanlığının bütçesini ve Sağlık Bakanlığının bütçesini konuşuyoruz. "Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi/Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi." diyordu Kanuni Sultan Süleyman. İçişleri Bakanlığının hemen hemen her Emniyet teşkilatı binasında olan bir sözü vardır: "Herkesin polisi kendi vicdanıdır."

2 Bakanlığı konuşurken aynı zamanda övgüler dizdi burada bazıları, bazıları eleştirilerde bulundular. Her bakanlığın güzel özellikleri, güzel icraatları olduğu gibi eleştirilecek özellikleri de var. Adalet ve Kalkınma Partisinin milletvekilleri övgülerle bahsettiler her 2 Bakandan ve her 2 Bakanlıktan ama diğer partiler de eleştirilerini sıraladılar. Eleştiriler olacak ki siz öz eleştiri yapma erdemine sahip olacaksınız; eleştiriler olacak ki siz yapmış olduğunuz yanlışlıkları, hatalarınızı düzeltmiş olacaksınız. Ben buradan şunu söyleyeceğim, biz de burada eleştiride bulunacağız ve zülfüyâre dokunacağım birazcık ama bir yandan da şunu söyleyeceğim: Kim dinler, kim dinler mirivefadan gayrı? Biliyorum ki dinlemeyeceksiniz ama sussam gönül razı değil, konuşsam tesiri yok diyeceğim ama bir gün tesirin olacağına da inanıyorum. Benim aziz milletim mutlaka ki bunların karşılığını bir gün görecek ve gösterecektir diyerek de seslenmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, burada konuşacağımız 2 önemli bütçeyle ilgili, aynı zamanda, bütün milletvekillerine söyleyeceğim bir şey var, özellikle iktidar partisi milletvekillerine: Cumhurbaşkanı kararıyla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle ve olağanüstü dönemlerde de Cumhurbaşkanlığı kanun hükmünde kararnamesiyle -ki olağanüstü dönem de var, biliyorsunuz, deprem nedeniyle- ve burada bir de milletvekili çoğunluğunuzla yapamadığınız veya buradan geçiremediğiniz hiçbir kanun yok.

Şimdi bütçeyi konuşuyoruz, bu bütçe yaklaşık otuz dört gün boyunca Plan ve Bütçe Komisyonunda konuşuldu, milletvekilleri eleştirilerde ve tavsiyelerde bulundular, önergeler de sundular ama siz değil bir sayfayı, değil bir maddeyi, değil bir paragrafı, değil bir kelimeyi, değil bir noktayı, değil bir virgülü hiçbir şeyini değiştirmeden buraya getirdiniz ve biz buna da "demokrasi" diyoruz, şimdi de burada konuşuyoruz bunları. Yine, aynı şekilde, burada konuşmalarımıza, eleştirilerimize hep kulak tıkayacaksınız, hiç kulak vermeyeceksiniz; biliyoruz biz bunları ama konuşmak ve de milletvekilliğine yakışan şey yazmak milletvekilinin bir noktada görevidir diye sesleniyorum ben sizlere.

Şimdi, burada Sağlık Bakanını görmüşken, Sağlık Bakanı buradayken vermiş olduğumuz soru önergelerine niçin cevap vermediğini kendisine soruyorum: Sayın Bakan, ben size 2 önemli soru önergesi gönderdim, yazılı soru önergeleri gönderdim. Bu Anayasa değişikliği yapılırken oradaki sözlü soru önergelerini kaldırdık ve ardından da dediniz ki: "Yazılı soru önergeleri devam edecektir." On beş gün de süre verildi. Peki, siz benim sorularıma cevap verdiniz mi? Vermediniz. Niçin vermediniz? Anayasa'dan büyük müsünüz siz, yasalardan büyük müsünüz siz? Niçin Anayasa'yı dinlemiyorsunuz, yasaları dinlemiyorsunuz? Siz Sağlık Bakanısınız, Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaşısınız, vatandaş olarak da sorumluluğunuz var; siz aynı zamanda bir hekimsiniz, hekim olarak da sorumluluğunuz var. Ben size soru soruyorum: Turkovac aşısı kaç paraya mal oldu diyorum, cevap yok; Turkovac aşısını kaç vatandaşımız kullandı diyorum, cevap yok; Turkovac aşısı aynı zamanda kaç ülkeye hibe edildi diyorum, cevap yok; kaç paraya sattınız, kaç para döviz elde ettiniz, getirdiniz diyorum, cevap yok. Niçin cevap vermiyorsunuz?

Aynı zamanda, tıbbi cihaz tedarikçileriyle ilgili olarak da çok ciddi sıkıntılar yaşandı. Yani hangi birini söyleyeyim ki Allah aşkına; özel hastaneleri mi söyleyeyim, faturaları mı söyleyeyim, tıbbi cihaz tedarikçilerinin yaşamış olduğu o trajediyi mi söyleyeyim! Vatandaş tıbbi cihaz tedarikçiliği yapıyor ve burada sizinle anlaşma yapıyor; veriyor cihazını, parasını alacak, alamıyor ve diyorsunuz ki siz iki sene sonra: "Eğer yüzde 25 alacağından vazgeçersen ben geri kalan kısmını sana veririm." Allah aşkına, nerede kaldı özgür teşebbüs burada, nerede kaldı hür teşebbüs? Nasıl böyle bir şey yapabilirsiniz? Hem de bunu ne zaman yaptınız biliyor musunuz? Bunu "Ekonomi pik yaptı." dediğiniz zaman yaptınız "Ay'a 2 gidiş, 2 geliş yol yaparız ve milletimiz de bize inanır." dediğiniz zamanlarda yaptınız bunları. Ciddi şekilde muhalefetle beraber mücadele ettik, o tıbbi cihaz tedarikçileriyle beraber mücadele verdik. İlk zamanlar muhalefeti konuşturmak istemediler. Onlara dedim ki: Bakın, size vali demiş ki "Bu muhalefeti konuşturmayın." Toplantı yapıyorlar, valilikten izin almışlar. Dedim ki: Bak, bizleri konuşturmazsanız, burada muhalefet partilerini konuşturmazsanız hakkınızı alamazsınız; bu ülkede "Hak verilmez, alınır." deniyor, alınması için önce muhalefeti siz konuşturacaksınız. İktidar Türkiye'de genellikle bazı şeylerden korkmazlar korktuklarından; sandıktan korkarlar, oy kaybetmekten korkarlar; vicdanlarından korkmazlar -öbür taraftan başka şeyler söyleyeceğim, söylemeyeyim, fazla ileri gitmeyeyim- ve bu oydan korktukları için de muhalefeti konuşturmanız lazım. Konuşturdular ve daha sonra siz bunların, tıbbi cihaz tedarikçilerinin paralarını çok çok sonra, çok ocaklar söndükten sonra, çok kişi iflas ettikten sonra ödediniz. Allah aşkına, buna hak mı diyeceksiniz, adalet mi diyeceksiniz? Ne diyeceksiniz?

Şimdi, özel hastaneler… "Devlet hastanelerinde sıra yok." diyorsunuz, devlet hastanelerinde sıra var. Ben bazen devlet hastanelerine gidiyorum çocuklarımla ve eşimle, hiç kimliğimi söylemeden gidiyorum ben oraya ama oradan bizleri özel hastanelere sevk ediyorlar, sıra veriyorlar bizlere altı ay sonraya, yedi ay sonraya. -vatandaşlar bizleri arıyor- bir yıl sonraya sıralar veriyorlar. Ya, bu devletten büyük mü bu özel hastaneler? Büyük, büyük; Devlet hastanelerinin sayısı azalırken özel hastanelerin sayıları çoğalıyor. Eskiden özel hastanelere gittiğimiz zaman şunu yapıyorlardı: Faturayı getiriyorlardı bizim önümüze, bakıyorduk; karınca gibi yazılarla da yazıyorlar, eğer yaşınız biraz ileri gittiyse,

sağlık sorununuz da varsa, göz probleminiz varsa okuyamıyorsunuz, gözlüğünüze başvuruyorsunuz ve bakıyorsunuz ki hiç yapılmayan şeyi yazmışlar oraya. Benim başıma geldi, itirazlarda bulundum, dilekçeler yazdım Sağlık Bakanlığına, o hastaneyi şikâyet ettim, o hastane benimle uğraşmak istedi. Vallahi, ben hayatım boyunca korku nedir tatmadım ki ben herkese meydan okurum, "challenge" yaparım, hakkı tutup kaldırmak… Çünkü Akif benim rol modelimdir, o öyle söylüyordu, "Hakkı tutar kaldırırım!" diye sesleniyordu. Şimdi de özel hastanelerin faturaları… Gidiyoruz, bize hiçbir şey imzalattırmıyorlar. Ya, niye imzalattırmıyorsunuz? Ben tedavi olduğumu bileyim; neye girdim, ne tedavi oldum ben, kaç para tuttu; bunu bileyim. Tabii, devlet ödüyor nasıl olsa, vur abalıya! Bu devletin malı deniz, öbür taraftan istediğin kadar soyacaksın öyle mi? Bu devlet bize emanet, bu devlet vatandaşlara emanet, bu devlet bürokratlara emanet, bu devlet Türkiye'nin siyasetçilerine emanet, milletvekillerine emanet! Peki, niye bu emanete ihanet ediyorsunuz? Bir şey söyleyeceğim, o da ağır gidecek; Peygamber'imiz "Söylerse yalan söyler, emanete ihanet eder, söz verirse sözünde durmaz." diyor; karşılığını siz biliyorsunuz, söylemek de istemiyorum.

Gelelim İçişleri Bakanlığına. Şimdi, değerli milletvekilleri, bu İçişleri Bakanlığı çok önemli bir bakanlık; Sağlık Bakanlığı bir noktada canımızla ilgilenirken bu İçişleri Bakanlığı da canımız ve malımızla ilgileniyor, can ve mal güvenliğimizi bunlara teslim ediyoruz. 600 bin kişilik koskocaman bir teşkilat polisiyle, jandarmasıyla, bekçisiyle; bu insanlara biz diyoruz ki: "Bizim can ve mal güvenliğimizi koruyun." Ve ardından da şöyle sesleniyoruz… Aynı zamanda, Jandarma bunlara ait, sınırlarımızın güvenliği de bunlara ait ama nedense bir bakıyorsunuz…

Sayın Erdoğan Roma'da Biden'la bir konuşma yapıyor, Biden'la konuşmayı yaparken yanında Dışişleri Bakanlığının hiçbir yetkilisi yok. Tercümanlığı kim yapıyor? Bir hanımefendinin kızı yapıyor. Efendim, daha önce Trump da bu hanımefendinin Teksas şivesiyle İngilizcesini çok takdir etmiş, ondan dolayı bu hanımefendi yapacakmış. Yahu, siz devlet kademelerini niye kaldırıyorsunuz? Dışişleri Bakanlığının yetkilileri yok mu?

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Kıskanmayın, eğitimli insanları kıskanmayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Bir şey söylediniz, buyurun, dinliyorum sizi.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Dedim ki bir hanımefendiyle ilgili böyle konuşmayın, o kızcağız emeğiyle bir yere gelmiş birisi; bu şekilde konuşma hakkınız yok. O sizin evladınız da olabilir.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – "Niye rahatsız etti seni?" dedi.

BAŞKAN – Evet, evet; karşılıklı konuşmayalım.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Ben isim vermedim, bakın, isim vermedim.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, Sayın Özdağ…

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Gurur duymanız lazım.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Şimdi size cevap vereceğim.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, Sayın Özdağ, lütfen karşılıklı konuşmayalım; Genel Kurula hitap edin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika lütfen.

Şimdi cevap vereceğim.

Bakın, burada "Sayın Özdağ…" demenize gerek yok, Hanımefendi bana bir şey sordu; ne söylüyorsunuz, buyurun, dinliyorum dedim; burası hür kürsü. Ne diyordu 17'nci yüzyılda Voltaire? Şöyle söylüyordu: "Fikirlerinize katılmıyorum ama sizin bu kürsüde fikirlerinizi söylemeniz için canımı bile veririm." Şimdi dinleyeceksiniz; isim vermedim ben burada, Dışişleri Bakanlığının bir yetkilisi yok mu dedim. Bir kere, önce, manasız suallerin lüzumsuz cevabını vermekten de utanç duyuyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bakıyorsunuz, Roma'da Biden'la konuşuyor ve diyor ki -oradan ne konuştukları belli değil- "Efendim, biz bunu Dışişleri Bakanlığının arşivine koyduk." Ne koydunuz, biliyor muyuz? Bilmiyoruz, yirmi beş yıl sonra ortaya çıkacak. A, bade harabül Basra. Neler konuşmuşlar neler, bilmiyoruz ki. Ardından da bir bakıyoruz, Afganistan'da bir rejim değişikliği, bir iktidar değişikliği oluyor; insanlar akın akın geliyorlar, Van'dan, İran'dan Türkiye'ye giriyor Afganlılar, giriyorlar. Kim bunlar? Kadınlar var mı yanında? Yok. Gençler, çocuklar var mı yanında? Yok. Babalar, yaşlılar var mı? Yok. Bunlar giriyorlar ülkemize ve ardından da hiç kimse bunların bir göz taramasını, bir parmak izlerini almadan, isimleri bile belli olmadan benim ülkemde cirit atıyorlar. Yahu, hani Avrupa Birliği ülkeleri bizi kıskanıyordu? Onlar böyle mi yapıyorlar Afganlılara, Suriyelilere, Afrika'dan gelenlere? Tabii, böyle yapmazlar. Sayın Erdoğan Birleşmiş Milletlerde görüşmeyi yaptıktan sonra İtalya Başbakanı ne demişti? "Bizim ülkemiz asla göç deposu, göçmenler deposu olmayacak." demişti. İtalyan Başbakanı kadar olamayacak mıyız biz? Biz bunları söyleyeceğiz.

Sonra ne oluyor? Bunlar giriyorlar. Muhalefet diyor ki: "Olmaz böyle bir şey!" Türkiye'de herkes bir şeyler söylemeye başlıyor, bu sefer diyorlar ki: "Biz bunları gönderdik." Ne kadarını gönderdiniz? Rakama dikkat çekiyorum, "300 bin kişiyi geri gönderdik." Ya, niye aldınız, niye gönderiyorsunuz? Yazık değil mi bu memleketin parasına? Yazık bu memleketin parasına! Niye aldınız, hani sınırlarımızdan kuş uçmazdı? Sabık Bakan -burada mı, bilmiyorum, biraz önce buradaydı- öyle söylüyordu, "Bu dünyanın en önemli sınırlarına sahibiz." diyordu ve ardından da bu insanları, 300 bin kişiyi gönderdi. Kim söylüyor? Sayın Cumhurbaşkanı söylüyor. 300 bin kişi kaç uçakla gider, kaç uçakla gider? 300 bin kişi bin uçakla gider. Peki, bir uçak kaç paraya gidip geliyor biliyor musunuz? 280 bin dolara. Hesaplayın, 300 bin dolar diye hesaplayın, binle çarpın, ne kadar para yaptığını bir hayal edin, tasavvur edin, tahayyül edin şöyle bir. Değerli milletvekilleri, Değerli Bakan, değerli Hükûmet yetkilileri; niye geldiler bunlar, niye gittiler bunlar? Ardından, bu insanlar aynı şekilde ülkemize geldikten sonra, yine sizin de demeciniz var "Şu kadar kişiyi gönderdik." diye. Bunlar ülkemize gelirlerse öyle hemen gönderilmiyor; bunlar bir yerlere yerleştiriliyor, yemekleri veriliyor, elbiseleri değiştiriliyor, günlerce ülkemizde kalıyor, uçaklar tedarik ediliyor veya arabalar tedarik ediliyor, bunlarla ilgili de ciddi problemler meydana geliyor.

Değerli milletvekilleri, bununla ilgili olarak da suç örgütleriyle mücadele veren bir bakanımız var. Evet, bu suç örgütleriyle mücadele etmesinden dolayı kendisine teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakan, bu suç örgütleriyle mücadeleye Bakanlığınızda mı başladınız yoksa İstanbul Valiliği döneminizde mi başladınız? İstanbul Türkiye'de 17 milyon nüfuslu bir şehir, siz orada Valiydiniz. Peki, bu terör örgütleriyle beraber suç örgütlerinin en çok olduğu şehirler neresi? İstanbul, sahillerimiz, burası. Siz, orada, bunlarla ilgili mücadele verdiyseniz sizi alkışlıyorum ama şimdi kalkıyorsunuz… Bu kadar baron, bu kadar çete, bu kadar bilmem ne, bu kadar uyuşturucu; bunlarla mücadele güzel de peki bu insanlar, bu uyuşturucu baronları, çeteleri ne zaman geldiler? Bunlar uzaydan mı geldiler? Bunlar ufoyla mı geldiler? Değildi ki bunlar uzaylı falan, Türkiye'de bulundular; yabancılar ve Türkler, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları. Peki, bunların açmış olduğu tahribatları… Kaç yıldır bunlar buralarda? Bunlar yaklaşık yedi sekiz senedir buralarda cirit atıyorlar. Bugün 500 bin çocuğumuz uyuşturucu müptelası, 500 bin; resmî rakam söylüyorum. Türkiye'de bu baronların, bu çetelerin açmış oldukları yaralar… Ya, vatandaşa çöktüler, mallarını aldılar, psikolojilerini bozdular, ailelerini tahrip ettiler, boşanmalar meydana geldi. Hani sosyal devlettik biz ve aynı zamanda vatandaşımızın can ve mal güvenliğini sağlayacaktık, güvenli bir Türkiye inşa edecektik? Sayın Bakandan önceki Bakan CHP'nin bakanı mıydı, Gelecek Partisinin bakanı mıydı, İYİ Partinin bakanı mıydı, MHP'nin bakanı mıydı? Değildi ki. Bu Bakan yine aynı şekilde bu iktidarın bakanıydı.

Peki, Türkiye'de -bugüne kadar yakalananlar, bu baronlar ve çetelerle ilgili- siyaset kurumu olmadan, bürokrasi desteği olmadan, yargı desteği olmadan bir mafya cirit atabilir mi? Uzun yıllar hapishanelerde kaldım ben, 12 Eylül döneminde yedi buçuk sene hapishanede kaldım; bu mafyalarla yattım, bu babalarla yattım; Türkiye'nin tüm sol örgütleriyle, İslami örgütleriyle veyahut da cemaatleriyle, ülkücü hareketlerle, onlarla beraber kaldım; Allah aşkına siyaset kurumundan yardım almadan, yargıdan yardım almadan kim Türkiye'de nefes alabilir ki veya bu suç işlerini yapabilir ki! Yapamaz. Peki, şimdiye kadar hangi yargı mensubu bu konuyla ilgili tutuklandı, gözaltına alındı veya tahkikata maruz kaldı? Türkiye'de hangi Emniyet yetkilisi bunlarla ilgili olarak bir tahkikata maruz kaldı? Var mı böyle bir şey? Yok ki. Varsa söylesinler, desinler ki: "Evet, bu bu bu yargı mensupları; bu bu bu Emniyet yetkilileri, kolluk güçleri; bürokrasiden bu bu bu insanları, aldık biz çünkü bunların arkalarında bunlar vardı." Peki, bunların hepsi sizin döneminizde doğmadılar, bunlar yine iktidarınızda neşet ettiler, neşvünema buldular, bire on verdiler, bire yüz verdiler, bire bin verdiler; ardından ne oldu? Geriye dönüp baktığınız zaman, onlarla ilgili hiçbir işlem yok.

Şimdi ben İçişleri Bakanına dönüyorum, Sayın Bakan, size bir soru: Siz bu kadar güzel operasyonlar yapıyorsunuz, teşekkür ederiz ama İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlıkları başka bir partiye geçtikten sonra, özellikle İstanbul Büyükşehir Belediyesinde Belediye Başkanı teftiş kuruluna incelemeler yaptırmaya başladı, hemen müdahale etti sabık Bakan "Olmaz, bunları sen soruşturamazsın; senin teftiş kurulun, senin müfettişlerin değil benim müfettişlerim, benim teftiş kurulum inceleyecek." dedi. Kaç sene geçti aradan? Üç sene geçti. Sayın Bakan, samimiyet testinizdir, sizin turnusol kâğıdınızdır, buyurun işte; bu dosyaları yargıya intikal ettirdiniz mi? Bu dosyaları yargıya intikal ettirdiyseniz söyleyin, hangi dosyalar olduğunu söyleyin.

Ve buradan Mansur Yavaş'a da sesleniyorum: Sizin şu ana kadar yargıya intikal ettirdiğiniz onlarca dosyayla ilgili ne işlemler yapıldı, açıklayın Mansur Yavaş bunları, lütfen açıklayın.

Yargı açıklasın bunları, Yargıtay açıklasın ve Adalet Bakanı açıklasın, bu kişilerle ilgili hangi işlemlerin yapıldığını söyleyin. O zaman biz de size dönelim ve ardından, evet, siz tarafsız bir İçişleri Bakanısınız, objektif davranıyorsunuz diyerek -çok rahat bir şekilde- sizi alkışlarla taltif edelim, hayırla yâd edelim.

Gelelim başka bir konuya. Şimdi, Türkiye'de kayyum atamaları var. Ben, bizler Gelecek Partisini kurduktan sonra kayyum atamalarına karşı çıktık, öncesinde de karşı çıktık. Ben burada milletvekilliği yaparken, iktidar sıralarında milletvekilliği yaparken, 3 dönem milletvekilliği yaparken milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasını istemedim, karşı çıktım, parti içerisinde başka bir ses verdim. Aynı zamanda şunu söyledim: Gazeteciler tutuksuz yargılanmalıdır, basın mensupları tutuksuz yargılanmalıdır. Partinin yetkilileri "Hayır, tutuklu yargılanmalıdır." derken, "Dokunulmazlıklar kalkmalıdır." derken, bununla Anayasa'nın o dokunulmazlık maddesine yeni bir fıkra eklerken ben bunlara karşı çıktım değerli milletvekilleri.

Ben teröre karşıyım. Türkiye'de kim eline silah alıyorsa, ister şu görüşten ister bu etnisiteden ister bu mezhepten kim silah alıyorsa eline, onunla mücadele etmek Türkiye Cumhuriyeti devletinin kolluğunun görevidir. Demokratik ülkelerde zor kullanma hakkı yalnızca ve yalnızca devlete aittir ve o devlet de hukukla tadat edilir, hukuk çerçevesinde bu mücadeleyi yapar. Bunu yaparken de zaman zaman çizginin dışına çıkan mensuplar olursa onlar hakkında derhâl gereğini yapar. Efendim "Bu, terör örgütüdür.", efendim "Bu şudur." Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaşları terör örgütü üyeliğinden yargılansalar bile, tutuklu değil hükümlü olsalar bile eğer biz modern devletsek, bir hukuk devletiysek onların can ve mal güvenliğini sağlamak Türkiye Cumhuriyeti devletinin namus borcudur, can güvenliğini sağlamak şeref borcudur; o, istediği kadar terörist olsun, bunu yapmak bizim vazifemizdir. O, teröristlik yapmış, yargılanmış, cezaevine girmiş, tutuklanmış, hüküm giymiş olsun onun can güvenliğini sağlamak bizim görevimizdir.

Peki, kayyum atamalarıyla ilgili söyleyeyim ben. Evet, Türkiye'de hiçbir belediye, asla, terör örgütlerine veyahut da yolsuzluğa prim vermemelidir, rüşvete prim vermemelidir, israfa prim vermemelidir, ihaleye fesat karıştırmamalıdır; bu, ister A partili belediye olsun, ister B partili olsun; olmamalıdır. Peki, olmuşsa ne olmalıdır? Hukuk ve idare, hukuk ve iktidar asla çifte standartlı davranamaz, eğer burası modern bir hukuk devletiyse yargı çifte standartlı olamaz; zengine başka, fakire başka; Kürt'e başka, Türkmen'e başka; Laz'a başka, Çerkez'e başka; Sünni'ye başka, Alevi'ye başka muamele edemez. O nedenle yargı perisinin gözleri kapalıdır, o nedenle elinde bir terazi vardır doğruyu tartsın diye. Bakıyorsunuz, burada bir kayyum ataması -1960 Anayasası'nda yok bu- 1982 Anayasası'na getirilmiş, konulmuş, İçişleri Bakanlığına böyle bir yetki verilmiş ve ardından da diyorsunuz ki: "Bu 12 Eylül Anayasa'sını kaldıralım, bu darbe anayasasını kaldıralım." Darbe anayasası durmuyor, değişti zaten, üçte 2'sini değiştirdiniz. 12 Eylül Anayasası değişti diyorum ama 12 Eylülün ruhu birilerinin içine kaçmış vaziyette. O Anayasa'da böyle bir madde var, İçişleri Bakanına böyle bir yetki verilmiş. Evet, doğrudur, bu soruşturmayı yapalım; evet, birisi hakkında bir işlem mi yapacağız, hukuk devreye girsin, İçişleri Bakanlığının Teftiş üyeleri devreye girsin, müfettişler devreye girsin, Teftiş Kurulu devreye girsin. Orada terör örgütüyle iltisaklıysa terör örgütüne belediyenin imkânlarını; Ankara'nın, İstanbul, Mardin, Diyarbakır, Manisa'nın, Muğla'nın imkânlarını…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Çok çabuk geçti be Başkan.

BAŞKAN – Ateşli konuşuyorsun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Partinin bana bir saat vermesi lazım efendim.

Değerli milletvekilleri, sözlerimi şöyle tamamlamak istiyorum: Bu kayyum atamaları doğru değildir. Gelin, hukuku işletelim, kim terörle iltisaklıysa, kim Türkiye'de ihaleye fesat karıştırıyorsa onlara aynı işlemi yapalım ama Anayasa'ya dayanarak bir belediyeye kayyum atayıp başka bir belediyede başka bir muamele, Ankara Belediyesinde -geçmişte 8 belediyede- İstanbul'da veya Balıkesir'de veya başka belediyelerde farklı muameleler yapmak doğru değildir. Gelin, bunu hukuk devleti içerisinde yapalım. Hızlı bir şekilde yargı devreye girsin ama hangi yargı? Bağımsız, objektif ve tarafsız yargı girsin. Ardından da "HDP'li belediyeler kalmadı." dedi geçenlerde, onlar da geceleyin HDP'liyse eğer… Şimdi DEM'li oldunuz, yanılmıyorsam DEM PARTİ oldu. Ben teröre sonuna kadar karşıyım, bununla ilgili de mücadele vermeye devam edeceğim. Ülkemizde, ülkemizin sınırlarında, üniter yapının içerisinde bir özerkliğe, bir muhtariyete asla fırsat vermeyeceğiz ve vatandaşlarımızı eşit vatandaş yapmak için hukuk devletini kullanacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Son cümle olarak şöyle söyleyeyim: Eğer sizin partinize Adalet ve Kalkınma Partisine katılıyorsa akşamki HDP'li bir belediye başkanı, sabahleyin zemzemle yıkanmış bir kişi oluyor, muhterem ve mübarek vatandaş oluyor; bunları da kabul etmiyorum.

BAŞKAN – Peki, Sayın Özdağ, teşekkür ediyoruz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - İçişleri Bakanlığının bütçesine "ret" oyu vereceğiz ve aynı zamanda da Sağlık Bakanlığının bütçesine "ret" oyu vereceğiz.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun. (Saadet Partisi ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Başkanım…

BAŞKAN - Şimdi, şahsı adına lehte…

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Başkanım, madde 60'a göre söz istiyorum. Biraz önce AK PARTİ Grubunu komple…

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın 36 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 37 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde Saadet Partisi Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Şimdi, Değerli Başkanım, 12 Aralıkta Meclis Genel Kurulunda -hiçbirimizin üzüntü duymaması mümkün değil- kalp krizi geçirerek hastaneye kaldırılan ve yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybeden Saadet Partisinin Milletvekili Hasan Bitmez'e bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum; ailesine, sevenlerine başsağlığı diliyorum. Nezaketimizi ve bu konudaki bütün taziyelerimizi yerine getirdik. Fakat, AK PARTİ'nin bu değerli milletvekillerinin tamamı farklı farklı mesleklere mensup olmakla birlikte hepsi seçilmiş milletvekilleridir ve benim bildiğim kadarıyla hiçbiri hafiye değildir yani hafiyelik mesleğini hiçbirimiz icra etmiyoruz AK PARTİ Grubu olarak. Sözün kimden sâdır olduğu bilinseydi; bu, stenograf arkadaşlarımız tarafından zaten kayda geçirilirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen sözünüzü tamamlayın.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Tamamlayacağım, önemli bir husus efendim.

Sözün sahibi bilinseydi değerli stenograflar tarafından kayda geçirilirdi. Panik hâlinde, herkesin yere düşen merhum Hasan Bitmez'e yardım ettiği esnada birbirini izleme ve ne söylüyor çabasına girmesini kabul etmek mümkün değil. Böyle tek bir AK PARTİ'li vekil de yoktu çünkü hepimiz orayla alakalıydık. Tüm AK PARTİ Grubunu bu çerçevede itham etmek asla kabul edilebilir bir durum değil; ben bu sözleri esefle kınıyorum açıkçası.

Masalara vurmak bir sokak adabı değil, Meclis teamüllerine girmiş bir protesto biçimidir.

Saygıyla sunuyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

9.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, ben, Grup Başkan Vekilimizin "Stenograflar o cümleyi yanlış geçirmişler, AK PARTİ sıralarından hiçbir milletvekili böyle bir söz sarf etmedi." demesini bekler ve bu tutanakları düzeltmesini beklerdim ama Sayın Grup Başkan Vekili, o sözün kime ait olduğunu, stenografların duymadığını söylüyor. Bu sözün varlığına bir itirazı yok, bu sözün AK PARTİ sıralarından söylendiğine de bir itirazı yok; itirazı olsa tutanakları düzeltmeyle ilgili bir müracaatta bulunurdu. O sözün kime ait olduğunu… Hafiye olmanıza gerek yok; vicdanınız varsa o milletvekilinin kendisi ortaya çıkar "Ben böyle bir ahlaksızlık yaptım, hepinizden özür diliyorum." der. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Demezse o milletvekilinin grubu olan partinin tamamı zan altında kalır. Ben, AK PARTİ'yi zan altında bırakmıyorum. Bu kişi ortaya çıkmadığı müddetçe "AK PARTİ sıralarından…" sözüne bir itirazları olmadığı için zan altında kaldıklarını ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Toparlıyorum Sayın Başkan, önemli.

BAŞKAN – Son kez, son kez…

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Tamam.

Dolayısıyla böyle laf edebiyatıyla sözleri farklı yere çekerek birbirimizi üzmeye gerek yok. Ben 263 AK PARTİ'li milletvekiliyle ilgili söylemedim bu sözü ve birçok vicdanlı AK PARTİ milletvekilinin bu süreçteki desteklerinden de bahsettim vicdan sahibi olarak.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Ama AK PARTİ'li vekillerden bunun müsebbibini bulmasını istiyorsun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Ama o kişi… AK PARTİ sıralarından böyle bir söz söylenmemişse tutanakları düzeltsinler; söylenmişse kim olduğunu ortaya çıkarmak onların ve bu sözü söyleyenin vazifesidir, özür dilemek erdemli bir davranıştır.

Sıra kapaklarına vurmak sokak ağzı değil, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir teamülüyse sıra kapaklarına vurmayla ilgili o davranışı yapmış olanları kamuoyunun vicdanına bırakıyorum. Bir milletvekili söz söylerken elbette sıra kapaklarına vurmak bir protesto şeklidir ama bir hatibi susturmak bir protesto şekli değildir, çıkar hatibe cevap verirsiniz.

Saygıyla selamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, şahıslar adına lehinde İstanbul Milletvekili Medeni Yılmaz'a söz veriyorum.

Sayın Yılmaz, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MEDENİ YILMAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri, şahsım ve DEVA Partisi adına saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında önceki gün bu kürsüde rahatsızlanarak daha sonra hastanede hayatını kaybeden Kocaeli Milletvekili, Saadet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Hasan Bitmez kardeşimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum; ailesine, sevenlerine, Saadet Partisi camiasına başsağlığı ve sabır diliyorum.

Sayın milletvekilleri, elbette, sağlığı beş dakikada konuşmanın zor olduğunu biliyorum. Yirmi bir yıllık iktidarın sağlık alanında yaptıklarından, yapmadıklarından, yapamadıklarından, yanlışlarından ve doğrularından bahsederken tabloya siyah ya da beyaz olarak bakmak niyetinde değilim. Beş dakikalık sürede doğrular için hakkı teslim etmek ama yanlışlar için de eleştiriler getirmek istiyorum, sürem yeterse bazı önerilerim de olacak.

Nitekim, geldiğimiz noktada uzun muayene kuyrukları, uzun süre bekledikten sonra randevu süresi gelen hastalara reva görülen beş dakikalık muayene süresi, sonrasında istenen tetkikler ve bunlar için de yine uzun randevular. Nihayet teşhis konduktan sonra eğer cerrahi müdahale veya benzeri bir müdahale gerekiyorsa bunun için yeniden randevu kuyrukları ve nihayet, sonunda gelen sağlıkta şiddet; genel tablo aşağı yukarı, özetle, başlıklarla bu şekilde ifade edilebilir. Bu durumda "erken tanı ve tedavi" sloganları anlamını yitirmiyor mu değerli arkadaşlar?

Değerli milletvekilleri, inanın bundan on yıl öncesine göre daha iyi durumda ne yazık ki değiliz. Yapılan büyük harcamalara rağmen gün geçtikçe sağlıkta hizmete erişim zorlaşıyor. Bu sonuçlar için birkaç neden sıralayabiliriz. Bir, doktor sayımız yeterli değildir. Türkiye'de 100 bin kişiye 218 doktor düşüyor. Bu rakam Yunanistan'da 3 katına yakın, 629. Diğer bazı ülkelerde 100 bin kişiye düşen doktor sayısına baktığımızda, Portekiz'de 562, Norveç'te 516, Almanya'da 453 -2 katımız- İtalya'da 411, Hollanda'da 390 diye gidiyor.

Şimdi, ikinci olarak, kamuda çalışan hekimlerin sayısı oransal olarak gün geçtikçe azalıyor. Son yirmi yılda Sağlık Bakanlığına bağlı çalışan uzman hekimler sayı olarak 2 kat artmışken, 22 binden yaklaşık 45 bine yükselirken özel sektörde bu sayı 2,5 kat artmıştır. 12.700'den 31.600'e yükselmiştir. Pratisyen hekim sayısında son yıllarda Bakanlığa bağlı olanlarda sadece yüzde 50 oranında artış varken özelde bu sayı neredeyse 3 katına yakın olmuştur yani söylemek istediğim şey şu: Kamuda çalışan hekim sayısı gün geçtikçe azalmakta, buna karşılık özel sektörde hekim sayısı artmaktadır, özel sektöre doğru bir kayma vardır. Bunun nedenlerini ciddi bir şekilde araştırmak gerekir.

Üçüncü olarak, yurt dışına hekim göçü…

Ve dördüncüsü, birinci basamak sağlık hizmetleri yeteri kadar etkin ve verimli değil, sevk zinciri işlemiyor; bu nedenle ikinci ve üçüncü basamakta yığılmalar artıyor. Koruyucu hekimlik yeterli değil. Koruyucu hekimlik ve halk sağlığı çalışmaları en öncelikli ve önemli alan iken ne yazık ki en eksik alan olarak duruyor. Hastalanmayı önlemek tedavi etmekten hem daha kolay hem daha ucuzdur. Özellikle son yıllarda giderek artan ağır ekonomik koşullar beraberinde yetersiz beslenme ve sağlıksız koşullarda yaşamayı ve buna bağlı olarak hastalıklarda artışı getirmiştir ve tabii ki birinci basamak sağlık hizmetlerinin sunumundaki problemler, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetlerinin yükünü ağırlaştırmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

MEDENİ YILMAZ (Devamla) – Aile hekimliği sistemindeki aksaklık ve yetersizlikler sistemi kuruluş aşamalarından geriye düşürmüştür, süratle rehabilite edilmesi ya da yeniden organize edilmesi gerekir. Bu bağlamda, aile hekimliği merkezlerinin birçok yerde fiziki alan olarak yetersiz ve kötü durumda olduğunu, aile hekimlerinin hizmeti sürdürebilme noktasında birçok sıkıntılarının olduğunu ifade etmem lazım. Aile hekimleri, kendilerine ayrılan ödenekle hizmeti sürdürebilme noktasında yetersiz kaldıklarını ifade etmektedir.

Değerli milletvekilleri, madde bağımlılığı toplum sağlığımızın en önemli problemlerinden biridir. Madde bağımlılığıyla mücadeleyle ilgili olarak temini, kullanımı, tedavisi ve rehabilitasyonuyla birlikte eğitimini içeren ve bütün bakanlıkların oluşturduğu ortak mücadele birimlerinin kurulması, varsa geliştirilmesi gerekir. Ayrıca, AMATEM'lerin sayısı ve bölgesel dağılımı konusunda yetersizlik olduğu, hastaların yer sıkıntısı çektiği bilinmektedir; bu alanda eksikliklerin süratle tamamlanması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, teşekkür ediyorum.

MEDENİ YILMAZ (Devamla) – Evet, söylenecek çok şey var ama ben bütçemizin milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

Değerli milletvekilleri, şimdi, yürütme adına Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya söz veriyorum.

Sayın Koca, buyurun. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Daha konuşmadan "Bravo" dedik. Hatay'da yaptıklarınız için…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Aziz milletimin vekilleri, salı günü bu kürsüde rahatsızlanan, tedavi altına alındıktan iki gün sonra ebediyete uğurladığımız Kocaeli Milletvekilimiz çok değerli Hasan Bitmez'e Allah'tan rahmet diliyorum; ailesine, siz milletvekili arkadaşlarına, milletimize başsağlığı diliyorum.

Geçen yıl bize emanet ettiğiniz bütçeyi nasıl değerlendirdiğimizi, milletimiz için ne tür hizmetler ortaya koyduğumuzu sizlere arz etmek; gelecek yıl yapacağımız hizmetler için ayrılan kaynağı takdirlerinize sunmak için huzurlarınızdayım. Her birinizin ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızın göstereceği teveccüh için teşekkür ediyor, sizleri şahsım ve Bakanlığım adına saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında daha önce sık sık beyan ettiğim bir hakikati ısrarla vurgulamak istiyorum. Sağlık hizmeti tüm siyasi düşüncelerin üstündedir. Sağlık hizmetlerine yönelik değerlendirmeler de tüm siyasi düşüncelerin üstünde olmalıdır. Sağlık hizmeti verenler birbirleriyle yıpratıcı rekabetlere girmezler. Sağlık hizmeti de yıpratıcı, gözden düşürücü rekabetin konusu olmamalıdır. Sağlık hizmetinin amacı, sağlığı korumak ve hastalarımızı iyileştirmektir. Sağlık hizmetlerine ve stratejilerine yönelik eleştiriler de iyi olanı muhafaza etme, iyileştirme amacı taşımalıdır. Sağlık hizmetinde hastalar arasında ayrım gözetilmez; bu eşitlik birleştiriciliktir, 86 milyona yönelik birleştiriciliğe zarar verilmemelidir.

Bu anlayış çerçevesinde olsun ya da olmasın, Bakanlığımın bütçesi hakkında söz alan milletvekilleri Sayın Turhan Çömez, Sayın Ahmet Eşref Fakıbaba, Sayın Pelin Yılık, Sayın Ayşe Sibel Ersoy, Sayın Heval Bozdağ, Sayın Hüseyin Olan, Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu, Sayın Kayıhan Pala, Sayın Gamze Akkuş İlgezdi, Sayın Mühip Kanko, Sayın İsmail Güneş, Sayın Ümmügülşen Öztürk, Sayın Halit Yerebakan, Sayın Orhan Ateş, Sayın Sevan Sıvacıoğlu, Sayın Erol Keleş, Sayın Cemalettin Kani Torun, Sayın Mustafa Kaya, Sayın Selçuk Özdağ'a teşekkür ediyorum.

Bütçemiz hakkında görüş beyan edenlerin düşünceleri üzerinde titizlikle durduğumuzu bilmenizi isterim. Şahsıma, temsil ettiğim Bakanlığa yönelik yapıcı, iyi niyetli her eleştiriyi vatandaşlarımızın memnuniyetini artırmak için birer imkân olarak gördüğümüzden emin olun. Sizler milletimizin sesisiniz; icraata yönelik eleştiri ve önerileriniz, vatandaşımıza vereceğimiz hizmetin daha üst seviyelere ulaşması için fırsattır. Kastettiğim eleştiriler ahlakın, nezaketin sınırları içinde olan eleştirilerdir, bu yüce çatı altında söylenmesinden hicap duyulacak sözler değildir.

Kıymetli milletvekilleri, 2023 yılı birçok acıyı, felaketi yaşadığımız çok zor bir yıldı. Deprem felaketi, yangınlar, sel baskınları, fırtınalar 2023 yılında enerjimizi, moralimizi büyük oranda tüketti. Buna rağmen, cumhuriyetimizin 100'üncü yılını yaşıyor olmak geleceği aydınlatan bir ışık gibiydi. Bugün, tam bir birlik içinde, cumhuriyetimizin kurucu iradesinin atılganlığına, fedakârlık ve azmine yaraşır bir çaba içinde olmalıyız, o gün önümüze konan muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkma hedefine ulaşmalıyız. Sorumluluğumuz apaçık ortadadır. Bu vesileyle, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve silah arkadaşlarını hürmetle anıyorum. Var olsun cumhuriyet, var olsun millet, var olsun devlet!

Ve bu sözlerime şunu eklemek istiyorum: Bizler hekimler, sağlık çalışanları, sağlık ordusu olarak 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ulaşan Bandırma vapurundaki 3 Tıbbiyelinin; İbrahim Tali Öngören'in, İbrahim Refik Saydam'ın, Behçet Adil Feyzioğlu'nun yolundan gidiyoruz. Çatısı altında bulunduğumuz bu Meclis, her toplantısında ilk toplantısından ilham alıyor.

Değerli milletvekilleri, 6 Şubat sabahı ülkemiz hiç görülmemiş bir felaketle karşı karşıyaydı. Hâlen acılarımız taze, yıllar boyu sürecek bir yas içindeyiz. Bu büyüklük ve yaygınlıktaki depremler, olabilecek en büyük yıkımların saniyeler içine sıkıştığı olaylardır. Maddi hasar telafi edilebilir, hayatta kalanların ruhlarındaki hasar on yıllar boyunca sürer. Bir kez daha, Kahramanmaraş, Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya, Elâzığ ve Hatay halkına, tüm ülke insanına başsağlığı ve geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum. Kaybedilen canların hatıralarına saygı için sözlerime kısa bir ara veriyorum.

10 ilimizde yıkımlara, çok büyük can kayıplarına yol açan, birbirini izleyen 2 büyük depremde milletçe kardeşlerimizin imdadına koştuk, eşi görülmemiş bir dayanışma sergiledik, devletimiz bütün imkânlarıyla yaraları sarmaya çalıştı; bu çaba devam ediyor. Milletimiz devletinin yanında dağ gibi

durdu. Bu süreçte eksiklerimiz, noksanlarımız olmadı mı? İster istemez oldu. Daha iyisi yapılamaz mıydı? Daha iyisini de yapabilirdik. Fakat şu unutulmamalı: Felaketlerin eli ayağı bağlayıcı tarafları vardır; imkânlarınız size yetmeyebileceği gibi, o şok içinde mevcut imkânları en rasyonel şekilde kullanamayabilirsiniz.

Değerli milletvekilleri, şu sözüm yüreğinizde yankısını bulsun isterim: Sağlık Bakanı olarak elimden gelen ne varsa, kaybedilen canların, yıkılmış şehirlerin acısını içime gömerek gece gündüz demeden yapmaya çalıştım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Elbette, her ihtiyaca yetişemediğim, her sorumluluğa yetemediğim zamanlar da oldu; bunlar için sizlerin huzurunda vatandaşlarımızdan helallik isterim.

Kıymetli vekiller, deprem bölgesinde verdiğimiz hizmetlerin yanı sıra eşi benzeri görülmemiş bir şey daha yaptık; 50 bini aşkın yaralıyı deprem bölgesinden hava, kara ve deniz yoluyla güvenli alanlardaki hastanelerimize sevk ettik. Bu operasyon, dünyada 2'nci bir örneği olmayan bir acil sağlık müdahalesi operasyonuydu. Dünya Sağlık Örgütü Genel Direktörü Sayın Tedros'un deprem bölgesi ziyaretinde hayretini ve şaşkınlığını saklayamadığı bir konuydu, "Bunu nasıl başardığınızı hepimize anlatın, örnek olun." ricasında bulundu. Bunu, bu millet ve onun evlatları olan sağlık çalışanlarımız başardı; huzurlarınızda bütün sağlık camiamıza şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Örneği olmayan bu operasyon, Sayın Cumhurbaşkanımızın irade ve idaresinde bir araya gelen Millî Savunma Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığımız, Adalet Bakanlığımız, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarının en az bizim kadar çalışmasıyla gerçekleşti. O dönem birlikte görev yaptığımız Değerli Bakan arkadaşlarıma ve kendilerine bağlı tüm mesai arkadaşlarına gösterdikleri dayanışma ve destek için huzurlarınızda şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, aziz milletimizin genlerinde, fertlerinde "Devlet iradesinde bunu yapmak mümkün değil." sözüne karşı kararlı bir itiraz vardır. "Mümkün değil." sözüne verilen cevap "Hayır, mümkündür." sözüdür. Siyasi hayatta da tarafların anlayışı esasen bu olmalıdır. Siyaset, kanaatimce hizmete çelme atmaktan, yapılanı toplum nazarında değersiz göstermekten imtina etmelidir, hele bu sağlıksa, hele depremzedelerin ihtiyaçlarıyla ilgiliyse. Bakanlık olarak bunu maalesef yaşadık.

Deprem bölgesi adına en üzücü tecrübelerimden biri şu oldu: Acil ihtiyaçlar için giriştiğimiz işlere "göz boyama" yaftası vuruldu. Kimlerin göz boyamaya çalıştığı ise iki ayı bulmadan ortaya çıktı. "İmkânsız" diyenler ile "Biz yaparız." diyenler de bir kez daha ayrıştı. Omuz vermek varken yükün altına gireni töhmet altında bırakmak hiç vicdana sığar mı? Felaket üzerinden siyaset yapmayı akıl kabul eder mi?

Hatırlayalım, özetle olay neydi? Defne Devlet Hastanesinin yapımı başlarken "Altmış günde hastane yapılamaz, bu bir göz boyamadır." propagandası yapıldı. Temsilî bazı görselleri gösterenler "Yapacağınız hastane bu mudur?" dedi. Defne Devlet Hastanesi altmış gün dolmadan, elli yedinci gününde hasta kabulüne başladı.

İddia ve itham sahipleri hastaneyi ziyaret ettiler mi? Sözlerinden utandılar mı? Hakkımızı teslim ettiler mi? Milletimiz hayır dualarıyla hakkımızı teslim etti. Hizmet onun sahibine ulaştı. Hastanemizin girişindeki büyük duvara Nurettin Topçu'nun bir sözünü yazarak ne için, hangi duygularla çalıştığımızın ifadesini taşıdık; "İnsanlık merhamet üzerine kuruludur." Bu sözü açarsanız şunu da görürsünüz: Devlet merhamet üzerine kuruludur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Aziz milletvekilleri, Sağlık Bakanlığı bütçesinin komisyon görüşmeleri sırasında yıllardır acımasızca eleştirilen şehir hastanelerimiz için neler yaptığımızı izah ettim. Tahmin ediyorum ki ister iktidarı temsil etsin, ister muhalefeti temsil etsin tüm üyeler konuya tüm açıklığıyla vâkıf oldular. Yüce Meclisten, sizlerin oyları ve hüsnükabulüyle geçen bir yasayla, kamu-özel iş birliğiyle yapılan şehir hastanelerimizin yüklenicilerinin gelirleri için bir düzenleme yaparak ödenecek bedel için aşılamayacak

bir sınır koyduk ve böylece öngörülebilir, sürdürülebilir bir sağlık hizmeti sunumunu da koruma altına aldık. Destek veren bütün vekillerimize canıgönülden teşekkür ederim. Tüm şehir hastanelerimiz için anlaşma süreleri boyunca ödenecek en yüksek tutarın sınırı sizler sayesinde belirlenmiş oldu ancak çok önemli bir adım daha attık; yapılan düzenleme ve değişikliklerle, sözleşmelerde yapılan mahsuplaşmalarla yirmi beş yıl olan sözleşme sürelerini ortalama on yedi, on sekiz yıla indirdik. Vatandaşlarımıza en yüksek kalitede hizmet verirken onların vergileriyle bize emanet edilen kaynağı da en verimli şekilde kullanmaya gayret ettik. Yanlış anlaşılmasın, bunun için bir teşekkür bekliyor değiliz, bu bizim görevimizdi ama bir ricamız var: Eleştirirken insaf ve vicdan terazisinden gözünüzü ayırmamanızı bekliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kıymetli milletvekilleri, konuşmanın şu ana kadarki kısmı belli başlı konu ve olaylara prensiplerden hareketle bakma amaçlıydı, şimdi ise çalışmalarımızın bir kısmını sizlere başlıklar hâlinde sunacak, devamında da sayısal verileri fotobloklarda göstererek bazı açıklamalarda bulunacağım. Başlıkları sıralıyorum: Sağlıkta bir reform gerçekleştirdik. "Beyaz Reform" adını verdiğimiz bu değişim hekimlerin kamuya geçişini sağladı; kanıtlarını sayısal verilerle birazdan ortaya koyacağım. Dünyada eşi görülmemiş bir yasa çıkararak malpraktis davalarına ilişkin düzenlemeyle bu Meclis sorunu kökten çözdü. Sağlıkta şiddet yasasını çıkararak biz sağlık çalışanlarına kanuni en güçlü korumayı sizler getirdiniz. Yükseköğretim mezunu tüm sağlık çalışanlarının 3600 ek göstergeden faydalanması sağlandı, hekimlerimizin emekliliklerine dair özlük haklarında önemli iyileştirmeler yapıldı. İntern hekimler ile diş hekimliği fakültesi son sınıf öğrencilerine yapılan ödemeler asgari ücret düzeyine çıkarıldı, yapılan her hizmetin karşılığının olduğu bir teşvik sistemine geçildi. Deprem bölgesinde 6 devlet hastanemizi hizmete açmış durumdayız, bunlar: Defne, Samandağ, Arsuz, Hassa, İskenderun ve Belen Devlet Hastaneleridir. Antakya, Erzin, Altınözü, Payas; Oğuzeli, Nurdağı; Kahramanmaraş, Nurhak, Türkoğlu ve Çelikhan'da toplam 1.588 yatak kapasiteli 10 acil durum hastanemiz yaklaşık dört ay sonra hizmete açılacak. Hatay, Kahramanmaraş, Malatya şehir hastanelerinin proje çalışmaları başladı. Acil sağlık istasyonlarının sayısı 3.393'e ulaştı. Ambulans sayısını 5.986'ya çıkardık. Görevi medikal kurtarma olan UMKE çatısı altında "UMKE Atak" adını taşıyan yeni bir birim kurduk, bu ekipler medikal arama ve kurtarma çalışması yapıyor. Beyaz kod uygulamasının yanında, gri kod uygulamasına da pilot olarak başladık. Çalışmalarımız sonucunda beyaz kod sayısı bir milyonda 23'ten bir milyonda 12'ye indi. Tüm kaynaklarımızın yaklaşık üçte 1'ini koruyucu hekimlik için kullandık. Bebek ve anne ölümlerini önemli ölçüde azalttık. Aile hekimlerinde yapılan muayene sayısını yüzde 31, tüm muayenelerin sayısını yüzde 20 artırdık. Kısa adı "YAŞAM" olan Sağlıklı Yaş Alma Merkezlerimizi hayata geçirdik. Uygulamaya 80 yaş üzeri vatandaşlarımızdan başladık. İlk üç ayda 68.849 vatandaşımıza ulaşıp 35.836'sını evlerinde ziyaret ederek hizmet götürdük. Evlilik Öncesi SMA Taşıyıcı Tarama Programı kapsamında 1 milyon 100 binden fazla çifti taradık. Yenidoğan SMA taramasında 1 milyon 400 binden fazla bebeğimizi taradık. Erken tanı, tedavi başarımızın yüzde 90'ın üzerine çıkmasını sağladı. Aile diş hekimliği uygulamasını 3 ilimizde pilot olarak başlattık. 42 aile diş hekimliği biriminde 10 bini aşkın çocuğumuza ve ailelerine ulaştık. Bakanlığımıza bağlı hastanelerimizde toplam yatak kapasitesi 171.932'ye yükseldi. Nitelikli yatak kapasitemiz 13 kat arttı. Kocaeli, İzmir ve Gaziantep Şehir Hastaneleri tamamlandı ve hasta kabulüne başlandı. 17 şehir hastanemizde toplam 28 bin yatak kapasitesiyle hizmet veriyoruz. Toplam yatak kapasitesi 6 bine ulaşan 5 şehir hastanemizi genel bütçe kaynaklarıyla inşa ettik. Yatak kapasitesi 15 bini bulacak olan 12 şehir hastanemizin genel bütçeden yapımı devam etmektedir. Kullanılan her 100 kutu ilacın 91'i, değer bazında ise yüzde 58'i artık ülkemizde üretiliyor. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumumuzun hizmet nitelik seviyesi Dünya Sağlık Teşkilatı tarafından 3'e yükseltildi. Böylece, verdiğimiz ruhsatların uluslararası tanınırlığını en yüksek seviyeye çıkardık. Hepsi görevimizdi, görevlerimiz için gayret sarf ettik, eksiklerimiz olabilir onları en kısa sürede tamamlayacağız.

Şimdi üstlendiğimiz yeni görevler bulunuyor, bunları da yerine getirmek için üstün bir çaba içinde olacağız. Yeni görevlerimizden bazılarını sıralıyorum: Sağlık vadisini kurma çalışmalarını başlattık. Yeni nesil sağlık teknolojileri ülkemizde geliştirilerek tüm dünyaya ihraç edilmiş olacak. Nadir hastalıklar için hücre ve gen terapisi hastanesini kuruyoruz, böylece en güncel tedaviyi kendimiz geliştirerek uygulayacağız. Şehir hastanelerimizin akademik yapılanması için sağlık akademisi kurma çalışmalarımız devam ediyor, şehir hastanelerimiz eğitim ve araştırma üssü olacak. Aile diş hekimliği uygulamasını 81 ilimize yaygınlaştıracağız. Bağımlılıkla mücadele için rehabilitasyon amaçlı BAHAR merkezlerini hayata geçiriyoruz. İnşaatı devam eden yeni nesil BAHAR merkezimizin ilki altı ay sonra Sancaktepe'de hizmete başlayacak. Bu yıl için 10 büyük şehirdeki merkezlerimiz yatırım planına alındı, çok kısa sürede tüm büyük şehirlerimiz bu merkezlere sahip olacak. Ankara'da 480 diş ünitli ağız ve diş sağlığı eğitim ve araştırma hastanesi bu yıl hizmete açılacak. Hıfzıssıhha Aşı ve Biyoteknolojik Ürün Üretim Merkezimizin inşaatını tamamlayarak pilot üretimlere 2025 yılında başlayabileceğiz. Hedefimiz, ülkemizin ihtiyacı olan aşıların tamamının Türkiye'de üretilmesi. Çocukluk Çağı Bağışıklama Programı'mızdaki 3 aşımız yani kuduz, Hepatit A ve suçiçeği teknoloji transferiyle ülkemizde üretilecek; bağışıklama programındaki diğer tüm aşılar Hıfzıssıhhada üretilecek; 2028'de tüm aşılar yüzde 100 Türkiye'de üretilir olacak.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – İnşallah.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Sağlık turizminde her Türkiye markasını tüm dünyaya tanıtacağız. Tip 1 diyabet hastaları başta olmak üzere, diyabet hastalarımızın kullanımına sunmak üzere sürekli glikoz ölçüm sistemlerini tamamen yerlileştiriyoruz. Molekülden itibaren ülkemizde geliştirilmiş en az 3 biyoteknolojik ilacın klinik araştırmasını bu yıl başlatacağız.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın az önceki kısmına dair size rakamlarla net açıklama sözü vermiştim. Her bir konu için zaman yetmez fakat bilin ki her sorunun cevabı var. Çoğu cümlem kelimeler yerine sayılarla da kurulabilirdi. Öncelikle "hasta garantili şehir hastaneleri" efsanesinden başlıyorum. Kamu-özel iş birliğiyle yapılan şehir hastaneleriyle ilgili bitmek bilmez eleştiriler var. "Böyle hastane olmaz." "Bu büyüklükte yapılmaz." "Bu, her geçen gün bütçeyi yutan hastaneler memleketin başına bela olacak." gibi eleştirileri hep duyuyoruz. Bazılarımız için anlaşılması üç yıl kadar sürdü. Bunu ben özellikle tablolarla açıklamak istiyorum; şehir hastanelerinin kamu-özel iş birliğiyle yapılan bütçe içindeki harcama durumları yani bütçe içindeki payları. 2 tabloyu görüyorsunuz; üstteki tablo kullanım bedeli artı hizmetleri, alttaki tablo sadece kullanım bedelini içeriyor. Kullanım bedelinin en yüksek olduğu dönem yüzde 10,5'le 2022 yılında. Hizmetle birlikte kullanım bedeli 14,3. 2022'den sonra 2023'te 12,3'ten 8,7'ye iniyor. Gelecek yıl yani 2024 bütçesinde hizmet dâhil kullanım bedeli 14,3'ten 11,4'e; kullanım bedeli ise 10,5'tan 7,9'a iniyor. Burada, her geçen gün, artık bundan sonraki süreçte şehir hastanelerinin giderleri toplam bütçe içerisinde bütçeyi yutmayacak, giderek bir azalım içinde olacak; bu tablo bize bunu gösteriyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakan, çok yüksek miktarda deprem harcamaları girdiği için, o sizi yanıltmasın, deprem harcamalarını çıkartarak baktığınız zaman pay yükseliyor.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Hayır, 2022'yi de söylüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Deprem girdi.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – 2022'yi de söylüyorum. Niye olduğunu söyleyeceğim, şimdi buradan görelim. Demin bahsetmiştim, şimdi söylüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – "Bulk" bir harcama girdi.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Erhan Bey, söylüyorum.

Şimdi, demin bahsettiğim… Dedim ki: Üç yıl önce bu Meclisten geçen bir yasayla şehir hastaneleriyle ilgili kamuyu korumak üzere bir tavan uygulaması getirdiniz, siz getirdiniz ama bunun uygulamasını biz yaptık. Şehir hastanelerinin bundan böyle en üst tavanı var.

CEVDET AKAY (Karabük) – Zamanında bitmiyor ama Sayın Bakanım, gecikmeli şeyler var.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – En üst tavanda ödenebilecek toplam rakam 27,5 milyar euroyu asla geçemeyecek; bunun altında olabilir, üstünde olamaz. Toplam yirmi beş yıllık sürede verilebilecek nominal değerden bahsediyorum. Birim metrekare maliyeti ne? 27,5'u esas alarak söylüyorum: 2.421 euro, nominal değer. Peki bu nominal değeri bugüne getirdiğimizde 1.465 euroyla bir şehir hastanesini cihazlarıyla birlikte, altyapısıyla birlikte, çevre düzenlemesiyle birlikte mal etmiş oluyoruz.1.465 euroyla bir şehir hastanesini en ileri teknolojiyle donatarak, çevre düzenlemesi ve altyapısı dâhil olmak üzere kim yaparsa biz almaya hazırız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer yapılmamış olsaydı, bugün, bu şehir hastanelerini bu maliyetlerle yapmak mümkün olmazdı. Kamunun üzerinde şehir hastanelerinin yükü artık söz konusu değil.

Peki, bununla birlikte ne yaptık? Demin konuşmamda; her konuşmanızda "yirmi beş yıl" diye söylüyorsunuz; biz, bu yirmi beş yıllık süreci, sözleşmedeki gereklilikleri yerine getirip getirmeme durumlarını göz önüne alarak kıstık dedim. Örnek veriyorum: İzmir, yeni açıldı, kaç yıl kesmişiz? On yıl üç ay. Kocaeli, kaç yıl kesmişiz? Dokuz yıl sekiz ay, son dönem açılanlardan bahsediyorum. Etlik, kaç yıl kesilmiş? Yedi yıl on ay. Çam ve Sakura, kaç yıl kesilmiş? Yedi yıl. Bilkent, kaç yıl kesilmiş? Üç yıl bir ay. Yani yirmi beş yıl değil, bütün şehir hastaneleri ortalama on yedi-on sekiz yıl sonra devletin olacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Özel hastaneler… Özel hastanelere her geçen gün imkânlar tanındığı, özel hastanelerin her geçen gün kayrıldığı söyleniyor. Doğrusu ne? Nereden anlayacağız? Özel hastanelerin sağlık harcamalarındaki payını görelim. Gayrisafi yurtiçi hasıla içindeki özel hastanelerin payı: Kamunun 3,9 görüyorsunuz. Peki, 2018'den bu yana son beş yılda özel hastanelerin payı plato çiziyor mu, bir artış var mı? Ve 2022'nin de 0,9 olduğunu da söylemek istiyorum. Kamu mu büyümüş, özel mi büyümüş? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yatak sayısı… "Hastane sayıları 2002'den bu yana bilmem yüzde 300 oranında arttı." Hastane sayılarının 10'lu, 20'li, 30'lu yatakları geçin, toplam büyüklükleri bizim için önemli. Toplam yatak kapasitesi ne oldu? Toplam yatak kapasitesi -2018 yani son beş yıldan önceki beş yıldan bahsediyorum- kamuda ne kadar artmış? 11.959 yani ortalama 12 bin. Özel sektörde ne kadar artmış? 2018'den önceki beş yıldan bahsediyorum. Yaklaşık 12 bin. Kamu 12 bin artarken özel sektör de 12 bin artmış; aynı oranda artmış. Peki, 2018'den bu yana yani son beş yılda yani "Son beş yılda özel sektör giderek daha da büyüdü." dediğiniz beş yıldan bahsediyorum; kamu ne kadar artmış? 12 binken 32.281 artmış; 2,7 kat, 3 kata yakın artmış. Özel sektör ne olmuş? 3.747 yani kamuya göre dokuzda 1 oranında ancak artabilmiş. Kamu mu büyümüş, özel mi büyümüş? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Uzman hekimler… Yani "Hekimler özel sektöre gidiyor." "Hekimler yurt dışına gidiyor." Önce özel sektörden bahsediyorum, sonra yurt dışına geleceğim.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Gitmiyor mu?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Ben sadece uzman hekimleri verdim, pratisyen hekimleri koymadım. Uzman hekimlerimiz; 2022 Eylül yani -ağustos- Beyaz Reform'dan sonra kamuda 7.065 artış oldu, özel sektörde 1.112 azalış oldu yani Beyaz Reform'dan sonra kamuya yöneliş arttı. Bunu bütün sağlık sektörüyle ilgili olan -aramızda olanlar da olabilir- herkes bilir. Beyaz Reform'dan sonra özel sektörden artık hekimler kamuya dönüş yapıyor. Kamu mu büyümüş, özel sektör mü büyümüş? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Demin bahsedildi "Hasta özel hastanelere yönlendiriliyor, özel hastanelerde sayılar arttı, özel hastanelerde bakılan hasta sayısı arttı, kamuda azalış var." Hasta sayılarına bakalım: 2018 -son beş yıldan bahsediyorum- Bakanlığın ameliyat sayılarını veriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Sayın Başkanım, daha epey bir var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Zannediyorum, Meclis bu tabloları görmekten mutlu olur. Milletimiz de görsün. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Oluruz, oluruz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Arkadaşlara göster sen. Arkadaşların mailine at.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Yaptıklarınız yapacaklarınızın teminatı.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Ameliyat oranları: Beş yıl önce Bakanlığımızın ameliyat oranı toplam ameliyat sayıları içinde -üniversite, özel ve kamu- yüzde 76 iken 79'a çıkmış. Peki, özel sektör ne olmuş? Özel sektör 2018'de yüzde 15 iken yüzde 13'e inmiş. Özel sektör mü büyümüş, kamu mu büyümüş?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Suriyeliler dâhil mi kamuda?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Muayene sayılarını söylüyorum: Muayene sayıları beş yıl önce yüzde 53 iken 55'e çıkıyor.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – İnsanlarda para mı kaldı özele gitsin?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Özel sektörde ise yüzde 29 iken 2018'de, şu an yüzde 26. Kamu mu büyüyor, özel mi büyüyor? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Kamu büyüyor, halk fakirleşiyor.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Hekim göçü: Hekim göçü olayını da görelim. Hekim göçü için, özellikle Beyaz Reform sonrası artık azaldığından, kamuya dönüşün arttığından emin olun. Vatandaşımız müsterih olsun. Bunu, emin olun, bizim hekimler biliyor, Meclis de bilsin. Buradan söylüyorum: İyi hâl belgesi alınır yurt dışına gidince. Bu üstteki tablo, otuz yedi gün önce yani 9 Kasımda ben Komisyonda bu tabloyu vermiştim, bunu şimdi güncelledim yani otuz yedi günde ne değişti, onu da vermiş oluyorum. Geçen yıl iyi hâl belgesi alan 1.359 hekim, yurt dışına gidişini tahmin ettiğimiz. Bu 1.359 hekim…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, lütfen… Son kez uzatıyorum, lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – On dakika gibi uzatırsanız…

BAŞKAN – Sayın Bakanım, lütfen efendim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum ama on dakika istiyorum.

BAŞKAN – Son sözlerinizi alalım Sayın Bakanım.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – 1.359'dan bu yıl 1.321 ama 1.359 iyi hâl belgesi alan, Emniyet bilgisiyle yurt dışında bulunan 450 kişi. Bu yıl 1.321 kişi, Emniyet bilgisiyle 401 kişi yurt dışında yani hepsi yurt dışına gitmiyor, yurt dışına giden 401. Peki, bu arada, otuz yedi günde

ne oldu, 16 Aralık itibarıyla söylüyorum: 1.359 olan 450 kişiydi, 395'e indi, dışarıdan ülkeye giriş var, 450'den 397'ye indi. 2023'ün 1.051 olan sayısı ise 401'di, bu 401 otuz yedi gün içerisinde 373'e indi yani son otuz yedi günde bile 80 kişiye yakın ülkemize geri dönüş var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İyi hâl belgesi alanların üçte 1'i, toplamı 373 gibi bir sayıdan bahsediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen tamamlayalım, lütfen…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – İngiltere'de 18 bin, Almanya'da 18.500 kişi yurt dışında. Bizim 18 bin kişimiz mi yurt dışında? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, hastanelerimizin duvarına astığımız sözü hatırlatmıştım. İnsanlık merhamet üzerine kuruludur, bunu vicdanla harmanlarsak merhamet acımak değil, acıtmamaktır, acıtmama sorumluluğumuz var.

Tüm dünyanın gözleri önünde Gazze'de bir insanlık dramı yaşanıyor. Dillerin sustuğu kulakların tıkandığı, gözlerin kapatıldığı bir katliamla karşı karşıyayız. Hiç kimse "Katliam bizi ilgilendirmez." diyemez ve hiç kimse fosfor bombaları atılırken sessizliğe bürünemez, uykusunun karanlığına çekilemez. Kayıtsızlık sessizce zalimin safına geçmektir. İnsan olmanın gereği zalime karşı çıkmak, mazlumun yanında olmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Sayın Başkanım, az kaldı, bir beş dakika verseniz. (Gülüşmeler) (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, lütfen, Divanı zorda bırakıyorsunuz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Beş dakika, lütfen… Bitiyor, beş dakika… Bitiyor, yeni bir tablo yok.

BAŞKAN – Beş dakika yok Sayın Bakan.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Tabloları kıstım ben, tabloları kıstım.

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Bakanım, İçişleri Bakanımızdan keseceğiz artık.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Oradan kesmeyelim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bekir Bey, bize bir dakikayı vermiyorsun, bir dakikayı çok görüyorsun…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Toplumlar bu tavrı göstermektedir. Devletin çıkarları ile toplumların vicdanı arasında onarılmaz bir çatlak var. Bomba sesleri ve çocuk çığlıkları insanlık için hem yıkım hem de uyanış anlamına geliyor.

Türkiye vahşete en büyük itirazdır. Cumhurbaşkanımızın duruşu tarihî asaletimizin duruşudur. Tarihî duruşumuzun ve insanlık görevimizin gereği, milletimizin merhamet duygularının sorumluluğuyla bölgenin insanına her türlü sağlık yardımını ulaştırmaya çalışıyor, zorlu koşullarda ne yapılabilirse yapmaya gayret ediyoruz; bunun için her yolu deneyeceğiz.

Bugüne kadar Gazze'ye 13 uçak ve 2 gemi dolusu yardım malzemesi…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Özetlemek diye bir şey yok mudur Sayın Bakan yani?

BAŞKAN – Sayın Bakanım… Sayın Bakanım…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Şöyle: Mecliste bir mutabakat var, şimdi bu mutabakatı ilk defa çiğnemiş olduk.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Son cümlem…

BAŞKAN - Ben de zordayım, herkes bizim… (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – İki dakikada bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen, lütfen son sözlerinizi alalım, son sözlerinizi alalım.

ERHAN USTA (Samsun) – Verelim Sayın Başkanım, verelim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Bugüne kadar Gazze'ye 13 uçak ve 2 gemi dolusu yardım malzemesi ulaştırdık. İsrail ve Mısır Sağlık Bakanlarıyla yaptığımız görüşmeler sonucu kurmaya karar verdiğimiz üçlü koordinasyon ekibiyle Gazze'den öncelikle hasta çocuklar ile kanser hastalarını ülkemize getirmeye başladık. Daha çok yara sarabiliriz. Bunun için taraflarla olan diyalogumuzu canlı tutarak erişebildiğimiz kadar mazluma erişip onları tedavi etmeye çalışıyoruz. Evet, insanlığın onurunu tek başımıza koruyamayız ama yapabileceğimiz ne varsa yapmakta çok kararlıyız. Tüm imkânlarımızla Gazze'deki kardeşlerimizin yanındayız.

Öte yandan, İsrail'in yaptığı soykırımı destekleyenlerin ve Hükûmetlerine itirazı olmayan, hatta katliamla övünen İsrail vatandaşlarının bu soykırımdan dolayı yaşayacakları utancın nerelere ulaşacağını hep birlikte göreceğiz. 7 Ekimden bu yana dünyanın önünde sadece iki seçenek var: Hayatı desteklemek ya da katliamı desteklemek. Hür vicdanların…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Cümle bitiyor, cümle. (Gülüşmeler)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, pek sağlıksız bir yönetim oldu.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – 3 cümle değil, 2 cümle.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, saraya övgü kısmını yapamadı Bakan.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Evet, evet yani lütfen bir dakika verin, Cumhurbaşkanına teşekkür edecek şimdi. Cumhurbaşkanına teşekkür edecek, verin yani biz razıyız.

BAŞKAN - Evet, son cümlenizi alalım.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Komedi izliyoruz, komedi yani. Komedi izliyoruz Sayın Başkan. Ya, böyle bir şey yok!

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, atanmışlara verdiğiniz süreyi seçilmişlere vermiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen teşekkür edin.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Sizlere Bakanlık olarak yaptığımız işlerin kısmen özetini sunmaya, gerçekleştirmeye kararlı olduğumuz projeleri de başlıklar hâlinde aktarmaya çalıştım; bildik itiraz konularına sayısal verilerle şimdiden cevap vermek istedim, hizmette eksiklerimiz olabileceğini de söyledim. Konuşmamı değerlendirirken lütfen aklınızda olsun: Her hastamızın acısı benim acımdır, şifa bulan her hastamızın sevinci benim sevincimdir.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Koca.

Şimdi, yürütme adına ikinci söz, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'ya aittir.

Sayın Yerlikaya, buyurun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi beş dakikadır.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA – Sayın Başkan, ama…

BAŞKAN – Kestim…

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA – Benden mi aldınız süreyi?

BAŞKAN – Evet, toplamı bir saat çünkü, toplamdan kestim.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İçişleri Bakanlığımız ile bağlı kuruluşlarımızın 2023 yılı faaliyetlerini ve 2024'e dair hedeflerini sizlere sunmak üzere huzurlarınızdayım. Gazi Meclisimizi, değerli milletvekillerimizi ve bizi ekranları başında izleyen aziz milletimizi saygıyla hürmetle selamlıyorum. 2024 yılı bütçemizin ve Genel Kurul çalışmalarımızın ülkemiz ve milletimiz için hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; cumhuriyetimizin 100'üncü yılından aldığımız büyük ilhamla, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, aziz milletimizin desteğiyle büyük ve güçlü Türkiye idealini hayata geçiriyoruz. Ülkemizi yaşamın her alanında yüksek hedeflere ulaştıracak Türkiye Yüzyılı'nı hep birlikte inşa ediyoruz. Türkiye Yüzyılı'nın temelini oluşturan vizyon belgesinin 16 başlığından biri huzurdur. Huzurun sağlanması için de insan hak ve özgürlüklerinin, can ve mal güvenliğinin her türlü fiilî ve potansiyel tehdide karşı güvence altına alınması şarttır.

Kutsal vatan toprağımızın dört bir yanında, gece gündüz, yaz kış demeden kahramanca görev yapan güvenlik birimlerimizin yetenek ve kabiliyetini geliştirmek, personel sayısını artırmak adına da önemli adımlar atmaya devam ediyoruz. 2024 yılında Jandarma Genel Komutanlığımıza 800 subay, 3.870 astsubay, 7.250 uzman erbaş alımı; Sahil Güvenlik Komutanlığımıza 30 subay, 110 astsubay, 600 uzman erbaş alımı; Emniyet Genel Müdürlüğümüze ise 10 bin polis alımı için kontenjan ayrılarak gerekli çalışmalar yapıldı; şimdiden ülkemize, milletimize ve kurumlarımıza hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; terörü ülkemizin gündeminden çıkarmaya kararlıyız. Kırk yılı aşkın süredir ülkemizin birliğine ve beraberliğine kasteden, 40 bini aşkın vatan evladımızı şehit eden hain, bölücü terör örgütüne karşı yürütülen operasyonlarla güvenlik güçlerimizin ortaya koyduğu alan hâkimiyeti neticesinde, terör, hamdolsun, bitme noktasına geldi. Kapsamlı bir model olarak çerçevesi çizilen ve tehdidi kaynağında yok etme; olay sonrası değil, kesintisiz operasyon; yerli ve millî kaynaklarla yüksek beşerî ve teknik kapasite kullanımı ile teröre karşı mücadele yanında terörizme karşı mücadele gibi dört temel unsur üzerine inşa edilen güvenlik konsepti hamdolsun, başarıyla uygulanmış ve sonuç alınmıştır.

Biz, bin yıldır bu toprakları aynı inançla, aynı ferasetle yoğurmuş bir milletiz. Kardeşliğimiz, birliğimiz ve beraberliğimiz, aramıza nifak tohumu ekmek isteyenlerin heveslerini her daim kursaklarında bırakmıştır ve bırakmaya da devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Terör, aziz milletimizin refahına, gelişmesine, kalkınmasına, istihdama, huzur ve güvenliğimize vurulmak istenen bir prangadır; hamdolsun, bu prangalar kırılıp atılmıştır. AK PARTİ öncesinde güvenliği sadece devlet mekanizmalarını korumak şeklinde değerlendiren anlayış değişmiştir. Güvenlik bir kamu hizmeti olarak, demokrasiden güç alarak milletimizi koruyan bir anlayışla, evet, yeniden yapılandırılmıştır. Vatandaşımızın geleceğe huzurla bakması, her türlü hak ve menfaatlerini tam güvende hissetmesi Türkiye Yüzyılı'nın en önemli esaslarından biridir. AK PARTİ hükûmetlerimizin yirmi bir yıldır devam eden istikrarlı politikalarıyla, Cumhur İttifakı ortaklarımızın kararlı, millî duruş sergileyen tüm siyasi partilerin desteğiyle teröre ve terörizme karşı, şükürler olsun, büyük bir başarı elde ettik. Biz, bu yola, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'yu terörden arındırmış, kalkınmış, müreffeh bir

Türkiye için çıktık. Bu yolda aziz milletimiz bizi, hamdolsun, hiçbir zaman yalnız bırakmadı. Terörle mücadelemizi ara vermeden sürdüreceğiz, terörün finansmanıyla mücadelemizi derinleştireceğiz, terör örgütlerinin demokratik mekanizmaları istismarına karşı demokrasiyi ve hukuku güçlendirmeye devam edeceğiz.

Bu amaçlar doğrultusunda, 2023 yılının ilk on bir ayında, PKK, FETÖ, DEAŞ ve sol terör örgütleri başta olmak üzere, tüm terör örgütlerine yönelik 29.122 operasyon gerçekleştirdik. Bu operasyonlar sonucu 18.923 şüpheli şahıs gözaltına alındı; bunların 3.764'ü tutuklandı, 3.705'i hakkında adli kontrol kararı verildi, 1.069 terörist ise etkisiz hâle getirildi. Etkisiz hâle getirilenlerin 7'si kırmızı, 1'i mavi, 2'si yeşil, 16'sı turuncu, 33'ü gri kategoride olmak üzere toplam 59 sözde üst düzey teröristti. Terörün finansmanına yönelik düzenlenen 189 operasyonda ise 1.133 şüpheli şahıs gözaltına alındı; bunların 163'ü tutuklandı, 28 milyonu aşkın para ele geçirildi. Yine, ülkemizde düzenlenmek istenen 118'i bombalı olmak üzere 145 terör eylemi, hamdolsun, engellendi. Aziz milletimiz ve sayın milletvekillerimiz, müsterih olunuz; son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar mücadelemiz kararlılıkla devam edecektir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı olarak uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel organize suç örgütlerine yönelik mücadelemizi aralıksız sürdürüyoruz. Bu mücadelede temel stratejimiz, suç ve suçlunun takibinde kapasitemizi daha da artırmak, suçun oluşmasını beklemeden caydırıcılığı ortaya koymak, güvenliğin görünür olmasını sağlamak, İHA'lar ve Kent Güvenlik Yönetim Sistemi gibi yüksek teknolojiyle terör odaklarını, suç unsurlarını takip etmek, suça meyilli insanların istismar edebileceği herhangi bir boşluk bırakmamaktır. Bu amaçla, en küçüğünden en büyüğüne kadar sokak sokak, mahalle mahalle organize suç örgütlerine operasyonlar düzenliyoruz, düzenlemeye de devam edeceğiz. 2023 yılının ilk on bir ayında organize suç örgütlerine yönelik toplam 401 operasyon gerçekleştirdik. Operasyonlar sonucu 5.879 şüpheli şahıs gözaltına alındı; bunların 2.088'i tutuklandı, 1.356'sı hakkında adli kontrol kararı verildi. Aynı dönemde 15'i ulusal ve uluslararası, 275'i yerel, 36'sı bölgesel olmak üzere toplam 326 organize suç örgütü çökertildi. Milletimizin huzurunu bozan, güvenliğimize kasteden bu şehir eşkıyalarını yakalayıp bir bir adalete teslim edeceğiz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Vatandaşlarımızın huzurunu bozanların, tekrar ediyorum, vatandaşlarımızın huzurunu bozanların huzurunu bozacağız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Hiç kimse ama hiç kimse devletimizden de aziz milletimizden de güçlü değildir, gerçek güç milletin ta kendisidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çağımızın küresel sorunlarından biri olan uyuşturucunun aydınlık geleceğimizi, halkımızı zehirlemesinin önüne geçmek için yoğun bir mesai harcıyoruz. Yirmi bir yıldır bağımlılıkla mücadelede stratejik çalışmalarımızı aralıksız sürdürüyoruz. Bizim temel hedefimiz, insanlık suçu olarak gördüğümüz uyuşturucunun ülkemiz için ulaşılmaz ve yasaklı bölge olmasını temin etmektir. Bu kapsamda, uyuşturucuyla mücadelede arz ve talep olmak üzere iki yönlü bir mücadele stratejisini esas alıyoruz. Uyuşturucuya karşı durmadan, duraksamadan verdiğimiz mücadelemiz bugün, hamdolsun, rakamlara da yansımaktadır. 2023 yılının on bir ayında zehir tacirlerine yönelik 224.605 operasyon gerçekleştirdik. Bu operasyonlarda 280.576 şüpheli şahıs gözaltına alındı; bunların 28.112'si tutuklandı, 10.767'sine adli kontrol kararı verildi.

Uyuşturucuyla mücadeleyi sadece ulusal değil uluslararası düzeyde de yürütüyoruz. Bu yılın ilk on bir ayında 6 ülkeyle 5 uluslararası operasyona imza attık. Yapılan bu operasyonlar, sahada verilen mücadeleler sayesindedir. 2017 yılında ülkemizdeki madde bağlantılı ölüm sayısı 941 iken bu yılın on bir ayında bu sayı 136'ya düştü. Evet, düşüş büyük ama biz yeterli görmüyoruz; bir rakamı dahi kabul etmiyoruz, edemeyiz. Geleceğimiz olan gençlerimizi uyuşturucu belasından gözümüz gibi korumaya, terörden ve teröristten farklı görmediğimiz bu zehir tacirlerine hayatı zehretmeye kararlıyız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir taraftan arz cephesiyle mücadele ederken vatandaşlarımıza yönelik farkındalık ve bilgilendirme faaliyetlerine önem veriyor, eğitim ve önleme projelerimizi kesintisiz sürdürüyoruz. Talebi yok etmeyi arzla mücadelenin tamamlayıcısı olarak görüyoruz. Bu kapsamda, özellikle ailelerle, öğretmenlerle, gençlerimizle, medyamızla, akademik çevrelerle ve çocuklarımıza ulaşan tüm kanallarla temaslarımızı ve farkındalık çalışmalarımızı seferberlik ruhuyla artırarak sürdürüyoruz. Çünkü teknik düzeyde ortaya koyduğumuz tüm mücadele başlıklarının yanında, toplumsal aktörlerin ve özellikle annelerin bu sürece katılımını son derece önemsiyoruz. Narkorehber, Narko Tır, En İyi Narkotik Polisi Anne, Narko Gençlik, Narko Yarışma, Narko Göçmen ve Narko Kaan Projelerimizle 2023 yılı içerisinde bugüne kadar 10 milyonun üzerinde insanımıza ulaştık. Yine, 1 Kasım 2023 tarihinde 30 büyükşehrimizde NARVAS yani Narkotik Vaka Analiz Sistemi Projemizi hayata geçirdik. NARVAS, 112 ve UYUMA Mobil uygulaması üzerinden gelen vatandaşlarımızın narkotik ihbarlarının daha etkin analizini sağlayan bir yazılımdır. Gelen bu ihbarlar sayesinde sokak sokak, cadde cadde, mahalle mahalle, analize dayalı uyuşturucuya yönelik haritalar oluşturuluyor, suçluların tespiti ve yakalanması sağlanıyor. Stratejik önem verdiğimiz NARVAS Projemizi, inşallah, 1 Ocak itibarıyla da 81 ilimizde uygulamaya başlayacağız. Biz zehir tacirlerinin her an enselerindeyiz, bu mücadeleyi millet olarak hep birlikte, seferberlik ruhuyla sürdüreceğimize olan inancımız da tamdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; teknolojik gelişmelerle birlikte hayatımıza "siber suçlar" ve "bilişim hukuku" gibi yeni kavramlar, yeni suç türleri girmiş durumda. Suç ve suç unsurlarının siber dünyaya taşındığı gerçekliğinden hareketle, milletimizin hukukunu ve güvenliğini sadece sokakta değil sanal ortamda da korumayı ve bu alanda mücadele etmeyi stratejik önceliklerimiz arasına aldık. Terörün en önemli finans kaynakları arasında gördüğümüz yasa dışı bahis ve sanal kumara yönelik mücadele stratejimizi geliştirmeye devam ediyoruz. Sanal devriyelerimiz sanal kumar oynatan bu tür yapıların dijital ayak izlerini daima takip ediyor. Bu kapsamda, son on bir ayda Sibergöz operasyonlarımızla terör, bilişim sistemleri, ödeme sistemleri ve yasa dışı bahisle ilgili 1.235 operasyon düzenledik, bu operasyonlar sonucu 4.805 şüpheli şahıs gözaltına alındı, bunların 1.660'ı tutuklandı. Çocuk istismarına yönelik düzenlediğimiz 757 operasyonda ise 93 şahıs tutuklandı. Aynı dönemde, siber suçlarla mücadele kapsamında 1 milyon 43 bin hesapla ilgili çalışma yapıldı, 19.948 hesabın terörle iltisaklı olduğu tespit edildi, 2.183 şüpheli şahıs gözaltına alınırken bunların 190'ı tutuklandı.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kaçakçılığı çok boyutlu ve çok aktörlü olarak "İnsan, silah, tarihî eser, akaryakıt, tütün, alkol, elektronik eşya gibi canlı veya cansız her türlü varlığın üzerinden gerçekleştirilebilen yasa dışı faaliyetler" olarak tanımlıyoruz. Kaçakçılıkla mücadelede son on bir ayda 25.757 operasyon gerçekleştirdik, 517 şahıs tutuklandı, 822 şahıs hakkında adli kontrol kararı verildi.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; toplumsal huzurumuzu bozan olayların başında asayiş kaynaklı suçlar geliyor. Küresel ölçekte suçun miktarı ve çeşitliliğinde yaşanan artışa teslim olmamak, önleyici bir anlayışla ve yüksek teknolojiyi kullanmak çalışma faaliyetlerimizin temelini oluşturmaktadır. Güvenlik konseptimizin temelini artık "önleyici güvenlik paradigması" oluşturmaktadır. Hedefimiz, ülkemize yönelik tüm güvenlik risklerini ortadan kaldırmaktır. Genel olarak tüm asayiş hizmetlerinde Kent Güvenlik Yönetim Sistemi çatısı altında, dijital ağırlıklı, önleyici kolluk karakteri ön planda ve tüm sistemlerin entegre olduğu bir şehir güvenliği altyapısı oluşturuyoruz.

Hedefimiz, her zaman olduğu gibi, hukuk devleti ve demokrasi içinde, hukukun üstünlüğü ilkesine ve insan haklarına sadık kalarak Türkiye'nin şehirlerini dünyanın en güvenli şehirleri, Türkiye'yi de dünyanın en güvenli ülkesi yapmaktır. Asayiş vizyonumuz önleyiciliği esas alan bir güvenlik yaklaşımıdır. Suçun oluşmasını önlemek, insanların zarar görmemesini sağlamak birinci önceliğimizdir. Sahaya iyi bastığımız için, son on bir ayda mal varlığına, kişilere, millete, devlete ve topluma karşı

işlenen tüm suçlarda azalma yaşanırken aydınlatma oranımız ortalama yüzde 91 olmuştur. Yine, aynı dönemde kişilere karşı meydana gelen önemli 10 suçta da azalma meydana gelmiş, aydınlatma oranımız ise yüzde 96,7 olmuştur. Göreve geldiğimiz ilk günden itibaren, hiçbir olayın karanlıkta kalmaması, adaletin tecelli etmesi olmazsa olmaz önceliğimizdir dedik ve bunun gereğini yirmi bir yıldır olduğu gibi bugün de yerine getiriyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; göç, bugün, dünyanın, ekonomik, siyasal ve sosyal olarak birçok krize yol açan en önemli küresel sorunlarından biri olarak karşımıza çıkıyor. Biz de göç konusunda insanı önceleyen, mağdur etmeyen, aynı zamanda kamu düzenimizden asla taviz vermeyen bir göç yönetim anlayışını Göç İdaresi Başkanlığımız eliyle yönetiyoruz. Göç teşkilatımızın, çalışmalarında teknolojik yenilikleri kullanarak bilgiye daha hızlı ulaşabilmesini, giderek daha etkin, daha hızlı olmasını, sahada daha kolay hareket edebilmesini hedefliyor ve yeni stratejiler uyguluyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1 Aralık 2023 tarihi itibarıyla ülkemizde 3 milyon 237 bin 585'i geçici koruma altındaki Suriyeli, 1 milyon 113 bin 761'i ikamet izniyle kalanlar, 262.638'i uluslararası koruma kapsamında kalanlar olmak üzere toplam 4 milyon 613 bin 984 düzenli göçmen bulunmaktadır. Defaatle belirttiğimiz gibi, bizim asıl mücadele alanımızı düzensiz göç ve göçmen kaçakçılığı organizatörleri oluşturuyor. Bu hedefimiz doğrultusunda da ne düzensiz göçmenlere ne de göçmen kaçakçılığı organizatörlerine asla geçit vermiyoruz. Güvenlik güçlerimizin son on bir ayda gerçekleştirdiği operasyonlarda ülke genelinde 234.092 düzensiz göçmen yakalandı. Yine bu operasyonlarda 9.256 göçmen kaçakçılığı organizatörü gözaltına alınırken bunların 3.068'i tutuklandı, 1.228'i hakkında adli kontrol kararı verildi. Yine, son on bir ayda sadece İstanbul'daki 2 havalimanından vize muafiyeti veya ikamet ihlalinde olan 309.485 yabancı çıkıp ülkelerine geri döndü. Göçmen kaçakçılarının kullandığı yöntemler, evet, her geçen gün değişime uğruyor, biz de mücadelemizi değişen koşullara göre yapılandırıyoruz. Amacımız, sınır ve göç konularında daha bütüncül bir bakış sağlamak, sınır yönetimi alanında faaliyet gösteren kurumlar arasındaki mevcut iş birliği ve koordinasyonu daha da genişleterek entegre sınır yönetimi anlayışını tesis etmektir. Düzensiz göçmenlere yönelik bu kapsamlı mücadelemizi İçişleri Bakanlığı olarak başta Millî Savunma Bakanlığı olmak üzere ilgili bakanlıklarımız ve kurumlarımızla uyum içerisinde gerçekleştiriyoruz.

Sınır güvenliği bağlamında ise doğu ve güney sınırlarımızda yapımını tamamladığımız sınır fiziki güvenlik sistemleri hudut birliklerimizin mücadelesine büyük katkılar sağlıyor. Bugün İran ve Suriye sınırlarının yüzde 80'ine tekabül eden 1.160 kilometrelik kısmında güvenlik duvarı, 1.234 kilometrelik devriye yolu tamamlandı, geriye kalan yüzde 20'lik kısmıyla ilgili de çalışmalarımız devam ediyor. Yine, sınır boylarımıza yüksek teknolojik kapasiteyle hizmet veren 250'si doğu, 91'i batı sınırlarımızda olmak üzere 341 elektro-optik kule kurduk. Doğu sınırımızın 740, batı sınırımızın ise 350 kilometrelik kısmını bu sistemimiz sayesinde gözetliyoruz. Bununla beraber 284 termal kamera, 151 asansörlü kule, 139 zırhlı gözetleme aracı ve sismik algılayıcı sistemlerle sınır güvenliğimizi sağlıyoruz.

İşte, bu sistemler sayesinde son on bir ayda 203.437 düzensiz göçmenin de sınırlarımızdan girişi engellendi. Bunun yanında, düzensiz göçmenlerin tespitini kolaylaştıran ve hızlandıran bir diğer çalışmamız da hayata yeni geçirdiğimiz "Mobil Göç Noktası" uygulamamızdır. İlk olarak İstanbul'da gerçekleştirdiğimiz modelin başarıya ulaşmasıyla, uygulamamızı 4 Ekimde Ankara, İzmir, Bursa ve Adana'da 57 noktaya yaymıştık. 1 Aralık itibarıyla da tüm büyükşehirlerimizde Mobil Göç Noktası aracımızı kurduk, bugün 30 büyükşehrimizin tamamında 97 Mobil Göç Noktası aracımız hizmet veriyor, aralık ayının sonunda ise Mobil Göç Noktası araç sayımız 162'ye inşallah çıkacak.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün dünyanın birçok coğrafyasında meydana gelen siyasi krizler, savaşlar, iç çatışmalar, afetler milyonlarca insanın bir lokma ekmeğe, bir yudum suya muhtaç olmasına yol açıyor. Bizler de dünyanın neresinde bir mazlum ve mağdur varsa Türkiye olarak imdadına

yetişiyoruz; elimizin uzandığı, imkânlarımızın elverdiği ölçüde dertlerine derman oluyoruz. Çünkü bizler karşılık beklemeden, kökenine, inancına, mezhebine, düşüncesine bakmadan, insan onurunu rencide etmeden ihtiyaç sahiplerine yardım etmeyi kendine şiar edinen bir medeniyetin mensuplarıyız. Hiç şüphesiz 2009 yılında kurulan AFAD, bugün 7.300 personeliyle Haiti'den Japonya'ya, Somali'de Filistin'e kadar 5 kıtada, 70'i aşkın ülkede Türkiye'nin merhamet kalesini inşa eden kurumlarımızın başında geliyor. Bugün İsrail'in insanlık ve savaş suçu uyguladığı Filistin'de AFAD koordinasyonunda, Millî Savunma Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığımız, Dışişleri Bakanlığımız başta olmak üzere ilgili bakanlıklarımız, kurumlarımız ve sivil toplum kuruluşlarımızla iş birliği içerisinde insani yardımları Gazze'ye ulaştırmaya devam ediyoruz. Bu vesileyle, Gazze'de şehit düşen Filistinli kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettikleri gibi, Gazze bir Filistin toprağıdır, Gazze Filistinlilerindir, ebediyen de öyle kalacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; AFAD iklim değişikliğini tetiklediği doğal olaylar sonrasında da ülkemizin dört bir yanında yaraların sarılmasına yardımcı oluyor. Son on bir aylık süreçte 76 ilimizi etkileyen 705 su baskını, kıyı seli, su yükselmesi meydana geldi. 19 ilimizde yaşanan su baskınları neticesinde maalesef 64 can kaybı yaşandı, 102 vatandaşımız yaralandı. AFAD 6 Şubat depremleri hariç, bu yılın ilk on bir ayında sel, heyelan, su baskını ve aşırı yağışlar gibi toplam 4.285 olaya müdahale etti. Bu olayların yaşandığı bölgelere 1 milyar 432 milyon afet ve acil durum faaliyet ödeneği gönderildi. AFAD Gönüllülük Sistemi kapsamında ise bugüne kadar zorunlu eğitimi tamamlayan gönüllü sayımız 272.425'e ulaştı. Eğitimine devam eden gönüllü sayımız 433.466'ya, Gönüllülük Sistemi üzerinden yapılan toplam AFAD gönüllüsü başvuru sayımız ise 1,5 milyona ulaştı. Her türlü afette canla başla çalışan AFAD gönüllülerimize milletimiz adına teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; malumlarınız olduğu üzere, doğrudan 11 ilimizi ve 14 milyon vatandaşımızı etkileyen Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası milletçe el ele verdik, asrın felaketini, hamdolsun, asrın dayanışmasına dönüştürdük. Depremden hemen sonra yaraların bir an evvel sarılması için AFAD eliyle geçici barınma alanları kuruldu. Kira yardımı, taşınma yardımı, destek ödemesi, yakını vefat edene yardım ödemesi kapsamında 43 milyar lira nakdî yardım yapıldı. Çadır, konteyner alımı, konteyner altyapıları, konteyner bakım-onarımları, gıda hijyen seti alımları ve Esen Kart ödemeleri için bugüne kadar 29 milyar lira -barınma giderlerine- harcandı. Bu dönemde 384 konteyner kentin kurulumu gerçekleşti; toplam 205.943 konteynerin 131.643'ü kentlerde, 63.830'u ise kırsalda bulunuyor ve bu konteyner kentlerde ve toplam tüm konteynerlerde 659 bin afetzede kardeşimizi biz geçici olarak misafir ediyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Arama kurtarma faaliyetlerinde niye gecikildi?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Tek gayemiz depremzede kardeşlerimizi bir an evvel kalıcı konutlarına kavuşturmaktır. Bu amaçla İçişleri Bakanlığı olarak 2024 yılı bütçemizden AFAD Başkanlığımıza yaklaşık 672 milyar lira ödenek ayrıldı.

Kalıcı konutlarla ilgili en önemli husus hak sahipliği süreci. Bu süreç 18 ilde, 81 il müdürlüğümüz ve e-devlet üzerinden yapılan başvurularla 30 Mayıs 2023 tarihinde başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yerlikaya, lütfen sözlerinizi toparlayın.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Başvuruların tamamlanması sonrasında komisyonlar tüm talepleri inceledi. Sonuç olarak, hak sahipliğiyle ilgili 441.969 talep kabul edildi; bunların 389.334'ü konut, 40.996'sı iş yeri, 11.639'u ahır.

Bildiğiniz üzere, kalıcı konut yapımı süreci de Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla derhâl başlatıldı. Yıkılan şehirlerimizi tekrar ayağa kaldıracağız. İl, ilçe merkezlerinde deprem konutu, kırsalda köy evi yapımı için 250 bin bağımsız bölümün inşasına başlandı. İl ve ilçe merkezlerinde 41 bin, kırsalda 5 bin olmak üzere inşallah en kısa zamanda 46 bin deprem konutunun teslimini de yapacağız. Bunun yanında, konutunu yerinde yapmak isteyen afetzedelerimiz için Yerinde Dönüşüm Kredisi hayata geçirildi ve yaklaşık 240 bin başvuru alındı. Devlet ve millet el ele vererek yaşadığımız bu acı günleri geride bırakacağız. Bu vesileyle asrın felaketinde yaşanan doğal afetlerde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyor, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bize verilen süre zarfında Bakanlığımızın faaliyetlerini kısaca anlatmaya ve yüce Meclisimizi bilgilendirmeye çalıştım. Bakanlığımızın ve bağlı kuruluşlarımızın bütçesini milletimizin temsilcileri olarak siz değerli milletvekillerimiz onaylıyor. Şundan emin olunuz: Milletimizin bütçesini yine milletimizin huzur ve güvenliği için sarf ediyoruz. Biliyoruz ki bu bütçede milletimizin her bir ferdinin emeği var, hakkı var. Bu mesuliyet bilinciyle hareket ediyoruz, hareket etmeye devam edeceğiz. Gece gündüz demeden, yirmi bir yıldır olduğu gibi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, büyük ve güçlü Türkiye'yi bir ve beraber olarak inşa edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yerlikaya, lütfen sözlerinizi toparlayın.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA (Devamla) - Terörden zehir tacirlerine, organize suç örgütlerinden tefecilere, bütün suç yapılarına karşı verdiğimiz mücadele, kişi, parti, düşünce ayırt etmeksizin hepimiz için, geleceğimiz için, göz aydınlığı çocuklarımız için verilen bir mücadeledir; bu mücadele nice kahramanlarla yürütülen bir mücadeledir.

Bu duygularla, büyük bir özveriyle çalışan bütün güvenlik güçlerimize teşekkür ediyorum. Şehadet mertebesine ulaşan her bir kardeşime Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimizi saygıyla selamlıyorum. Tüm kahraman çalışma arkadaşlarıma şükranlarımı sunuyorum. Siz değerli milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

2024 yılı bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, aleyhinde şahsı adına Samsun Milletvekili Murat Çan'a söz veriyorum.

Sayın Çan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇAN (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin bu turda görüşülen kısmı üzerine aleyhte söz aldım.

Hem hekim kökenli bir milletvekili hem de İçişleri Komisyonu üyesi bir arkadaşınız olarak müsaadenizle her 2 bakanlığa ilişkin uygulanan politikalarla ilgili değerlendirmelerim olacaktır. Önce Sağlık Bakanlığından başlamak isterim. "Sağlıkta dönüşüm" diye diye bugünlere geldik. Sistem şu an erişilemez, kaotik ve maalesef rezil bir hâl aldı. Randevu sistemi felç, şehir hastanesi işi kamunun kaynaklarını yağmalamanın, uluslararası sermayeye kaynak aktarmanın bir aracı hâline getirilmiş. Hastaya müşteri muamelesi yapan sisteminiz "Paran varsa sağlık hizmetine ulaşırsın, paran yoksa canın cehenneme." diyor âdeta. Hekimler ve bütün sağlık çalışanları iktidar eliyle hedef tahtası hâline getirildi. Sayenizde artık çıkıp rahatlıkla "Eskiden yapamazdık, şimdi doktor dövebiliyoruz." diye konuşanlar var.

Sayın Bakan, Komisyon toplantısında bir hareket yapmıştınız, şu anda da bu hareketi görmemek için beni izlemiyorsunuz. Hekimlerin sırf para için yurt dışında çalışmak istediğini ima ettiniz. O gün de söyledik, siz hekimleri hiç anlamamışsınız ama biz sizi çok iyi anladık, o para sayma hareketinizi de hastane patronu olan biri olarak el alışkınlığınıza veriyoruz. Niyetinizi de biliyoruz, icraatlarınızı da görüyoruz. Milletin parasını işte, az önce söylediğim "şehir hastaneleri" adını verdiğiniz, ticarethane gibi işlettirmek istediğiniz, uluslararası sermayeye kaynak aktarma tezgâhına evirdiğiniz sisteme akıtıyorsunuz. Devlet hastanelerini kapattınız; doktoru, hemşireyi, bütün imkânları şehir hastanelerine yığdınız; teknoloji mükemmel, otelcilik hizmeti on numara ama gelin görün ki sistemden randevu alabilmek, tedavi hizmeti alabilmek neredeyse mucize. Tedavi olunamıyor ancak sistem tıkır tıkır çalışıyor. Bu durumda vatandaş ne yapıyor? Çaresizce özel hastanelerin yolunu tutuyor. "Özel hastane" demek, sizin deyiminizle "para" demek, aynen bu harekette olduğu gibi. Şimdi de 2024 yılı bütçesinden para istiyorsunuz. Keşke bu parayı ve çok daha fazlasını halkın sağlığı için, daha nitelikli, ulaşılabilir ve parasız sağlık hizmeti sunabilmek için, sağlık çalışanlarının emeğinin karşılığını verebilmek için isteseniz ama bu bütçeyi uluslararası sermayeye kaynak aktarmak için, sağlık hizmetine ihtiyaç duyan yurttaşlarımızı özel sektöre müşteri olarak paslamak üzere inşa ettiğiniz bu çarkı döndürmek için istediğinizi de biliyoruz. Komisyonda verdiğiniz para sayma hareketi tesadüf olamaz. (CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim İçişleri Bakanlığına. Görev, yetki ve sorumlulukları yönünden gerçekten çok önemli bir bakanlık. Emniyet teşkilatımızın, Jandarmamızın, Bakanlığa bağlı diğer kurum ve kuruluşlarının mensuplarının zor koşullar altında gerçekten cansiparane, fedakârca görev yaptıklarını biliyoruz, görüyoruz. Çalışma koşullarının, özlük haklarının, mali haklarının hak ettikleri düzeye çıkarılması gerektiğini de her fırsatta vurguluyoruz. Hükûmeti, bu konuda daha önce verdiği sözleri tutmaya bir kez daha çağırıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanların hatibi dinlemesine fırsat verirseniz doğru olur çünkü Sayın Bakanlar hatibi dinleyemiyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bravo!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen efendim. Lütfen daha sonra konuşalım.

Buyurun.

MURAT ÇAN (Devamla) – Az önce burada "İnsanlık merhamet üzerine kurulmuştur." diyen bir Sağlık Bakanı var, bir meslektaşına saygı duymayı gösterecek merhameti yok.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ne yapsın Sayın Bakan, milletvekilleri geliyor.

MURAT ÇAN (Devamla) – Aynı hekimlere… Aynı hekimlere…

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Murat Bey… Murat Bey, konuşmayın, orası boşalsın.

Sayın Başkanım, bu ne ya?

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri… Değerli milletvekili arkadaşlarım, lütfen Bakanlarımızın olduğu yerden ayrılalım, hatibi dinlesin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Hulusi Akar biraz duymuyor galiba.

BAŞKAN – Evet Sayın Hatip, buyurun. Efendim, siz buyurun. Sürenize bir dakika ilave ediyorum.

MURAT ÇAN (Devamla) – Ne bir dakikası Sayın Bakanım! Beş dakika, altı dakika verdiniz, ben şurada iki dakikadır konuşamıyorum.

BAŞKAN – Efendim, lütfen buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, insicamı bozuldu hatibimizin. Süreyi baştan başlatın.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade buyurun, arkadaşımız konuşsun yani Genel Kurula hitap etsin.

Buyurun Sayın Çan.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ama hâlâ devam ediyorlar. Sayın Başkan, hâlâ devam ediliyor, bakın, uyardınız.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bunlar bizim milletvekili arkadaşlarımız. Biz, Divan olarak kendilerine gerekli uyarıyı yaptık, bundan sonrası onların…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ama Meclis Başkanısınız, lütfen gereğini yapın.

MURAT ÇAN (Devamla) – Sayın Başkanım…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, sırtlarını size dönmüşler, Meclis Başkanına sırtlarını dönüyorlar.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Akar… Genel Kurul…

MURAT ÇAN (Devamla) – Sanırım hasret gideriyorlar yani daha görüşebilecekleri yerleri yokmuş gibi.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

MURAT ÇAN (Devamla) – Sayın Başkan, az önce usul tartışması yapıyordunuz, size bırakıyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, kürsünün arkasından laf söylüyorlar hatibe, böyle bir usul yok ki.

BAŞKAN – Sayın Çan, buyurun.

MURAT ÇAN (Devamla) – Bu Bakanlık ülkedeki güvenlik politikalarından sorumlu ve uygulanan politikalar sonrasında güvenlik alanında ortaya çıkan sorunlar, ülkemizin bugün içinde bulunduğu tablo bizi sorgulama yapmaya mecbur bırakıyor. Zamanım kısıtlı, o yüzden bir örnek veriyorum. Biz "Sınır namustur." dedikçe sizler sınırları kevgire çevirdiniz. Sonuçta, yabancı mafyalar, uyuşturucu baronları, kara para aklama işini yapanlar onlara tetikçilik yapanlar için ülkemiz güvenli bir liman, saklanma merkezi hâline getirildi.

Şimdi, Sayın Bakan sürekli organize suç örgütlerine yönelik yapılan Kafes operasyonlarının paylaşımını yapıyor "Şu uluslararası çete çökertildi, şu baron yakalandı, 'deport' edildi." diye. Dün, bu operasyonların 20'ncisi yapıldı, INTERPOL'ün kırmızı bültenle aradığı 2 ismin -biri Belçika'nın uyuşturucu baronu, diğeri ise Çin uyruklu bir suçlu- yakalandığı açıklandı.

Yine, en son 39'uncusu yapılan Narkogüç operasyonları aranan şahıslara yönelik yapılan ve en son 8'incisi gerçekleştirilen Çember operasyonlarında da zaman zaman yabancı uyuşturucu baronlarının suç örgütü üyelerinin yakalandığını biliyoruz. Sayın Bakan bunu büyük bir gururla ve kararlılık vurgusuyla kamuoyuna duyuruyor. Güvenlik güçlerimizin bu başarılı operasyonları elbette gurur verici ve güvenliğimiz için son derece önemli buluyoruz fakat Sayın Bakan, şu yönüyle de aslında Hükûmetinizin geçmiş dönem uyguladığı politikalarla…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çan, lütfen sözlerinizi toparlayın.

MURAT ÇAN (Devamla) – …Türkiye'nin nasıl bir bataklığa sürüklendiği tescillenmiş olmuyor mu? Dünyanın bütün suçluları, INTERPOL'ün kırmızı bültenle aradığı baronlar, suç örgütü liderleri, teröristler ellerini kollarını sallayarak Türkiye'ye girmişler. Hatta mülk edinme yoluyla Türk vatandaşlığı verilenler dahi olmuş, bu topraklar onlar için güvenli bir yaşam alanı olmuş ancak şimdi yakalanabilmişler. Bu zafiyetin kaynağını, buna sebep olan politikaları sorgulamayacak mıyız? Bunun izahını hepimizden

önce sizin yapmanız gerekmez mi? INTERPOL'ün internet sitesine girin, bakın -ben bugün baktım- şu an 6.848 kişi kırmızı bültenle aranıyor. Bunların daha kaçı Türkiye'de yakalanacak? Bunun adı "başarı" mı olacak? Bunlar bu ülkeye ellerini kollarını sallayarak nasıl girdiler, bunun bir mahsuplaşması olmayacak mı? Benim Sayın İçişleri Bakanına 2 tane tavsiyem var: Bunlardan bir tanesi, geçmiş Bakanın evdeki albümünü…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT ÇAN (Devamla) – Başkanım, söz vereceksiniz…

BAŞKAN – Sayın Çan, iki dakika ilave ettim.

MURAT ÇAN (Devamla) – Hayır.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Konuşamadı ki Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Efendim, ben ettiğimi biliyorum. İki dakika ilave ettim süre, bir dakika da uzattım, üç dakika oldu.

MURAT ÇAN (Devamla) – Hayır, uzatmadınız.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Sağlık Bakanı kadar uzatalım.

BAŞKAN – Ya, uzattım arkadaşlar.

Lütfen, son sözünüzü söyleyin.

MURAT ÇAN (Devamla) – Geçmiş Bakanın albümünü temin edin, operasyonun adını "narko SS" koyun ve tek celsede bu işi bitirin; 39-49 tane operasyona gerek kalmasın. (CHP sıralarından alkışlar)

Ayrıca, onur intiharı acısını yaşadığımız rahmetli hemşehrim Termeli Hakan Çalışkan dosyasını lütfen bir kez daha inceleyin.

Burada Defne Hastanesinden bahsetti Sayın Sağlık Bakanı. Açılışından bir hafta sonra su bastı Sayın Başkan.

Bunun dışında emeklilikte müktesep hak verdiklerini söyledi. Şu anda hekimlerin böyle bir müktesep hakkı yok, ek bir ödemeyle hekimlere katkı yapılıyor.

Onun dışında, diyetisyenler, psikologlar, çevre, sağlık teknisyenleri, diş teknisyenleri; bunların hepsi, yüz binlerce personel atama bekliyor. Bu konularda Sağlık Bakanı burada hiçbir şey söylemedi. Ben takdiri halkımıza bırakıyorum.

Saygıyla hepinizi selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, beşinci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçiyoruz.

İlk soruyu sormak üzere Kocaeli Milletvekili Veysal Tipioğlu'na söz veriyorum.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Bakanım, başta siz olmak üzere her rütbede kahramanca görev yapan Emniyet teşkilatımızı selamlıyor, aziz şehitlerimizi rahmetle yâd ediyor, geride kalan ailelerine ve gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

55 yaşında emekli olan polislerimizin gerek gününüzün şartları gerekse yaşam süresinin uzaması sebebiyle diğer kamu görevlileri gibi emeklilik yaş hadlerinin 60 yaşına, benzer şekilde birinci sınıf Emniyet müdürlerinin de 65 yaşına çıkarılması hususunda bir çalışmanız var mı? Bu birinci sorum efendim.

İkinci sorum: Polis gerek resmî tatiller gerekse bayramlarda olağanüstü bir görev anlayışıyla görev yapıyor. Polisin özlük dosyası noktasında, özlük hakları noktasında ciddi bir gayret içerisinde, çalışma içerisinde olduğunuzu biliyoruz ancak…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sakarya Milletvekili Ali İnci…

ALİ İNCİ (Sakarya) – Sayın Başkanım, "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın" anlayışıyla ülkemize ve Sakarya'mıza yapılan sağlık yatırımları için hemşehrilerimizin memnuniyetini ifade ediyor, başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca ve ekibine, ayrıca, ülke genelinde başarılı çalışmalarıyla vatandaşlarımızın takdirini kazanan İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya'ya teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Erenler'de yapılması planlanan Sakarya ağız ve diş merkezinin, şehir hastanemizin projesine dâhil edilen bin araçlık katlı otoparkın, şehir hastanemizde bağlantı yolları ve bin yataklı şehir hastanemizin hizmete giriş tarihi hakkında bilgi verir misiniz?

Sayın İçişleri Bakanım, Bakanlığımız uyuşturucuyla mücadele kapsamında çok yönlü faaliyetler yürütmektedir…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Mehmet Baykan…

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sayın Sağlık Bakanım, yıllar itibarıyla hekim başına düşen kişi sayısı 2002 yılından bugüne nasıl bir gelişim sağladı, açıklayabilir misiniz?

Sayın İçişleri Bakanım, PKK/KCK terör örgütü tarafından dağa kaçırılan kişilerin ailelerinin 3 Eylül 2019'da HDP Diyarbakır İl Başkanlığı önünde başlattığı mücadele kapsamında bugüne kadar evladına kavuşan aile sayısı ve mücadeleye devam eden aile sayısı hakkında bilgi verir misiniz?

Bu arada, bir muhalefet milletvekilimiz "Herhangi bir belediye hiç Emniyet binası yapar mı?" diye Genel Kurula sormuştur. Evet, yapar. Burada görmüş olduğunuz binalar Konya Selçuklu ve Karatay Belediyelerimizin 35 milyon maliyetle yapımını tamamlayıp Emniyet teşkilatımıza tahsis ettiği hizmet binalarıdır. Merkezine insan ve insanın ihtiyacı olan her şeyi alıp kendisine görev olarak tanımlayan hizmet anlayışını bilmeyenlerin bu soruyu sormasını yadırgamıyorum. Biz buna "AK PARTİ belediyeciliği" diyoruz. Allah herkese nasip etsin. Yaparsa AK PARTİ yapar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak…

ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) – Sayın Bakanım, nükleer santraller sayesinde diğer ülkelere olan enerji bağımlılığımızı azaltacağımız, ülkemiz sanayisine önemli katkı sağlayacağımız ve ayrıca istihdamı artıracağımız aşikârdır. Ancak olumsuz bir durum hâlinde oluşabilecek nükleer kazalara ilişkin hazırlıklarınızı öğrenmek istiyorum.

Sayın Bakanım, 3 milyona dayanan Türkiye'nin en genç ve dinamik nüfusuna sahip Şanlıurfa'mıza ve bölgemize hizmet verecek 1.700 yataklı Şanlıurfa Şehir Hastanesi tamamen kamu kaynakları kullanılarak inşa edilmektedir. Hastanemizin açılışı Kasım 2024 olarak planlanmaktadır. Daha erken açılması yönünde bir müjdeniz olabilir mi?

Sayın Bakanım, çağımızın bir gerekliliği olarak internet kullanımı çok yaygınlaşmıştır. İnternette yararlı içerik kadar zararlı ve kötü örnek oluşturabilecek içerik de oldukça fazla miktarda bulunmaktadır. Bu kapsamda, vatandaşlarımızı bu içeriklerden korumak adına yürütülen çalışmalar var mıdır?

Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu…

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın İçişleri Bakanım, 6 Şubatta meydana gelen depremlerden Malatya'da Emniyet Müdürlüğümüze bağlı 10 adet hizmet binamız ile lojmanlarımız etkilenmiş ve yıkılmıştır. Hizmetler konteynerlerde ve çeşitli kamu kurumlarından geçici tahsis edilen yerlerde yürütülmektedir. İkamet sorunu nedeniyle kimi personelimiz hâlâ konteynerlerde, yurtlarda ve komşu illerde kalmaktadırlar. Bu kapsamda, Çevik Kuvvet ve Özel Harekât Şube Müdürlüğümüz, Malatya İl Emniyet Müdürlüğü ek hizmet binamız, Battalgazi ilçemiz ile Doğanşehir ve Arguvan İlçe Emniyet Müdürlüğümüz lojmanları, Beydağı Polis Merkez Amirliğimiz, depo kademe hizmet binası personeline barınma imkânı sağlamak için dış ilçelerimiz de dâhil olmak üzere il merkezinde 500 adet lojman yapımı inşaatlarının 2024 yatırımına alınması ve hizmetlerimizin aksamaması yönünde Malatya Emniyet Müdürlüğümüzün…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan…

TUĞBA IŞIK ERCAN (İstanbul) – Sayın İçişleri Bakanım, Bakanlığımızın yürüttüğü düzensiz göçle mücadele konusunda özellikle mobil göç noktası araçlarının İstanbul'daki etkinliğinin farkındayız. Düzensiz göçle mücadele konusundaki çalışmalarınızın kapsamı, etkinliği ve bu noktada elde edilen başarılar nelerdir? Bu çalışmalar neticesinde sınır dışı edilen düzensiz göçmen sayısı kaçtır?

Diğer bir sorum ise olası bir İstanbul depremi en önemli gündem maddelerinizden biridir diye düşünüyorum. Bu süreçte İstanbul'un afetlere hazırlık çalışmaları kapsamında AFAD tarafından İstanbul özelinde yapılan çalışmalar nelerdir, yeterli midir? İstanbul'un eski bir valisi olarak bu konudaki düşüncelerinizi merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Orhan Sümer…

ORHAN SÜMER (Adana) – Sorum Sağlık Bakanına: Adana Balcalı Hastanesinde depremle birlikte ciddi sorunlar ortaya çıktı. Bu konuyla ilgili hangi adımlar atıldı? Çünkü orada sağlık sektörünün sorunlarına çözüm olacak bir uygulama yapılması gerekir. Yine, sürekli ertelenen Yüreğir Karşıyaka Devlet Hastanesi ne zaman hizmet vermeye başlayacak?

Ayrıca, ekonomik kriz nedeniyle Sağlık Bakanlığını ilgilendiren birçok olay gerçekleşiyor. Bu bağlamda, bir: Son iki sene içerisinde gerçekleşen ölümlerin kaç tanesi kayıtlara intihar olarak geçmiştir? İntihar olarak gerçekleşen ölümlerin yaş ortalaması ve cinsiyet skalası nedir? Üç: Son bir sene içerisinde kaç adet reçeteli antidepresan ilacı doktorlar tarafından hastalarına yazılmıştır? Dört: Son bir sene içerisinde Türkiye genelindeki tüm devlet hastanelerinin psikiyatri ve psikoloji bölümlerinden kaç hastaya randevu verilmiştir? Beş: Özellikle şehir hastanelerinde yaşanan randevu kriziyle ilgili Bakanlığınızın aldığı önlemler nelerdir? Altı: Sağlık Bakanlığının yıllık giyim yardımı 70.052 TL. Bununla Sağlık Bakanlığının iyileştirilmesi düşünülüyor mu?

BAŞKAN – Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu…

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın İçişleri Bakanı, son beş yılda taşınmaz alarak ya da almış gibi yaparak vatandaşlık kazanan yabancıların sayısı kaçtır?

Yine, bireysel silahlanmanın ülkemizde maalesef arttığı artan şiddet olaylarından da hepimizin malumu. Özellikle internette yaşanan denetimsiz silah satışıyla ilgili bir tedbiriniz var mı?

Sayın Sağlık Bakanı, birçok ilde çocuk yan dal uzmanlarının eksikliği dile getiriliyor, bunu tamamlamak için herhangi bir çalışmanız var mı?

Bir de konuşmanızda çok pembe bir tablo çizdiniz ama her gün biz vekillere, hepimize hastane randevusu, ameliyat sırası, yoğun bakım yatağı gibi şikâyetler ve talepler geliyor. Sorunları gerçekten doğru tespit edip çözüm üretiyor musunuz?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı…

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şanlıurfa'mıza destekleri, yürütülen projeler ve verdikleri önem nedeniyle İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya ve Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca'ya teşekkür ediyor, 2024 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

İçişleri Bakanımız Sayın Yerlikaya'ya 2 sorum olacaktı: Birinci sorum, kadına yönelik şiddetle mücadelede önem taşıyan KADES uygulamasının daha fazla kişiye ulaştırılması için yapılan çalışmalar nelerdir? İkinci sorum, Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı gönüllü, güvenli ve onurlu geri dönüş kapsamında Zeytin Dalı, Fırat Kalkanı ve Barış Pınarı bölgelerinde yapılan çalışmalar ne aşamadadır? Çalışmalar sonucunda geri dönen Suriyeli sayısıyla ilgili bilgi vermeniz mümkün müdür?

Bu vesileyle, ülkemizin güvenliği için cansiparane görev yapan güvenlik güçlerimiz ile halk sağlığı için gece gündüz demeden özveriyle çalışan sağlık çalışanlarımıza teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Siirt Milletvekili Mervan Gül…

MERVAN GÜL (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sorularıma geçmeden önce, aktif fay hatları üzerinde bulunan ülkemizde 6 Şubatta meydana gelen ve çok büyük bir felakete sebep olan depremde vefat eden tüm vatandaşlarımızın mekânı cennet olsun. Deprem bölgesinde çalışmalarda bulunan, yardıma koşan devletimizin tüm birimlerine ve vatandaşlarımıza da çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum.

Birinci sorum, 6 Şubatta meydana gelen depremler sonrasında toplanan bağışların miktarı, verilen taahhütlerin durumu ve akıbetine ilişkin iddialar hakkında bilgi, Tek Yürek kampanyasında verilen taahhütleri yerine getirmeyenler hakkında bir yaptırım uygulanacak mı?

İkinci sorum, kimlik kartı başvurusu için nüfus müdürlüklerine gelemeyecek olan dezavantajlı kişilerin yaşlı, engelli vesaire kimlik kartı başvurusu nasıl alınmaktadır?

Üçüncü sorum, polis özlük hakları…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen…

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın İçişleri Bakanımız, mafya ve çetelerle verdiğiniz mücadelenin şehirlerimizi daha güvenli kıldığı hususunda ortak bir kanaat var ve milletimiz müteşekkir. Ancak şehirlerin güvenli olması yetmiyor, sokakların da güvenli olması lazım. Birçok yerde çocuk, kadın ve yaşlılar köpeklerin saldırı tehdidi nedeniyle evlerinden dışarıya çıkamıyorlar. Bir veriye göre, son bir yılda 24 can kaybı, 535 yaralı var. Sokak köpekleriyle ilgili mücadele öncelikle belediyelerin görevi, Bakanlığınız belediyelerin bu konudaki sorumluluklarını takip etmekte midir?

Sayın Sağlık Bakanımız, bütçe sunum kitabı için tebrik ederim, güzel bir çalışma olmuş. Sokak köpekleri saldırmasalar dahi birçok paraziter hastalığın yayılmasına sebebiyet verebilmektedir. Köpek saldırıları ve köpek sebepli hastalıklar istatistikleri ve bu konuda aldığınız tedbirler nelerdir? Her 2 Sayın Bakanımız Meclisimizin 2019 yılında hazırladığı 132 sıra sayılı hayvan hakları hakkındaki raporun

sokak köpekleriyle ilgili alınması gereken tedbirler ve önerilerinin ilgili kurumlarca uygulanması hakkında bir takibiniz bulunmakta mıdır?

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz…

ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Sağlık Bakanlığı bünyesindeki hastanelerde Temmuz 2022'ye kadar dağıtılacak döner sermaye yüzdesi hastaneler tarafından belirleniyordu. Hastane gelirlerinin artmasına rağmen dağıtılan döner sermaye miktarı yüzde 26-29 aralığına kadar neden düşürülmüştür? Oran yeterli görüldüyse neden tekrar yüzde 36'ya çıkarılmıştır? Dağıtılan yüzdenin sık sık değiştirilmesi ve sağlık çalışanlarının motivasyonunun bozulması sizce doğru mudur?

Sayın İçişleri Bakanına soruyorum: Komançero çetesinde gözaltına alınan eski polisin ağabeyi bu operasyon hazırlanırken Ankara İl Emniyet Müdür Yardımcısı olarak nasıl atanıyor? Birimler arası koordinasyon yok mu? Kurumunuzun itibarı böyle mi muhafaza ediliyor? Operasyon sonrası ilgili kişi neden açığa alınmıyor, apar topar akademiye gönderilmesi ne anlama geliyor?

BAŞKAN – Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan.

KAMURAN TANHAN (Mardin) – İçişleri Bakanına ilk sorum: 2014 ile 2023 yılları arasında çoğu çocuk 15 yurttaşın ölümüne neden olduğunu belirttiği, zırhlı araçların karıştığı olaylar hakkında idari tahkikat dışında gözaltına alınan ve hakkında ceza verilen personel var mıdır?

Yine, ikinci sorum: Kürtlerin ve yoksulların yaşadıkları semtlerde kolluğun uyuşturucuya göz yumduğu iddiaları araştırılmakta mıdır? Bununla ilgili herhangi bir çalışma ve soruşturma başlatılmış mıdır, soruşturma varsa hangi illerde yapılmıştır?

Üçüncü sorum da Sağlık Bakanına: 43 ilde 82 sendika yöneticisinin kamuda sağlık tesislerinde yönetici konumunda olduğundan haberdar mısınız, bunu doğru ve etik buluyor musunuz?

Yine Sağlık Bakanına: Sevk zincirini kaldırıp beş dakikada bir muayene zorunluluğu getirerek insanüstü bir çabayla günlük ortalama 80 ila 120 hasta bakan hekimlerin aciliyeti olan ve olmayan hastaların ayrımında herhangi bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk…

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Sayın Bakanım, Ordu ilimizde tek olan plastik cerrahi, nefroloji, perinatoloji, romatoloji ve gastroenteroloji branşları 760 bin nüfusa yetmemektedir, bu nedenle hastalar il dışına gitmektedir. Çeşitli branşlarda doktor açıkları vardır, bu branşlarda doktor ataması yapılması düşünülüyor mu?

Kabadüz, İkizce ve Çamaş gibi nüfusu ortalama 15 bin olan ve entegre aile sağlığı merkezleriyle yeteri kadar etkili sağlık hizmeti sunulamayan, ayrıca en yakın hastaneye de en az bir saatlik uzaklıkta olan ilçelerimiz için hastane planlaması var mıdır? Mevcut şehir hastanesi ilin doğu ucunda olup merkezdeki hastanelerin de elli yılın üzerinde olduğu düşünüldüğünde il merkezlerinde vatandaşların ulaşabileceği ikinci bir hastane planlaması var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez…

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün istatistiklerinde AK PARTİ iktidarı döneminde devlet hastanelerinde yapılan ameliyatlar 2 kat artmış ama özel hastanelerde yapılan ameliyatlar 7 kat artmış; bunu nasıl izah edeceksiniz?

Yine, yurt dışına giden ve iyi hâl belgesi alan doktorlarla ilgili verdiğiniz rakam Tabipler Birliğinin verdiği rakamla çelişiyor, son on bir ayda Tabipler Birliğinden alınan iyi hâl belgesinin sayısı 2.785; bunu nasıl izah edeceksiniz?

Son bir sorum daha var. 2022 yılının Mart ayında bir açıklama yaptınız ve dediniz ki: "2,6 milyon Suriyeliye ameliyat yapıldı." Aynı dönemde İçişleri Bakanı 3,3 milyon Suriyelinin olduğunu söylemişti. Bunları mukayese ettiğimizde her 100 Suriyeliden 77'sinin ameliyat olduğu ortaya çıkıyor; bütün bu rakamsal çelişkileri nasıl izah edeceksiniz?

Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, kendilerine yöneltilen soruları cevaplamak üzere Sayın Bakanlara söz vereceğim.

İlk söz, Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca'ya aittir.

Sayın Koca, buyurun.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Değerli milletvekilleri, sizlerin destek ve oylarıyla bir dizi kanuni düzenleme yaparak sağlık çalışanlarının özlük haklarında hak ettikleri iyileştirmeleri yaptık. Bu konuda şükran borçluyuz, sağ olun. Ancak yapmaya söz verdiğimiz ama yapamadığımız konular da var: Bir, hekimlerin emekliliğine dair ek göstergenin en düşük 6400'e çıkarılmasını; iki, sağlık çalışanlarının sabit ücretlerinin hak kaybı olmadan emekliliğe yansıtılmasını; üç, sağlık çalışanlarının taban ücretinin pratisyen hekimlerin üçte 1'i olması yani 0,32'den 0,64'e çıkarılmasını; dört, nöbet ücretlerinin düzenlenmesini; beş, uzman aile hekimlerinin taban ücretinin uzman hekimlerle aynı olmasını; altı, ASM birimlerinin kamu tarafından yapılarak kiradan kurtarılmasını tamamlayamadık. Bunları da desteklerinizle gerçekleştireceğiz.

Personel alımı… Personel alımı için gayret ediyoruz, sağlık çalışanlarımız için şimşeklerle yarışıyoruz çok yakında alan sayılarını açıklayacağız.

E-reçete… Elektronik reçete kullanımı bizim hayatımızı kolaylaştıran bir uygulama. Daha önce de açıkladım, bu uygulama kendi vatandaşlarımız için yapılmış bir uygulama değildir, sağlık turizmi kapsamında ülkemize gelen yabancı hastalara reçete edilen ilaçların kendi ülkelerinde alınabilmesini amaçlamaktadır veya bilgi edinmesini amaçlamaktadır. Bu konunun bir diğer tarafı da seçilen dillerin ülkemizle sağlık turizmi kapsamında karşılıklı anlaşması olan ülkelerin dillerinde hizmet verilmektedir. Örneğin, Katar'da, Kırgızistan'da, Kosova'da bir vatandaşımıza ilaç yazılmışsa bunu tanıyor ve hastamızın ilacını veriyoruz. Benzer şekilde Katar, Kırgızistan ve Kosova vatandaşı bir hasta Türkiye'de tedavi olmuş ve kendisine reçete yazılmışsa, o reçeteyi de Katar, Kırgızistan ve Kosova sağlık otoritesi tanıyor ve ilacını hastaya veriyor. Bu tür ikili anlaşmalar yapılan ülkelerle elektronik reçetelerin karşılıklı dillerde hazırlanarak kabul edilmesi anlaşmamız var; konu bundan ibarettir. Yarın başka bir ülke de sağlık turizmi kapsamında bizimle karşılıklı reçete tanıma anlaşması yaparsa onlar da dil olarak sisteme eklenecek. Bu konu, sağlık turizmi kapsamında yapılmış bir uygulamadan ibarettir. Türk vatandaşlarımıza yalnızca Türkçe reçete yazılmaktadır.

"İngiltere'de böyle bir şey olamaz." dediler. Sayın Çömez'in İngiltere'de geçirdiği günler İngilizlerin her yaptığının doğru olduğu kabulüyle sonuçlanmış olabilir. Aslolan hizmetin insanlara ulaştırılmasıdır, uygulamamız bundan ibarettir. İngiltere'nin her yaptığı doğru olsaydı İngiltere NHS, Ulusal Sağlık Servisi verilerine göre, muayene olmak için bekleyen kişi sayısı 7,6 milyon olmazdı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) İngiltere'nin her dediği doğru olsaydı…

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Bakan "Reçete alamazsınız." dedim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – İngiltere'nin her yaptığı doğru olsaydı bugün Orta Doğu kan gölüne dönmezdi. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – "Reçeteyi alamazsınız." dedim Sayın Bakan, çarpıtıyorsunuz, çarpıtıyorsunuz sonuçları!

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Suriye meselesi… Geçici koruma altındaki Suriyelilere -demin de sordunuz- 2011'den bu yana yani on iki yılda 2,6 milyon ameliyat yapıldığını söylediğimi ifade ettiniz. Evet, bu sayı doğrudur. Toplam bu ameliyatlara sezaryen de sünnet gibi küçük müdahaleler de dâhildir. Tekil bazda, kişi bazlı, bir kişiye birden fazla ameliyat da yapılabilir. On iki yıldan bahsediyoruz, bir yıldan bahsetmiyoruz.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – 3,3 milyon nüfus var Sayın Bakan.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Beni dinleyin lütfen, ben sizi dinledim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Siz de az önce aynısını yaptınız, ben de size aynısını yapıyorum.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Söylüyorum, bir dinleyin.

Tekil bazında 2,6 milyon ameliyat 1,1 milyon kişiye yapılmıştır. Kaç yılda? On iki yılda. Geçici koruma altındaki Suriyeli sayısını 3,2 milyon olarak biliyoruz. 600 binden fazla kişi geri dönmüştür, bu sayı da bunun içindedir. Ameliyat olan yabancıların oranı yıllık yüzde 3'tür. Vatandaşlarımıza ameliyat, sezaryen, sünnet gibi küçük müdahaleler yapılan ameliyatların oranı ise yüzde 5,5 civarındadır yani Suriyelilere yüzde 3, bizde yüzde 5,5. Özetle, ameliyat sayılarından daha fazla Suriyelinin ülkemizde olduğunu çıkaramazsınız.

Bir diğer soru: "Artık TUS tercih edilmiyor…" 2022'de yapılan TUS sınavında yüzde 92 yerleşim söz konusu oldu; toplam 19.478 kişi yerleşti. 2023 yılında ise yüzde 86 yerleşme oranıyla 17.716 kişi yerleşti yani kontenjanlar 3 katına çıkmasına rağmen. Şu an uzmanlık öğrenci sayımız yani dört yıl sonra uzman olabilecek öğrenci sayımız kaç kişi biliyor musunuz? 53.035 kişi. Bizim uzman sayımız ne kadar? 56 bin yani dört yıl sonra Türkiye'nin uzman sayısı 110 bin olacak. Uzman sorunu kalmayacak, bu konuda hiçbir endişeniz olmasın, müsterih olun.

Sakarya Şehir Hastanesini 2025 yılının ilk çeyreğinde hizmete almayı planlıyoruz. Şanlıurfa Şehir Hastanesini 2024 Kasım ayında hizmete almayı planlıyoruz, daha erken açılması için de bir çaba içindeyiz. Yüreğir Devlet Hastanesinin ise 2024 Mayıs ayında açılması planlanmaktadır.

Diğer sorularınıza ise yazılı olarak cevap vereceğim.

Çok teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, şimdi, Bakanlığına yönelik soruları cevaplandırmak üzere İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya söz veriyorum.

Sayın Yerlikaya, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA – Sayın Başkan, Sayın milletvekilleri; Sayın Mehmet Celal Milletvekilimizin sorusuna cevap: Malatya ilinde Emniyet Genel Müdürlüğü inşaatı yatırımında olan Arapgir Lojmanı hizmet binası, Hekimhan İlçe Emniyet Müdürlüğü, Yeşilyurt Sanayi Polis Merkezi Amirliği inşaatları devam etmektedir. Deprem sonrası yatırım programına alınan Battalgazi ve Doğanşehir İlçe Emniyet Müdürlükleri, Malatya Polis Okulu proje çalışmaları devam etmektedir. Çevik Kuvvet Özel Harekât Müdürlüğü, Arguvan İlçe Emniyet Müdürlüğü kademe binası ve Emniyet Müdürlüğü ek binalarının 2024 yılı yatırımına alınması için yatırım tekliflerimiz yapılmıştır.

Sayın Milletvekilimiz Baykan'ın sorusu için… Diyarbakır Annelerinin evlat nöbeti 3 Eylül 2019'da Diyarbakır HDP il binası önünde başladı. Bu eylemler diğer illerimizde de umut olmuş; Muş, Van, Hakkâri, İzmir, Şırnak illerimizde de oturma eylemleri başlamıştır. Diyarbakır'da 371, Muş'ta 46, Van'da 34, Hakkâri'de 17, İzmir'de 4, Şırnak'ta 3 aile olmak üzere toplam 475 ailenin evlat nöbetleri devam etmektedir. Diyarbakır'da eyleme katılan ailelerden 45, Van'da 1 olmak üzere toplam 46 ailenin örgüt içerisindeki çocukları yürütülen ikna çalışmaları sonucunda teslim olmuştur.

Sayın Tuğba Işık Ercan, İstanbul'da ve ülkemiz çapında düzensiz göçle amansız mücadelemize ivme kazandırmak amacıyla İstanbul'da 19 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla uygulamaya alınan mobil göç noktalarında kolluk kuvvetlerimiz tarafından yasal kalışından şüphe duyulan yabancıların, göç uzmanları ve tercümanlar aracılığıyla sistemsel sorgulama yoluyla tespitleri yapılmaktadır. İstanbul'da oluşturulan 38 adet bu mobil göç noktalarında düzensiz göçmen olduğu tespit edilen yabancılar sınır dışı işlemleri için geri gönderme merkezlerine sevk edilmektedir. Söz konusu mobil göç noktalarında 2023 yılında 143.047 yabancının yasal kalışları sorgulanmıştır. Düzensiz göçmen olduğu tespit edilen 47.466 yabancı sınır dışı edilmek üzere geri gönderme merkezine sevk edilmiştir.

Sayın Veysal Tipioğlu Milletvekilimizin Emniyet müdürlerimizin emeklilik yaşlarının yeniden yani daha yukarıya çekilmesiyle ilgili bir sorusu oldu. Evet, Sayın milletvekilim, bununla ilgili bir torba yasada bir teklifimiz olacak, çalışmalarımız bu yönde devam ediyor. Bizim de teşkilat olarak, Emniyet Genel Müdürlüğü olarak müdürlerimizi, merkezde ve taşrada çalışan müdürlerimiz ve diğer personelimizin emeklilik yaşlarını daha yukarıya almak hedefimiz.

Sayın Cevahir Asuman Yazmacı Milletvekilimizin bir sorusu KADES'le ilgiliydi. KADES'le ilgili; 24 Mart 2018 tarihinde hizmete giren Kadın Acil Destek Uygulaması'nı, KADES'i o günden bu yana 5 milyon 847 bin 414 vatandaş -bu programı, uygulamayı- indirmiş, bugüne kadar 968.744 kadın ihbarda bulunmuştur. 28 Haziran 2022 tarihinde KADES uygulaması 11 dil seçeneğiyle hizmet vermeye başlamıştır ve ayrıca, sadece bizim kendi vatandaşlarımız değil, aynı zamanda pasaport numarasıyla uygulamaya giriş yapılabilme imkânı da getirilmiştir.

2023 Aralık ayı itibarıyla 238.055 geçici koruma altında bulunan Suriye uyruklu yabancı istisnai olarak Türk vatandaşlığını kazanmıştır. Bunların 134.422'si reşit, 100.633'ü çocuktur. İstisnai olarak Türk vatandaşlığını kazanan 238.055 Suriye uyruklu yabancıdan 18 yaşından büyük olanların sayısı 156.987'dir.

Tüm soruların her birini kayıt altına aldık ve inşallah her birine en kısa zamanda yazılı olarak cevap verilecektir. Soru soran tüm milletvekillerimize de ben şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Soruma cevap vermediniz.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, soru-cevap işlemi tamamlanmıştır.

Şimdi, sırasıyla beşinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Sağlık Bakanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

SAĞLIK BAKANLIĞI

1) Sağlık Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	732.562.378.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Sağlık Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	177.624.720.354,89
Bütçe Gideri	179.160.523.662,13
Ödenek Üstü Gider	2.503.854.805,46
Kullanılmayan Ödenek	968.051.498,22

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	718.640.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.800.000.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.182.485.996,45
Bütçe Gideri	1.022.035.803,97
Kullanılmayan Ödenek	160.450.192,48

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	516.322.000,00
Bütçe Geliri	856.795.276,18
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	815.923,51
Net Bütçe Geliri	855.979.352,67

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.298.909.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.296.909.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	350.986.059,75
Bütçe Gideri	323.752.308,60
Kullanılmayan Ödenek	27.233.751,15

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	235.218.000,00
Bütçe Geliri	343.400.756,44
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.286.698,00
Net Bütçe Geliri	342.114.058,44

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.197.180.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.197.180.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	314.570.325,00
Bütçe Gideri	220.718.574,26
Kullanılmayan Ödenek	93.851.750,74

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	218.216.000,00
Bütçe Geliri	190.189.855,30
Net Bütçe Geliri	190.189.855,30

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

1) İçişleri Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	76.295.436.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	26.995.348.077,16
Bütçe Gideri	26.371.926.810,38
Kullanılmayan Ödenek	623.421.266,78

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçişleri Bakanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	305.479.702.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	83.267.525.599,90
Bütçe Gideri	81.351.325.657,25
Ödenek Üstü Gider	20.828,04
Kullanılmayan Ödenek	1.916.220.770,69

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	189.693.588.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	52.873.034.662,40
Bütçe Gideri	52.301.727.722,51
Kullanılmayan Ödenek	571.306.939,89

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	11.517.337.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	3.016.668.058,53
Bütçe Gideri	2.921.256.880,90
Kullanılmayan Ödenek	95.411.177,63

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Başkanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	21.631.742.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Başkanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	7.486.054.071,44
Bütçe Gideri	7.402.184.459,80
Kullanılmayan Ödenek	83.869.611,64

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Göç İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	671.317.160.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2024 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	16.164.960.458,95
Bütçe Gideri	16.128.482.235,32
Kullanılmayan Ödenek	36.478.223,63

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Böylece, beşinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir, hayırlı olmalarını temenni ediyorum.

Sayın Bakanların bir teşekkür talebi vardır, izninizle onu karşılayacağım.

Sayın Koca, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın, teşekkürle birlikte, Plan ve Bütçe Komisyonundaki bütçe görüşmeleri sırasında yaptığı para hareketi için meslektaşlarına bir açıklama borcu olduğuna ilişkin açıklaması

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sayın milletvekilleri, teşekkürle birlikte, önce, kullanmadığım bir dakikayı kullanarak Komisyonda yapılan para hareketi için meslektaşlarıma bir açıklama borcum var. Ben yaptığı yanlıştan özür dilemekten çekinecek biri değilim, hepiniz bunu gayet iyi biliyorsunuz. Burada özür dilemem gereken bir durum yok ancak meslektaşlarımıza bir açıklama borcum var. Benim kastım, göçün gelişmiş ülkelere yani İngiltere, Almanya gibi ülkelere gelişmişlikleri sebebiyle gidilmesi değildi. En çok hekim giden ülkeler hangileri biliyor muyuz? Katar, Dubai ve Kuveyt. Bu, bu ülkeler içindi.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bu teşekkür konuşması mı Sayın Başkan? Sayın Başkan, bu teşekkür konuşması mı? Bize de söz mü gelecek burada yani?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA - Bu ülkelerin yüksek maaş dışında benim göremediğim gelişmiş ülkelerden üstün bir tarafı mı var? Varsa buyurun, söyleyin. Yine de kastımı yanlış anlayarak kırdığım bir meslektaşım varsa onlardan da özür dilerim.

Hepinize de çok teşekkür ediyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yerlikaya, buyurun.

11.- İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın, İçişleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının 2024 yılı bütçesine destek veren tüm milletvekillerine şükranlarını sunduğuna ilişkin açıklaması

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerimiz; İçişleri Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarımızın 2024 yılı bütçesi hayırlı uğurlu olsun.

Destek veren tüm milletvekillerimize şükranlarımı sunuyorum. Tüm milletvekillerimizin eleştirilerini, sorularını hassasiyetle kaydettik.

2024 yılının İçişleri Bakanlığı ailemize -Türkiye'nin huzuru için gece gündüz demeden gayret gösteren tüm güvenlik görevlilerimizle beraber- hayırlı, en güzel hizmetlere vesile olmasını temenni ediyor, her birinize tek tek teşekkür ediyorum.

Sağ olun, var olun. (AK PARTİ, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

12.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, bütçe görüşmelerinde bakanların önceden hazırlanmış metinleri okumalarını değil yapılan eleştirilere ve değerlendirmelere cevap vermelerini beklediklerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, çok kısa bir şey söylemek istiyorum çünkü bu her gün tekrarlanıyor.

Şimdi, burada bizim aslında Sayın Bakanlardan beklediğimiz -İç Tüzük 62'nci madde de onu söylüyor- gün içerisinde yapılan eleştiri ve değerlendirmelere cevap mahiyetli bir şey söylemeleri. Bugünkü Sayın Bakanlar için söylemiyorum, bütün hepsi aynı şeyi yaptı. Şimdi, ondan sonra ne oluyor? Sorularımız değerlendirilmiyor, hepsi cevapsız kalıyor. Yani daha önceden hazırlanmış metinleri okumak şeklinde bir şey… Aslında İç Tüzük'ün beklediği bu değil. Bakanlar sunumlarını, bütçelerini Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptılar. Bu konuda Divan bir tedbir alırsa hiç olmazsa bundan sonraki görüşmelerde Sayın Bakanların bu şekilde davranmaları buradaki görüşmelerin sağlığı açısından daha iyi olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanların konuşmalarının takdiri kendi ellerindedir, Divan olarak biz ona karışamayız.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, takdir değil…

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

2.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 37) (Devam)

A) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) İçişleri Bakanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) İçişleri Bakanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Emniyet Genel Müdürlüğü 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Emniyet Genel Müdürlüğü 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Jandarma Genel Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Jandarma Genel Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Devam)

1) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sahil Güvenlik Komutanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Göç İdaresi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Göç İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, beşinci tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 17 Aralık 2023 Pazar günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.55

DÖNEM: 28 **YASAMA YILI: 2**

37'NCİ BİRLEŞİM
16 ARALIK 2023 CUMARTESİ
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 11 Aralık 2023 Pazartesi günkü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 11 Aralık 2023 Pazartesi günü saat 12.00'de başlanması, Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu teklifinin görüşmelerin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması,

Görüşmelerin on dört günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 24 Aralık 2023 Pazar günü görüşmelere saat 12.00'de başlanması ve bu birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, siyasi parti grupları ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye de altmışar dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 10 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Birinci turda, istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı adına yapılacak konuşma ile turlarda, siyasi parti grupları ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların altmışar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on beş dakika soru, on beş dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye altmışar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İçtüzük'ün 86'ncı maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 28.11.2023 tarihli 26'ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Genel Kurulun 12 Aralık 2023 tarihli Salı günkü Birleşiminde yapılması öngörülen birinci tur görüşmelerinin kalan kısmının 21 Aralık 2023 Perşembe günkü Birleşiminde yapılması, bastırılan programa göre 21, 22, 23 ve 24 Aralık 2023 Perşembe, Cuma, Cumartesi ve Pazar günkü birleşimlerinde yapılması öngörülen görüşmelerin ise mezkûr programdaki esaslara uygun olarak 22, 23, 24 ve 25 Aralık 2023 Cuma, Cumartesi, Pazar ve Pazartesi günkü Birleşimlerinde yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 12.12.2023 tarihli 33'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Genel Kurulun 14 Aralık 2023 tarihli Perşembe günkü Birleşiminde yapılması öngörülen üçüncü tur görüşmelerinin kalan kısmının, bastırılan programdaki esaslara uygun olarak, daha önce alınan karar gereğince 21 Aralık 2023 Perşembe günkü Birleşiminde yapılacak birinci tur görüşmelerinin bitimini müteakip tamamlanması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 14.12.2023 tarihli 35'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

37'NCİ BİRLEŞİM 16 ARALIK 2023 CUMARTESİ SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

❄ ❄ ❄

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 36)** 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.12.2023) **(X)**

2.- **(S. Sayısı: 37)** 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2022 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 222 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2022 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2022 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/760) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.12.2023) **(X)**

3 – SEÇİM

❄ ❄ ❄

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

❄ ❄ ❄

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❄ ❄ ❄

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❄ ❄ ❄

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

❄ ❄ ❄

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

6’ncı Gün

16.12.2023 CUMARTESİ

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

V. TUR

54-. SAĞLIK BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

55-. TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

56-. TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBÎ CİHAZ KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

57-. TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)

58-. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

59-. EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Bütçe + Kesin Hesap)

60-. JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

61-. SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

62-. GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

63-. AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

(İYİ PARTİ, MHP, DEM PARTİ, CHP, AK PARTİ)

(Siyasi parti grupları ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi: 60’ar dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5’er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 15 dakika soru - 15 dakika cevap)

TBMM Basımevi / 2023